سنت لُوقا

رو لِکيَل پرپُو يِسُوع ري باري ۾

پَوِيتر شاستر

1

①مانَوارا تيوفِلُس،
جِکو واتين اَسان وٹ پُورين تئين اَهين، اُوئان نا لِکڻ رِي گهٹان ماڙهُوئان کوشِش کرِي اَهي. ②او واتين آپان نا اُوئان ماڙهُوئان پُجائين، جِکان شرُوع سين لي سب کُجه آپري اَنکيان سين ڏِٺين آن اِيشوَر رو وچن سِکاڻ وارا تي گيا. ③اِيئي کري مين پڻ اِين ٺِيک سمجهيو اَهي ته هُون اَوهان سارُون او واتين ترتِيبوار لِکان، کِي ته مين شرُوع سين لي اُوئان سجيان واتيان رِي پُورِي خبر سُٺي نمُوني لئِي اَهي. ④هُون اِيئي سارُون لِکان پيو ته اَوهان نا پکِي خاطرِي تي، ته جِکو واتين ماڙهُوئان اَوهان نا سِکائين اَهين، او سجين ئي سچين اَهين.

يُوحنا آن يِسُوع رو جنم آن باڙاپڻ

يُوحنا ري جِنم رِي اَگکتِي

⑤يهُوديه مُلک ري راجا هيروديس ري ڏِينهان ۾ هيک پُوجارِي رهتو، جِکي رو نان زکرياه هتو. او اَبياه پُوجاريان ري ٽولي مان هتو.

اُوئي رِي گهر واڑِي رو نان اَلِيشبع هتو، آن او پُوجارِي هارُونَ ري اولاد مان هتِي. 6او ہئِي اِيشوَر رِي نظر ۾ نيک هتا، آن پرڀُو اِيشوَر را سجا حُکم آن قانُونَ پُوري نمُوني ميجتا. 7اَلِيشبع وانجهياڻِي هتِي، اِيئي کري اُوئان نا اولاد کو هتو، آن هي او ہئِي پوڙها ٿي گيا تا.

8هيک ڏِينهہ زکرياه آپري ٽولي ري واري تي وڏي مندر ۾ شيوا پي کرِي. 9پُوجاريان ري ياگ آزماڻ رِي رِيت ۾ زکرياه رو نان نِسريو تہ جِين او پرڀُو اِيشوَر ري وڏي مندر رِي پَوِيتر جگها ۾ جائي لوباڻ رو ڌُونپ کري.

10ڌُونپ کرڻ ري ٽاڻي سجان ماڑهُوئان ٻاهر دُعا پي منگِي. 11تڏهين پرڀُو اِيشوَر ري هيکي فرِشتي آئي لوباڻ ٻاڙڻ رِي جگها ري سُبتي پاسي پِيچي زکرياه نا درشن ڏِنو. 12زکرياه اُوئي نا ڏيکي واڙو ٿيو، آن گهڻو بِيهاجي گيو. 13پڻ فرِشتي اُوئي نا کهيو تہ، 'زکرياه، بِيهاج مَ، کِي تہ تاهجو عرض اَگهاڻو اَهي، آن تاهجِي گهر واڑِي نا ڏِکرو جاپسي. اُوئي رو نان تُون يُوحنا رکي. 14تِنا گهڻِي خُوشِي آن سُک جُڑسي، آن گهڻا ماڑهُو اُوئي ري جِنم تي خُوش ٿيسين، 15کِي تہ پرڀُو اِيشوَر ري نظر ۾ او وڏو ماڑهُو ٿيسي. اُوئي نا کڏهي پڻ اَنگُوران رو رس يا شراب پِيئڻ نہ کپي، آن او ما ري پيٽا ئي پَوِيتر آتما سين ڀريَل هوسي. 16او اِسرائيلِي قوم ري گهڻان ماڑهُوئان نا پرڀُو سمهان ڦيرسي، جِکو اُوئان رو اِيشوَر اَهي. 17او ايلياه ري جِين آتما آن طاقت سين پرڀُو اِيشوَر ري آڻ سين اَگ ۾ اِيئي سارُون هلسي تہ جِين ٻاپان نا ڏِکران سين سرچائي، آن جِکو اِيشوَر ري واتيان تي کو تا هلين، اُوئان نا پچا سچان ماڑهُوئان ري رستي تي لي آئي. ايهڙي نمُوني او پرڀُو اِيشوَر سارُون هيک قوم تَيار کرسي.'

⑱تڏهين زڪرياه فرِشتي نا کهيو تہ، 'مِنا اِيئي وات رِي پڪ ڪِين ٿيسي؟ ڪِي تہ هُون آپ پوڙهو اَهان، آن مانهجِي گهر واڙِي پڻ وڏِي عُمر رِي اَهي.'

⑲تڏهين فرِشتي وڙتِي ڏِني تہ، 'مانهجو نان جبرائيل اَهي، آن هُون اِيشوَر وٽ پيتل هوئان تو. اُوئي مِنا اِيئي سارُون ميلهيو اَهي تہ هُون تين سين واتين ڪران آن تِنا اي خُوشِي رِي خبر سنيڙائُون. ⑳پڻ تين مانهجِي وات تي اِعتبار ڪو ڪريو اَهي، جِڪو آپري وقت تي سچِي ٿيسي. اِيئي ڪري تُون گُونگو ٿي جائِيس، آن جتِي تائِين اي واتين پُورين نہ ٿيسين، اُتِي تائِين تُون ٻولي ڪِنهِي سگهين.'

㉑اُوئي ٽاٽي ماڙهُوئان زڪرياه رِي وات پي جوئِي، آن حيرانَ هتا تہ اُوئي پَوِيتر جگها ۾ اِتِي دير ڪي ري ڪري لگائِي اَهي. ㉒جڏهين او ٻاهر آيو، تڏهين اُوئان سين ٻولي ڪو تي سگهيو. اِيئي تي ماڙهُوئان اِين سمجهيو تہ اُوئي نا پَوِيتر جگها ۾ ڪو درشن ٿيو اَهي. زڪرياه اُوئان نا هٿان را اِشارا پي ڪريا، آن ٻولي ڪو تي سگهيو.

㉓جڏهين اُوئي رِي شيوا ڪرڻ را ڏِينهہ پُورا ٿيا، تڏهين او پڇو آپري گهري گيو.

㉔ڪينهڪ ڏِينهان سين پڇي زڪرياه رِي گهر واڙِي اُميد سين ٿئِي، آن او پنج مهِينا گهر سين ٻاهر ڪو نِسرِي. اُوئي اِين سوچيو تہ، ㉕'اِيئان ڏِينهان ۾ پربُهو اِيشوَر مين تي دَيا ڪري مِنا اولاد ڏِنو اَهي. ايهڙِي نمُوني اُوئي ماڙهُوئان ري ميهٽان سين مانهجِي جِند ڇڏائِي اَهي.'

يِسُوع ري جنم رِي اَگڪٿِي

26 جڏهين اَلِيشبع ري اُميد ٽيڻ رو ڇهون مهِينو پي هليو، تڏهين اِيشوَر آپرو فرِشتو جبرائيل گلِيل صُوبي ري ناصرت شهر ۾ 27 هيڪِي ڪونئارِي نِينگرِي وٽ ميلهيو. اُوئي نِينگرِي رو نان مريَم هتو. اُوئي رو وِيهان هيڪي ڇوڪري سين ڪريَل هتو، جِڪي رو نان يُوسف هتو. او راجا دائُود رِي پِيڙهِي مان هتو.

28 فرِشتي مريَم نا آئي ڪهيو تہ، 'نمسڪار. اِيشوَر تين تي وڏِي ڪرِپا ڪرِي اَهي، آن او تين پيڙو اَهي.'

29 مريَم فرِشتي رِي اِيئي وات تي ڏادِي پريشانَ ٿي گئِي، آن سوچڻ لگِي تہ اِيئي رو مطلب ڪِي اَهي. 30 فرِشتي ڪهيو تہ، 'مريَم، بِيهاج مَ. اِيشوَر تين تي وڏِي ڪرِپا ڪرِي اَهي. 31 وات سنيڙ. تِنا

اُميد ٿيسي، آن تاهجو ذِڪرو جاپسي. تُون اُوئي رو نان يِسُوع رکي. (32)او وڏو ماڙهُو ٿيسي، آن پرميشوَر رو پُتر سڏيو جاسي. پرڀُو اِيشوَر اُوئي نا آپري ڏاڏي دائُود رو راج ڏيسي، (33)آن او يعقُوب ري اولاد تي هميشہ راج ڪرسي. اُوئي رو راج ڪڏهي پڻ ختم ڪِنهِي ٿي.'

(34)اِيئي تي مريَم فرِشتي نا ڪهيو تہ، 'هُون تہ ڪونئارِي اَهان، پڇي اِين ڪِين ٿي سگهي تو؟'

(35)فرِشتي وڙتِي ڏِني تہ، 'پَوِيتر آتما تين تي اُترسي آن پرميشوَر رِي طاقت تين تي ڇانھ ڪرسي. اِيئي ڪري جِڪو پَوِيتر ٻاڙيو جاپسي او اِيشوَر رو پُتر سڏيو جاسي. (36)آن جو، تاهجِي عزيز اَلِيشبع، او پوڙهِي اَهي، اُوئي نا پڻ ٻاڙيو ٿيڻ وارو اَهي. ماڙهُو اُوئي نا وانجهياٽِي ڪهتا، پڻ اُوئي نا ڇهان مهِينان رِي اُميد اَهي، (37)ڪِي تہ ڪوئِي ڪم اِيشوَر رِي طاقت سين ٻاهر ڪو اَهي.'

(38)مريَم ڪهيو تہ، 'هُون پرڀُو اِيشوَر رِي ٻانهِي اَهان. يلين مِنا اِين ٿي، جِين اَوهان ڪهيو اَهي.'

پڇي فرِشتو اُوئي وٽا هليو گيو.

مريَم رو اَلِيشبع ري گهري جاڻ

(39)اُوئي سين ٿوڙها ئيج ڏِينھ پڇي مريَم سنبري ڇيڪِي ڇيڪِي يهُوديہ مُلڪ ري جابلُو عِلائِقي ري هيڪي شهر گئِي. (40)اُوئي اُٿ زڪرياه ري گهري جائي اَلِيشبع نا نمسڪار ڪريو.

(41)جڏهين اَلِيشبع مريَم رو نمسڪار سنيڙيو، تڏهين ڪِي ٿيو تہ ٻاڙيو اُوئي ري پيٽ مِہ ڪُڏڻ لگو. اَلِيشبع پَوِيتر آتما سين ڀرجي گئِي، (42)آن وڏي آواز سين ڪهڻ لگِي تہ، 'اِيشوَر تِنا سجيان ٻايان سين گهڻِي آسِيس ڏِنِي اَهي، آن اُوئي ٻاڙِيئي نا پڻ آسِيس

ڏِنِي اَهي جِڪي نا تُون جنم ڏيئِيس. 43مين تي ايهڙِي دَيا ڪِين ٿئِي اَهي، جِڪو مانهجي پربُو رِي ما مين آپ وٹ هلي آئِي اَهي؟ 44جو، جڏهين تاهجي نمسڪار رو آواز مانهجي ڪنان تي پيو، تڏهين مانهجي پيٹ ۾ ٻاڙيو خُوشِي سين ڪُڏڻ لڳو. 45تُون ڪِڏِي ڀاڳوارِي اَهين، جِڪي پربُو اِيشوَر تي ويساهه رکيو اَهي. ڪِي تہ جِڪو واتين پربُو اِيشوَر ري طرف سين تِنا سنيڙائين گئين اَهين، او پُورين ٿيسين.'

مريَم رو اِيشوَر رو ڀُڄن گاڻ

46پڇي مريَم ڪهيو تہ،
'مانهجو من پربُو اِيشوَر رِي واکاڻ ڪري تو،
47آن مانهجو جيوَ اِيئي وات ۾ خُوش ٿيو اَهي
تہ اِيشوَر مانهجو بچاڻ واڙو اَهي.
48ڪِي تہ اُوئي آپري ٻانهِي رِي غرِيب حالت رو خيال رکيو اَهي.
اَڄ سين لي سڄان زمانان را ماڙهُو
مِنا ڀاڳوارِي ڪهسين،
49ڪِي تہ طاقت واڙي اِيشوَر
مين سارُون وڏا وڏا ڪم ڪريا اَهين.
اُوئي رو نان پَوِيتر اَهي،
50آن اُوئي رِي دَيا پِيڙهِي پڻ پِيڙهِي اُوئان تي اَهي
جِڪو اُوئي نا سچِي دِل سين مڃين تا.
51اُوئي آپري وڏِي طاقت ڏيکارِي اَهي.
او جِڪو آپرِي دِل ۾ آپ نا وڏا سمجهتا،

اُوئان نا اُوئي پجائي چڏيا.
52 اُوئي وڏا راجا گاديان سين هيٺا اُتاري چڏيا،
آن غرِيبان نا متي ڪري چڏيا.
53 اُوئي بُکيان نا سُتيان شئيان سين ڍاپائي چڏيا،
آن شاهُوڪاران نا ٺلي هٿي رَوانا ڪري چڏيا.
54-55 آن اُوئي آپري شيوا ڪرڻ واڙِي
اِسرائيلِي قومہ رِي مدد ڪرِي اَهي.
ايهڙي نمُوني اُوئي آپرو اي وچن پُورو ڪريو اَهي،
جِڪو اُوئي آپٽي ڏاڏان سين ڪريو تو،
تہ او اِبراهِيمہ آن اُوئي ري اولاد تي
هميشہ سارُون دَيا ڪري.'
56 مريَمہ اَلِيشبع پيڙِي اَٽڪل ٽِن مهِينا رهِي، آن پڇي آپري گهري وڙي آئِي.

يُوحنا رو جنِمہ

57 جڏهين اَلِيشبع ري ٻاڙ جِڻڻ رو ٽاڻو آيو، تڏهين اُوئي رو هيڪ ڏِڪرو جايو. 58 اُوئي ري پاڙي واڙان آن عزيزان جڏهين سنيڙيو تہ پرڀُو اِيشوَر اُوئي تي وڏِي دَيا ڪرِي اَهي، تڏهين او پڻ اُوئي پيڙِي خُوشِي ڪرڻ لڳا.
59 اٺين ڏِينهہ پاڙي واڙا آن عزيز ٻاڙِيئي رِي طُهر رِي رسمہ ڪرڻ سارُون آيا. او ٻاپ ري نان پُٺيا اُوئي ٻاڙِيئي رو نان پڻ زڪرياه رکڻ واڙا هتا. 60 پڻ ٻاڙِيئي رِي ما ڪهيو تہ، 'نہ، اِيئي رو نان يُوحنا رکٽو اَهي.'
61 تڏهين اُوئان ڪهيو تہ، 'اِيئي نان سين اَوهانجو تہ ڪوئِي عزيز

کو اَهي.' 62تو اُوئان ہاڙِيئي ري ہاپ نا اِشاران ۾ پُڇيو تہ، 'اِيئي رو نان رکڻ ري باري ۾ اَوهانجِي کيهڙِي مرضِي اَهي؟'

63تڏهين زکرياه تختِي منگائي اُوئي تي لِکيو تہ، 'اِيئي رو نان يُوحنا اَهي.' اِيئي تي سجا ئي ماڙهُو عجب ۾ پئي گيا. 64اُوئي ئيج تاڻي زکرياه رِي زبانَ کُلي گئِي، آن اِيشوَر رِي واکاڻ کرتو ہولڻ لگو.

65آسي پاسي ۾ جِکو ماڙهُو رهتا، او حيرانَ تي گيا، آن ماڙهُو اي واتين يهُوديہ مُلک ري سجي جابلُو عِلائِقي ۾ کرتا رهيا. 66جِکان پڻ اي واتين سنيڙين، او دِل ۾ وِيچار کري کهڻ لگا تہ، 'اي ہاڙيو کِي تيسي؟' او اِين کهڻ لگا کِي تہ اُوئي تي پريُو اِيشوَر رو هٿ هتو.

زکرياه رو اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ

67پڇي يُوحنا رو ہاپ زکرياه پَوِيتر آتما سين پرجي گيو، آن اِيشوَر رو نياپو اِين ڏيڻ لگو تہ،

68'پريُو رِي واکاڻ تي،
جِکو اِسرائيلِي قوم رو اِيشوَر اَهي،
کِي تہ اُوئي آپري چُنديَل قوم رو خيال رکي
اُوئي نا چِڏائِي اَهي.
69اُوئي آپري شيواڏارِي دائُود رِي پيڙهِي مان
آپان سارُون هيک وڏو بچاڻ واڙو ميلهيو اَهي.
70اي وات اُوئي آپري پَوِيتر نياپو ڏيڻ واڙان پيڙِي
گهڻا سال اَگي اِين سنيڙائِي تِي
71تہ او آپان نا آپڻي دُشمنان سين بچاسي،

آن آپان سين وير رکڻ واڙان سجان ري قبضي سين ڇڏاسي.
(72) ايهڙي نمُوني اُوئي آپڻان ڏاڏان سين ڪريَل
آپرو دَيا ڪرڻ رو واعِدو پاڙيو اَهي،
آن آپرو ڪريَل پَوِيتر پڪو وچن پُورو ڪريو اَهي.
(73) اي وچن اُوئي آپڻي ڏاڏي اِبراهِيمَ وٽ
قسمَ کڻي ڪريو تو
(74) تہ او آپان نا آپڻي دُشمنان ري قبضي سين ڇڏاسي،
آن آپان نا بِنا ڪيهِي بِيهہ ري آپرِي شيوا ڪرڻ ڏيسي،
(75) آن آپان نا سجِي حَياتِي
آپ سمهان پَوِيتر آن سچا رهڻ ڏيسي.
(76) اي مانهجا ڏِڪرا،
تُون پرميشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙو سڏيو جائِيس،
ڪِي تہ تُون پريُو ري اَگ مِہ هلي
اُوئي سارُون رستو تَيار ڪرِيس،
(77) آن تُون اُوئي رِي چُندِيَل قومَ نا اي خبر ڏيئِيس
تہ اِيشوَر ماڙهُوئان را پاپ معاف ڪري
اُوئان نا بچاسي،
(78) ڪِي تہ اَسانجو اِيشوَر دَيا آن ڪِرپا ڪرڻ واڙو اَهي.
او آڪاس سين پرڀات رِي روشنِي اَسان تي چمڪاسي،
(79) آن او روشنِي اُوئان نا سوجهرو ڏيسي
جِڪو اَنڌاري مِہ مَوت ري مُونهہ مِہ بيٺا اَهين،
آن آپان نا سُکِي ٿيڻ رِي واٽ تي هلڻ رو ڏس ڏيسي.

(80) او ڇوڪرو يُوحنا وڏو ٿيتو گيو، آن اُوئي رِي سمجھ وڌتِي گئِي. آن جِتِي تائِين او اِسرائيلِي قومَ وٽ کُلي نمُوني پڌرو نہ ٿيو،

اُتي تائين بيابانَ ۾ رهيو.

يِسُوع رو جنم

(متِي 1:18-24، لُوقا 2:1-7)

2 ①اُوئان ڏينهان ۾ ڪِي ٿيو تہ راجا قيصر اوگُستُس هيڪ حُڪم ڏِنو تہ رُومِي راج را سجا ئي ماڙهُو آپرا آپرا نان لِکائين. ②اي پهلڪِي آدمشُمارِي هتِي جِڪو شام صُوبي تي راج ڪرڻ واڙي ڪورنيس ري ڏينهان ۾ ٿئِي تِي. ③اِيئي ڪري سجا ئي ماڙهُو آپرو نان لِکاڻ سارُون آپري آپري شهر گيا.

④-⑤يُوسف پڻ گلِيل صُوبي ري شهر ناصرت سين نِسري يهُوديہ صُوبي ري هيڪي شهر ۾ آپرِي منگ مريَم پيڙو آپرو نان لِکاڻ سارُون گيو. اُوئي شهر رو نان بيت لحم هتو. يُوسف اُت اِيئي ڪري گيو جو او شهر اَگي راجا دائُود رو هتو، آن يُوسف دائُود رِي پيڙهِي آن ذات مان هتو. اُوئان ڏينهان ۾ مريَم اُميد سين هتِي.

(6) جڏهين او بيت لحم شهر ۾ هتا، تڏهين مريَم رو ٻاڙ جڻڻ رو ٽاڻو آئي گيو. (7) اُوئي آپري موڀي ڏِڪري نا جنم ڏِنو، آن اُوئي نا پوتڙان ۾ ويڙهي آهوري ۾ سُوئاڙيانتِي، ڪِي تہ اُوئان سارُون هوٽل ۾ جگها ڪو هتِي.

فرِشتي رو ريباران نا درشن ڏين

(8) اُوئي علائِقي ۾ ڪينهڪ ريدار هتا، جِڪو جهنگ ۾ رهتا. رات رو اُوئان آپري رِڍان ري ولر تي چوڪِي پي ڏِني. (9) تڏهين ڪِي تيو تہ اُوئان ري اَگيا پريُو اِيشوَر رو هيڪ فرِشتو آئي ڀِيٽو، آن هر پاسي پريُو اِيشوَر رِي روشنِي پکڙجي گئِي. اُوئي نا ڏيکي او ڏاڍا ٻيهاجي گيا. (10) پڻ فرِشتي اُوئان نا ڪهيو تہ، ’ٻِيهاجو مَ، ڪِي تہ هُون اَوهان سارُون هيڪ وڏِي خُوشِي رِي خبر لي آيو اَهان، جِڪي

سين سجا ئي ماڙهُو خُوش ٿيسين. ⑪اَجوڪي ڏِينھ دائُود ري شهر مِ اَوهان سارُون هيڪي بچاڻ واڙي جنم ليو اَهي، جِڪو اِيشوَر رو چُنديَل مسيح اَهي، آن پريُو اِيشوَر آپ پڻ اَهي. ⑫اُوئي نا اوڙڪڻ رِي اَوهان سارُون اي نِشانِي اَهي تہ اَوهِين هيڪ ٻاڙيو پوتڙان مِ ويڙهيَل آهوري مِ سُتل ڏيڪسو.'

⑬اوچتو اُوئي فرِشتي ڀيڙو فرِشتان ري لشڪر رو هيڪ وڏو ٽولو ڏيکڻ مِ آيو. اُوئان اِيشوَر رِي واکاڻ ڪرتي اِين پي ڪهيو تہ، ⑭'آڪاس تي اِيشوَر رِي واکاڻ ٿي، آن ڌرتِي تي اُوئان ماڙهُوئان نا سُک جُڙي، جِڪان تي اِيشوَر خُوش اَهي.'

⑮جڏهين فرِشتا اُوئان وٽا تي پڇا آڪاس سمهان هليا گيا، تڏهين ريدار هيڪي ٻيجي نا ڪهڻ لگا تہ، 'هلو تہ بيت لحم شهر هلان. اي وات جِڪو ٿئِي اَهي، جِڪي رِي خبر آپان نا پريُو اِيشوَر ڏِنِي اَهي، او هلي جوئان.'

(16)اِين کھي او چيڪا چيڪا اُٿ گيا تہ مريَم، يُوسف آن آھوري ۾ پيل ٻاڙِيئي نا ڏِٺانتي. (17)اي ڏيکي جِڪو وات ٻاڙِيئي ري باري ۾ فرِشتي ريڍاران نا سنيڙائِي تِي، اُوئان او وات ماڑھُوئان نا سنيڙائِي. (18)ريڍاران رين واتين سنيڙي سجا ئي ماڑھو عجب ۾ پئي گيا. (19)پڻ مريَم اي واتين آپري من ۾ ياد رکي اُوئان تي وِيچار ڪرڻ لگِي.

(20)پڇي ريڍاران جِڪين سنيڙيو آن ڏِٺو تو، اُوئي تي اِيشوَر رِي وڏائِي آن واکاڻ ڪرتا پڇا وڙيا، ڪِي تہ جِين اُوئان نا فرِشتي سنيڙايو تو، او اِين رو اِين ھتو.

ٻاڙِيئي رو نان يِسُوع رکڻ

(21)اَئين ڏِينھ جڏھين ٻاڙِيئي رِي طُھر ڪرڻ رو ٽاڻو آيو، تڏھين اُوئان اُوئي رو نان يِسُوع رکيو، ڪِي تہ اي نان مريَم نا اُميد ٿيڻ سين اَگ ۾ فرِشتي کھيو تو.

چالِيسين ڏِينھ يِسُوع نا وڏي مندر ۾ لي جاڻ

(22)پڇي او ٽاڻو آيو جڏھين مُوسيٰ ري لِکيَل حُڪمان موجب يُوسف آن مريَم نا ٻاڙِيئي ري جنم سين پڇي صاف ٿيڻ رِي رِيت ڪرڻِي ھتِي. تڏھين او ٻاڙِيئي نا پريُو اِيشوَر وٽ حاضر ڪرڻ سارُون يرُوشلم شھر تيڙي گيا، (23)ڪِي تہ پريُو اِيشوَر ري حُڪمان ۾ اِين لِکيَل اَھي تہ، ’ھر موڀي ڏِکرو پريُو اِيشوَر ري نان تي ڪريو جائي.‘* (24)او اِيئي سارُون پڻ اُٿ گيا تہ ھولان رِي جوڙِي يا پاريہان را ٻہ ٻچا قُرباني چاڙھين، ڪِي تہ صاف ٿيڻ سارُون پريُو اِيشوَر رو

* خرُوج 2:13، 12 پڙھو

او لِکيَل حُڪم هتو.*

㉕اُتّ يرُوشلم شهر ۾ هيڪ ماڙهُو رهتو، جِڪي رو نان شمعُونَ هتو. او نيڪ آن ڏرمِي ماڙهُو هتو، آن اِسرائيلِي قوم نا دِلدارِي ڏيڻ واڙي رِي واٽ ڀي جويانتي. پَوِيتر آتما اُوئي ڀيڙو هتو، ㉖جِڪي اَگي اُوئي نا سنيڙايو تو تہ 'تُون پرڀُو اِيشوَر ري چُندِيَل مسِيح نا ڏيکڻ سين اَگ ۾ ڪِنهِي مرين.'

㉗تو پَوِيتر آتما ري ڪهڻ تي شمعُونَ وڏي مندر ۾ آيو. جڏهين يِسُوع را ما ٻاپ اِيشوَر ري حُڪمان موجب ٻاڙِيئي يِسُوع نا اِيشوَر ري نان تي ڪرڻ سارُون وڏي مندر ۾ لي آيا، ㉘تڏهين شمعُونَ اُوئي نا هنچ ڪريو، آن اِيشوَر رِي واکاڻ ڪري ڪهڻ لگو تہ،

㉙'اي مالِڪ، جيهڙي نمُوني تين واعِدو ڪريو تو،
ايهڙي نمُوني تُون آپري شيواڏارِي نا هي سُک سين
موڪل ڏيئين تو،
㉚ڪِي تہ مين آپري اَنکيان سين
تاهجو ميلهيَل چوٽڪارو ڏيڻ واڙو ڏِٺو اَهي.
㉛اِيئي نا تين سجيان قومان سارُون پڌرو ڪريو اَهي،
㉜تہ جِين او ڏاريان قومان سارُون سمجھ ڏيڻ واڙو
سوجهرو ٿي،
آن تاهجِي چُنديَل اِسرائيلِي قوم سارُون واکاڻ ٿي.'

㉝تڏهين يِسُوع را ما ٻاپ اُوئي ري باري ۾ اي واتين سنيڙي گهڻا حيرانَ ٿيا.

㉞پڇي شمعُونَ اُوئان سارُون آسِيس منگِي، آن ٻاڙِيئي رِي ما مريَم نا ڪهيانتي تہ، 'وات سنيڙ. اي ٻاڙيو اِيئي سارُون چُنديَل اَهي

* اَحبار 8:12 پڙهو

تہ اِيئي ري ڪري اِسرائيلِي قوم را گھٹا ماڑھُو ڪِرين آن گھٹا ماڑھُو چڑھين. اي ہاڑيو اِيشوَر ري طرف سين ھيڪ ايھڑو نِشانَ پڻ ھوسي، جِڪي ري خِلاف ماڑھُو تي جاسين. 35ايھڙي نمُوني گھٹان ماڑھُوئان رِي دِل را خيال پدرا تيسين. پڻ تِنا اِتو ڈُک تيسي جيھڙو تاھجِي دِل ہِ تلوار لگي گئِي ھوئي.'

36اُوئان ڈِينھان ہِ اِيشوَر رو نياپو ڈيڻ واڙِي ھيڪ ڈوڪرِي ھتِي. اُوئي رو نان حنا ھتو، آن او آشر ذات مان ھتِي. اُوئي ري ہاپ رو نان فنُوئيل ھتو. او ڈوڪرِي وڈِي عُمر رِي ھتِي. پرٹجڻ سين پڇي او ست سال آپري ڈٹِي پيڙِي رھِي تِي، 37آن پڇي رنڈول تي گئِي. اُوئي رِي عُمر چورياسِي سال ھتِي. او ڪڈھي پڻ وڈِي مندر سين ہاھر پگ ڪو رکتِي، آن ڈِينھ رات وِرت رکي دُعا منگي اِيشوَر رِي پگتِي ڪرتِي.

38او پڻ اُوئي ٹاٹي آئي اِيشوَر را ٹورا مجڻ لگِي، آن جِڪان ماڑھُوئان اي واٹ پي جوئِي تہ اِيشوَر يرُوشلم شھر نا آزاد ڪري، او اُوئان سجان سين ہاڑِيئي ري ہاري ہِ واتين ڪرڻ لگِي.

يُوسف رو پڇو ناصرت شھر آڻ

39جڈھين يُوسف آن مريَم پريُو اِيشوَر ري حُڪمان موجب سجين رِيتان پُورين ڪري رھيا، تڈھين پڇا آپري شھر ناصرت آيا، جِڪو گلِيل صُوبي ہِ ھتو.

40ہاڑيو يِسُوع وڈو ٹيتو گيو، عقل سين پرجتو گيو آن اُوئي رِي طاقت وڈتِي گئِي. اُوئي تي اِيشوَر رِي ڪرِپا ھتِي.

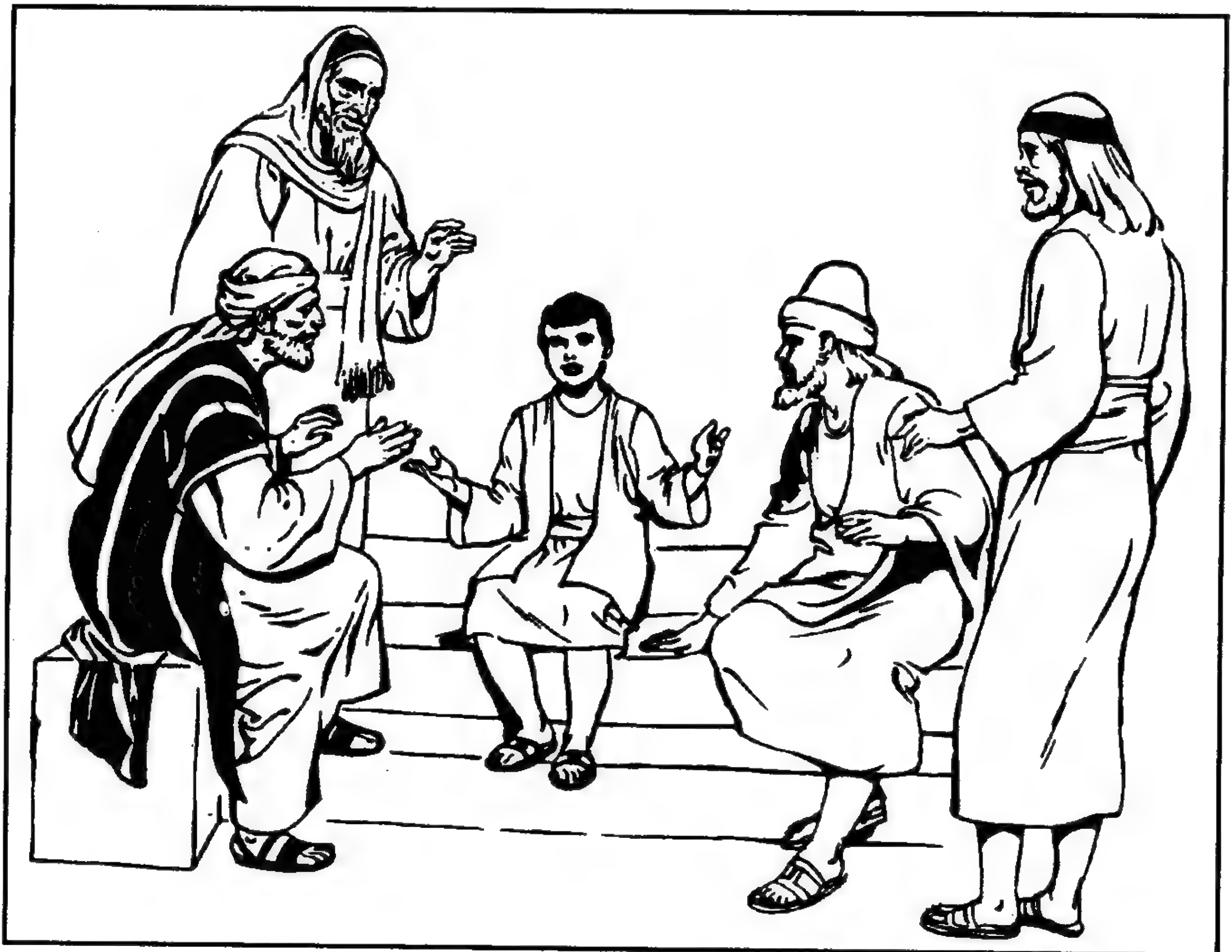
ہارھان سالان رِي عُمر ہِ يِسُوع رو وڈي مندر ہِ جاڻ

41يِسُوع را ما ہاپ ھر سال پاسڪا پرب تي يرُوشلم شھر جاتا.

42جڏهين يِسُوع ٻارهان سالان رو ٿيو، تڏهين او سجا ئي پرٻ رِي رِيت موجب اُت گيا.

43پڇي جڏهين او پرٻ ملهائي پڇا وڙيا، تڏهين چوڪرو يِسُوع يرُوشلم ۾ رهيو. پڻ اِيئي وات رِي اُوئي ري ما ٻاپ نا خبر ئي ڪو رهِي. 44اُوئان اِين سمجهيو ته يِسُوع اِيئي لڏي ۾ هوسيَ. اِيئي ڪري اُوئان هيڪي ڏِينهه رو پنڌ ڪري پڇي اُوئي نا آپري عزِيزان آن اوڙڪاڻ واڙان ۾ جوڻ شرُوع ڪريو. 45جڏهين او ڪو جُڙيو، تڏهين جوتا جوتا پڇا يرُوشلم شهر آيا.

46پڇي ڪِي ٿيو ته تِيجي ڏِينهه اُوئان يِسُوع نا وڏي مندر ۾ ڏِٺو. اُوئي پنڊتان وٽ ٻيسي اُوئان رين واتين پي سنيڙين آن سَوال پي پُڇيا. 47جِتان ماڙهُوئان اُوئي رين واتين پي سنيڙين، او سجا ئي اُوئي ري عقل واڙيان وڙتيان تي حيرانَ هتا.

(48) جڏهين يِسُوع ري ما باپ اُوئي نا ڏِنو، تڏهين گهڻا حيرانَ تي گيا. اُوئي رِي ما اُوئي نا کهيو تہ، 'ڏِکرا، تين اَسان سين اي ڪِي ڪريو اَهي؟ هُون آن تاهجو باپ تِنا جوئي جوئي گَٽِتي ۾ پئي گيا آهان.'

(49) پڻ يِسُوع اُوئان نا کهيو تہ، 'اَوهان مِنا ڪي ري ڪري پي جويو؟ ڪِي اَوهان نا خبر ڪو هتِي تہ مِنا آپري پِتا ري گهر ۾ هوڻ ڪپي؟' (50) پڻ اُوئان اِيئي رِي وات ڪو سمجهِي.

(51) پڇي يِسُوع اُوئان پيڙو تي ناصرت شهر آيو، آن اُٺ آئي اُوئان ري کهڻ ۾ رهيو. اُوئي رِي ما اي سجين واتين آپري من ۾ سانڍي رکين.

(52) يِسُوع وڏو ٿيو، آن اُوئي رِي سمجه وڌتِي گئِي. اِيشوَر آن ماڙهُو اُوئي تي خُوش رهتا.

يُوحنا پَوِيتر سِنانَ ڏيڻ واڙو پريُو يِسُوع ري آڻ سارُون ماڙهُوئان نا تَيار ڪري تو

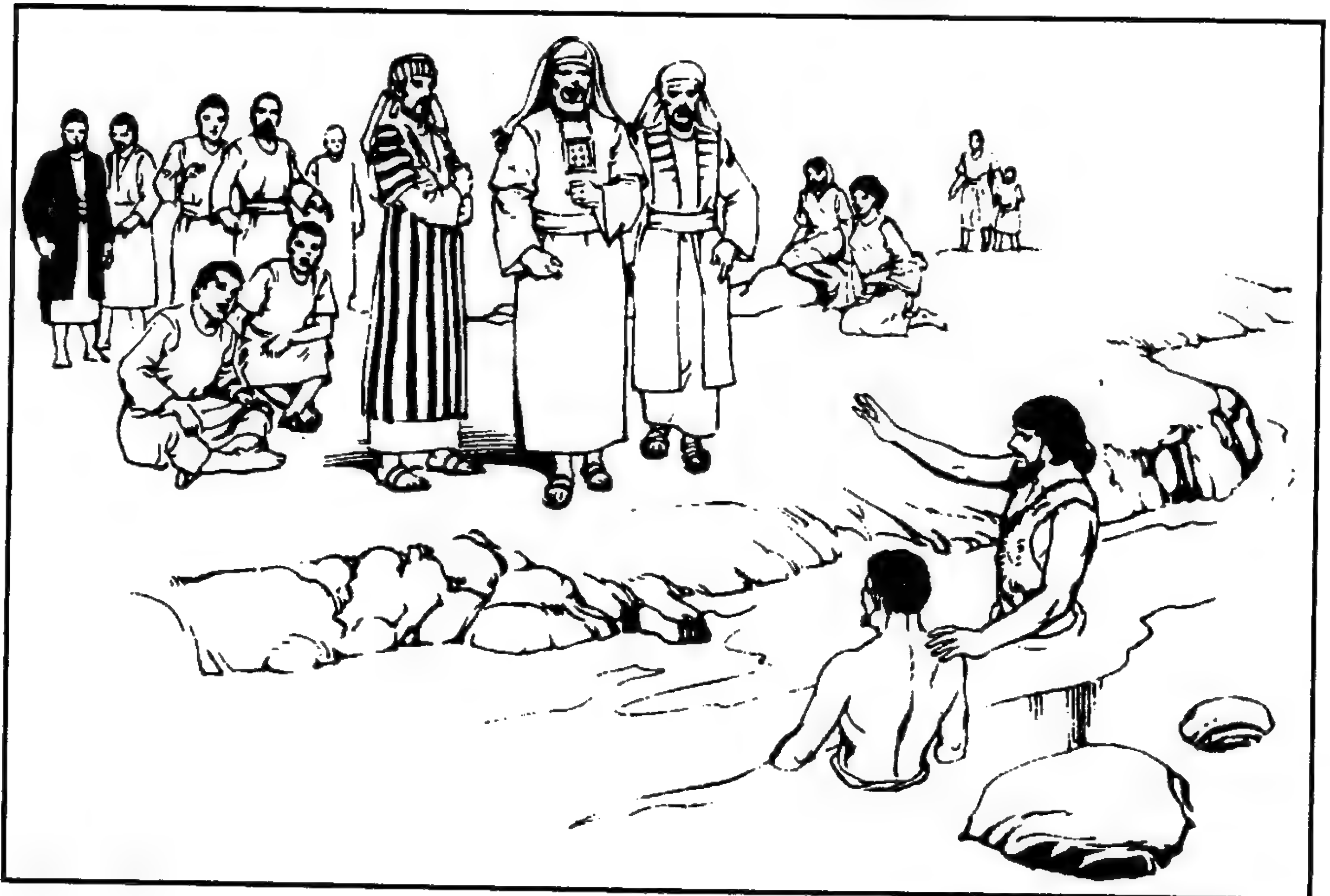
(متِي 1:3-12، مرقس 1:1-8، لُوقا 1:3-18، يُوحنا 19:1-28)

3 (1) راجا تِبريُس قيصر ري راج رو پنڌرهون سال هتو. اُوئان ڏِينهان ۾ يهُوديہ صُوبي تي پينطُس پِيلاطُس راج ڪرتو، گلِيل عِلائِقي تي هيروديس راج ڪرتو، اِتُوريہ آن ترخونِيتِس عِلائِقي تي هيروديس رو يائِي فِلِپُس راج ڪرتو، آن اَبليني عِلائِقي تي لِسانياس راج ڪرتو. (2) حناه آن ڪائِفا مُک پُوجارِي هتا.

اُوئان ئيج ڏِينهان ۾ اِيشوَر زڪرياه ري ڏِڪري يُوحنا نا بيابانَ ۾ آپرو نياپو ڏِنو. (3) تڏهين يُوحنا يردن دريا ري آسي پاسي ري

سجان عِلائِقان مِ آئي ماڙهُوئان نا سنيڙاڻ لگو تہ، 'اَوهِين آپري پاپان سين تويان ڪرو آن پَوِيتر سِنانَ ليو، تو اِيشوَر اَوهانجا پاپ معاف ڪرسي.' ④اي وات اِين ٿئِي جِين اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙي يسعياه ري ڪِتاب مِ لِکيَل اَهي تہ،

'بياباںَ مِ ڪوئِي وڏي آواز سين ڪهي تو تہ
پريُو سارُون وِڌو تَيار ڪرو.
اُوئي سارُون رستو سِڌو ڪرو.
⑤هر ڪڏو پريو جاسي،
آن هر جبل آن ٽڪر ڍاهيو جاسي.
آنٽا رستا سِڌا ٿيسين،
آن ڪڏان واڙا رستا سرِيکا ڪريا جاسين.
⑥پڇي دُنيا را سجا ئي ماڙهُو اِيشوَر رو چوٽڪارو ڏيکسين.'*

* يسعياه 3:40-5 پڙهو

(7)جڏهين گهڻا ماڻهُو يُوحنا وٽ بياباںَ ۾ پَوِيتر سِنانَ ليڻ آيا، تڏهين اُوئي ڪهيو تہ، 'اي خراب من واڙان، اَوهان نا ڪيهِي پڻ اِين ڪو ڪهيو اَهي تہ اَوهِين اِيشوَر رِي آٽ واڙِي سزا سين بچِي سگهو تا. (8) پڻ اَوهِين ايهڙا ڪم ڪرو جِڪان سين خبر پئي تہ اَوهان سچِي تويان ڪرِي اَهي. اِين مَ سمجهو تہ اَسِين اِبراهِيم رو اولاد اَهان. هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ اِيشوَر اِيئان پٿران مان پڻ اِبراهِيم سارُون پوترا ٺاهي سگهي تو. (9) پڻ هي ڪوهاڙِي وٹان ري پاڙان نا گوڌا وڍڻ واڙِي اَهي. جِڪي وڻ ۾ سُٺو ميوو ڪو تو تي، اُوئي نا وڍِي جوت ۾ ڦگايو جاسي.'

(10)تڏهين اُوئان سجان ماڻهُوئان يُوحنا نا پُڇيو، 'تو پڇِي اَسان نا ڪِي ڪرڻ کپي؟'

(11) يُوحنا اُوئان نا ڪهيو تہ، 'جِڪي وٽ ٻہ وگا هوئين، اُوئان مان هيڪ اُوئي نا ڏي، جِڪي وٽ ڪو اَهي. آن جِڪي وٽ کاڌو هوئي، او اِين رو اِين وِرهائي ڏي.'

(12)اُوئي وٽ ڪينهڪ ناڪو ليڻ واڙا پڻ پَوِيتر سِنانَ ليڻ آيا، آن اُوئي نا پُڇيانتي تہ، 'گرُو جِي، اَسان نا ڪِي ڪرڻ کپي؟'

(13)اُوئي اُوئان نا ڪهيو تہ، 'جِتو اَگه لِکيَل اَهي، اُوئي سين وڌِيڪ مَ ليو.'

(14)ڪينهڪ فوجيان پڻ اُوئي نا پُڇيو تہ، 'پڇِي اَسان نا ڪِي ڪرڻ کپي؟'

اُوئي وڙتِي ڏنِي تہ، 'ڪيهِي نا ٻيهاڙي يا ڪُوڙو ڏوھ لگائي پئِيسا مَ ليو. آن اَوهان نا جِتو پگهار جُڙي تو، اُوئي تي خُوش رهو.'

(15)تو ماڻهُو اِيئي وات تي اُميد رکي هيڪي ٻيجي نا يُوحنا ري باري ۾ ڪهتا تہ، 'اي اِيشوَر رو چُنديَل مسِيح اَهي يا نہ؟'

⑯تڏهين يُوحنا اُوئان نا ڪهيو تہ، 'هُون تہ اَوهان نا رُگو پاڻِي سين پَوِيتر سِنانَ ڏيئان تو. پڻ مين سين وڏِي طاقت واڙو آئي پيو. هُون تہ اِيئي ري لائِق پڻ ڪو اَهان جو اُوئي رِي جُتِي را ڪسا کولان. او اَوهان نا پَوِيتر آتما آن جوت سين پَوِيتر سِنانَ ڏيسي. ⑰اُوئي ري هٿ ۾ آپرِي اُونڌڻ واڙِي ٿنگڙِي اَهي، جِڪي سين او ڌانَ اَڇو ڪري آپري ڪوٺيان ۾ رکسي. پڻ بوهہ نا ايهڙِي جوت ۾ باڙسي جِڪو ڪڏهي پڻ ڪِنهِي اُونجهاجي.'

⑱ايهڙِي نمُوني يُوحنا گهڻين بِيجين واتين پڻ ماڙهُوئان نا سمجهائي خُوشخبرِي ڏيتو رهيو.

⑲پڻ يُوحنا راج ڪرڻ واڙِي هيروديس تي اي ڏوهہ ڏِنو تہ اُوئي آپري ڀائِي رِي گهر واڙِي هيروداس نا آپري گهر ۾ رکِي تِي، آن اُوئي بِيجا گهڻا بُڇڙا ڪم پڻ ڪريا تا. ⑳تو هيروديس اُوئان سجان ڏوهان سين وڏو ڏوهہ اي ڪريو تہ اُوئي يُوحنا نا جيل ۾ هٽي ڇڏيو.

يِسُوع رو پَوِيتر سِنانَ ليڻ آن شيطانَ رو اُوئي نا اِيشوَر رِي مرضِي سين ڦيرڻ رِي ڪوشِش ڪرڻ

يِسُوع رو پَوِيتر سِنانَ ليڻ

(متِي 3:13–17، مرقس 1:9–11، لُوقا 3:21–22)

㉑جڏهين سجان ماڙهُوئان پَوِيتر سِنانَ ليو پي، تڏهين يِسُوع پڻ پَوِيتر سِنانَ ليو. پڇي ڪِي ٿيو تہ جِين ئي اُوئي دُعا پي منگِي، تہ آڪاس کُلي گيو، ㉒آن پَوِيتر آتما پاريبي ري رُوپ ۾ اُوئي تي اُتريو. پڇي آڪاس سين اي آواز سنيڙڻ ۾ آيو تہ، 'تُون مانهجو

پريمِي پُتر اَهين. هُون تين تي گهڻو خُوش اَهان.

يِسُوع رِي پيڙهِي را نان

(متِي 1:1-17، لُوقا 3:23-38)

(23)جڏهين يِسُوع آپرو ڪم شرُوع ڪريو، تڏهين او اَٽڪل ٽِيسان سالان رو هتو.

ماڻهُو اِين سمجهتا تہ او يُوسف رو ڏِڪرو اَهي. يُوسف عيلِي رو ڏِڪرو هتو، (24) عيلِي متات رو، متات لاوِي رو، لاوِي ملڪِي رو، ملڪِي ينا رو، ينا يُوسف رو، (25)يُوسف متتياه رو، متتياه عامُوس رو، عامُوس ناحُوم رو، ناحُوم اَسلياه رو، اَسلياه نوگہ رو، (26)نوگہ ماعت رو، ماعت متتياه رو، متتياه شِمعِي رو، شِمعِي يوسيخ رو، يوسيخ يوداه رو، (27)يوداه يُوحنا رو، يُوحنا ريسا رو، ريسا زرُبابل رو، زرُبابل سيالتِي ايل رو، سيالتِي ايل نيرِي رو، (28)نيرِي ملڪِي رو،

ملڪِي اَدِي رو، اَدِي قوسام رو، قوسام اِلمودام رو، اِلمودام عِير رو، ⑳عِير يِشُوع رو، يِشُوع اِليعزر رو، اِليعزر يورِيم رو، يورِيم متات رو، متات لاوِي رو، ㉚لاوِي شمعُونَ رو، شمعُونَ يهُوداه رو، يهُوداه يُوسف رو، يُوسف يونانَ رو، يونانَ اِلياقِيم رو، ㉛اِلياقِيم ملي آه رو، ملي آه مِناه رو، مِناه متتاه رو، متتاه ناتن رو، ناتن دائُود رو، ㉜دائُود يسِي رو، يسِي عوبيد رو، عوبيد بوعز رو، بوعز سلمونَ رو، سلمونَ نحسونَ رو، ㉝نحسونَ عمِيناداب رو، عمِيناداب اَدمِن رو، اَدمِن اَرنِي رو، اَرنِي حصرونَ رو، حصرونَ فارص رو، فارص يهُوداه رو، ㉞يهُوداه يعقُوب رو، يعقُوب اِضحاق رو، اِضحاق اِبراهِيم رو، اِبراهِيم تاره رو، تاره نحُور رو، ㉟نحُور سرُوج رو، سرُوج رعُو رو، رعُو فلج رو، فلج عِبر رو، عِبر سِلح رو، ㊱سِلح قِينانَ رو، قِينانَ اَرفڪسد رو، اَرفڪسد سِم رو، سِم نُوح رو، نُوح لمڪ رو، ㊲لمڪ متُوسلح رو، متُوسلح حنُوڪ رو، حنُوڪ يارِد رو، يارِد مهلل ايل رو، مهلل ايل قِينانَ رو، ㊳قِينانَ اَنُوس رو، اَنُوس سيت رو، سيت آدم رو، آن آدم اِيشوَر رو.

اِيشوَر ري دُشمن شيطانَ رو يِسُوع نا آزماڻ

(متِي 4:1–11، مرقس 1:12–13، لُوقا 4:1–13)

4 ①پڇي يِسُوع پَوِيتر آتما سين پرجي يردن دريا سين پڇو آيو، آن پَوِيتر آتما ري ڪهڻ تي چالِيس ڏِينهان تائِين بيابانَ مِ ڦِرتو رهيو، ②جِٺ شيطانَ اُوئي نا آزماتو رهيو. اُوئان ڏِينهان مِ يِسُوع ڪِينه ڪو ڪاڌو تو. پڇي جڏهين او ڏِينهه پُورا ٿيا، تڏهين اُوئي رِي بُک تمام گهٽِي وڌي گئِي تِي.

③تو شيطانَ اُوئي نا ڪهيو تہ، ’جي تُون اِيشوَر رو پُتر اَهين، تو اِيئي پٿر نا ڪهہ تہ روٽِي ٿي جائي.

④ پڻ يِسُوع وڙتِي ڏِنِي تہ، 'شاستر مِ لِکيَل آهي تہ ماڻهُو رُڳو کاڌي سين جِيتو کو تو رهي.'*

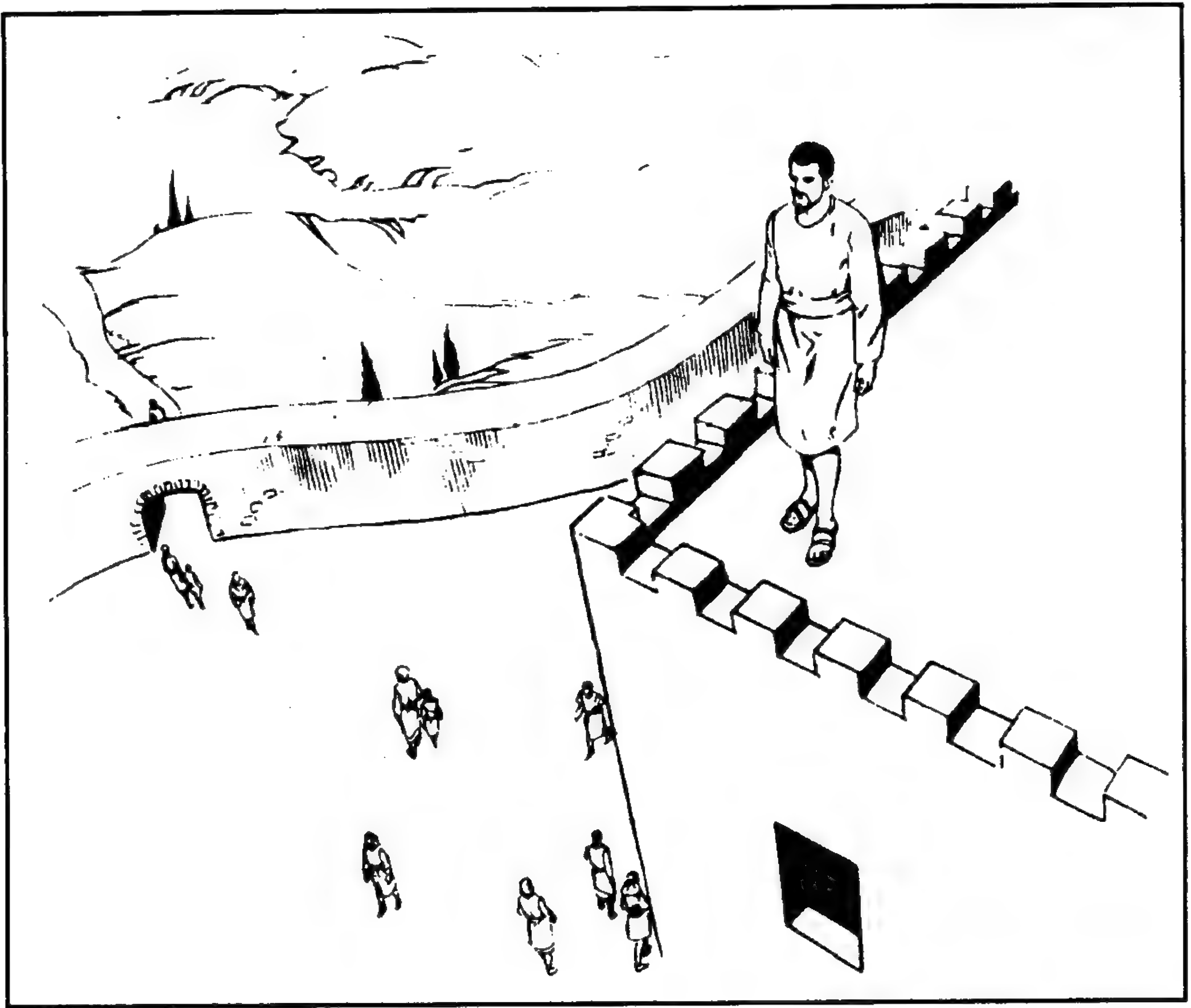
⑤ پڇي شيطانَ يِسُوع نا هيکِي اُونچِي جڳها مٿي لي گيو، آن اُوئي نا جهٽ مِ دُنيا را سجا ئي مُلک ڏيکاڙيانتي. ⑥ اُوئي کهيو تہ، 'اِيئان سجان مُلکان رو راج آن مانَ هُون تِنا ڏيئِيس، کِي تہ اِيئان رو راج مِنا ڏِنل آهي، آن جِکي نا مانهجِي دِل کهي، اُوئي نا هُون ڏيئان. ⑦ اِيئي کري جي تُون مانهجي آگيا سِيس نِمائين، تو اي سجو ئي راج تاهجو تيسي.'

⑧ پڻ يِسُوع وڙتِي ڏِنِي تہ، 'شاستر مِ لِکيَل آهي تہ پريُو تاهجي اِيشوَر ري آگيا سِيس نِما، آن رُڳو اُوئي رِي شيوا کر.'**

⑨ اُوئي سين پڇي شيطانَ يِسُوع نا يرُوشلم شهر مِ تيڙي گيو،

* اِستِشنا 3:8 پڙهو

** اِستِشنا 13:6 پڙهو

آن اُوئي نا وڏي مندر رِي چوٽِي تي پيچاڙي کھيانتي تہ، 'جي ٿُون اِيشوَر رو پُتر اَھين، تو اِيھا ھيٺو ٿِپو ڏي، ⑩کِي تہ شاستر ہِ لِکيَل اَھي تہ اِيشوَر آپري فرِشتان نا تاھجِي سنيال کرڻ سارُون حُکم ڏيسي، ⑪آن او تِنا آپري ھٿان ہِ کٽي ليسين، جِين تاھجو پگ پڻ پٿر نا نہ لگي.'*

⑫پڻ يِسُوع وِرتِي ڏِنِي تہ، 'شاستر اِين کھي تو تہ پريُو اِيشوَر نا مَ آزما جِکو تاھجو اِيشوَر اَھي.'**

⑬پچي جڏھين شيطانَ سجان نمُونان را آزمتا لي رھيو، تڏھين او کينھک وقت تائِين يِسُوع وِٽا ھليو گيو.

* زبُور 91:11–12 پڙھوُ

** اِستِشنا 6:16 پڙھو

يِسُوع رو گَلِيل صُوبي مِ اِيشوَر رو کم کرڻ

يِسُوع رو سِکاڻ شرُوع کرڻ

(متِي 4:12-17، مرقس 1:14-15، لُوقا 4:14-15)

⑭ پڇي يِسُوع پَوِيتر آتما رِي طاقت سين پريَل پڇو گَلِيل صُوبي مِ آيو، آن سجي عِلائِقي مِ اُوئي رِي خبر پکڙجي گئِي. ⑮ اُتْ يِسُوع مندران مِ ماڙهُوئان نا سِکاڻ لگو، جِکي تي سجا ئي اُوئي رِي واکاڻ کرتا.

يِسُوع نا ناصرت شهر سين باهر کيڍڻ

(متِي 13:53-58، مرقس 6:1-6، لُوقا 4:16-30)

⑯ اُوئي سين پڇي يِسُوع ناصرت شهر مِ آيو، جِتْ او نِنڍيو وڏو تيو تو. اُتْ او آگي ري جِين پَوِيتر ڏِينهه رو مندر مِ گيو، آن اُتي شاستر پڙهڻ سارُون پِيٽو. ⑰ تڏهين اُوئي نا اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙي يسعياه رو لِکيَل کِتاب ڏِنو گيو. کِتاب کولي يِسُوع جوئي جوئي اي آکر پڙهيا:

⑱ 'پريُو اِيشوَر رو ميلهيَل آتما مين پيڙو آهي،
کِي تہ غرِيبان نا خُوشخبري ڏيڻ سارُون
اِيشوَر مِنا چُنديو آهي.
اُوئي مِنا اِيئي سارُون ميلهيو آهي،
تہ هُون غُلامان نا چُٽڻ رِي خبر
آن آنڌان نا سجا تيڻ رِي خبر سنيڙائون،

آن ڏُکان ۾ پيل ماڙهُوئان نا ڇڏائُون،
(19) آن اي وات پڻ سنيڙائُون تہ او ٽاٽو آئي گيو اَهي
جڏهين اِيشوَر ماڙهُوئان تي وڏِي مهربانِي ڪرسي.'*
(20) پڇي اُوئي ڪِتاب بند ڪري شيواڏارِي نا ڏي ڇڏيو، آن آپ
ٻيسي رهيو. مندر ۾ سجان ئي ماڙهُوئان اُوئي سمهون ڏيانَ سين
جويو پيِ.
(21) تڏهين يِسُوع اُوئان نا ڪهڻ لگو تہ، 'اي شاستر رِي لِکيَل وات
اَج اَوهانجي رُوبرُو پُورِي تي گئِي اَهي.' (22) تڏهين سجا ئي ماڙهُو
اُوئي رِي واکاڻ ڪرڻ لگا آن اِيئي وات تي حيرانَ ٿي گيا تہ اي
ڪيهڙو سُنو تو ٻولي.
پڇي او ڪهڻ لگا تہ، 'اي تہ يُوسف رو ڏِڪرو اَهي.'
(23) تڏهين يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تہ، 'اَوهِين ضرُور اي پهاڪو مِنا
ڪهسو تہ، 'اي ڊاڪتر، آپرو آپ نا تہ سجو ڪر. اِيئي ڪري تاهجا
ڪفرنحُوم شهر ۾ ڪريَل ڪم جِڪان ري باري ۾ اَسان سنيڙيو اَهي،
او آپري وطن ۾ پڻ ڪري ڏيکاڙ.''
(24) پڇي يِسُوع اَگتي ڪهيو تہ، 'هُون اَوهان نا سچ تو ڪهان
تہ ڪيهِي پڻ اِيشوَر ري نياپو ڏيڻ واڙي نا آپري وطن ۾ قبُول
ڪو تا ڪرين. (25) هُون اَوهان نا سچ تو ڪهان تہ اِيشوَر ري نياپو
ڏيڻ واڙي ايلياه ري ڏِينهان ۾ جڏهين ساڍا ٽِن سال ميه سفا ڪو
وسيو، آن سجي مُلڪ ۾ ڏاڍو ڏُڪاڙ پيو تو، تڏهين اِسرائيل مُلڪ ۾
گهڻين رنڎول ڏوسين هتين. (26) پڻ اِيشوَر ايلياه نا اُوئان سجيان مان
ڪيهِي وٽ مدد ڏيڻ سارُون ڪو ميلهيو، پڻ رُگو صيدا عِلائِقي ري
صارپت شهر ۾ هيڪِي رنڎول ڏوسِي وٽ ميلهيانتي.

* يسعياه 61:1–2 پڙهو

㉗ساڳِي نمُوني اِيشوَر ري نيا‌پو ڏيڻ واڙي اِليشع ري ڏِينهان ۾ اِسرائيل ۾ گھڻا ئي ڪوڙهيَل ماڙهُو هتا. پڻ اِيشوَر اُوئان سجان مان ڪيهِي نا سجو ڪو ڪريو، پڻ رُڳو سُوريانِي قوم ري هيڪي نعمانَ نان ري ماڙهُو نا سجو ڪريانتي.'

㉘اي واتين سنيڙي جِتا ئي ماڙهُو مندر ۾ ٻيٺا تا، او سجا ئي ڪاوَڙ سين ڀرجي گيا. ㉙اُوئان اُٺي يِسُوع نا ڌِڪا ڌي شهر سين ٻاهر ڪڍيو، آن جِڪي جبل تي اُوئان رو شهر هتو، اُوئي رِي چوٽِي تي لي آيا تہ جِين مٿا ڪري هيٺو ڦگائي ڇڏين. ㉚پڻ يِسُوع اُوئان وِچيا نِسري هليو گيو.

يِسُوع رو هيڪي ماڙهُو مان ڀُوت ڪڍڻ

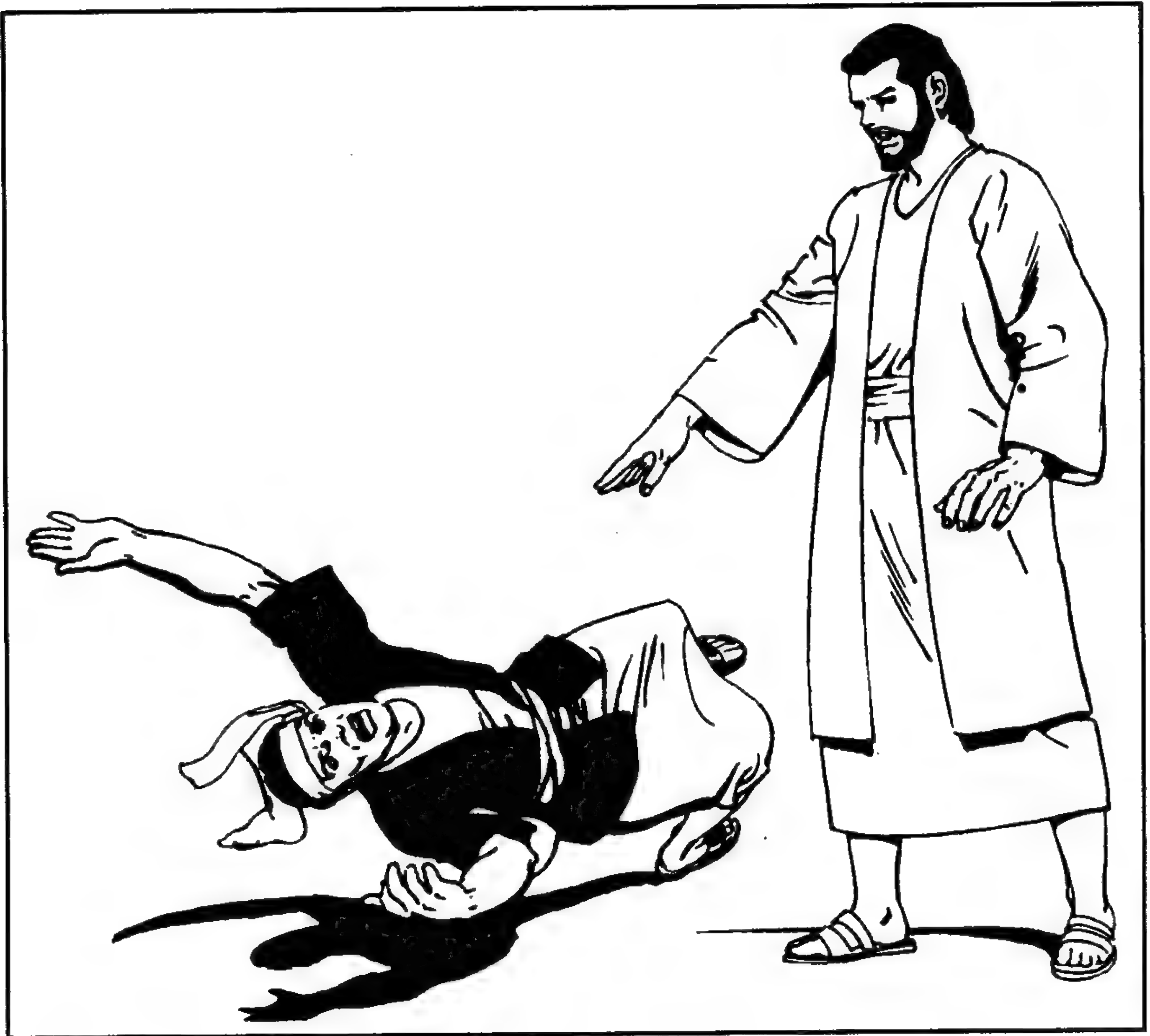
(مرقس 1:21-28، لُوقا 4:31-37)

㉛پڇي يِسُوع ڪفرنحُوم شهر ۾ آيو، جِڪو گليل صُوبي ۾ اَهي. اُٿ ڀَوِيتر ڏِينهہ رو ماڙهُوئان نا سِکاڻ لڳو. ㉜او ماڙهُو اِيئي ري وچن تي عجب ۾ پئي گيا، ڪِي تہ او آپرو حق سمجهي ٻوليو پي.

㉝اُٿ ڀگتِي ري گھر ۾ هيڪ ماڙهُو هتو، جِڪي نا ڀُوت لڳل هتو. اُوئي رڙ ڪري ڪهيو تہ، ㉞'اي يِسُوع ناصرت شهر واڙا، تاهجو اَسان سين ڪيهڙو واسطو؟ ڪِي تُون اَسان نا ناس ڪرڻ آيو اَهين؟ مِنا خبر اَهي تہ تُون ڪوڻ اَهين. تُون اِيشوَر رو ميلهيَل ڀَوِيتر اَهين.'

㉟تڏهين يِسُوع ڀُوت نا حُڪم ڏِنو تہ، 'ماٺ ڪر. اِيئي ماڙهُو مان نِسري جا.' تڏهين ڀُوت اُوئي ماڙهُو نا سجان ري اَگ ۾ ڦگايو، آن اُوئي مان نِسري گيو. پڻ اُوئي نا ڪوئِي نُقصانَ ڪو ڏِنانتي.

㊱اِيئي تي سجا ئي ماڙهُو حيرانَ تي گيا، آن هيڪي ٻيجي نا

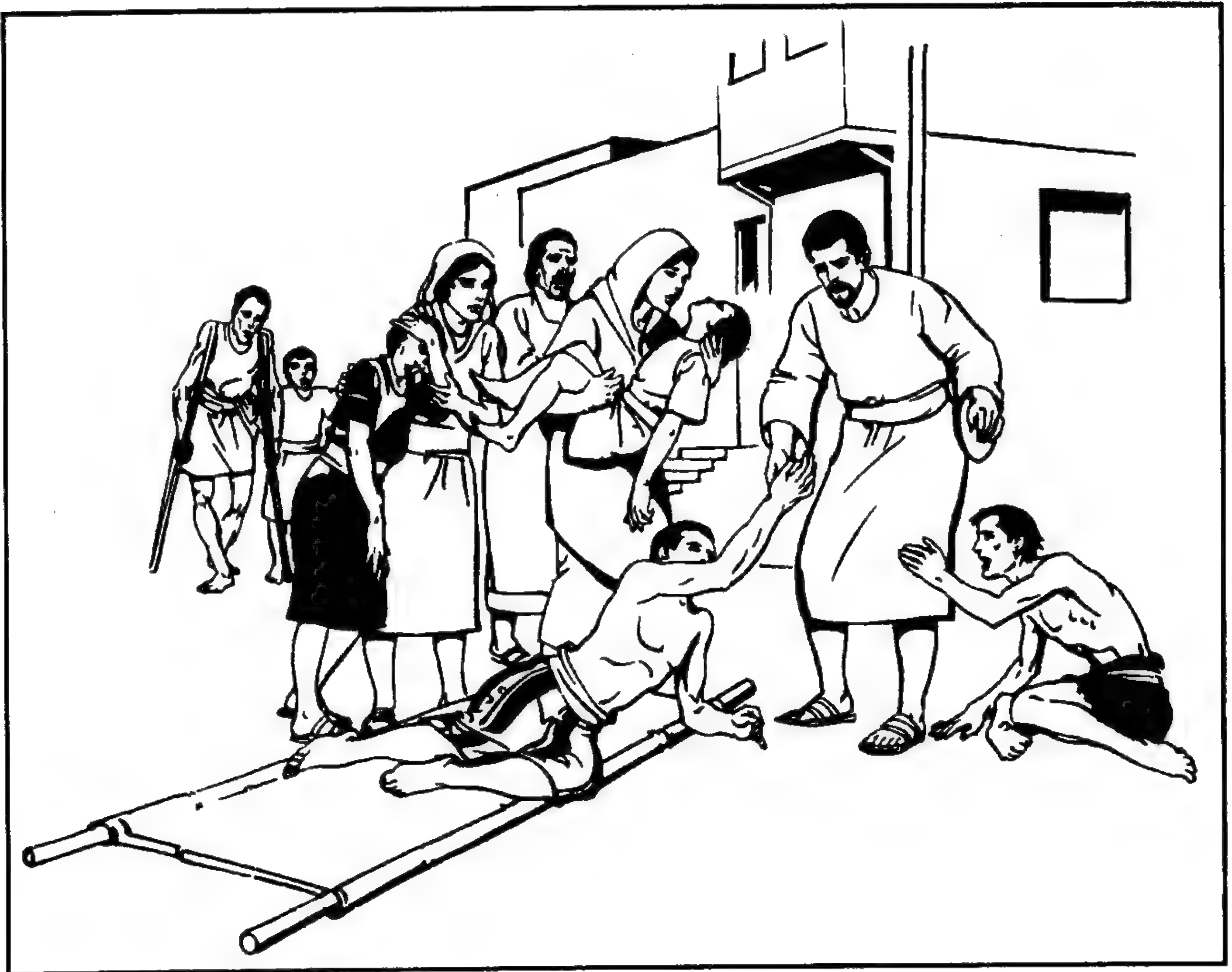

ڪهڻ لگا تہ، 'اِيئي رو وچن ڪيهڙو اَهي؟ جِڪو او آپرو حق سمجهي طاقت سين پُوتان نا حُڪم تو ڏي، آن او ٻاهر نِسري تا جائين.' 37 پڇي پاسي واڙان سجان عِلائِقان مِہ يِسُوع رِي هاڪ ٿني گئِي.

يِسُوع رو آپري چيلي شمعُونَ رِي ساسُو نا سجِي ڪرڻ

(متِي 8:14-17، مرقس 1:29-34، لُوقا 4:38-41)

38 پڇي يِسُوع مندر مان نِسري شمعُونَ ري گهري آيو. اُٿ شمعُونَ رِي ساسُو گهڻِي تپيَل هتِي. تو ماڙهُوئان يِسُوع نا عرض ڪريو تہ، 'اِيئي نا سجِي ڪرو.' 39 تڏهين يِسُوع آئي اُوئي متي پِيچي تپ نا چڙي جاڻ رو حُڪم ڏِنو، آن تپ چڙي گيو. او يڪدم اُٺِي، آن اُوئان رِي شيوا ڪرڻ لگِي.

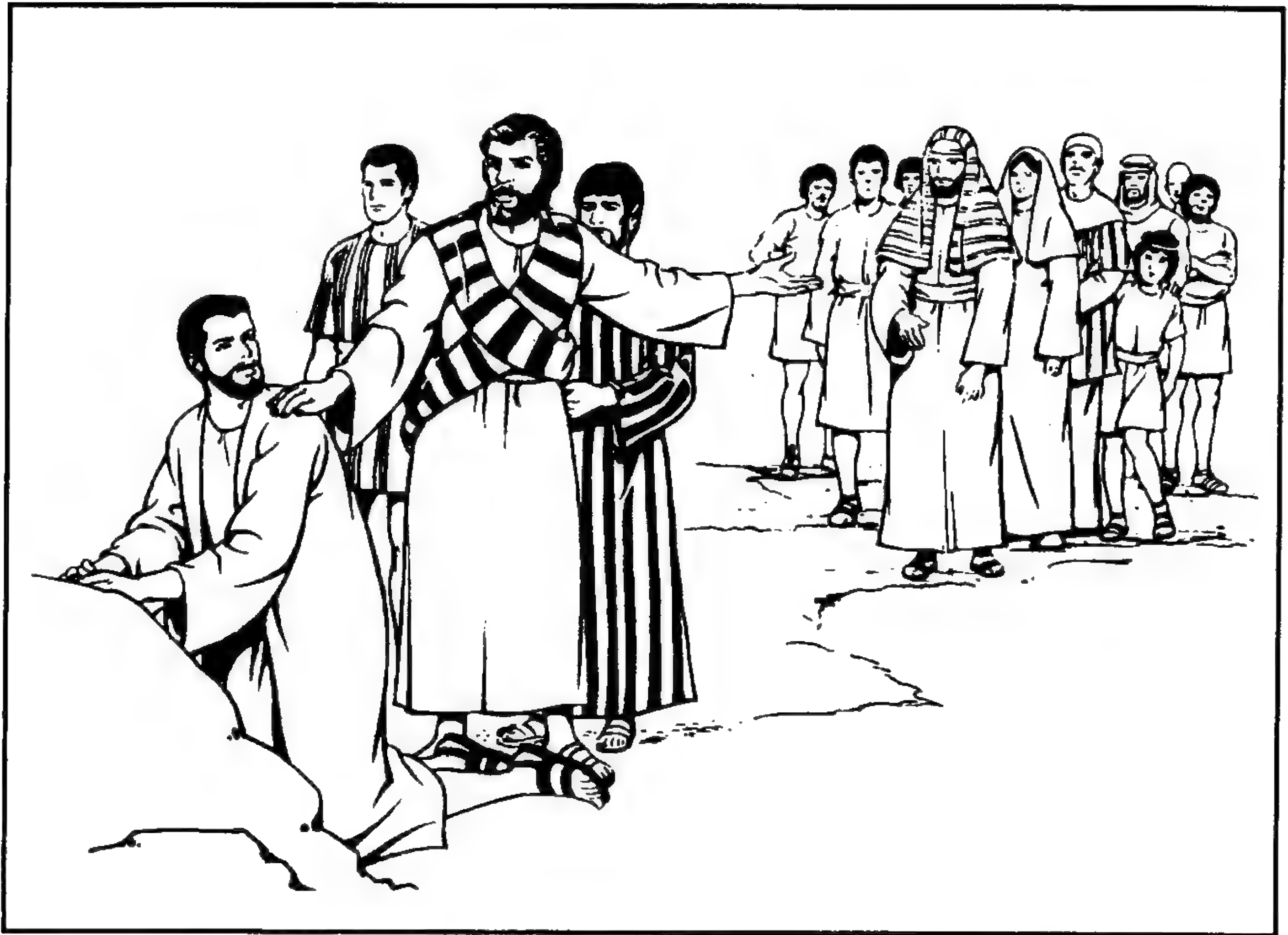

⑳ڏينھ آٿتوڻ ري تاٽي سجا ئي ماڙھُو آپري آپري بِيماران نا يِسُوع وٹ تيڙي آيا، جِڪان نا نمُوني نمُوني رين بِيمارين لگل هتين. يِسُوع هيڪُوڪي متي هٿ رکي سجان نا نِيڪ ڪرتو گيو. ㊶ گھڻان ماڙھُوئان مان يُوت پڻ رڙين ڪري نِسرتا گيا آن ڪهتا گيا تہ، 'تُون اِيشوَر رو ڏِڪرو آهين.' پڻ يِسُوع يُوتان نا دڙڪو ڏي بولڻ کو ڏِنو، ڪِي تہ اُوئان نا خبر هتِي تہ او اِيشوَر رو چُنديَل مسِيح آهي.

يِسُوع رو سجي مُلڪ ۾ اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ سارُون جاڻ

(مرقس 1:35–39، لُوقا 4:42–44)

㊷جڏهين ڏِينھ اُگو، تڏهين يِسُوع شهر ڇڏي بيابانَ ۾ گيو. گھڻا ماڙھُو اُوئي نا جوڻ لگا، آن جوئي ليڻ سين پڇي اُوئان اُوئي نا روڪڻ

رِي ڪوشِش ڪرِي تہ اَسان وٽا مَ جائو. ⑬43 پڻ يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تہ، 'مِنا اِيشوَر ري راج رِي خُوشخبرِي بِيجان شهران ۾ پڻ سنيڙاٽِي اَهي، ڪِي تہ اِيشوَر مِنا اِيئي سارُون ميلهيو اَهي.'

44 ايهڙي نمُوني يِسُوع يهُوديہ مُلڪ ري مندران ۾ اِيشوَر روَ نياپو سنيڙاتو رهيو.

يِسُوع را پهلڪا چيلا

(متِي 4:18-22، مرقس 1:16-20، لُوقا 5:1-11)

5 ①هيڪ ڏِينهہ يِسُوع گنيسرت ڍنڍ ري ڪپ تي ڀِيٺو تو. اُت اِيشوَر رو وچن سنيڙڻ سارُون اِتا ماڙهُو آئي ڀيڙا ٿيا تا جِڪو يِسُوع سوڙ ۾ آئي گيو. ②تڏهين يِسُوع ڍنڍ ري ڪپ تي ٻہ ٻيڙين ڀِيٽل ڏِٺين. مڇين مارڻ واڙان ٻيڙين ڇڏي آپرا جاڙ پي ڌويا. ③اُوئان ٻيڙيان مان هيڪ شمعُونَ رِي ٻيڙِي هتِي. يِسُوع اُوئي ۾ چڙهي

شمعُونَ نا کھیو تہ، 'اِیئي نا کپ سین توڙھِي اَگھِي لي ھل.' پچي یِسُوع بیڙِي ہِ بیسي ماڙھُوئان نا اِیشوَر رو وچن سنیڑاڻ لگو.

④جڏھین اُوئي وچن پُورو کریو، تڏھین شمعُونَ نا کھیانتي تہ، 'ھي بیڙِي نا اُونڈي پاڻِي ہِ لي ھل. پچي تُون آن تاھجا ساٿِي مچیان سارُون آپرا جاڙ پاڻِي ہِ ھٽو.'

⑤تڏھین شمعُونَ کھیو تہ، 'گرُو جِي، اَسان سجِي رات جاڙ ھٽیا اَھین، پڻ ھٽ کِینھ کو آیو. پڻ اَوھانجي کھڻ تي ھُون جاڙ ھٽان تو.'

⑥تڏھین اُوئان جاڙ ھٽیا، آن اِتین مچین قاٿین جو جاڙ ٽُٽڻ لگا.

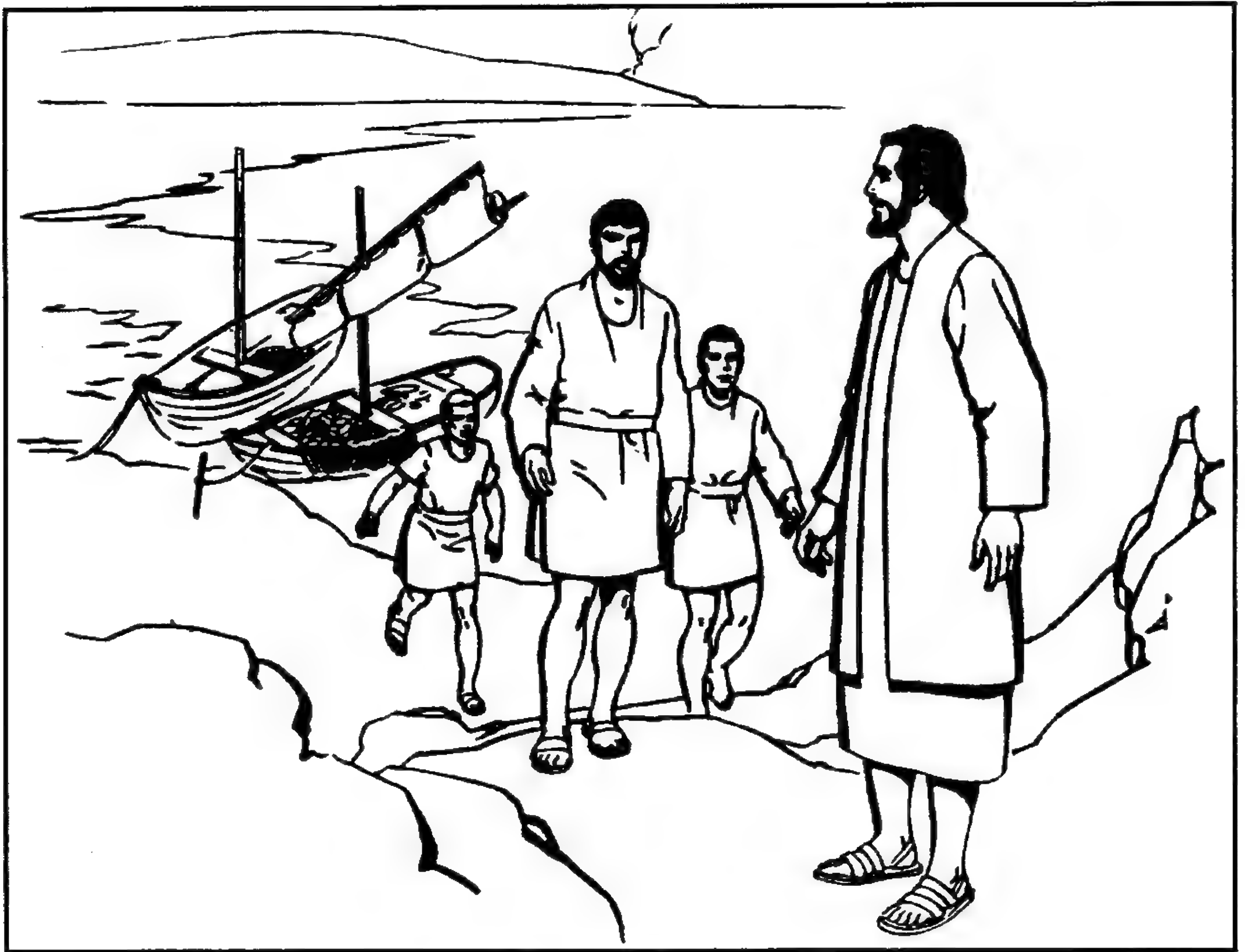
⑦تو جِکو بِیجِي بیڙِي ہِ اُوئان را ساٿِي ھتا، اُوئان نا مدد سارُون ھوڙو کریانتي. او آیا، آن بیڙا تي بئِي بیڙین مچیان سین ایھڙین پریانتي جو بُڏڻ لگین.

⑧اي رنگ ڏیکي شمعُونَ، جِکي نا یِسُوع پَطرس پڻ کھتو، اُوئي یِسُوع ري پگان تي کِرِي کھیو تہ، 'اي پریُو، اِٽ مَ پِیچو،

ڪِي تہ هُون پاپِي اَهان.' ⑨اُوئي اِيئي ڪري اِين ڪهيو، ڪِي تہ او آن اُوئي را ساٿِي اِتين مڇين ڏيکي حيرانَ ٿي گيا تا. ⑩زبدِي را ڏِڪرا يعقُوب آن يُوحنا، جِڪو شمعُونَ ڀيڙا مڇين جهلتا، او پڻ عجب ہِ پئي گيا تا.

اِيئي تي يِسُوع شمعُونَ نا ڪهيو تہ، 'بِيهاج مَہ. اَج سين پڇي تُون ماڙهُوئان نا هٿ ڪري مانهجا چيلا تاهِيس.'

⑪پڇي او بيڙين لي ڪپ تي گيا، آن سي ڪُجھ ڇڏي يِسُوع پُٺيا هلڻ لگا.

يِسُوع رو هيڪي ڪوڙهيَل ماڙهُو نا سجو ڪرڻ

(متِي 8:1–4، مرقس 1:40–45، لُوقا 5:12–16)

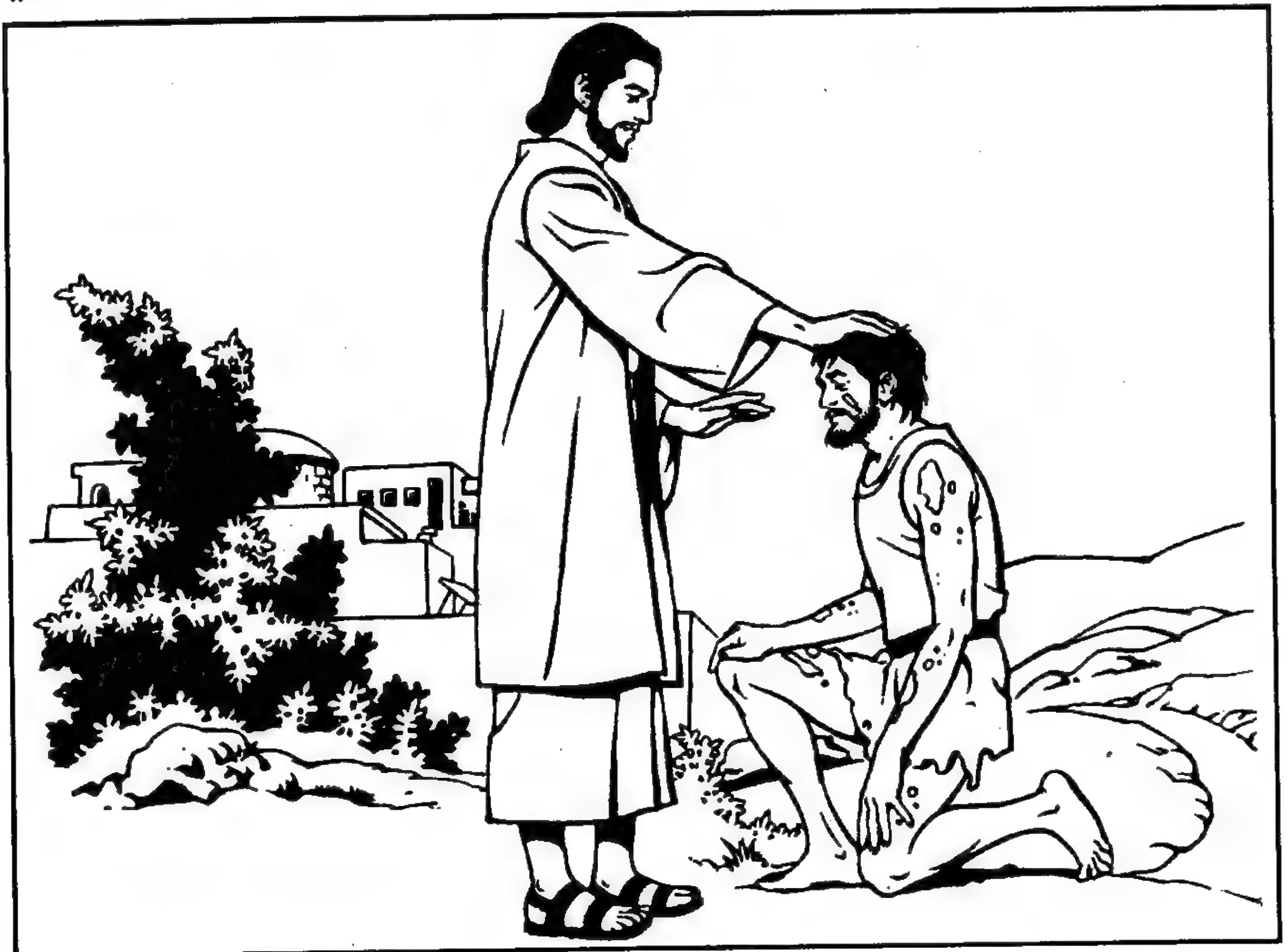
⑫هيڪِي گهوئِي يِسُوع هيڪي شهر ہِ هتو. اُٿ هيڪ ماڙهُو هتو

جِڪو ڪوڙهه ۾ گرڦتار هتو. جڏهين اُوئي يِسُوعَ نا ڏِٺو، تڏهين آئي پڳان تي ڪِري مِنت ڪري ڪهيانتي تہ، 'ساڌُو جِي، جي اَوهانجِي مرضِي هوئي، تو اَوهِين مِنا نِيڪ ڪري صاف ڪري سگهو تا.'

⑬تڏهين يِسُوع هٿ ڊِگهو ڪري اُوئي نا لڳايو، آن ڪهيانتي تہ، 'هوئي، اِي مانهجِي مرضِي اَهي. تُون صاف تي جا.' يڪدم اُوئي نا ڪوڙهه ڇڏي گئِي.

⑭پڇي يِسُوع اُوئي نا حُڪم ڏِنو تہ، 'اِي وات ڪيهِي نا متان سنيڙائي. پڻ جائي آپرِي طبِيعت پُوجارِي نا ڏيکاڙ. پڇي جِين مُوسيٰ شاستر ۾ حُڪم ڏِنو اَهي، تِين جائي قُربانِي چاڙهہ، تہ ماڙهُوئان نا پڪ تي، تہ تُون صاف تي گيو اَهين.'

⑮پڻ يِسُوع ري باري ۾ اِي وات پهلڪي سين گهڻِي پڪڙي گئِي، آن گهڻا ماڙهُو اُوئي رين واتين سنيڙڻ آن آپري بِيمارِيان سين نِيڪ تيڻ سارُون آئي ڀيڙا تيتا رهيا. ⑯پڻ يِسُوع آپ بيابانَ ۾ جائي

دُعا منگتو رهيو.

يِسُوع رو هيڪي اَدرنگ ري بِيمار ماڙهُو نا سجو ڪرڻ

(متِي 9:1-8، مرقس 2:1-12، لُوقا 5:17-26)

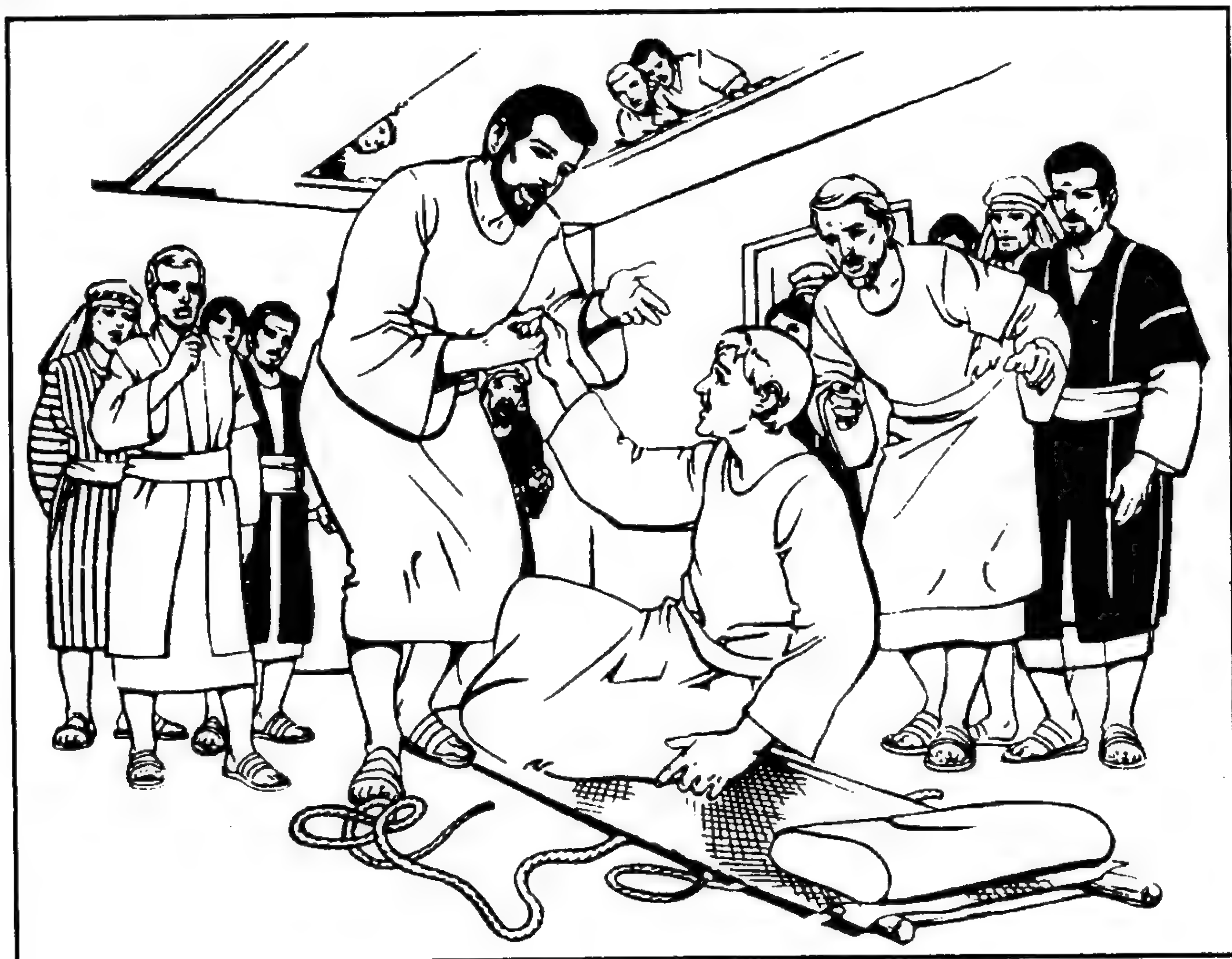
⑰هيڪ ڎِينهہ يِسُوع ماڙهُوئان نا سِڪايو پي. فرِيسِي ٹولي را ماڙهُو آن پنڊت پڻ اُٹ بيٹا تا، جِڪو گلِيل آن يهُوديہ صُوبان ري هر گان آن يرُوشلم شهر سين آيَل هتا. يِسُوع ہِ بِيماران نا سجا ڪرڻ سارُون پرپُو اِيشوَر رِي طاقت هتِي.

⑱اُوئي تاٹي ڪينهڪ ماڙهُو هيڪي اَدرنگ ري بِيمار ماڙهُو نا جهوڙِي ہِ ڪٹي آيا. او ڪوشِش ڪرڻ لگا تہ اَسِين اِيئي نا گهر مهِين لي جائي يِسُوع ري اَگ ہِ رڪان. ⑲پڻ ماڙهُو تمام گهٹا هوڻ ري ڪري اُوئان نا مهِين جاڻ رِي گهتِي ڪو جُڙِي. تو اُوئان چِت

متي چڙهي اُوئي را چونڪا کوليا، آن اُوئي گهتِي وِچيا اَڏرنگ واڙي نا جهوڙِي سميت هيٺو اُتاري ماڙهُوئان ري وچ ۾ يِسُوع ري اَگ ۾ رکيانتي. ⑳جڏهين يِسُوع اُوئان ماڙهُوئان رو آپ تي اِتو ويساهه ڏِٺو، تڏهين اُوئي اَڏرنگ واڙي نا کهيو تہ، 'يائِي، تاهجا پاپ معاف ٿي گيا اَهين.' ㉑اِيئي تي فرِيسِي آن پنڊت دِل ۾ کهڻ لگا تہ، 'اي ڪوڻ اَهي؟ جِکو آپ نا اِيشوَر تو سمجهي. اِيشوَر سَوا ڪوئِي ڪو اَهي جِکو پاپ معاف ڪري سگهي تو.'

㉒پڻ يِسُوع اُوئان ري من رين واتين سمجهي گيو، آن کهيانتي تہ، 'اَوهِين ايهڙين واتين ڪِي تا سوچو؟ ㉓مِنا سنيڙائو تہ ڪِي سَولو اَهي؟ اِين کهڻ سَولو اَهي تہ 'تاهجا پاپ معاف ٿي گيا اَهين'؟ يا اِين کهڻ تہ 'اُٿي گهُم ڦِر'؟ ㉔هُون اَوهان نا هِيٽا ثابت ڪري ڏيکاڙِيس تہ دُنيا ۾ مُنش پُتر نا پاپ معاف ڪرڻ رو حق اَهي.' اِين

کهي يِسُوع اَڏرنگ واڙي نا ڪهيو تہ، 'هُون تِنا کهان تو تہ اُونچو اُٿي، آن آپرِي جهوڙِي ڪٽي گهري هليو جا.' 25 يڪدم او ماڙهُو اُوئان سجان ري اَگ ۾ اُٿي پيٽو، آن جِڪي جهوڙِي مٿي اَگي سُتو تو، اُوئي نا ڪٽيانتي، آن اِيشوَر رِي واکاڻ ڪرتو آپري گهري گيو.

26 اِيئي تي سجا ئي ماڙهُو تمام گهڻي عجب ۾ پئي گيا، آن حيرانَ ٿي اِيشوَر رِي واکاڻ ڪرتا اِين کهڻ لگا تہ، 'آج اَسان عجب رنگ ڏِٺو اَهي.'

لاوِي رو يِسُوع رو چيلو ٿيڻ

(متِي 9:9–13، مرقس 2:13–17، لُوقا 5:27–32)

27 اُوئي سين پڇي يِسُوع اُوها باهر نِسريو، تو اُوئي هيڪ ناڪو ليڻ واڙو ڏِٺو جِڪو ناڪي تي بيٺو تو. اُوئي رو نان لاوِي هتو. يِسُوع اُوئي نا جوئي ڪهيو تہ،'مين پُٺيا هل.' 28 تو لاوِي اُٿيو آن سبِ کُجه ڇڏي اُوئي پُٺيا هلڻ لگو.

29 پڇي لاوِي آپري گهري يِسُوع رِي هيڪ وڏِي دعوَت ڪرِي. اُوئي دعوَت ۾ ناڪي ليڻ واڙا گهڻا هتا. آن بِيجا ماڙهُو پڻ پيڙا هتا.

30 پڇي جِڪو فرِيسِي ٽولي را ماڙهُو آن اُوئان را پندت اُٿ هتا، اُوئان يِسُوع ري چيلان نا اِعتراض ڪري ڪهيو تہ، 'اَوهِين ناڪي ليڻ واڙان آن پاپيان پيڙا ڪِي تا کائو؟'

31 تڏهين يِسُوع اُوئان نا وڙتِي ڏِني تہ، 'جِڪو سجا سارا هوئين تا، اُوئان نا ڊاڪٽر رِي ضرُورت ڪو تِي هوئي، پڻ رُگو بِيماران نا هوئي تِي. 32 هُون ڌرمِي ماڙهُوئان نا نہ، پڻ پاپِي ماڙهُوئان نا توبان ڪرڻ رو ڪهڻ سارُون آيو اَهان.'

وِرت ري باري م سَوال

(متِي 9:14-17، مرقس 2:18-22، لُوقا 5:33-39)

(33) پچي ڪينهڪ ماڙهُوئان يِسُوع نا ڪهيو ته، 'يُوحنا را چيلا ته گهڻا وِرت رکين تا آن ڏاڍِين دُعائين منگين تا. فرِيسيان را چيلا پڻ اِين رو اِين ڪرين تا. پڻ اَوهانجا چيلا ڪي ري ڪري کائين پيئين تا؟'

(34) تڏهين يِسُوع اُوئان نا ڪهيو ته، 'جڏهين ته لاڏو جانَ پيڙو اَهي، تڏهين پڻ اَوهِين جانيان نا وِرت رکائي سگهسو ڪِي؟ (35) پڻ ايهڙا ڏِينهه آسين جڏهين لاڏو اُوئان سين ڏار ڪريو جاسي. اُوئان ڏِينهان م جانِي پڻ وِرت رکسين.'

(36) پچي يِسُوع اُوئان نا وڙي اي مِثال ڏِنو ته، 'ڪوئِي پڻ ماڙهُو نَوي گيي مان ٽُڪر ڦاڙي پُراٽي نا ڪارِي ڪِنهِي ڏي. جي اِين ڪرسي، تو نَوو گيو ڦاٽل هوسي، آن او ٽُڪر پُراٽي گيي م سُٺو پڻ ڪِنهِي لڳي.

(37) ساڳِي نمُوني ڪوئِي ماڙهُو اَنگُور رو تازو رس پُراٽيان ڏِيڙيان م ڪِنهِي رکي، ڪِي ته جي اِين ڪرسي، تو تازو رس ڏِيڙيان نا ڦاڙي چڏسي. پچي رس اِڙي جاسي، آن ڏِيڙين پڻ ڪيهِي ڪم رين ڪِنهِي ٽيئين. (38) پڻ تازو رس نَويان ڏِيڙيان م رکڻ کپي.

(39) پيجو ته جِڪي ماڙهُو رو پُراٽو رس پيتل اَهي، او تازو رس پيئڻ ڪو تو چاهي، ڪِي ته او ڪهسي ته جِڪو پُراٽو اَهي او سُٺو اَهي.'

يِسُوع پَوِيتر ڏِينهہ رو مالِڪ اَهي

(متِي 12:1-8، مرقس 2:23-28، لُوقا 6:1-5)

6 ①هيڪي پَوِيتر ڏِينهہ يِسُوع آپري چيلان پيڙو کيتران مان گيو پي. اُوئي را چيلا سِرا جهوري مسڙي کاتا پي گيا. ②تڏهين فرِيسِي تولي ري ڪينهڪ ماڙهُوئان چيلان سين پُڇيو تہ، 'اَوهِين اَج اي ڪم ڪي ري ڪري ڪرو پيا؟ پَوِيتر ڏِينهہ تي شاستر ري جِين اِين ڪرڻ نہ ڪپي.'

③يِسُوع اُوئان نا وڙتِي ڏِني تہ، 'ڪِي اَوهان ڪڏهي شاستر ۾ ڪو پڙهيو اَهي تہ دائُود آن اُوئي را ماڙهُو جڏهين بُکيا هتا، تڏهين دائُود ڪِي ڪريو؟ ④او وڏي مندر ۾ گيو، آن جِڪو روٽين اِيشوَر ري نان تي ڏِنل هتين، او ڪٽي کاڌين آن آپري ماڙهُوئان نا پڻ ڏِنين. پڻ شاستر ري جِين پُوجاريان سَوا بِيجو ڪوئِي او روٽين کائي ڪو تو سگهي.'

⑤پڇي يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تہ، 'مُنش پُتر پَوِيتر ڏِينهہ رو مالِڪ اَهي.'

يِسُوع رو پَوِيتر ڏِينهہ تي هيڪي ماڙهُو نا سجو ڪرڻ

(متِي 12:9-14، مرقس 3:1-6، لُوقا 6:6-11)

⑥بِيجي ڪيهِي پَوِيتر ڏِينهہ تي يِسُوع هيڪي مندر ۾ جائي ماڙهُوئان نا سِکاڻ لگو. اُٿ هيڪ ماڙهُو هتو جِڪي رو سُبتو هٿ سُکل هتو. ⑦تو ڪينهڪ پنڊت آن فرِيسِي تولي را ماڙهُو يِسُوع نا چِٽائي جوئي دِل ۾ ڪهڻ لگا تہ، 'اي پَوِيتر ڏِينهہ تي ڪيهِي نا سجو ڪرسي ڪِي؟' اُوئان اِيئي تي پَوِيتر ڏِينهہ ري ڪم ڪرڻ رو

ڏوھ لڳائڻ چاھيو ٿي.

⑧ پڻ يِسُوع نا اُوئان ري من رِي وات رِي خبر ھتِي. تو اُوئي سُڪل ھٿ واڙي نا ڪھيو تہ، 'اُونچو اُٺِي، آن وچ ہِم آئي ٻيچ.' او اُٺي وچ ہِم آئي ٻيٺو.

⑨ پڇي يِسُوع اُوئان نا ڪھيو تہ، 'ھُون اَوھان نا اي پُڇان تو تہ شاستر ري جِين پَوِيتر ڏِينھ رو ڀلائِي ڪرڻ نِيڪ اَھي يا بُرائِي ڪرڻ؟ حَياتِي بچاڻ يا ناس ڪرڻ؟' ⑩ پڇي سجان سمھون جوئي يِسُوع سُڪل ھٿ واڙي نا ڪھيو تہ، 'تاھجو ھٿ دِگھو ڪر.' اُوئي اِين رو اِين ڪريو، آن ھٿ سجو ٿي گيو.

⑪ پڻ او ماڙھُو ڪاوَڙ مان ڀرجي گيا، آن آپت ہِم ڪھڻ لڳا تہ، 'ھي يِسُوع سين ڪِي ڪرڻ ڪپي؟'

يِسُوع رو آپري چيلان مان ٻارھي خاص چيلا چُنڊڻ

(متِي 10:1-4، مرقس 3:13-19، لُوقا 6:12-16)

⑫ پڇي اُوئان ڏِينھان ہِم ڪِي ٿيو تہ يِسُوع جبل متي دُعا منگڻ سارُون گيو، آن سجِي رات اِيشوَر وتا دُعا منگتو رھيو.

⑬ جڏھين ڏِينھ اُگو، تڏھين اُوئي آپري چيلان نا آپ وٽ سڏ ڪريو. پڇي اُوئان مان ٻارھي جڻا چُنڊي ليانتي، آن اُوئان نا آپرا خاص چيلا ٺاھيانتي. ⑭ اُوئان را نان اي اَھين:

شمعُونَ، جِڪي رو يِسُوع ٻيجو نان پَطرس رکيو،
اُوئي رو ڀائِي اَندرياس،
يعقُوب،
يُوحنا،
فِلِپُس،

برتُلمائِي،
15 متِي،
توما،
حلفِي رو ڏِڪرو يعقُوب،
شمعُونَ، جِڪي نا وطن دوست ڪهتا،
16 يعقُوب رو ڏِڪرو يهُوداه،
آن يهُوداه اِسڪريوتِي، جِڪي پڇي يِسُوع نا جهلايو.

يِسُوع رو گهڻان ماڙهُوئان نا سِکاڻ آن نِيڪ ڪرڻ

(متِي 4:23-25، لُوقا 6:17-19)

17 پڇي يِسُوع اُوئان چيلان ڀيڙو جبل تا هيٺو اُتري هيڪي پوٺي تي آئي ڀِيٺو. اُٺ اُوئي ري چيلان رو هيڪ وڏو تولو هتو، آن ٻِيجا تمام گهڻا ماڙهُو آيَل هتا. او سجي يهُوديه مُلڪ، يرُوشلم شهر، آن صُور شهر آن صيدا شهر ري سامُوندِي ڪپ سين آيا تا. او ماڙهُو اِيئي سارُون اُٺ آيا تا ته يِسُوع رين واتين سنيڙين آن آپري ٻِيماريان سين سجا ٿيئين. 18 ٻِيجو ته جِڪان نا يُوت لگل هتا، او پڻ نِيڪ ٿيتا گيا. 19 سجان ئي ماڙهُوئان يِسُوع نا هٿ لگاڻ رِي ڪوشِش پي ڪرِي، ڪِي ته اِيشوَر رِي طاقت اُوئي مان نِسري سجان نا نِيڪ پي ڪريانتي.

سِياگان آن نِياگان رِي اوڙڪاڻ

(متِي 5:3-12، لُوقا 6:20-23)

20 پڇي يِسُوع آپري چيلان سمهون جوئي ڪهڻ لگو ته،
'ڀاگوارا اوهِين اَهو جِڪو غرِيب اَهو،

ڪِي تہ اِيشوَر رو راج اَوهان تي اَهي.

21 ڀاڳوارا اَوهِين اَهو جِڪو هِيٽا ڀُکيا اَهو،
ڪِي تہ اَوهِين ڍاپسو.
ڀاڳوارا اَوهِين اَهو جِڪو هِيٽا روئو تا،
ڪِي تہ اَوهِين خُوش ٿي هسسو.

22 ڀاڳوارا اَوهِين هوسو، جڏهين ماڻهُو اَوهان سين مُنش پُتر را چيلا هوڻ ري ڪري وير رکسين، اَوهان سين ناتا توڙسين، اَوهانجِي بي عِزتِي ڪرسين، آن اَوهان نا ٻُرا سمجهي ڇڏي ڏيسين.

23 اُوئي ڏِينهہ اَوهِين خُوش ٿيا آن خُوشِي ۾ نچيا، ڪِي تہ آڪاس ۾ اَوهانجو اُجُورو گهڻو اَهي. اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙان سين پڻ اُوئان را باپ ڏاڏا اِين رو اِين ڪرتا.

24 پڻ ڏُک اَهي اَوهان سارُون جِڪو هِيٽا شاهُوڪار اَهو،
ڪِي تہ اَوهان موج ڪري لئِي اَهي.

(25)ڏُک اَهي اَوهان سارُون جِڪو هِيٽا ڍاپيَل اَهو،
ڪِي تہ اَوهِين بُک مرسو.
ڏُک اَهي اَوهان سارُون جِڪو هِيٽا خُوشِي مِ هسو تا،
ڪِي تہ اَوهِين متو ڪُٽي روسو.
(26)ڏُک اَهي اَوهان سارُون جڏهين سجا ئي ماڙهُو
اَوهانجِي واکاڻ ڪرين تا،
ڪِي تہ اِيشوَر ري ڪُوڙان نياپو ڏيڻ واڙان سين پڻ
اُوئان را باپ ڏاڏا اِين رو اِين ڪرتا.'

دُشمنان سين پريم رکڻ

(متي 5:38-48، 7:12، لُوقا 6:27-36)

(27)'پڻ اَوهِين جِڪو مانهجين واتين سنيڙو پيا، هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ آپري دُشمنان سين پريم رکو. جِڪو ماڙهُو اَوهان سين وير رکي تو، اُوئي سين ڀلائِي ڪرو. (28)جِڪو اَوهان نا پِٽي تو، اَوهِين اُوئي سارُون آسِيس منگو، آن جِڪو اَوهانجِي بي عِزتِي ڪري تو، اُوئي سارُون دُعا منگو. (29)جِڪو اَوهانجي هيڪي گل تي چنبو هٽي تو، اُوئي نا ٻيجو گل پڻ ڦيري ڏيو. آن جِڪو اَوهانجِي شال ڦُري لي تو، اُوئي نا آپرِي ڪميس پڻ ڏي ڇڏو. (30)جِڪو اَوهان وٿا منگي تو، اُوئي نا ڏيو. آن جِڪو اَوهانجين شئين ڪٽي جائي تو، اُوئي وٿا پڇين مَ منگو.

(31)جيهڙي نمُوني اَوهانجِي مرضِي اَهي تہ ماڙهُو اَوهان سين هلين، ايهڙي نمُوني اَوهِين پڻ اُوئان سين هلو.

(32)جي اَوهِين رُگو اُوئان سين پريم رکو تا جِڪو اَوهان سين پڻ پريم رکين تا، تو اَوهِين ڪيهڙِي مهربانِي تا ڪرو؟ ڪِي تہ پاپِي پڻ آپ

سين پريم ڪرڻ وارَن سين پريم ڪرين ٿا. 33 جي اَوهين رُڳو اُوئان سين ڀلائي ڪرو ٿا جِڪو اَوهان سين پڻ ڀلائي ڪرين ٿا، تو پڇي اَوهين ڪيهڙي مهرباني ٿا ڪرو؟ ڪِي تہ پاپي پڻ اِين رو اِين ڪرين ٿا. 34 جي اَوهين رُڳو اُوئان نا اُڌارو ٿا ڏيو جِڪان وٽا پڇو جُڙڻ رو آسرو اَهي، تو پڇي اَوهين ڪيهڙي مهرباني ٿا ڪرو؟ ڪِي تہ پاپي پڻ پاپيان نا اُڌارو ڏيئين ٿا، تہ جين او سجو ئي پڇو لي سگهين.

35 پڻ اَوهين آپري دُشمنان سين پريم ڪرو، آن اُوئان سين ڀلائي ڪرو. اُوئان نا اُڌارو ڏيو، پڻ پڇو ليڻ رو آسرو مَ رکو. پڇي اَوهان نا گهڻو اُجورو جُڙسي، آن اَوهين پرميشوَر را ٻاڙيا هوسو، ڪِي تہ او ٿورا نہ مڃڻ وارَن تي آن بُران ماڙهُوئان تي پڻ مهرباني ڪري تو. 36 جِين اَوهانجو آڪاسي پِتا قياس ڪرڻ وارو اَهي، تِين اَوهين پڻ قياس ڪرڻ وارا ٿيو.'

ٻيجان تي ڏوه نہ ڏيڻ

(متي 7:1–5، لُوقا 6:37–42)

37 اَوهين ٻيجان تي ڏوه مَ ڏيو، تو اَوهان تي پڻ ڏوه ڪِنهِي ڏِنو جائي. ٻيجان رِي گِلا مَ ڪرو، تو اَوهانجِي گِلا پڻ ڪِنهِي ڪرِي جائي. ٻيجان نا معافِي ڏيو، تو اَوهان نا پڻ معافِي ڏِني جاسي.

38 ٻيجان نا ڏيو، تو اَوهان نا پڻ ڏِنو جاسي. ماڙهُو ٿان ۾ ڏٻِي ڏنڌُوٽي چِلائي اَوهانجِي جهوڙِي ۾ تمام گهڻو گهتسين. ڪِي تہ جِڪي ماپ سين اَوهين ڏيو ٿا، اَوهان نا پڻ اُوئي ئيج ماپ ري جين ڏِنو جاسي.'

39 پڇي يِسُوع اُوئان نا اي مِثال سنيڙايو تہ، 'ڪِي هيڪ اَنڌو ٻيجي اَنڌي نا رستو ڏيکاڙي سگهي تو؟ اِين ڪرڻ سين ٻئي جڻا

ڪڏ ۾ جائي ڪِرسين. ⑩ڪوئِي چيلو آپري گرُو سين وڏو ڪو اَهي. پڻ جڏهين هر چيلو سجين واتين سِکي جاسي، تڏهين آپري گرُو جيهڙو تي جاسي.

⑪اَوهِين آپري ڀائِي رِي اَنک ۾ جِکو ڪک پيو اَهي، او ڪِي تا جوئو؟ پڻ اَوهانجِي آپرِي اَنک ۾ جِکو لکڙ پيو اَهي، اُوئي رو اَوهان نا ڪوئِي خيال ڪو اَهي. ⑫جڏهين اَوهِين آپرِي اَنک ۾ لکڙ ڪو تا ڏيکو، تو پڇي آپري ڀائِي نا اي وات اَوهِين ڪِين تا کهي سگهو؟ تہ، 'ڀائِي ڀِيچ. تاهجِي اَنک مان ڪک ڪيان.' اي ڪُوڙان ماڙهُوئان، پهلکيا آپرِي اَنک مان لکڙ ڪيو، پڇي آپري ڀائِي رِي اَنک مان ڪک سُئي نمُوني جوئي ڪيي سگهسو.'

جيهڙو وڻ تيهڙو ميوو

(متِي 7:16-20، 12:33-35، لُوقا 6:43-45)

⑬ڪوئِي سُنو وڻ خراب ميوو ڪو تو ڏي، نِکو ئي خراب وڻ

سُنو ميوو ڏي. ⑭هر هيڪ وڻ آپري آپري ميوي سين اوڙکجي تو، ڪِي تہ ماڙهُو نِڪو کيجڙِي مان اَنجِير رو ميوو تا توڙين، نِڪو ئي کانديران مان اَنگُور.

⑮ايهڙي نمُوني سُنو ماڙهُو آپرِي دِل ۾ جِکو سُنين واتين رکيَل اَهين، اُوئان مان سُنين واتين ٻاهر ڪڍسي. آن بُڇڙو ماڙهُو آپرِي دِل ۾ رکيَل بُڇڙيان واتيان مان بُڇڙين واتين ٻاهر ڪڍسي. ڪِي تہ جِکي سين ماڙهُو رو من ڀريَل اَهي، او ايهڙين واتين ڪرسي.

ٻہ گهر ناهڻ واڙان رو مِثال

(متِي 7:24-27، لُوقا 6:46-49)

⑯'اَوهِين مِنا پريُو پريُو تہ کهو تا، تو پڇي مانهجي کهيَل واتيان تي ڪِي ڪو تا هلو؟

47جِڪو پڻ ماڻھُو مين وٽ آئي تو، آن مانھجين واتين سنيڙي اُوئان تي ھلي تو، ھُون اَوھان نا سنيڙائُون تو تہ او ماڻھُو ڪي جيھڙو اَھي. 48او ماڻھُو اِيئي جيھڙو اَھي، جِڪي آپرو گھر ٺاھيو. گھر ٺاھتي اُوئي رو بُنياد اُونڏو کوتري پٿر تي رکيانتي. پڇي جڏھين دريا رِي ٻوڏ آئِي، تڏھين ٻوڏ رو پاڻِي اُوئي گھر نا زور سين لڳو، پڻ لوڏي کو سگھيو، ڪِي تہ او مضبُوط اَڏيَل ھتو.

49پڻ جِڪو ماڻھُو مانھجين واتين سنيڙي اُوئان تي کو تو ھلي، او ماڻھُو اِيئي جيھڙو اَھي، جِڪي آپرو گھر ڪچِي زمِينَ تي بِنا بُنياد ٺاھيو. پڇي جڏھين ٻوڏ رو پاڻِي آئي اُوئي نا زور سين لڳو، تڏھين او يڪدم ڪِري بِلڪُل ناس تي گيو.'

هيڪي رُومِي فوج ري آفِيسر رو يِسُوع تي ويساه

(متِي 8:5-13، لُوقا 7:1-10)

7 ①جڏهين يِسُوع ماڑهُوئان نا آپرين سڄين واتين سنيڑائي پُورين ڪرين، تڏهين او ڪفرنحُوم شهر ۾ آيو. ②اُت هيڪ فوج رو آفِيسر هتو. اُوئي رو هيڪ نوڪر هتو جِڪي رِي او گهڻِي عِزت ڪرتو. او نوڪر بِيمار هوڻ ري ڪري مرڻ واڑو هتو.

③جڏهين آفِيسر يِسُوع ري باري ۾ سنيڑيو، تڏهين اُوئي يهُوديان را ڪينهڪ اَگواڻ يِسُوع وٽ مِنٿ ڪرڻ سارُون ميلهيا ته، 'اَوهِين آئي مانهجي نوڪر رِي حَياتِي بچائو.' ④اُوئان يِسُوع وٽ آئي هٿ ٻڌي مِنٿ ڪرِي ته، 'او آفِيسر يلو ماڑهُو اَهي. اُوئي رِي مدد ڪرو. ⑤او آپڻِي قوم سين گهڻو پريم ڪرِي تو، آن اُوئي آپ اَسان نا هيڪ مندر ٺاهرائي ڏِنو اَهي.' ⑥تو يِسُوع اُوئان ماڑهُوئان پيڙو هليو گيو.

جڏهين يِسُوع آفِيسر ري گهر نا نيڙو آيو، تڏهين آفِيسر آپري دوستان نا کهي ميلهيا تہ، 'ساڌُو جِي، اَوهِين تکلِيف مَ کرو. هُون اِيئي ري لائِق کو اَهان جو اَوهِين مانهجي گهري آئو. 7 اِيئي کري مين آپ نا اِيئي لائِق کو سمجهيو تہ هُون اَوهان وٹ آئُون. پڻ اَوهِين رُگو حُکم ڏيو، تو مانهجو نوکر سجو ٿي جاسي. 8 اي مِنا خبر اَهي، کِي تہ هُون پڻ بِيجان ري هٹ هيٺ اَهان، آن مانهجي هٹ هيٺ فوجِي اَهين. جي هُون کيهِي نا کهان تو تہ، 'جا'، تو او جاسي، بِيجي نا کهان تو تہ، 'اُرهو آ'، تو او آسي، آن جي هُون نوکر نا کهان تو تہ، 'اي کم کر'، تو او کرسي.'

9 اي وات سنيڙي يِسُوع حيرانَ ٿي گيو، آن جِکو ماڑهُو پُٺيا آيا پي، اُوئان سمهون مُونهہ ڦيري کهيانتي تہ، 'وات سنيڙو. مين ايهڙو ويساهہ يهُودِي قوم ہِ پڻ کڏهي کو ڏِٺو.'

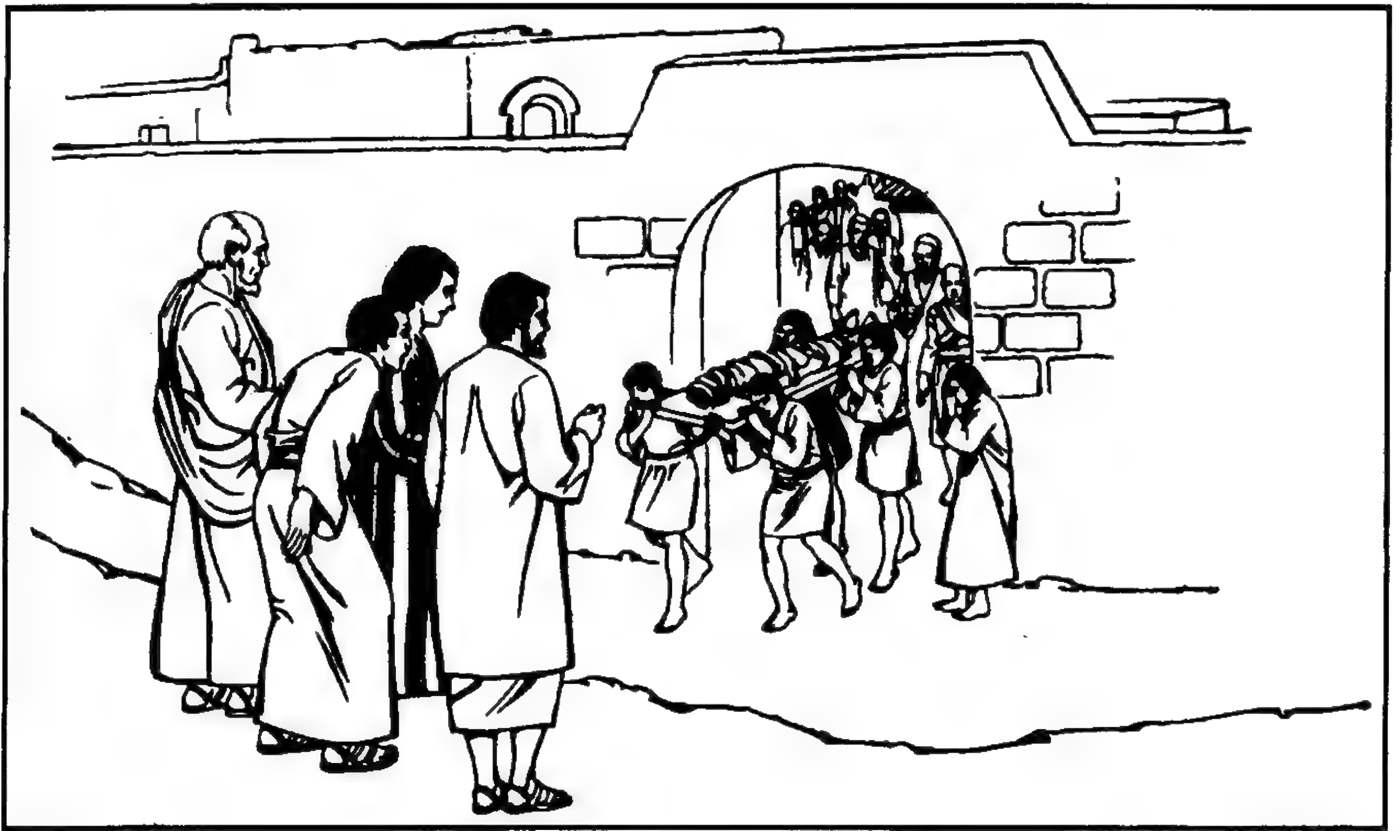
10 پچي ميلهيَل ماڑهُوئان پچا آفِيسر ري گهري جائي جويو تہ نوکر سجو ٿي گيو اَهي.

يِسُوع رو هيکِي رنڏول ڏوسِي ري ڏِکري نا جِيتو کرڻ

11 اُوئي سين پچي يِسُوع نائِينَ شهر گيو. اُوئي ڀيڙا آپرا چيلا آن بِيجا گهڻا ماڑهُو هتا.

12 جڏهين او شهر ري دروازي نا نيڙو آيو، تڏهين اُوئي کِي ڏِٺو تہ ماڑهُو هيک لاش کٽي آئين پيا. جِکي رو لاش هتو، او آپري ما رو هيک ئيج ڏِکرو هتو، آن اُوئي رِي ما رنڏول هتِي. اُوئي ڏوسِي ڀيڙا شهر را گهڻا ماڑهُو کانڌيا ٿي آيا پي.

13 جڏهين پريُو يِسُوع ڏوسِي نا ڏِٺِي، تڏهين اُوئي نا قياس آيو، آن کهيانتي تہ، 'مَ رو.' 14 پچي اُوئي اَگهو جائي منجڻ نا هٹ

لگايو، تو کانڌيا پيڇي رهيا. اُوئي کهيو تہ، 'اي ڇوکرا، هُون تِنا کهان تو تہ اُٿِي.' ⑮اِيئي تي مُئل ڇوکرو جِيتو ٿي اُٺي بيٺو آن بولڻ لگو. پڇي يِسُوع اُوئي نا آپرِي ما ري حَوالي کريو.

⑯تڏهين سجا ئي ماڙهُو ڏاڍا حيرانَ ٿي گيا، آن اِيشوَر رِي واکاڻ کرتي کهيانتي تہ، 'هيک وڏو اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙو اَسان ۾ پڌرو ٿيو اَهي. اِيشوَر آپرِي قوم تي کِرپا کرِي اَهي.' ⑰يِسُوع ري باري ۾ اي وات يهُوديہ ري سجي مُلک آن پاسي واڙان سجان مُلکان ۾ پکڙي گئِي.

يُوحنا رو آپري چيلان نا يِسُوع وٽ ميلهڻ

(متِي 2:11–6، لُوقا 18:7–23)

⑱يُوحنا ري چيلان يِسُوع رين سجين واتين يُوحنا نا سنيڙائين. ⑲تو يُوحنا آپري چيلان مان بِيان جڻان نا منگائي اُوئان نا پريُو يِسُوع وٽ اي پُڇڻ ميلهيا تہ، 'کِي اَوهِين او اَهو جِکو آڻ واڙا هتا، يا اَسِين بِيجي کيهِي رِيِ وات جوئان؟'

⑳تڏهين اُوئان پيان جٹان يِسُوع وٹ آئي ڪهيو تہ، ’يُوحنا پَوِيتر سِنانَ ڏيڻ واڙي اَسان نا اَوهان وٹ اي پُڇڻ ميلهيا اَهين تہ، ’ڪِي اَوهِين او اَهو جِڪو آڻ واڙا هتا، يا اَسِين بِيجي ڪيهِي رِي واٹ جوئان؟’

㉑اُوئي ئيج ٹاٹي يِسُوع گهٹان ماڙهُوئان نا بيماريان آن تڪلِيفان سين نِيڪ ڪريا، گهٹان ماڙهُوئان مان يُوت ڪڍيانتي، آن گهٹان اَنڌان نا سجا ڪريانتي. ㉒پڇي يِسُوع يُوحنا ري ميلهيَل چيلان نا ڪهيو تہ، ’جِين اَوهِين ڏيکو آن سنيڙو پيا، اِين يُوحنا نا جائي سنيڙايا تہ اَنڌا ڏيکين تا، پِنگڙا هلين تا، ڪوڙهيَل ماڙهُو صاف ٿيئين تا، بوڙا سنيڙين تا، مُئل ماڙهُو جِيتا ٿيئين تا، آن غرِيبان نا خُوشخبرِي سنيڙائِي جائي تِي. ㉓او ڪِتا ئي ڀاڳوارا اَهين، جِڪو مين تي شڪ ڪو تا ڪرين.’

يِسُوع رو ماڙهُوئان نا يُوحنا ري باري مِہ سنيڙاڻ

(متِي 7:11–19، لُوقا 7:24–35)

㉔جڏهين يُوحنا را ميلهيَل چيلا پڇا گيا، تڏهين يِسُوع سجان ماڙهُوئان نا يُوحنا ري باري مِہ ڪهڻ لڳو تہ، ’اَوهِين بيابانَ مِہ ڪِي جوڻ گيا تا؟ هَوا مِہ لُڏڻ واڙي سر نا جوڻ گيا تا ڪِي؟ ㉕جي نہ، تو اَوهِين ڪي سارُون گيا تا؟ ڪيهِي سُٹا گيا پهريَل ماڙهُو نا جوڻ گيا تا ڪِي؟ نہ. او جِڪو اُونچي مِہ اُونچا گيا پهرين تا، آن سُک آن موج مِہ رهين تا، او تہ راجان ري موحلاتان مِہ هوئين تا. ㉖تو پڇي اَوهِين ڪِي جوڻ گيا تا؟ ڪِي هيڪي اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙي نا؟ بِلڪُل هوئي. يُوحنا هيڪي اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙي سين وڌو اَهي. ㉗يُوحنا او اَهي جِڪي ري باري مِہ شاستر مِہ اِين لِکيَل اَهي تہ،

'جو، هُون آپرو نياپو ڏيڻ واڙو تين سين اَگ ۾ ميلهان تو،
جِڪو تاهجي آڻ سين اَگ ۾ تين سارُون رستو تَيار ڪرسي.'*
(28)هُون اَوهان نا سنيڙائُون تو تہ سڄِي دُنيا ري ماڙهُوئان ۾ يُوحنا سين وڏو ڪوئِي ڪو اَهي. توئي پڻ اِيشوَر ري راج ۾ جِڪو سڄان سين نِنڍو اَهي، او پڻ يُوحنا سين وڏو اَهي.'
(29)سڄان ماڙهُوئان آن ناڪو ليڻ واڙان پڻ جڏهين يُوحنا رين واتين اَگي سنيڙين تين، تڏهين اُوئي وٽا پَوِيتر سِنانَ لي اِيشوَر رِي وات سڄِي ڏيڪاڙِي تِي. (30)پڻ فرِيسِي تولِي واڙان آن پندتان يُوحنا وٽا پَوِيتر سِنانَ ڪو ليو تو، آن ايهڙِي نمُوني اُوئان آپ سارُون اِيشوَر رو مقصَد رد ڪريو تو.
(31)پڇي يِسُوع ڪهيو تہ، 'هي هُون اِيئي زماني ري ماڙهُوئان رِي ڪي سين ڀيٽ ڪران؟ اي ڪي جيهڙا اَهين؟ (32)اي ماڙهُو تہ اُوئان ٻاڙيان ري جِين اَهين جِڪو شهر ري ميدانَ ۾ ٻيسي ٻِيجان ٻاڙيان نا سڏ ڪري اِين ڪهين تا تہ،
'اَسان اَوهان سارُون بانسلِي وڄائِي، پڻ اَوهِين تہ نچيا ئي ڪو.
اَسِين پار ڪٽي رويا، پڻ اَوهِين تہ رويا ئي ڪو.'
(33)اَوهِين اُوئان ٻاڙيان ري جِين اَهو، ڪِي تہ يُوحنا پَوِيتر سِنانَ ڏيڻ واڙو آيو اَهي، او وِرت رکي تو، آن اَنگُوران رو رس ڪو تو پِيئي. پڻ اَوهِين ڪهو تا تہ 'اِيئي نا ڀُوت لگل اَهي.' (34)پڻ مُنش پُتر تہ آيو اَهي، جِڪو وِرت ڪو تو رکي، آن اَنگُور رو رس پِيئي تو. توئي پڻ اَوهِين ڪهو تا تہ، 'اِيئي نا جوئو. اي گهڻو کاڻ واڙو آن شرابِي اَهي. اي تہ ناڪو ليڻ واڙان آن ايهڙان پاپِي ماڙهُوئان رو سنگتِي اَهي.'

* ملاڪِي 3:1 پڙهو

(35)توئي پڻ جِڪان ماڙهُوئان اِيشوَر ري عقل رِيَ وات مڃِي تِي، اُوئان سجان او وات سچِي ثابت ڪري ڏيکاڙِي اَهي.'

هيڪِي ڏوسِي رو بُرو ڪم ڇڏي يِسُوع وٹ آڻ

(36)هيڪِي گهوئِي فرِيسِي تولي ري هيڪي ماڙهُو يِسُوع نا آپري گهري روٽِي رِي دعوَت ڏِني. تڏهين يِسُوع اُوئي ري گهري گيو، آن روٽِي کاڻ سارُون رَواج موجب اِرڪِي کوئي تيڪ ڏي بيٺو.
(37)اُوئي ئيج شهر ۾ هيڪ ڏوسِي رهتِي جِڪو بُرو ڪم ڪرتِي. جڏهين اُوئي نا خبر پئِي ته يِسُوع اُوئي فرِيسِي ري گهري روٽِي بيٺو کائي، تڏهين او سنگ مرمر رِي نهيَل عنطر رِي شِيشِي کٽي اُت آئِي. (38)او يِسُوع پُٺيا پگان وٹ پِيڇي روڻ لڳِي، تو يِسُوع را پگ اُوئي ري لُڙڪان سين پِنجڻ لڳا. پڇي ڏوسِي آپري متوَاڙان سين پگ لُوهيا، آن اُوئان تي چُمي ڏي عنطر هٹيانتِي.
(39)تڏهين جِڪي فرِيسِي يِسُوع نا دعوَت ڏِني تِي، او اي ڏيکي سوچڻ لڳو ته، 'جي اي ماڙهُو اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙو هونت، تو اي ڏوسِي جِڪو اُوئي نا هٹ لڳائي پئِي، اِيئي نا ضرُور اوڙکِي هونت ته اي ڪيهڙِي نمُوني رِي ڏوسِي اَهي، جِڪو هيڪ پاپڻ اَهي.'
(40)تو يِسُوع فرِيسِي نا ڪهيو ته، 'شمعُونَ، مِنا تين سين هيڪ وات ڪرٹِي اَهي.'
فرِيسِي ڪهيو ته، 'گرُو جِي، پلين ڪهو.'
(41)تڏهين يِسُوع ڪهيو ته، 'هيڪي ماڙهُو را ٻه قرضِي هتا. هيڪي تي پنچ سو چاندِي را سِڪا* قرض هتو، آن بِيجي تي پنجاه سِڪا. (42)پڻ اُوئان بِيان وٹ پئِيسا پڇا ڏيڻ سارُون ڪِينه ڪو هتو.

* هيڪ چاندِي رو سِڪو هيڪي ڏينه رِي مزُورِي هتِي.

اِيئي ڪري قرض منگڻ واڙي اُوئان نا قرض معاف ڪري ڇڏيو. تو پڇي اِيئان ٻيان مان اُوئي رو تورو ڪوڻ وڏيڪ مجسي؟'

43 شمعُونَ وڙتي ڏِني تہ، 'مانھجِي سمجھ ۾ اُوئي جِڪي نا گھڻو قرض معاف ڪريو.'

تو يِسُوع ڪھيو تہ، 'بِلڪُل صحِيح.' 44 پڇي اُوئي ڏوسِي سمھون ڦِري يِسُوع وڙي شمعُونَ نا ڪھيو تہ، 'اِيئي ٻائِي نا جو. ھُون تاھجي گھري آيو اَھان آن تين مِنا پگ ڌوڻ سارُون پاڻِي پڻ ڪو ڏِنو. پڻ اِيئي ٻائِي مانھجا پگ آپري لُڙڪان سين ڌويا آن آپري متوَاڙان سين لُوھيا اَھين. 45 تين مِنا چُمِي پڻ ڪو ڏِني. پڻ جڏھين ھُون اِٹ پُگو اَھان، اُوئي سين پڇي اِيئي مانھجي پگان تي چُمين ڏيڻ بند ئي ڪو ڪرين اَھين. 46 تين مانھجي متي ۾ تيل پڻ ڪو گھتيو. پڻ اِيئي ٻائِي تہ مانھجي پگان تي عنطر ھٽيو اَھي. 47 اِيئان واتيان ري ڪري ھُون تِنا سنيڙائُون تو تہ اِيئي جِڪي گھڻا پاپ ڪريا اَھين، او سجا ئي پاپ معاف تي گيا، اِيئي ڪري اِيئي گھڻو پريم ڪريو اَھي. پڻ جِڪي را توڙھا پاپ معاف تيئين تا، او توڙھو پريم ڪري تو.'

48 پڇي يِسُوع اُوئي ڏوسِي نا ڪھيو تہ، 'تاھجا پاپ معاف تي گيا.'

49 تڏھين جِڪان ماڙھُوئان اُوئي دعوَت ۾ يِسُوع ٻيڙي روٽِي کاڌِي پي، او سوچڻ لگا تہ، 'اي ڪوڻ اَھي؟ جِڪو پاپ معاف ڪري تو.'

50 پڻ يِسُوع اُوئي ڏوسِي نا ڪھيو تہ، 'تاھجي وِشواس تِنا بچايو اَھي. پلين جا، اِيشوَر تِنا سُکِي رکي.'

ڪينهڪ ڏوسيان رو يِسُوع پيڙو جاڻ

8 ①اُوئي سين پڇي يِسُوع شهر شهر آن ڳان ڳان پنڌ ڪري اِيشوَر ري راج رِي خُوشخبرِي سنيڙاتو رهيو. اُوئي را چُنديَل بارهي چيلا آپ پيڙا هتا. ②ڪينهڪ ڏوسين پڻ هتين، جِڪان نا يِسُوع بِيماريان آن پُوتان سين ڇڏائين تين. اُوئان ۾ مريَم هتِي جِڪي نا مگدلِينِي ڪهتا. اُوئي مان يِسُوع ست پُوت ڪڍيا تا. ③يُوئانہ پڻ هتِي، جِڪي رو ڌڻِي خُوزه هيروديس ري موحلات ۾ وڏو مُنچِي هتو. اُوئي سَوا سُوسناه آن بِيجين پڻ گهڻين ڏوسين هتين، جِڪو آپري ڌن مال سين يِسُوع آن اُوئي ري چيلان رِي شيوا ڪرتين.

ٻِج ڇِندڻ واڙي رو مِثال

(متِي 13:1-9، مرقس 4:1-9، لُوقا 8:4-8)

④جڏهين شهر شهر سين تمام گهڻا ماڙهُو يِسُوع وٽ آئي ڀيڙا ٿيا پي، تڏهين يِسُوع اي مِثال ڏي کهيو تہ، ⑤'هيک هاڙِي ٻِج ڇِندڻ گيو. ٻِج ڇِندتي کينهک کڻ وچ وِڃي ڪِريا، آن ماڙهُو اُوئان نا لتاڙي گيا آن پکِي کائي گيا. ⑥کينهک کڻ پٿرِيلِي زمِينَ تي جائي کريا، جڪي مِہ ريج نہ هوڻ ري کري او اُگڻ سين پڇي ڇيکا سُکي گيا. ⑦ٻيجا کڻ کانديران مِہ جائي کريا. کانديرا اُوئان ڀيڙا اُگا، آن سِلان نا وڌڻ کو ڏِنو. ⑧پڻ کينهک کڻ يِلي زمِينَ مِہ جائي کِريا، آن اُگي هر هيک کڻ مان سو سو کڻ ٿيا.

يِسُوع اي وات کري وڏي سڏا کهيو تہ، 'جي اِيشوَر اَوهان نا

ڪن ڏِنا اَهين، تہ سنيڙو.

مِثالان رو مطلب

(متِي 13:10-17، مرقس 4:10-12، لُوقا 8:9-10)

⑨پڇي يِسُوع ري چيلان اُوئي نا پُڇيو، 'اِيئي مِثال رو مطلب ڪِي اَهي؟'
⑩تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، 'اَوهان نا اِيشوَر ري راج ري لِڪيَل واتيان رِي سمجھ ڏِنل اَهي. پڻ هُون بِيجان نا مِثالان سين سنيڙائُون تو، تہ جِين او ڏيکتي ئي نہ ڏيکين، آن سنيڙتي ئي نہ سمجهين.'

يِسُوع بِج چِندڻ واڙي رو مِثال سمجهائي تو

(متِي 13:18-23، مرقس 4:13-20، لُوقا 8:11-15)

⑪'هي اِيئي مِثال رو مطلب اي اَهي تہ بِج اِيشوَر رو وچن اَهي. ⑫جِڪو ڪڻ وچ وِڍي ڪِريا، اُوئان رو مطلب ايهڙا ماڑهُو اَهين جِڪو اِيشوَر رو وچن سنيڙين تا. پڇي شيطانَ آئي اُوئان رِي دِل مان وچن ڪڍي تو چِڏي، متان او ويساھ نہ رکين، آن اُوئان نا ڇوٽڪارو نہ جُڙي. ⑬جِڪو ڪڻ پٿريلِي زمِينَ تي ڪِريا، اُوئان رو مطلب ايهڙا ماڑهُو اَهين جِڪو وچن سنيڙي خُوشِي سين مجين تا. پڻ دِل ۾ اُوئي وچن رِي ڪوئِي پاڙ ڪو تِي هوئي. او توڙهِي تائِين ويساھ رکين تا، پڻ آزمتي ري ٽاڻي ڦِري جائين تا. ⑭جِڪو ڪڻ ڪانديران ۾ ڪِريا، اُوئان رو مطلب ايهڙا ماڑهُو اَهين جِڪو وچن سنيڙين تا، پڻ هلتي هلتي حَياتِي ري ڳنتيان، ڌن مال آن عيش آرام ۾ ڦاسجي جائين تا، آن اُوئان رو ميوو ڪو تو پچي. ⑮پڻ جِڪو ڪڻ پِلِي زمِينَ تي ڪِريا، اُوئان رو مطلب ايهڙا ماڑهُو اَهين جِڪو وچن سنيڙين تا، اُوئي

نا سچِي آن سُڻِي دِل سين سانڍي رکين تا، آن هِمت نہ هاري ميوو جھلين تا.

ڏِيئو نان سين ڍڪڻ

(مرقس 4:21-25، لُوقا 8:16-18)

16 'ڪوئِي ماڙهُو ايھڙو ڪو اَهي جِڪو ڏِيئو ٻاڙي اُوئي نا ڪيھِي نان سين ڍڪي چڏي، يا کٽ هيٺيا رکي چڏي. پڻ او اُوئي ڏِيئي نا اُونچو رکسي، تہ جِين جِڪو ماڙهُو گھر ۾ آئين تا، اُوئان سارُون ساهو تي. 17 ڪِي تہ هر شئي جِڪو لِڪيَل اَهي او پڌرِي ٿيسي، آن هر وات جِڪو لِڪيَل اَهي اُوئي رِي خبر پئي جاسي آن پڌرِي ٿيسي. 18 اِيئي ڪري هُوشيار رهو تہ اَوهِين ڪيھڙي نمُوني سنيڙو تا. ڪِي تہ جِڪي وٹ ڪينھڪ اَهي، اُوئي نا وڌِيڪ ڏِنو جاسي. پڻ جِڪي وٹ ڪِينھ ڪو اَهي، اُوئي وٽا او پڻ ليو جاسي جِڪي نا او آپرو سمجھي تو.'

يِسُوع رِي ما آن اُوئي را ڀائِي

(متِي 12:46-50، مرقس 3:31-35، لُوقا 8:19-21)

19 هيڪ ڏِينھ يِسُوع رِي ما آن اُوئي را ڀائِي اُوئي وٹ آيا، پڻ گھڻا ماڙهُو هوڻ ري ڪري اُوئي تائِين پُجي ڪو سگھيا. 20 اِيئي تي ڪينھڪ ماڙهُوئان يِسُوع نا ڪھيو تہ، 'اَوهانجِي ما آن اَوهانجا ڀائِي باهر ڀِيٺا اَهين. او اَوهان سين مِلڻ چاهين تا.'

21 پڻ يِسُوع اُوئان نا ڪھيو تہ، 'مانھجِي ما آن مانھجا ڀائِي او اَهين جِڪو اِيشوَر رو وچن سنيڙين تا آن اُوئي تي هلين تا.'

يِسُوع رو طُوفانَ نا بند كرڻ

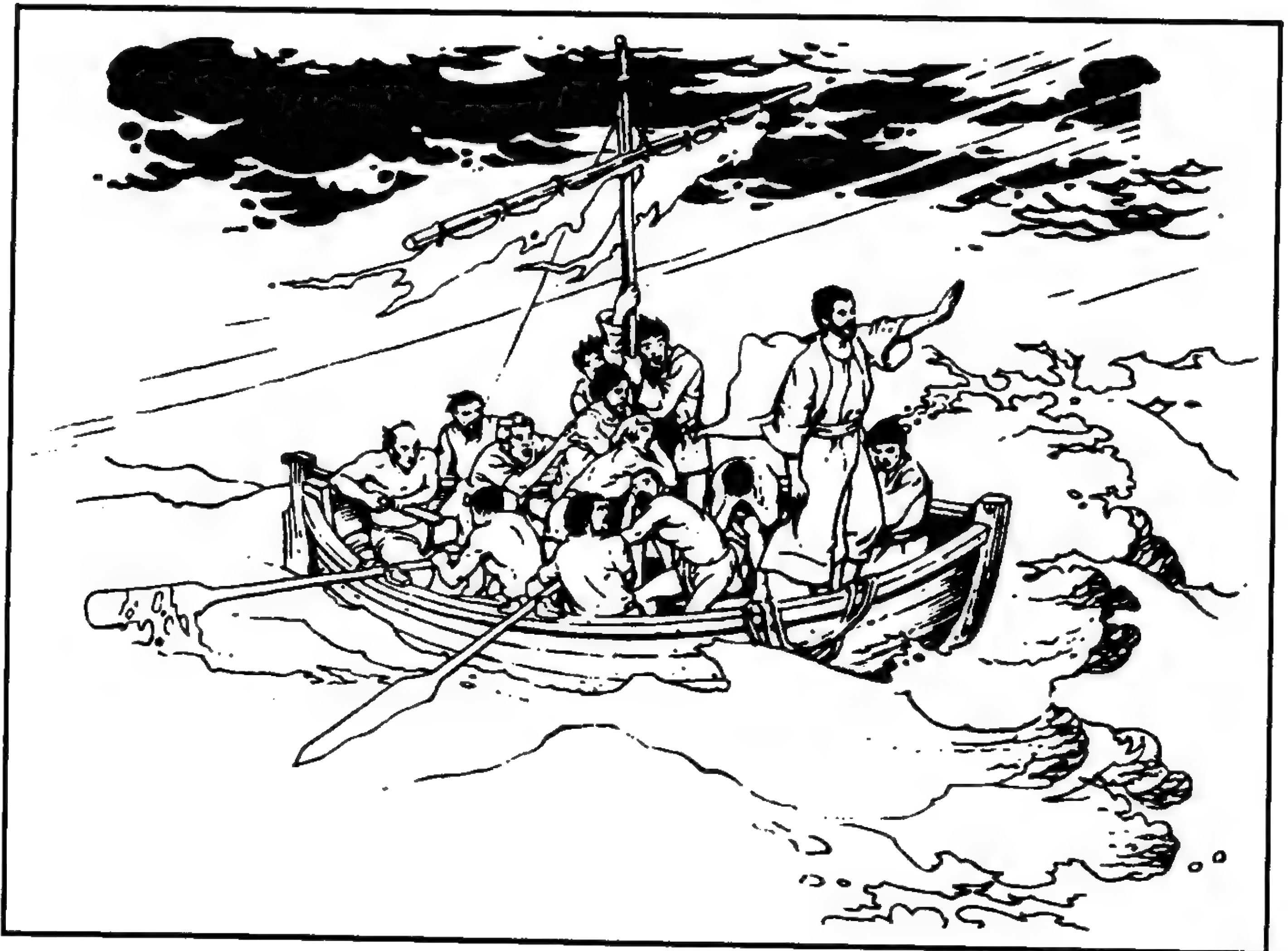
(متِي 8:23–27، مرقس 4:35–41، لُوقا 8:22–25)

㉒هيڪ ڏِينھ يِسُوع آپري چيلان پيڙو بيڙِي ۾ چڙهيو، آن اُوئان نا ڪهيانتي تہ، ’هلو آپين ڊِنڊ ري بِيجي ڪپ تي هلان.‘ تڏهين او رَوانا تيا.

㉓جاتي جاتي يِسُوع نا اُونگھ آئي گئِي. تڏهين ڊِنڊ ۾ هيڪ ايهڙو طُوفانَ آيو جِڪو بيڙِي پاڻِي سين پرجڻ لگِي، آن اُوئان رِي حَياتِي خطري ۾ پئي گئِي. ㉔تو چيلان يِسُوع نا جاگائي ڪهيو تہ، ’گرُو جِي، گرُو جِي، آپين تہ بُڏان تا.‘

اِيئي تي يِسُوع اُٺيو، آن هَوا آن چوليان نا حُڪم ڏِنانتي تہ، ’بند تيو.‘ تڏهين او بند تي گئين، آن مانو ماٺ تي گئِي.

㉕پڇي يِسُوع چيلان نا ڪهيو تہ، ’اَوهانجو ويساھ ڪِٿ اَهي؟‘

پڻ او ٻِيهاجي حيرانَ ٿي گيا، آن آپت ۾ کهڻ لگا تہ، ’اي کيهڙو ماڙهُو اَهي؟ جِکو هَوا آن پاڻِي نا حُکم ڏي تو، آن او مجين تا.‘

يِسُوع رو هيکي ماڙهُو مان گهٽا ڀُوت کيڻ

(متِي 8:28–34، مرقس 5:1–20، لُوقا 8:26–39)

㉖پچي يِسُوع آن اُوئي را چيلا ٻيڙِي ۾ چڙهي گراسينيان ري عِلائِقي ۾ جائي پُگا، جِکو ڍِنڍ ري ٻِيجي کپ تي گلِيل صُوبي نا سمهون اَهي. ㉗جڏهين يِسُوع ڍِنڍ ري کپ تي اُتريو، تڏهين اُوئي نا اُوئي شهر رو هيک ماڙهُو ٻيڙو ٿيو جِکي نا ڀُوت لگل هتا. او ماڙهُو گهڻان ڏِينهان سين نِکو گيا پهرتو، نِکو ئي گهري رهتو، پڻ مُقامان ۾ رهتو.

㉘اُوئي جڏهين يِسُوع نا ڏِٺو، تڏهين رڙ کري اُوئي ري پگان تي

ڪِريو، آن وڏي سڏا کهيانتي تہ، 'اي يِسُوع، اي پرميشوَر را پُتر، تُون مانهجي وچ ۾ ڪِي پيو اَهين؟ هُون تِنا مِنٿ تو ڪران، مِنا سُوڙ مَ ڏي.' (29)اُوئي اِيئي ڪري اِين کهيو ڪِي تہ يِسُوع اَگي يُوت نا اُوئي ماڙهُو مان نِسري جاڻ رو حُڪم ڏِنو تو.

ڪِتا ئي دفعا يُوت اُوئي نا قابُو ڪرتو رهيو. ماڙهُو اُوئي را هٿ پگ سنڪڙان سين ٻڌي قابُو ڪرتا. پڻ او سنڪڙان توڙائي جاتو، آن يُوت اُوئي نا بياباَن سمهون ڪِينسلي جاتو.

(30)تو يِسُوع اُوئي نا پُڇيو تہ، 'تاهجو نان ڪِي اَهي؟'

اُوئي کهيو تہ، 'لشڪر.' اُوئي اِيئي ڪري لشڪر کهيو جو اُوئي نا گهڻا يُوت لڳل هتا.

(31)تڏهين او يُوت يِسُوع نا مِنٿ ڪري کهڻ لڳا تہ، 'اَسان نا نرڳ ۾ مَ ميلهہ.'

(32)اُت جبل متي سُوئران رو هيڪ وڏو ولر پي چريو. تو اُوئان يُوتان يِسُوع نا مِنٿ ڪري کهيو تہ، 'اَسان نا اُوئان سُوئران ۾ جاڻ رِي موڪل ڏي.' تڏهين اُوئي موڪل ڏِني. (33)تو او يُوت ماڙهُو نا ڇڏي جائي سُوئران نا لڳا، آن سجو ولر جبل ري پاساڙي مان ڊوڙتو جائي ڍِنڍ ۾ ڪِريو آن ٻُڏي مري گيو.

(34)سُوئر چارڻ واڙان جڏهين اي ڏِٺو، تڏهين ڀڳا جائي شهر آن ٻاهراڙِي ۾ اي وات سنيڙايانتي. (35)پڇي ماڙهُو اي رنگ ڏيکڻ سارُون ٻاهر نِسري آيا. اُوئان يِسُوع وٽ آئي اُوئي ماڙهُو نا ڏِٺو جِڪي مان يُوت نِسري گيا تا. او گيا پهري آپري صحِيح دِماغ سين يِسُوع ري پگان وٽ ٻيٺو تو. اي ڏيکي او سجا ئي ٻِيهاجي گيا. (36)پڇي جِڪان اي رنگ ڏِٺو تو، اُوئان آيَل ماڙهُوئان نا سنيڙايو تہ يُوت واڙو ماڙهُو ڪِين سجو ٿيو اَهي.

37تڏهين گراسينيان ري عِلائِقي ري سجان ماڙهُوئان يِسُوع نا مِنت ڪري ڪهيو تہ، 'اِيها هليو جا.' اُوئان اِيئي ڪري اِين ڪهيو ڪِي تہ اُوئان نا گهڻو بِيھ هتو. اِيئي تي يِسُوع بيڙِي ۾ چڙهي پڇو رَوانو ٿيو.

38پڻ جِڪي ماڙهُو مان يُوت نِسري گيا تا، او يِسُوع نا مِنت ڪري ڪهڻ لگو تہ، 'مِنا اَوهان پيڙو تيڙي هلو.'

پڻ يِسُوع اُوئي نا اِين ڪهي پڇو ميلهيو تہ، 39'تُون پڇو آپري گهري جا، آن جائي ماڙهُوئان نا سنيڙا تہ اِيشوَر تين تي ڪِڏِي وڏِي يلائِي ڪرِي اَهي.' تڏهين اُوئي پڇو جائي سجي شهر ۾ سنيڙايو تہ يِسُوع مين تي ڪِڏِي وڏِي يلائِي ڪرِي اَهي.

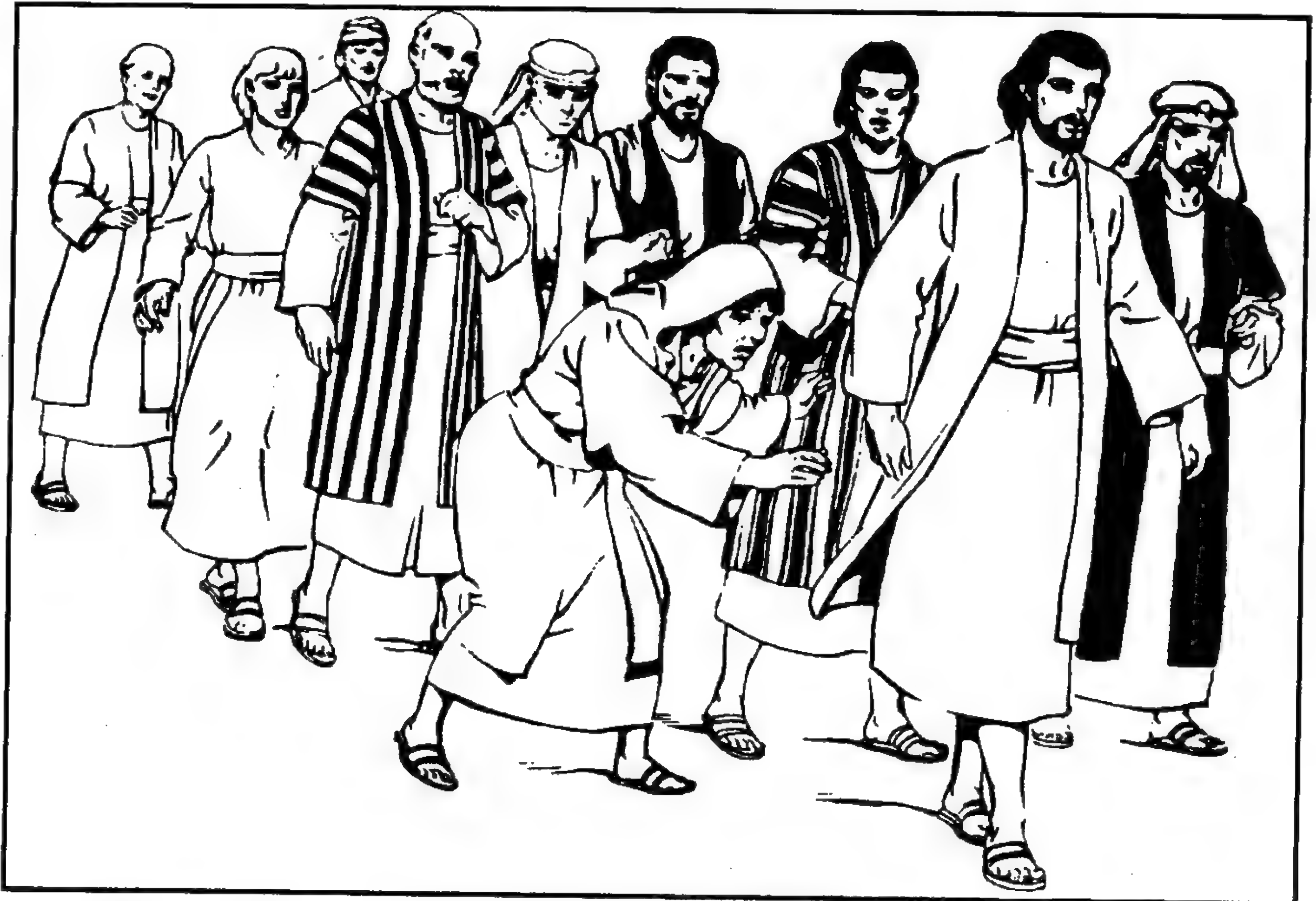
يِسُوع رو هيڪِي نِينگرِي نا جِيتِي ڪرڻ آن هيڪِي ڏوسِي نا سجِي ڪرڻ

(متِي 9:18–26، مرقس 5:21–43، لُوقا 8:40–56)

40جڏهين يِسُوع وڙي پڇو آيو، تڏهين گهڻا ماڙهُو اُوئي نا ڏيکي ڏاڍا خُوش ٿيا، ڪِي تہ اُوئان اِيئي رِي واٽ پي جوئِي.

41اُٽ هيڪ ماڙهُو هتو جِڪي رو نان يائِير هتو. او اُٿلي مندر رو اَگواڻ هتو. او آئي يِسُوع ري پگي پِيو، آن اُوئي نا آپري گهري تيڙي جاڻ رِي مِنت ڪريانتي، 42ڪِي تہ اُوئي رِي هيڪ ئيج نِينگرِي، جِڪو اَٽڪل ٻارهان سالان رِي هتِي، او مرڻ تي هتِي. تو يِسُوع اَگواڻ ري گهران سمهون رَوانو ٿيو. جاتي جاتي يِسُوع ري چاري پاسي ماڙهُوئان رو ميڙ اُوئي را پگ ڪچرتو پي آيو.

43اُوئان ماڙهُوئان ۾ هيڪ ڏوسِي هتِي، جِڪي نا ٻارهان سالان سين زنانِي بِيمارِي هتِي. اُوئي وٽ جِڪين هتو، او ڊاڪٽران نا

ڏي چڏيانتِي، پڻ اُوئي نا ڪوئِي سجِي ڪري ڪو سگھيو. 44 تو او ڏوسِي يِسُوع پُٺيا آئِي، آن اُوئي رِي لوئِي ري پلي نا هٿ لڳايو. هٿ لڳاڻ سين او يڪدم سجِي تي گئِي.

45 اِيئي تي يِسُوع ڪهيو تہ، 'مِنا هٿ ڪي لڳايو؟'

پڻ سجان ڪهيو تہ، 'اَسان ڪو لڳايو.'

پَطرس آن اُوئي ري ساٿيان ڪهيو تہ، 'گرُو جِي، اَوهانجي چاري پاسي گهاٽا ماڙهُو اَهين، آن اَوهان مٿي چڙهتا پيا آئين.'

46 پڻ يِسُوع ڪهيو تہ، 'ڪيهِي تہ مِنا هٿ لڳايو، ڪِي تہ اُوئي ئيج ٽاٽي مِنا خبر پئِي تہ اِيشوَر رِي طاقت مين مان نِسري گئِي اَهي.'

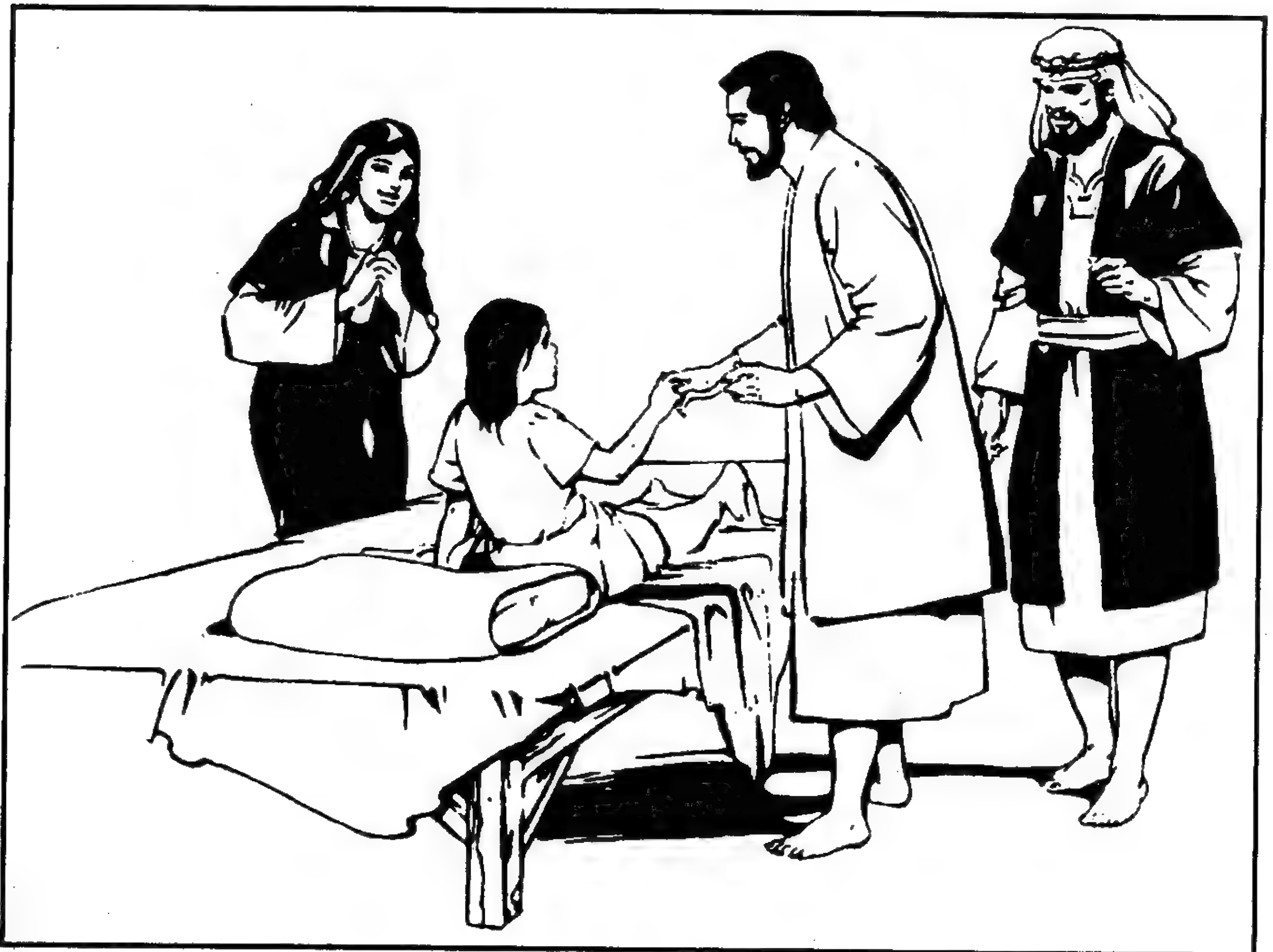
47 جڏهين ڏوسِي ڏِٺو تہ هي هُون لِڪي ڪِنهِي سگهان، تڏهين او ڏُبتِي ڏُبتِي آئي يِسُوع ري پگان تي ڪِري پئِي، آن سجان ري رُوبرُو اُوئي نا ڪهيانتِي تہ مين ڪي ري ڪري هٿ لڳايو، آن هُون ڪِين يڪدم سجِي تي گئِي اَهان.

48تڏهين يِسُوع اُوئي نا کهيو تہ، 'اَما، تاهجي ويساھ تِنا سجِي ڪرِي اَهي. هي پلين جا. اِيشوَر تِنا سُکِي رکي.'

49اَجان يِسُوع اِين کهيو پي، تو هيڪي ماڙهُو اَگواڻ ري گهرا آئي اَگواڻ نا کهيو تہ، 'اَوهانجِي نِينگرِي مري گئِي اَهي. هي گرُو جِي نا تڪلِيف مَہ ڏيو.'

50پڻ يِسُوع اي وات سنيڙي اَگواڻ نا کهيو تہ، 'بِيهاجو مَہ. رُگو ويساھ رکو، تو نِينگرِي جِيتِي تي جاسي.'

51جڏهين يِسُوع اَگواڻ ري گهري پُگو، تڏهين اُوئي پَطرس، يُوحنا، يعقُوب آن نِينگرِي ري ما باپ سَوا بِيجان ماڙهُوئان نا آپ پيڙا مهِين آڻ کو ڏنو. 52تو اُت سَجا ئي ماڙهُو نِينگرِي را پار کٽي رويا پي. تڏهين يِسُوع کهيو تہ، 'روئو مَہ. نِينگرِي مري کو گئِي اَهي، پڻ اُونگھ ہِر اَهي.' 53اي سنيڙي سجا ئي اُوئي تي ٺٺولين ڪرڻ لگا، ڪِي تہ اُوئان نا خبر هتِي تہ نِينگرِي تہ مري گئِي اَهي.

54 پڻ يِسُوع جائي نِينگرِي نا هٿ مان جهلي سڏ ڪريو تہ، 'اي نِينگرِي، اُونچِي اُٿِي.' 55 تڏهين اُوئي نِينگرِي رو ساس وڙي آيو، آن او اُٺي پيٺِي. پڇي يِسُوع ڪهيو تہ، 'اِيئي نا ڪينهڪ ڏيو تہ کائي.' 56 اُوئي را ما باپ حيرانَ ٿي گيا. پڻ يِسُوع اُوئان نا گهڻو ڪهيو تہ، 'ڪيهِي نا پڻ متان ڪهيا تہ ڪِي ٿيو اَهِي.'

يِسُوع رو آپري بارهان چيلان نا ڪم تي ميلهڻ

(متِي 5:10–15، مرقس 7:6–13، لُوقا 1:9–6)

9 1 پڇي يِسُوع آپري بارهان چُندِيَل چيلان نا سڏ ڪري ڀيڙا ڪريا، آن اُوئان نا بِيمارين چڏاڻ آن ڀُوت ڪڍڻ رِي طاقت آن حق ڏِنانتي. 2 پڇي يِسُوع اُوئان نا ميلهيا تہ جِين او جائي اِيشوَر ري راج ري باري ۾ سنيڙائين آن ماڙهُوئان نا سجا ڪرين، 3 آن اُوئان نا ميلهڻ ري ٽاڻي اِين ڪهيانتي تہ، 'پنڌ سارُون ڪوئِي شئي مَ ڪڻو، نِڪو گيڏِي، نِڪو جهوڙِي، نِڪو روٽِي، نِڪو پئِيسا آن نِڪو ئي بيجو وگو. 4 جِڪي ري گهري اَوهِين اَگ ۾ جائي ٽِڪو، جِتِي ٽائِين اُوئي شهر مان رَوانا نہ ٿيو، اُتِي ٽائِين اُوئي ئيج گهر ۾ ٽِڪيا. 5 پڻ جِڪي شهر ۾ ماڙهُو اَوهان نا آڻ نہ ڏيئين، اُوئي شهر سين باهر نِسري آپري پگان رِي ڏُوڙ پڻ چنڊيا. تہ او اُوئان سارُون نِشانِي ٿي.'

6 پڇي او چيلا رَوانا ٿيا، آن گان گان جائي خُوشخبرِي سنيڙاتا آن بِيماران نا سجا ڪرتا گيا.

راج ڪرڻ واڙي هيروديس رو وائِڙو ٿيڻ

(متِي 1:14–12، مرقس 14:6–29، لُوقا 7:9–9)

7 جڏهين راج ڪرڻ واڙي هيروديس اي سجين واتين سنيڙين،

تڏهين او وائڙو ٿي گيو، ڪِي تہ ڪينهڪ ماڙهُوئان اِين پي ڪهيو تہ، 'يُوحنا مُئلان مان جِيتو ٿي اُٿيو اَهي'، ⑧ڪينهڪ ماڙهُوئان ڪهيو پي تہ، 'ايلياه وڙي پڌرو ٿيو اَهي'، آن بِيجان وڙي ڪهيو پي تہ، 'اَگلان اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙان مان ڪوئِي جِيتو ٿي اُٿيو اَهي.'

⑨اِيئي تي هيروديس ڪهيو تہ، 'يُوحنا رو تہ مين ڪنڌ وڍائي ڇڏيو تو. پڇي اي وڙي ڪوڻ اَهي؟ جِڪي رين ايهڙين واتين هُون سنيڙان پيو.' آن او يِسُوع سين مِلڻ رِي ڪوشِش ڪرتو رهيو.

يِسُوع رو پنج هزار ماڙهُوئان نا روٽِي ڪاراڻ

(متِي 13:14-21، مرقس 30:6-44، لُوقا 10:9-17، يُوحنا 1:6-13)

⑩جڏهين خاص چيلا پڇا وڙي آيا، تڏهين جِڪِين اُوئان ڪريو تو، او سجو ئي يِسُوع نا آئي سنيڙايانتي. پڇي يِسُوع اُوئان نا آپ ڀيڙا بيت صيدا شهر سمهان هيڪلائِي ہِ تيڙي گيو. ⑪پڻ ماڙهُوئان را جِڪو ميڙ هتا، اُوئان نا جڏهين اِيئي وات رِي خبر پئِي، تڏهين او

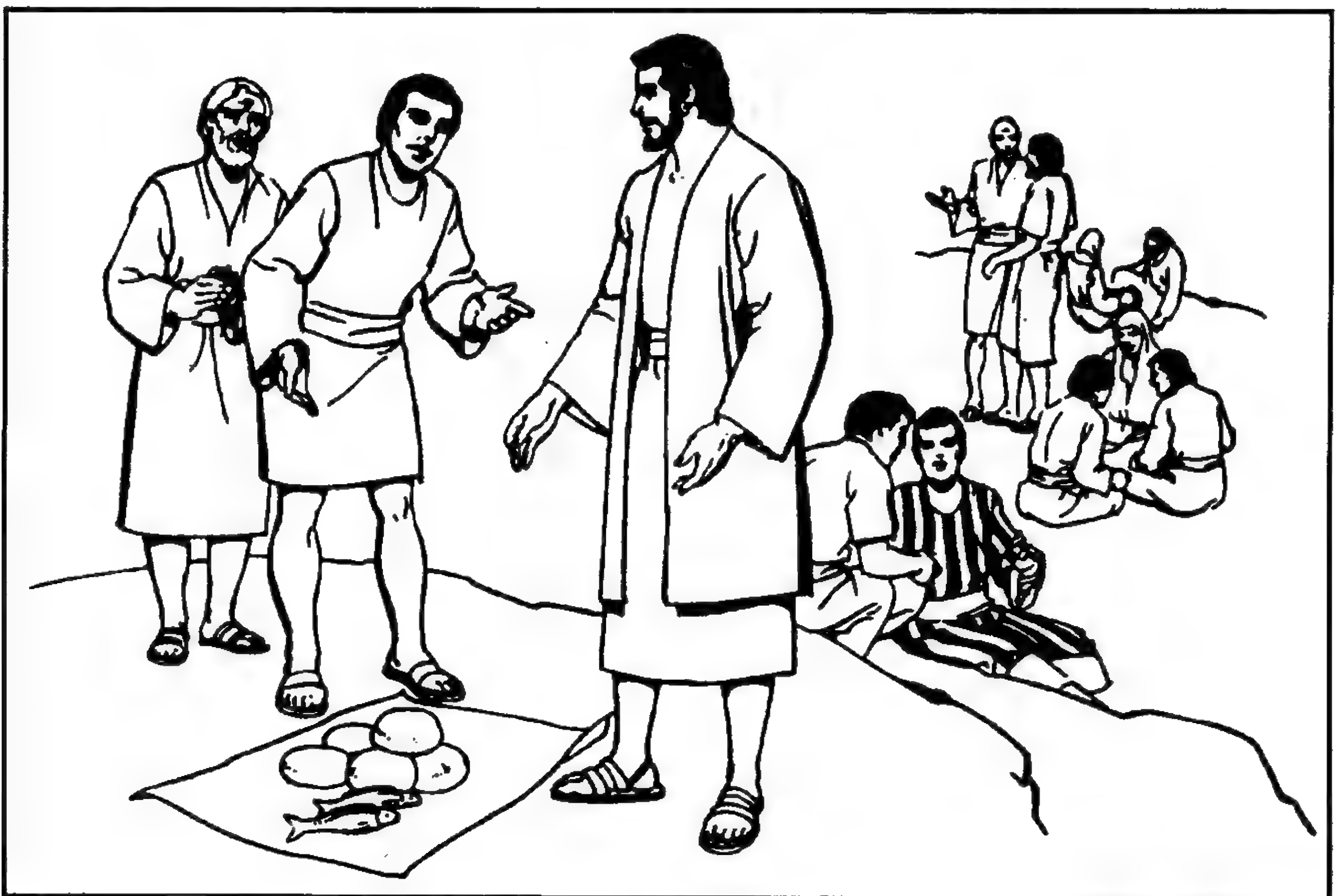

پڻ يِسُوع پُنيا گيا. يِسُوع اُوئان سين خُوشِي سين مِليو آن اُوئان نا اِيشوَر ري راج رين واتين سنيڙاڻ لگو، آن جِکو بِيمار هتا، اُوئان نا سجا کريانتي.

⑫جڏهين ڏِينهہ آنتوڻ واڙو هتو، تڏهين بارهان ئي چيلان يِسُوع نا آئي کهيو تہ، 'اِٿ آپين بيابانَ مہ بيٺا آهان. اِيئي کري ماڙهُوئان نا موکل ڏيو تہ آسي پاسي واڙان گامان آن ڍاٽيان مہ جائي آپري کاڻ پِيئڻ آن رهڻ رو بندوبست کرين.'

⑬پڻ يِسُوع آپري چيلان نا کهيو تہ، 'اِيئان نا اَوهِين کارائو.' تڏهين اُوئان کهيو تہ، 'اَسان وٽ رُگو پنچ روٽين آن بہ مڇين آهين. بِيجو کِينهہ کو اَهي. جي اَوهِين کهو، تو پڇي اِيئان سجان سارُون کاڌو ناٽي رو لي آئُون.' ⑭اُوئان اِيئي کري اِين کهيو، کِي تہ اُٿ پنچ هزار کن رُگو مرد هتا.

تو يِسُوع چيلان نا کهيو تہ، 'اِيئان نا پنجاهہ پنجاهہ ري ٽولي مہ بيساڙو.' ⑮تڏهين چيلان جِين يِسُوع کهيو تو، اِين رو اِين ماڙهُوئان

نا ٻيساڙيا. ⑯پڇي يِسُوع پنچ روٽين آن ٻہ مڇين کٹي آکاس سمھون جوئي اُوئان سارُون اِيشوَر را ٿورا مڃيا. پڇي او جھوري آپري چيلان نا ڏيتو گيو، آن او ماڙھُوئان ري اَگ ۾ رکتا گيا. ⑰سجا ئي ماڙھُو کائي ڌاپيا، آن جِکو ٽُکر بچيا تا، اُوئان سين ٻارھي کارا ڀراٽا.

پَطرس رو يِسُوع تي ويساھ رِي پڌرائِي کرڻ آن يِسُوع رو آپري موت ري باري ۾ سنيڙاڻ

(متِي 16:13-23، مرقس 8:27-33، لُوقا 9:18-22)

⑱ھيک ڏِينھ يِسُوع ھيکلي دُعا ڀي منگِي، آن اُوئي را چيلا اُوئي ري ڀاسي ۾ ٻيٺا تا. دُعا کرڻ سين پڇي يِسُوع اُوئان وٽا پُڇيو تہ، 'ماڙھُو مانھجي باري ۾ کِي تا کھين تہ ھُون کوڻ اَھان؟'

⑲تڏھين چيلان وڙتِي ڏِنِي تہ، 'کي ماڙھُو اِين کھين تا تہ اَوھِين يُوحنا ٻَپِتِسما ڏيڻ واڙا اَھو، کي ماڙھُو اِين کھين تا تہ اَوھِين ايلياہ اَھو، آن کي ماڙھُو وڙي اِين کھين تا تہ اَگلان اِيشوَر رو نبِاپو ڏيڻ واڙان مان کوئِي جِيتو ٿيو اَھي.'

⑳يِسُوع وڙي پُڇيو، 'پڻ اَوھِين کِي تا کھو تہ ھُون کوڻ اَھان؟'

تڏھين پَطرس کھيو تہ، 'اَوھِين اِيشوَر را چُنديَل مسِيح اَھو.'

㉑تو يِسُوع اُوئان نا تمام گھٹو کھيو تہ، 'اي وات کيھِي نا متان کھيا'، ㉒آن وڙي کھيانتي تہ، 'اِين ٺيڻ کپي تہ مُنش پُتر گھٹا ڏُک سھي. ٻِيجو تہ آپڻِي قوم را اَگواڻ، وڏا پُوجارِي آن پنڊت اُوئي نا رد کري مارائي ڇڏين، آن پڇي تِيجي ڏِينھ او جِيتو ٿي اُٹي.'

چيلو ٿيڻ رو شرط

(متِي 16:24–28، مرقس 8:34–9:1، لُوقا 9:23–27)

23 پڇي يِسُوع سجان نا کهڻ لگو تہ، 'جي کوئِي مين پُٺيا هلڻ چاهي تو، او آپرو آپ نا وِساري، هر روز آپرِي سُولِي کٽي، آن مين پُٺيا آئي. 24 کِي تہ جِکو آپرِي حَياتِي بچاڻ چاهي تو، او اُوئي نا گونسي. پڻ جِکو مين سارُون آپرِي حَياتِي گونئي تو، او اُوئي نا بچاسي. 25 جي کوئِي ماڙهُو دُنيا ري سجين شئين هٿ کري، پڻ آپري جِيوَ نا گونئي ڇڏي، آن سزا کائي، تو اُوئي نا کيهڙو فائِدو؟ 26 جي کيهِي نا مين آن مانهجي واتيان سين ڦِکائِي ٿي تِي، تو مين مُنش پُتر نا پڻ اُوئي تاٽي اُوئي سين ڦِکائِي ٿيسي جڏهين هُون آپرِي آن آپري پِتا آن پَوِيتر فرِشتان رِي روشنِي ۾ آئِيس.

27 پڻ هُون اَوهان نا سچ تو کهان تہ اِٿ بيٺل ماڙهُوئان ۾ کي ايهڙا اَهين، جِکو جِتِي تائِين اِيشوَر رو راج نہ ڏيکسين، اُتِي تائِين کِنهِي مرين.'

يِسُوع رو سوجهرو پڌرو ٿيڻ

(متِي 17:1–8، مرقس 9:2–8، لُوقا 9:28–36)

28 اِيئان واتيان نا هفتو کن ٿي گيو، تو يِسُوع آپ پيڙا پَطرس، يُوحنا آن يعقُوب نا تيڙي جبل متي دُعا منگڻ سارُون گيو.

29 جڏهين يِسُوع دُعا پي منگِي، تڏهين اُوئي رِي شِکل بدلجي گئِي، آن اُوئي را گيا کِوَڻ رِي جِين چمکڻ لگا. 30 پڇي کِي ٿيو تہ بہ ماڙهُو يِسُوع سين واتين کرڻ لگا، جِکو مُوسيٰ آن ايلياه هتا.

31اُوئان روشنِي ۾ درشن ڏي يِسُوع ري موت ري باري ۾ واتين پي ڪرين، جِڪو يرُوشلم شهر ۾ ٿيڻو هتو.

32اُوئي ٿاٽي پَطرس آن اُوئي را ساٿِي گهٽِي اُونگه ۾ هتا. جڏهين اُوئان نا سار ٿئِي، تڏهين اُوئان يِسُوع رو سوجهرو ڏِٺو، آن او ٻہ ماڙهُو پڻ پيڙا پِيتل ڏِٺانتي. 33پڇي جڏهين مُوسيٰ آن ايلياه يِسُوع وٽا جاڻ لگا، تڏهين پَطرس يِسُوع نا ڪهيو تہ، 'گرُو جِي، يلا ياگ اَسانجا جِڪو اَسِين اِٿ اَهان. هي اَسِين اِٿ ئي ٽِن يُونگين ٺاهُون، هيڪ اَوهان سارُون، هيڪ مُوسيٰ سارُون آن هيڪ ايلياه سارُون.' پڻ اُوئي آپ نا اي خبر ڪو پئِي تہ هُون ڪِي پيو ڪهان.

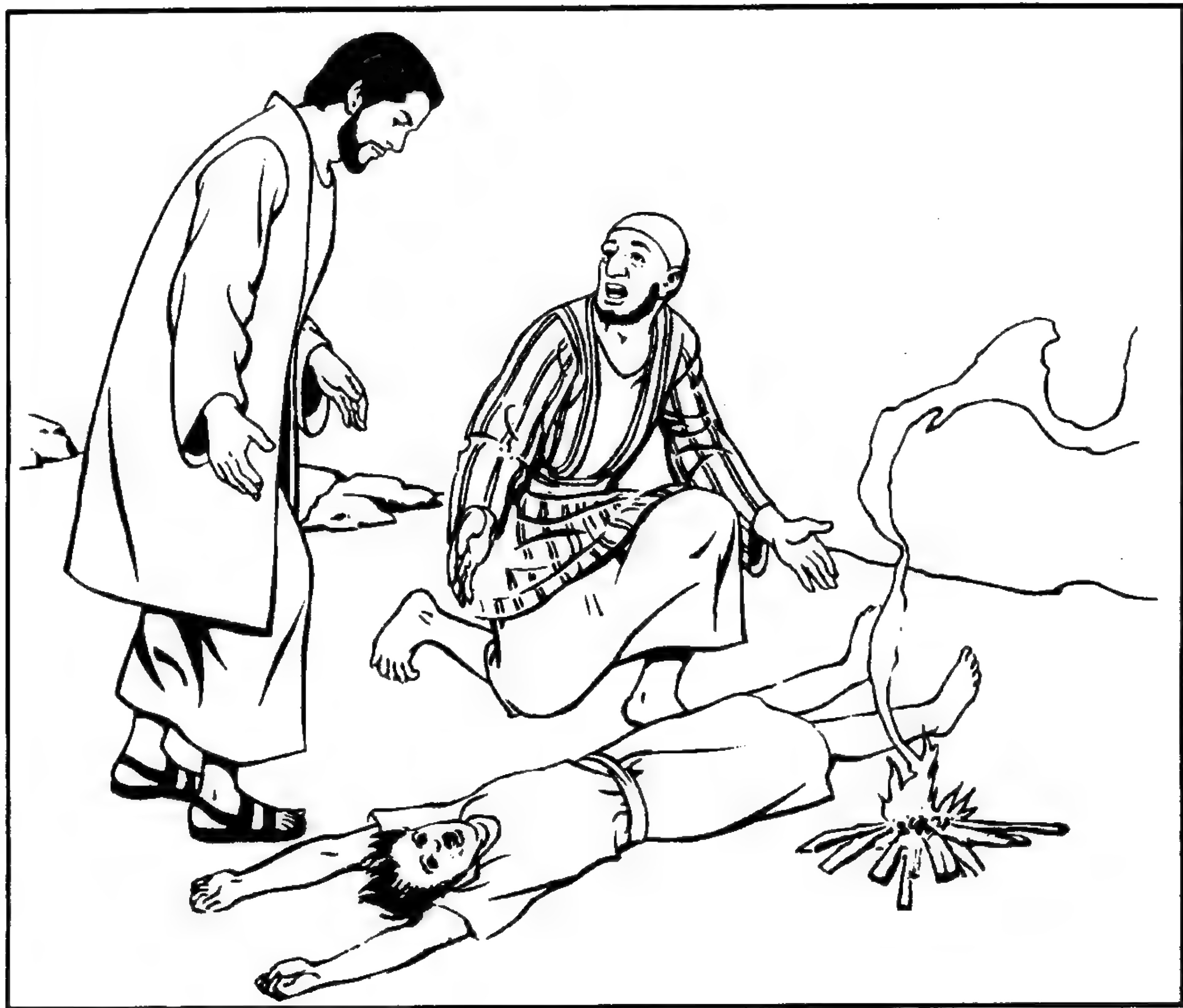
34اَجان پَطرس اِين ڪهيو پي تہ هيڪي ڪڪر آئي اُوئان متي ڇانو ڪرِي. جڏهين او ڪڪر سين ڍڪجي گيا تڏهين چيلا بِيهاجڻ لگا، 35آن ڪڪر مان هيڪ آواز سنيڙڻ ۾ آيو تہ، 'اي مانهجو پُتر اَهي، مين اِيئي نا چُنديو اَهي. اوهِين اِيئي رين واتين مجو.' 36اي آواز آڻ سين پڇي اُوئان نا يِسُوع هيڪلو ڏيکڻ ۾ آيو.

پڇي چيلان اي واقعو آپرِي دِل ۾ رکيو، آن جِڪِين اُوئان ڏِٺو تو، او اُوئان ڏِينهان ۾ ڪيهِي نا پڻ ڪو سنيڙايانتي.

يِسُوع رو هيڪي ڇوڪري مان ڀُوت ڪڍڻ

(متِي 17:14-21، مرقس 9:14-27، لُوقا 9:37-43)

37بِيجي ڏِينہ جڏهين يِسُوع آن او ٽِن چيلا جبل سين هيٺا اُتريا، تڏهين يِسُوع نا تمام گهڻا ماڙهُو پيڙا ٿيا. 38اُوئان مان هيڪي جڻي رڙ ڪري ڪهيو تہ، 'گرُو جِي، هُون اَوهان نا مِنٿ تو ڪران تہ اي مانهجو سِڪِيلَڊو ڏِڪرو جِڪو اَهي، اِيئي نا جوئو. 39هيڪ ڀُوت اِيئي نا قابُو ڪري تو، اوچتين رڙين ڪرائي ڇِڙڪان ڪارائي تو، آن اِيئي ري

مُونھ مان گوگھِي وھي تِي. پچي او تمام گھٹا سُوڑ ڎي مس مس چڎي تو. ⑩مين اَوھانجي چيلان نا يُوت کيڈڻ سارُون مِنت ڪرِي، پڻ او ڪيي ڪو سگھيا.'

㊶تڎھين يِسُوع کھيو تہ، 'اَوھِين اِيئي زماني را ماڑھُو ڪِتا بي اِعتبار آن يِنتکيَل اَھو. مِنا اَوھان پيڙو ڪِتا ڎِينھ رھٹو پاسي؟ آن ڪِتا ڎِينھ اَوھانجين واتين سھٹين پاسين؟ تاھجي ڎِڪري نا اُرھو تيڙي آ.'

㊷اَجان او چوڪرو آيو پي، تو يُوت اُوئي نا ھيٹو ڪيرائي چِڙڪان ڪاراڻ لگو. تڎھين يِسُوع يُوت نا نِسرڻ رو حُڪم ڎِنو، آن چوڪري نا سجو ڪري آپري باپ ري حَوالي ڪريانتي. ㊸سجا ئي ماڑھُو اِيشوَر رِي ايھڙِي طاقت ڎيکي حيرانَ تي گيا.

يِسُوع رو بِيجِي گهوئِي آپري موت ري باري مِ سنيڙاڻ

(متِي 17:22–23، مرقس 9:30–32، لُوقا 9:43–45)

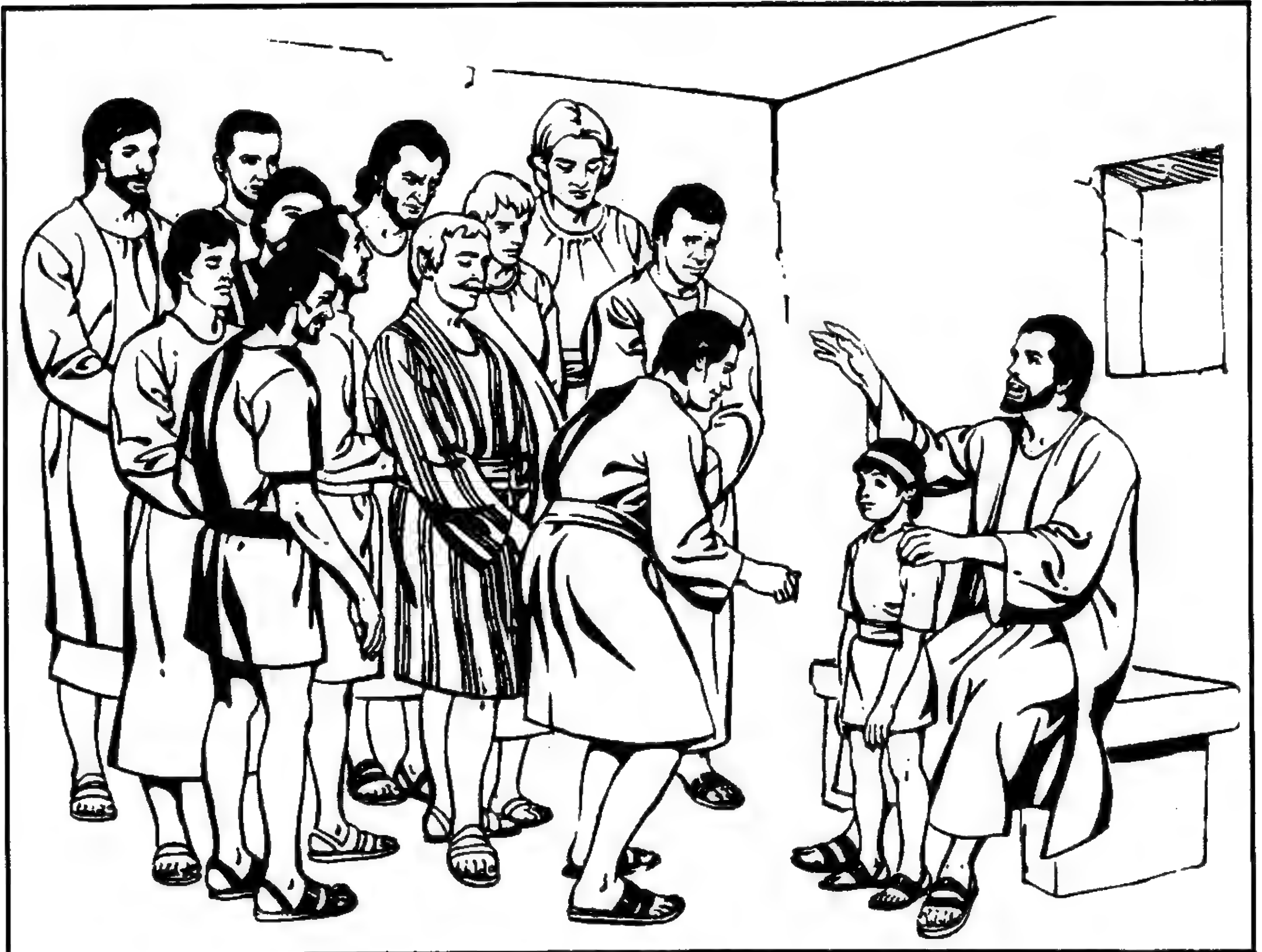
اَجان سجا ئي ماڙهُو يِسُوع ري سجان كمان تي حيرانَ هتا، تو يِسُوع آپري چيلان نا كهيو تہ، 44 'اَوهِين مانهجِي اي وات دِل مِ ركيا تہ مُنش پُتر نا ماڙهُوئان ري حَوالي كريو جاسي.'

45 پڻ چيلا اي وات سمجهيا ئي كو. وات اُوئان سين لِكائِي گئِي تِي، تہ جِين او نہ سمجهين. آن اِيئي ري باري مِ او يِسُوع وٽا پُچڻ سين بِيهاجتا پي.

سجان سين وڏو چيلو كوڻ اَهي؟

(متِي 18:1–5، مرقس 9:33–37، لُوقا 9:46–48)

46 پچي چيلا آپت مِ بحث كرڻ لگا تہ، 'آپان مان وڏو

ڪوڻ اَهي؟'

47 پڻ يِسُوع اُوئان رِي دِل را خيال سمجهي گيو، تو اُوئي هيڪ نِنديو ٻاڙيو تيڙي آپري پاسي ۾ پيچاڙيو، 48 آن چيلان نا ڪهيانتي تہ، 'جِڪو مانهجي نان ري ڪري اِيئي ٻاڙِيئي نا قبُول تو ڪري، اِين سمجهو تہ او مِنا قبُول ڪري تو. آن جي ڪوئِي مِنا قبُول تو ڪري، اِين سمجهو تہ او اُوئي نا قبُول تو ڪري جِڪي مِنا ميلهيو اَهي. ڪِي تہ جِڪو اَوهان سجان ۾ نِنديو اَهي، او ئيج وڏو اَهي.'

جِڪو اَوهانجي خِلاف ڪو اَهي، او اَوهانجي پاسي اَهي

(مرقس 9:38–40، لُوقا 9:49–50)

49 پڇي يُوحنا يِسُوع نا ڪهيو تہ، 'گرُو جِي، اَسان هيڪي ماڙهُو نا اَوهانجي نان سين پُوت ڪڍتي ڏٺو، آن اَسان اُوئي نا منع ڪرِي، ڪِي تہ او اَسان پيڙو اَوهان پُٺيا ڪو تو هلي.'

50 پڻ يِسُوع اُوئي نا ڪهيو تہ، 'اُوئي نا هي منع متان ڪريا، ڪِي تہ جِڪو اَوهانجي خِلاف ڪو اَهي، او اَوهانجي پاسي اَهي.'

يِسُوع رو گلِيل صُوبي سين يرُوشلم شهر سمهون جاڻ

يِسُوع رو سفر شرُوع ڪرڻ

51 جڏهين يِسُوع رو آڪاس تي ڪجڻ را ڏينهہ نيڙا آيا، تڏهين اُوئي يرُوشلم شهر سمهون جاڻ رو پڪو فيصلو ڪريو. 52 اُوئي آپ سين اَگ ماڙهُو ميلهيا، آن او يِسُوع ري تِڪڻ رِي تَيارِي ڪرڻ سارُون سامرِي قوم ري هيڪي گان ۾ آيا. 53 پڻ اُتلان ماڙهُوئان يِسُوع نا

تِڪڻ ڪو ڏِنو، ڪِي تہ او يرُوشلمر سمهون گيو پي.

54 اي ڏيکي يِسُوع ري چيلان يعقُوب آن يُوحنا اُوئي نا ڪهيو تہ، ’پريُو، جي اَوهانجِي مرضِي هوئي، تو اَسِين حُڪمر ڏيئان تہ آڪاس سين جوت اُتري اِيئان نا باڙي ناس ڪري چڏي، (جِين ايلياه ڪريو تو).‘

55 پڻ يِسُوع اُوئان نا دڙڪو ڏِنو تہ، ’نہ. (اَوهِين سمجهو ڪو تا تہ ڪيهڙي پاسي سين وات ڪرو پيا، اِيشوَر ري پاسي سين، يا شيطانَ ري پاسي سين. 56 ڪِي تہ مُنش پُتر ماڙهُوئان نا ختمر ڪرڻ سارُون نہ، پڻ بچاڻ سارُون آيو اَهي.)‘

پڇي يِسُوع آن چيلا بِيجي گان سمهان رَوانا تي گيا.

يِسُوع را چيلا ڪوڻ اَهين؟

(متِي 8:19-22، لُوقا 9:57-62)

57 يِسُوع آن اُوئي را چيلا آپرِي وات ڏي گيا پي، تو هيڪي ماڙهُو يِسُوع نا ڪهيو تہ، ’اَوهِين جِٿ پڻ جاسو، هُون اَوهان پُٺيا هلِيس.‘

58 پڻ يِسُوع اُوئي نا ڪهيو تہ، ’لونڪڙيان سارُون ڏران اَهين، آن پکيان سارُون ڪُنيل اَهين. پڻ مُنش پُتر نا متو لِڪاڻ سارُون ڪوئِي جگها ڪو تِي هوئي.‘

59 پڇي يِسُوع هيڪي بِيجي ماڙهُو نا ڪهيو تہ، ’مين پُٺيا آ.‘ پڻ اُوئي ڪهيو تہ، ’پريُو، هيڪاٺِي مِنا موڪل ڏيو تہ هُون جائي مانهجي اَبا نا دفن ڪران.‘

60 پڻ يِسُوع اُوئي نا ڪهيو تہ، ’مُئلان نا چڏو تہ او آپري مُئلان نا دفن ڪرين. پڻ تُون جائي اِيشوَر ري راج ري باري ۾ سنيڙا.‘

61 بِيجي پڻ هيڪي ماڙهُو يِسُوع نا ڪهيو تہ، ’پريُو، هُون اَوهان

پُٺيا هلِيس. پڻ هيڪاٺِي مِنا موڪل ڏيو تہ آپريَ گهر واڙان وٽا جائي موڪلائي آئُون.'

62 پڻ يِسُوع اُوئي نا کهيو تہ، 'جِڪو هڙ ۾ جهلي تو، آن پڇو جوئي تو، او اِيشوَر ري راج ري ڪم رو ڪو اَهي.'

يِسُوع رو ستر چيلان نا ڪم تي ميلهڻ

10 1 اُوئي سين پڇي يِسُوع بِيجا ستر چيلا آپري ڪم سارُون چُنديا. اُوئان مان بہ بہ جڻا آپ سين اَگ هر اُوئي شهر آن گان سمهان ميلهيانتي جِٿ آپ جاڻ واڙو هتو. 2 اُوئي ڪهيو تہ، 'فصل تمام گهڻو اَهي، پڻ لُڻڻ واڙا ٿوڙها اَهين. اِيئي ڪري فصل ري ڌڻِي نا عرض ڪرو تہ لاباري سارُون لُڻڻ واڙا ميلهي.

3 هي اَوهِين جائو. هُون اَوهان رِڍان جيهڙان نا بگهڙان ۾ ميلهان پيو. 4 سفر سارُون ٻٹُون، جهوڙِي يا بِيجِي جُتِي متان کڻيا، نِڪو ئي واٽ ۾ ڪيهِي سين خبرچار پُڇيا. 5 جِڪي گهر ۾ اَوهِين جائو، اُٿ پهلڪيا ڪهيا تہ، 'اي گهر سُکيو رهي.' 6 جي اُٿ ڪوئِي سُک شانتِي واڙو ماڻهُو هوسي، تو اُوئي تي اَوهانجِي دُعا رهسي، نِتاٺي او دُعا اَوهان وٽ پڇِي وڙي آسي. 7 پڇي اُوئي ساڳِي گهر ۾ ٽِڪي رهيا، آن جِڪِين اَوهان نا کاڌي پِيتي سارُون جُڙي، او کايا پِيئا. ڪِي تہ ڪم ڪرڻ واڙي نا مزُورِي ليڻ رو حق اَهي. گهر گهر متان ٽِڪيا.

8 جِڪي شهر اَوهِين جائو، آن اُٿلا ماڻهُو خُوشِي سين اَوهان نا آڻ ڏيئين تا، تو جِڪِين کاڌي سارُون ڏيئين، او کايا. 9 جِڪو اُوئي شهر ۾ بيمار هوئين، اُوئان نا سجا ڪريا، آن اُٿلان ماڻهُوئان نا ڪهيا تہ، 'اِيشوَر رو راج اَوهان نا نيڙو آئي پُڳو اَهي.'

(10) پڻ جِڪي جِڪي شهر اَوهِين جائو، آن ماڙهُو اَوهان نا آڻ نہ ڎِيئين، تو اُتليان گهٽيان ۾ جائي اِين ڪهيا تہ، (11) 'اَسِين اَوهانجي شهر رِي جِڪو ڎُوڙ اَسانجي پگان نا لگي گئِي اَهي، او پڻ اَوهان سمهِين چندي تا چڏان. توئي پڻ اَوهِين سمجهيا تہ اِيشوَر رو راج نيڙو آيو اَهي.' (12) هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ اُوئي ڎِينهہ جڏهين اِيشوَر نيا ڪرسي، تڏهين سدُوم شهر پڻ اُوئي شهر سين گهٽ پوگسي.'

ويساه نہ رکڻ واڙان ماڙهُوئان را شهر

(متي 11:20–24، لُوقا 10:13–16)

(13) تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، 'اي خُرازِينَ شهر واڙان، ڎُک اَهي اَوهان سارُون. اي بيت صيدا شهر واڙان، ڎُک اَهي اَوهان سارُون. ڪِي تہ جِڪو اِيشوَر را وڎا ڪم اَوهان ۾ ٿيا تا، او جي صُور آن صيدا شهران ۾ ٿيا هونت، تو اُتلا ماڙهُو گهڻو وقت اَگي جٹ را گيا پهري رک ۾ بيسي آپري پاپان سين توبان ڪري چڏِي هونت. (14) پڻ اُوئي ڎِينهہ جڏهين اِيشوَر نيا ڪرسي، تڏهين صُور آن صيدا شهر واڙا پڻ اَوهان سين گهٽ پوگسين.

(15) اي ڪفرنحُوم شهر واڙان، ڪِي اَوهِين اِين سمجهو تا تہ، 'اَسِين اُونچا آڪاس تي ڪٽيا جاسان؟' نہ، اَوهِين نرگ ۾ اُچلايا جاسو.'

(16) پڇي يِسُوع آپري چيلان نا وڙي ڪهيو تہ، 'جِڪو اَوهانجِي وات سنيڙين تا، اِين سمجهو تہ او مانهجِي وات پڻ سنيڙين تل. جِڪو اَوهانجِي وات ڪو تا مجين، اِين سمجهو تہ او مانهجِي وات پڻ ڪو تا مجين. آن جِڪو مانهجِي وات ڪو تا مجين، اِين سمجهو تہ او اُوئي رِي وات ڪو تا مجين جِڪي مِنا ميلهيو اَهي.'

ستر چيلاٰن رو پڇو وڙي آڻ

⑰پڇي او ستر چيلا خُوشِي سين پرجي پڇا يِسُوع وٹ آيا، آن آئي اُوئي نا کهيانتي تہ، 'پرڀُو، اَوهانجي نان سين يُوت پڻ اَسانجو حُکم مچين تا.'

⑱تڏهين يِسُوع اُوئان نا کهيو تہ، 'مين شيطانَ نا اِين کِرتي ڏِٺو اَهي جِين آکاس مان کِوَڻ کِري تِي. ⑲جوئو، مين اَوهان نا ايهڙِي طاقت ڏِنِي اَهي جِکي سين اَوهِين نانگ آن وِڇُوئان نا لتاڙِي سگهو، آن دُشمن شيطانَ وٹا سجِي طاقت کتي جائو. اَوهان نا کوئِي پڻ شئي نُقصانَ کِنهِي ڏي. ⑳توئي پڻ اِيئي وات تي خُوش مہَ ٿيو تہ يُوت اَوهانجو کهڻ مچين تا. پڻ اِيئي وات تي خُوش ٿيو تہ اَوهانجا نان آکاس ہِ لِکيَل اَهين.'

يِسُوع رو خُوش ٿيڻ

(متِي 11:25-27، 13:16-17، لُوقا 10:21-24)

㉑اُوئي ئيج ٹاٹي يِسُوع پَوِيتر آتما ري کري گهڻو خُوش ٿيو، آن کهيانتي تہ، 'اي پِتا، ڌرتِي آن آکاس را مالِک. هُون تاهجا ٿورا مچان تو تہ تين اي واتين سمجهُو آن عقل واڙان وٹا لِکائي رکين اَهين، آن جِکان نا سمجه کو اَهي، اُوئان وٹ پڌرين کرين اَهين. هوئي پِتا، اي سجو ئي تين آپرِي مرضِي آن خُوشِي سين کريو اَهي.

㉒مانهجي پِتا سجو ئي مانهجي وس ہِ ڏِنو اَهي. ٻِيجو کوئِي کو تو اوڙکي تہ پُتر کوڻ اَهي، رُگو پِتا اوڙکي تو. ٻِيجو کوئِي کو تو اوڙکي تہ پِتا کوڻ اَهي، رُگو پُتر اوڙکي تو، آن او پڻ اوڙکي تو جِکي وٹ پُتر پِتا نا پڌرو کرڻ چاهي تو.'

㉓ پڇي يِسُوع چيلان سمهون ڦِري رُگو اُوئان نا کهيو تہ، 'ياگوا‌ڙا اَوهِين اَهو، جو اي واتين اَنکيان سين ڏيکو تا. ㉔ کِي تہ هُون اَوهان نا سنيڙائُون تو تہ جِکو واتين اَوهِين ڏيکو تا، او واتين ڏيکڻ سارُون گهڻا اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ وا‌ڙا آن راجا سِکتا رهيا، پڻ اُوئان کو ڏئين. آن جِکو واتين اَوهِين سنيڙو تا، او واتين سنيڙڻ سارُون پڻ او سِکتا رهيا، پڻ اُوئان کو سنيڙين.'

نيک سامرِي رو مِثال

㉕ اُوئي سين پڇي هيکي پندت اُٿي يِسُوع نا آزماڻ سارُون کهيو تہ، 'گرُو جِي، هُون کِي کران جو مِنا هميشہ رو جِيوَن جُڙي؟'

㉖ اِيئي تي يِسُوع کهيو تہ، 'شاستر ۾ کِي لِکيَل اَهي؟ او پڙهڻ سين اَوهِين کِي تا سمجهو؟'

㉗ تڏهين اُوئي وڙتِي ڏِني تہ، 'تُون پريُو آپري اِيشوَر سين آپرِي پُورِي دِل، آپرِي پُورِي جانَ، آپرِي پُورِي طاقت آن آپري پُورِي عقل سين پريم کر،* آن آپري پاڙي وا‌ڙان سين اِتو پريم کر جِتو تُون آپ سين کرين تو.'**

㉘ اِيئي تي يِسُوع کهيو تہ، 'اَوهان بِلکُل صحِيح کهيو. اِين ئيج کرو، تو هميشہ رو جِيوَن جُڙسي.'

㉙ پڻ اُوئي آپ نا سچو ثابت کرڻ سارُون يِسُوع نا کهيو، 'تو پڇي مانهجو پاڙي وا‌ڙو کوڻ اَهي؟'

㉚ تڏهين يِسُوع وڙتِي ڏِني تہ، 'هيک ما‌ڙهُو هتو. او يرُوشلم شهر سين يريحُو شهر سمهون گيو پي. رستي ۾ اُوئي نا ڏا‌ڙيل

---

* اِستِشنا 5:6 پڙهو

** اَحبار 18:19 پڙهو

قِري آيا. اُوئان اُوئي را گيا اُتاري ليا، آن ڏاڍو ڪُٽي اَڌ مُئو ڪري چڏي پرها گيا.

(31) پڇي ڪِي ٽيو تہ هيڪ پُوجارِي اُوئي واٽ تا گيو پي. پُوجارِي جڏهين اُوئي نا ڏِٺو، تڏهين پاسو ڏي هليو گيو.

(32) ساگِي نمُوني لاوِي ذات رو هيڪ ماڙهُو جڏهين اُٿ آيو، تڏهين او پڻ اُوئي نا ڏيکي پاسو ڏي هليو گيو.

(33) پڻ سامرِي قوم رو هيڪ ماڙهُو پنڌ ڪرتي جڏهين اُوئي وٽ آئي پُگو، تڏهين اُوئي نا ڏيکي قياس آيو. (34) او اُوئي وٽ آيو، آن اُوئي ري ڦٽان تي تيل آن اَنگُوران رو رس مکي پٽِي بڌيانتي. پڇي اُوئي نا آپري ويهتر تي چاڙهي هيڪِي هوٽل ۾ لي گيو، آن اُٿ اُوئي رِي سنڀال ڪريانتي. (35) بِيجي ڏينهہ اُوئي چاندِي را بہ سِڪا ڪڍي هوٽل ري ڌٹِي نا ڏي ڪهيو تہ، 'اِيئي رِي سنڀال ڪرتو رھ، آن تاهجو جتِو وڌِيڪ خرچ لگو، او هُون وڙتو تِنا ڏي جائِيس.'

36 پڇي يِسُوع پنڊت سين پُڇيو تہ، ’هي اَوهانجو ڪيھڙو خيال اَهي تہ جِڪو ماڙھُو ڌاڙيلان وٽ ڦاٿو تو، اُوئي رو اِيئان ٽِنهان مان ڪِهو پاڙي واڙو ٿيو؟‘
37 اِيئي تي پنڊت وڙتِي ڏِني تہ، ’او ٿيو جِڪي نا اُوئي تي قياس آيو.‘

تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، ’اَوهِين پڻ جائي اِين رو اِين ڪرو.‘

يِسُوع رو مارٿا آن مريَم ري گهري جاڻ

38 يِسُوع آن اُوئي را چيلا واٽ ڏي گيا پي، تو يِسُوع هيڪي گان مِ آيو. اُوئي گان مِ هيڪ ڏوسِي هتِي، جِڪي رو نان مارٿا هتو. اُوئي يِسُوع نا آپري گهري ٽِڪايو. 39 اُوئي ڏوسِي رِي هيڪ ٻيهن پڻ هتِي، جِڪي رو نان مريَم هتو. او يِسُوع ري پڳان وٽ ٻيسي اُوئي رين واتين سنيڙڻ لڳِي.
40 پڻ مارٿا سانجڻ رو گهڻو ڪم هوڻ ري ڪري پريشانَ هتِي،

اِيئي ڪري يِسُوع نا آئي ڪهيانتِي تہ، ’پربُو، ڪِي اَوهان نا اِيئي وات رو ڪوئِي خيال ڪو تو تي؟ تہ مانهجِي بيهن مِنا ڪم ۾ هيڪلِي چڏي ڏِنِي اَهي. هي اِيئي نا مانهجِي مدد ڪرڻ رو ڪهو.‘

41 پربُو يِسُوع اُوئي نا ڪهيو تہ، ’مارتا، تُون گهڻيان واتيان ري گڻتيان آن تڪلِيفان ۾ اَهين. 42 پڻ رُڳو هيڪِي وات رِي ضرُورت اَهي. مريَم اي سُڻِي وات چُندي لئِي اَهي، جِڪو ڪڏهي پڻ اِيئي وتا ڪسِي ڪِنهِي جائي.‘

يِسُوع رو آپري چيلان نا دُعا سِڪاڻ

(متِي 6:9–13، 7:7–11، لُوقا 11:1–13)

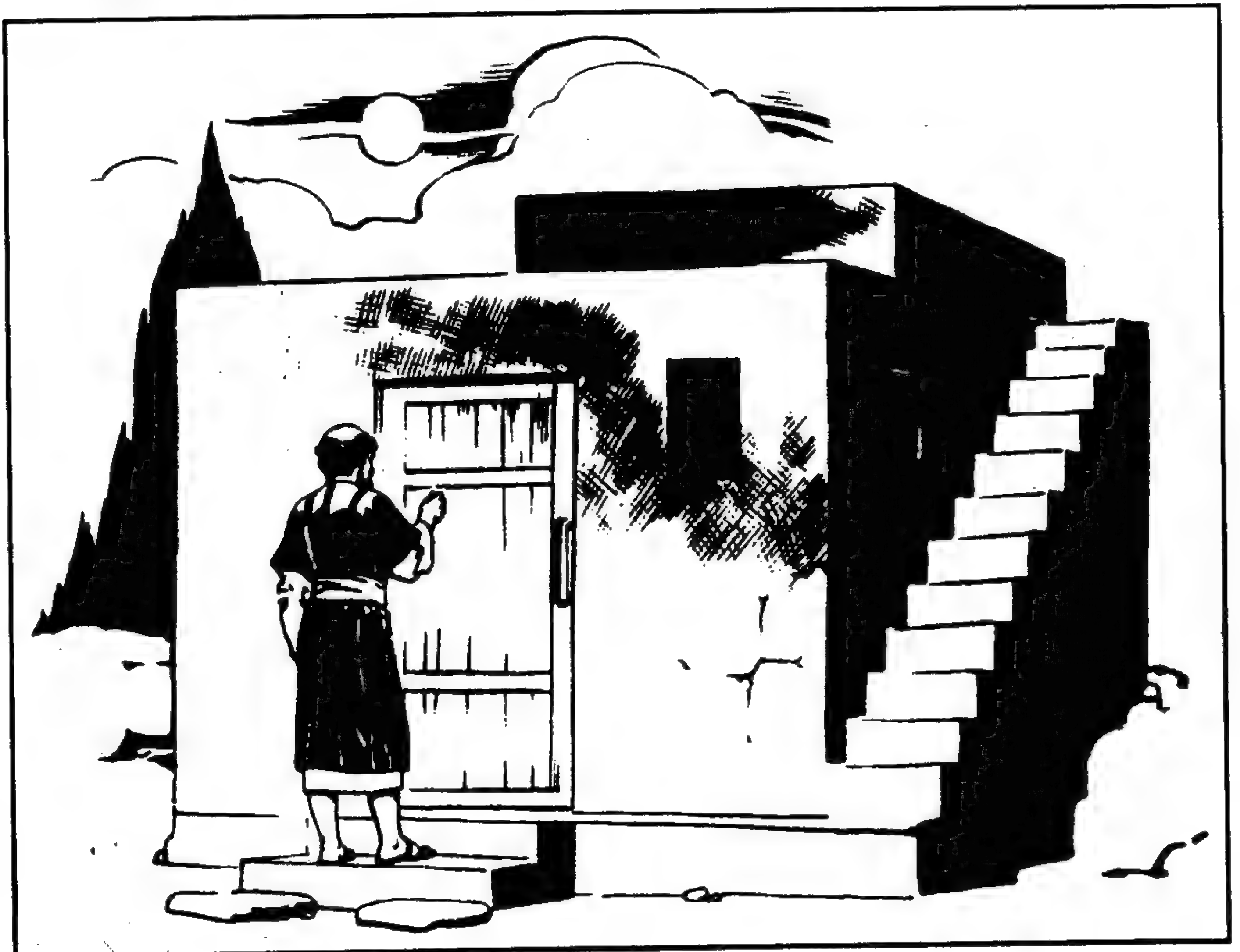
11 1 هيڪ ڏِينهہ يِسُوع هيڪي هند دُعا منگِي پي. جڏهين او دُعا منگي رهيو، تڏهين آپري چيلان مان هيڪي جڻي اُوئي نا ڪهيو تہ، ’پربُو، جِين يُوحنا آپري چيلان نا دُعا منگڻ سِڪايا تا،

تِين اَوهِين پڻ اَسان نا سِکائو.'

②تو يِسُوع چيلان نا کهيو تہ، 'جڏهين اَوهِين دُعا منگو، تڏهين اِين کهيا:

'اي پِتا، تاهجو نان پَوِيتر مجيو جائي.
تاهجو راج آئي.
③اَسانجِي روز رِي روٽِي هر روز اَسان نا ڏي.
④اَسانجا ڏوه اَسان نا معاف کر،
کِي تہ اَسِين آپ پڻ آپري سجان ڏوهاريان نا
معاف تا کران.
آن اَسانجو آزمتو مہَ لي.'

⑤پچي يِسُوع چيلان نا کهيو تہ، 'فرض کرو تہ اُوهانجو هيک دوست هوئي، آن آڌِي رات رو اَوهِين اُوئي ري گهري جائي کهو

تہ، 'يائِي، مِنا تِن روٽين اُڌارين ڏي، ⑥ڪِي تہ مين وٽ آرڳي پنڌ سين هيڪ مهمانَ آيو اَهي، آن مين وٽ اُوئي نا ڪاراڻ سارُون ڪِينھ ڪو اَهي.'

⑦فرض ڪرو تہ اَوهانجو دوست پِتريا اِين تو ڪهي تہ، 'مِنا تنگ مَ ڪر. هِيٽا در بند پيو اَهي، آن مانهجا ٻاڙيا مين پيڙا سُتل اَهين. هُون اُنِي تِنا ڪِينھ ڪو تو ڏي سگهان.'

⑧هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ اَوهانجِي دوستِي هوتي پڻ او اُنِي اَوهان نا ڪِينھ ڪِنهِي ڏي. پڻ جڏهين اَوهِين منگڻ بند نہ ڪرسو، تو نيٺ او اُنسي، آن جِڪين اَوهان نا ڪپي تو، او ڏيسي.

⑨تو هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ منگو، تہ اَوهان نا ڏِنو جاسي، جوئو، تہ اَوهِين ليسو، در ڪٽڪائو، تہ او اَوهان سارُون کُليو جاسي. ⑩ڪِي تہ جِڪو پڻ منگسي، اُوئي نا جُڙسي، جِڪو پڻ جوسي، او ليسي، آن جِڪو پڻ در ڪٽڪاسي، اُوئي سارُون کوليو جاسي.

⑪اَوهان مِ ايهڙو ڪوئِي ٻاپ اَهي ڪِي؟ (جِڪي وٽا ڏِڪرو روٽِي منگي، پڻ ٻاپ اُوئي نا روٽِي ري بدلي پٿر ڏي.) يا ڏِڪرو مڇِي منگي، پڻ ٻاپ اُوئي نا مڇِي ري بدلي نانگ ڏي. ⑫يا ڏِڪرو اِينڊو منگي، آن ٻاپ اُوئي نا وِڇُون ڏي؟ ⑬اَوهِين خراب اَهو، توئي پڻ آپري ٻاڙيان نا سُٺين شئين ڏي سگهو تا. تو پڇي اَوهانجو آڪاسِي پِتا اُوئان نا ضرُور پَوِيتر آتما ڏيسي، جِڪو اُوئِي وٽا منگين تا.'

يِسُوع رو آپري دُشمن شيطانَ ري راج نا آپ سين هيٺ رکڻ

(متِي 12:22-30، مرقس 3:20-27، لُوقا 11:14-23)

⑭هيڪِي گهوئِي يِسُوع هيڪي ايهڙِي ماڙهُو مان ڀُوت ڪڍيو جِڪي نا ڀُوت گُونگو ڪري ڇڏيو تو. جڏهين ڀُوت نِسري گيو، تڏهين گُونگو ماڙهُو ٻولڻ لگو. اِيئي تي اُٿ جِڪو گهڻا ماڙهُو هتا، او حيرانَ تي گيا.

⑮ پڻ اُوئان ماڙهُوئان مان ڪينهڪ جڻان کهيو تہ، 'اي ماڙهُو ڀُوتان ري اَگواڻ بعلزبُول رِي طاقت سين ڀُوت ڪڍي تو.' ⑯آن ٻِيجان يِسُوع نا آزماڻ سارُون کهيو تہ، 'اَسان نا اِيشوَر ري طرف سين ڪوئِي نِشانِي ڏيکاڙو.'

⑰پڻ يِسُوع اُوئان رو خيال سمجهي کهيو تہ، 'جِڪي راج ري ماڙهُوئان ۾ ڦوٽ پئي جائي تِي، او راج ختم تي جاسي، آن جِڪي گهر ۾ ڪِروڌ هوسي، او ناس تي جاسي. ⑱ساڳِي نمُوني جي شيطانَ ري راج ۾ پڻ ڦوٽ هوسي، تو او ڪِين رهي سگهي تو؟ توئي پڻ اَوهِين کهو پيا تہ هُون بعلزبُول رِي طاقت سين ڀُوت تو ڪڍان.

⑲جي هُون بعلزبُول رِي طاقت سين ڀُوت تو ڪڍان، تو پڇي اَوهانجا آپرا ماڙهُو ڪي رِي طاقت سين ڀُوت ڪڍين تا؟ او آپ اي فيصلو ڪري کهسين تہ اَوهِين غلط اَهو. ⑳پڻ هُون تہ اِيشوَر رِي طاقت سين ڀُوت ڪڍان تو، اِيئي ڪري اِين سمجهو تہ اِيشوَر رو راج اَوهان ۾ آئي گيو اَهي.

㉑جڏهين هيڪ طاقت واڙو ماڙهُو آپرا سجا ئي هٿيار ڪٽي آپري گهر تي چونڪِي ڏي تو، تو اُوئي را سجا ئي ٽيڙ تاڙِي بچيا پيا هوسين. ㉒پڻ جڏهين اُوئي سين گهڻِي طاقت واڙو اُوئي تي آئي

قبضو تو ڪري، تڏهين اُوئي وتا او هتيار ڪسي تو لي، جِڪان تي اُوئي رو پروسو هتو، آن اُوئي را سجا ئي تپڙ تاڙِي وِرَهائي تو چِڏي.
23 جِڪو مانهجي پاسي ڪو اَهي، او مانهجي خِلاف اَهي. آن جِڪو مين پيڙو تي ماڙهُو پيڙا ڪو تو ڪري، او پکيڙي تو.'

پُوتان رو پڇو آڻ

(متِي 12:43–45، لُوقا 11:24–26)

24 جڏهين ڪيهِي ماڙهُو مان پُوت نِسري جائي تو، تڏهين او بيابانَ مِ آپري آرام ڪرڻ رِي جگها جوڻ سارُون ايڻ اوڻ قِرتو رهسي. جي جگها ڪو تِي جُڙي، تو پُوت اِين سوچسي تہ، 'هُون وڙي پڇو اُوئي گهري جائُون جِڪي سين نِسريو تو.' 25 اُت پُجي او جوئي تو تہ گهر صاف اَهي، آن سجو ئي سامانَ نِيڪ پيو اَهي. 26 تڏهين او جائي آپ سين پڻ بُچڙا بِيجا ست پُوت تيڙي آئي تو، آن سجا ئي اُوئي ماڙهُو نا لگي اُوئي مِ رهين تا. نيٺ اُوئي ماڙهُو رِي حالت اَگلي سين پڻ وڌِيڪ خراب تي جائي تِي.'

ڀاگواڙا ماڙهُو

27 جڏهين يِسُوع او واتين پي ڪرين، تڏهين ماڙهُوئان ري ميڙ مان هيڪِي ڏوسِي وڏي سڏا ڪهيو تہ، 'وڏي ڀاگواڙِي او اَهي جِڪي اَوهان نا جِڻيو آن بُبو پيئاڙيو.'
28 اِيئي تي يِسُوع اُوئي نا ڪهيو تہ، 'اي تہ نِيڪ اَهي. پڻ وڌِيڪ ڀاگواڙا او اَهين جِڪو اِيشوَر رو وچن سنيڙين تا، آن اُوئي تي هلين تا.'

ماڑھُوئان رو یِسُوع نا وڈو کم ڈیکاڑڻ رو کھڻ

(متِي 12:38–42، لُوقا 11:29–32)

(29)جڈھین یِسُوع ري آکِین پاکِین گھٹا ماڑھُو پیڑا ٹیتا گیا، تڈھین یِسُوع اُوئان نا کھڻ لگو تہ، 'اِیئي زماني را ماڑھُو کیھڑا خراب اَھین، کِي تہ او پرچا ڈیکڻ چاھین تا. پڻ اِیئان نا رُگو اِیشوَر رو نیاپو ڈیڻ واڙي یُوناہ رِي نِشانِي ڈیکاڑِي جاسي، بِیجِي کوئِي پڻ نہ. (30)جیھڑي نمُوني یُوناہ نِینوَہ شھر ري ماڑھُوئان سارُون نِشانِي ٹیو تو، ایھڑي نمُوني مُنش پُتر اِیئي زماني ري ماڑھُوئان سارُون نِشانِي ٹیسي.

(31)نیا کرڻ ري ڈِینھ کاچِیلي مُلک رِي راڻِي اِیئي زماني ري ماڑھُوئان پیڑِي اُٹي پیچسي، آن اِیئان نا ڈوھارِي کرسي. کِي تہ او آپ سُلیمانَ راجا ري عقل رین واتین سنیڑڻ سارُون گھٹي پنڈ سین آئِي تِي. پڻ جوئو، اِٹ ھیک ایھڑو اَھي جِکو سُلیمانَ سین وڈو اَھي.

(32)نیا کرڻ ري ڈِینھ نِینوَہ شھر را ماڑھُو اِیئي زماني ري ماڑھُوئان پیڑا اُٹي پیچسین، آن اِیئان نا ڈوھارِي کرسین. کِي تہ اُوئان یُوناہ رو نیاپو سنیڑِي آپري پاپان سین تویان کرِي تِي. پڻ جوئو، اِٹ ھیک ایھڑو اَھي جِکو یُوناہ سین وڈو اَھي.'

بدن رِي روشنِي

(متِي 5:15، 6:22–23، لُوقا 11:33–36)

(33)کوئِي ماڑھُو ایھڑو کو اَھي جِکو ڈِیئو باڙي اُوئي نا لِکائي، یا کیھِي ٹان ھیٹیا ڍکي چڈي. پڻ او اُونچو رکسي، تہ جِین اُوئي گھر ۾ آٹڻ واڙان نا ساھو ٹي.

(34)اَوهانجين اَکين اَوهانجي بدن سارُون ڏيئو آهين. جي او سجين سارِين آهين، تو اَوهانجو سجو بدن روشنِي سين پريَل هوسي. پڻ جي او خراب آهين، تو اَوهانجي بدن مِ اَنڌارو ئي اَنڌارو آهي. (35)اِيئي ڪري خيال رکو تہ اَوهان مِ جِڪو روشنِي آهي، او اَنڌارو نہ هوئي. (36)ايهڙي نمُوني جي اَوهانجو سجو بدن روشنِي سين پريَل هوئي، آن اُوئي ري ڪيهِي پڻ حِصي مِ اَنڌارو نہ هوئي، تو بدن مِ ايهڙِي روشنِي تيسي جيهڙِي روشنِي ڏيئو اَوهان تي چمڪائي تو.'

يِسُوع رو فرِيسيان آن پنڊتان نا ڏوهارِي ڪرڻ

(متِي 23:1-36، مرقس 12:38-40، لُوقا 11:37-54)

(37)جڏهين يِسُوع واتين ڪري رهيو، تڏهين هيڪي فرِيسِي ٽولي ري ماڙهُو اُوئي نا روٽِي رِي دعوَت ڏِني. تو يِسُوع اُوئي ري گهري گيو، آن روٽِي کاڻ بيٺو. (38)پڻ فرِيسِي اي ڏيکي حيرانَ تي گيو تہ يِسُوع روٽِي کاڻ سين اَگ مِ ڌرم رِي رِيت ري جين آپرا هٿ ڪو ڌويا.

(39)تڏهين پريُو يِسُوع اُوئي نا ڪهيو تہ، 'جوئو، اَوهِين فرِيسِي ماڙهُو آپري پيئالي آن پليٽ رو ٻاهرلو پاسو تہ صاف ڪرو تا، پڻ اَوهانجو اَندر تہ لالچ آن بُرائِي سين پريو پيو آهي. (40)اي بيوَقُوفان، جِڪي ٺاهڻ واڙي بدن رو ٻاهرلو پاسو ٺاهيو آهي، اُوئي اَندرلو پڻ ٺاهيو آهي. (41)پڻ جِڪين اَوهان وٽ آهي، او غرِيبان نا دِل سين ڏي ڇڏو، تو اَوهان سارُون سڀ ڪُجهہ صاف تي جاسي.

(42)اي فرِيسيان، اَوهان سارُون ڏُک آهي، ڪِي تہ اَوهِين ڦُودني، سوئان آن هر هيڪ ايهڙِي ڀاجِي ري فصل مان ڏسون حِصو تہ اِيشوَر ري نان تي ڏيو تا. پڻ اِنصاف ڪرڻ آن اِيشوَر سين پريم ڪرڻ رِي ڪوئِي پروَاه ڪو تا ڪرو. اَوهان نا اِين اِنصاف آن پريم ڪرڻ کپي،

آن او واتين پڻ ڇڏڻ نہ کپين.

43 اي فرِيسيان، اَوهان سارُون ڏُک اَهي، ڇِي تہ اَوهانجو شونق اي اَهي تہ مندران ۾ اَوهِين سجان سين سُٺِي جگها تي ٻيسو، آن بازاران ۾ ماڙهُو اوهان اَوهان سين عِزت سين مِلين.

44 اَوهان سارُون ڏُک اَهي، ڇِي تہ اَوهِين اُوٺان قبران ري جِين اَهو جِڪو پڌرين ڪو اَهين، آن ماڙهُو بي خبرِي ۾ اُوٺان تي هلين تا.'

45 پڇي پنڊتان مان هيڪي جڻي يِسُوع نا کهيو تہ، 'گرُو جِي، اَوهانجي واتيان سين اَسانجِي بي عِزتِي ٿِئِي تي.'

46 اِيئي تي يِسُوع کهيو تہ، 'اي پنڊتان، اَوهان سارُون پڻ ڏُک اَهي، ڇِي تہ اَوهِين ماڙهُوٺان تي ڀار اِتو ناکو تا جو او ڪٽي ڪو تا سگهين. پڻ اَوهِين آپ تہ اُوٺان نا ڀار ڪٽاڻ سارُون هٿ ٿي ڪو تا ڏيو.

47 اَوهان سارُون ڏُک اَهي، ڇِي تہ اَوهِين اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙان را قُبا ٺهرائو تا، جِڪان نا اَوهانجي باپ ڏاڏان مارائي ڇڏيا. 48 اِين ڪرڻ سين اي وات پڌرِي تي تِي تہ اَوهِين مجو تا تہ اَوهانجي باپ ڏاڏان ٺِيڪ ڪريو تو. ڇِي تہ اُوٺان نياپو ڏيڻ واڙان نا مارائي ڇڏيا، آن اَوهِين اُوٺان را قُبا تا ٺهرائو. 49 اِيئي ڪري اِيشوَر آپري عقل سين کهيو اَهي تہ، 'هُون مانهجا نياپو ڏيڻ واڙا آن خاص چيلا اُوٺان وٽ ميلهِيس. اُوٺان مان ڪينهڪ او ماري ڇڏسين، آن ڪينهڪ تنگ ڪرسين.'

50 اِيئي ڪري دُنيا رِي شرُوعات سين لي جِڪو اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙان را خُونَ ٿيا اَهين، اُوٺان سجان ري خُونَ رو حِساب اِيئي زماني ري ماڙهُوٺان وٽا ليو جاسي. 51 هُون اَوهان نا کهان تو تہ هابِل سين لي زڪرياه تائِين، جِڪي نا وڏي مندر ۾ قُربانِي چاڙهڻ

رِي جگها آن پَوِيتر جگها ري وچ ۾ مارائي ڇڏيو، اُوئان سجان ري خُونَ رو حِساب اِيئي زماني ري ماڙهُوئان وٽا ليو جاسي.

52 اَوهان پندتان سارُون ڏُک اَهي، ڪِي ته اَوهان عِلم رِي چابِي ته کسي لئِي اَهي، پڻ اَوهِين آپ اَندر ڪو گيا، آن جِڪو گيا پي، اُوئان نا پڻ اَوهان روڪي ڇڏيا.'

53 جڏهين يِسُوع اُوها رَوانو ٿيو، تو اُوئي ٽاٽي سين لي پندتان آن فرِيسيان اُوئي سين وير رکڻ شرُوع ڪريو، آن اُوئي وٽا گهڻين واتين پُڇڻ لگا. 54 اُوئان اي وجه پي جويو ته يِسُوع کو ايهڙِي وات ڪري، جِڪي ۾ اُوئي نا ڦاسائُون.

فرِيسيان رِي نکِي سين پاسو ڏيا

(متِي 10:26–27، لُوقا 12:1–3)

12

1 اِتي ۾ هزارين ماڙهُو آئي ڀيڙا ٿيا، جِڪو هيڪي ٻيجي متي پي ڪِريا. تڏهين يِسُوع پهلڪيا آپري چيلان نا ڪهڻ لگو ته، 'فرِيسيان رِي نکِي سين هُوشيار رهو، جِڪو گوهيَل ڪتي اَتي ري جِين اَهي. 2 جِڪو پڻ شئي ڍڪيَل اَهي، او پدرِي ٿيسي، آن جِڪو پڻ وات لِڪيَل اَهي، اُوئي رِي خبر پئِي جاسي. 3 اِيئي ڪري جِڪو واتين اَوهان اَنداري ۾ ڪرين هوسين، او ساهي ۾ سنيڙاجسين. آن جِڪو واتين اَوهان بند ڪوٺيان ۾ ماڙهُوئان ري ڪنان ۾ ڪهين هوسين، او سجان نا ڪُڏان رِي ڇِت مٿا وڏي آواز سين سنيڙائين جاسين.'

ماڙهُوئان سين متان ٻِيهاجيا

(متِي 10:28–31، لُوقا 12:4–7)

4 'اي مانهجان دوستان، هُون اَوهان نا ڪهان تو ته اُوئان سين

متان ڀِڇاجيا جِڪو اَوهانجو بدن ناس ڪري سگهين تا، پڻ اُوئي سين پڇي ڀِيجو ڪِينهہ ڪو تا ڪري سگهين. (5) پڻ هُون اَوهان نا سنڀرائُون تو تہ ڪي سين ڀِڇاجڻ کپي. رُگو اُوئي سين ڀِڇاجو جِڪي نا مارڻ سين پڇي نرگ ۾ ناکڻ رِي طاقت اَهي. هوئي، هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ اُوئي سين ڀِڇاجو.

(6)اَوهان نا خبر اَهي تہ جِڪو چڙڪين اَهين، او ڀِيان رُوپيان رين پنچ پين جُڙين. پڻ اُوئان مان ڪيهِي نا پڻ اِيشوَر ڪو تو وِساري. (7)اَوهانجي تہ متي را متوَاڙ پڻ اِيشوَر را سارِيَل اَهين. اِيئي ڪري ڀِڇاجو مَ، ڪِي تہ اَوهانجِي قِيمت گهٽيان چڙڪيان سين گهٽِي متي اَهي.

آپ نا يِسُوع رو چيلو کهڻ سين متان ڀِڇاجيا

(متي 10:32–33، 12:32، 19:10–20، لُوقا 8:12–12)

(8) هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ جِڪو ماڙهُوئان ري رُوبرُو اِين کهي تو تہ او مين تي وِشواس رکي تو، هُون مُنش پُتر پڻ اِيشوَر ري فرِشتان ري رُوبرُو اِين رو اِين کهِيس تہ او وِشواس رکي تو. (9) پڻ جِڪو ماڙهُوئان ري رُوبرُو اِين کهي تو تہ او مين تي وِشواس ڪو تو رکي، تو اِيشوَر ري فرِشتان ري رُوبرُو اِين رو اِين کهيو جاسي تہ او وِشواس ڪو تو رکي.

(10)جِڪو ماڙهُو مين مُنش پُتر ري خِلاف ڪِينهہ کهي تو، اُوئي نا معافِي جُڙسي. پڻ جِڪو پَوِيتر آتما ري خِلاف بُڇڙو تو ٻولي، اُوئي نا معافِي ڪِنهِي جُڙي.

(11)جڏهين ماڙهُو اَوهان نا مندران ۾ پنچائِتان وٽ، اَگواٽان وٽ يا ڪورٽان ۾ تيڙي جائين، تو اَوهِين اي گٽتِي متان ڪريا تہ اَسِين

ڪيھڙِي وڙتِي ڏيئان آن ڪِي ڪھان. ⑫ڪِي تہ اُوئي ئيج ٽاٽي پَوِيتر آتما اَوھان نا او سجين ئي واتين سِڪاسي جِڪو اَوھان نا ڪھٽين ھوسين.'

بي عقل زمِيندار رو مِثال

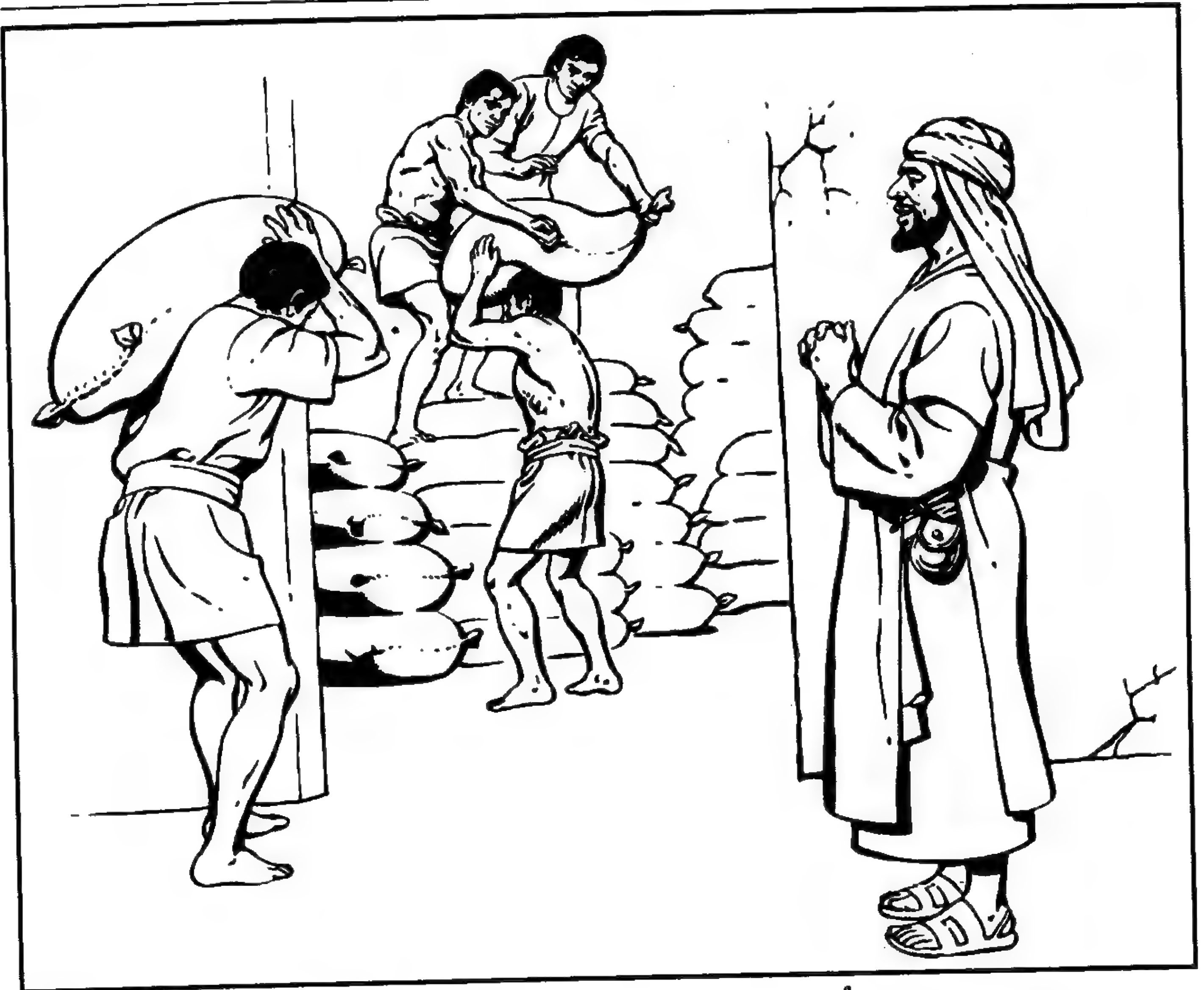
⑬پڇي اُوئان گھٽان ماڙھُوئان مان ھيڪي جٽي يِسُوع نا ڪھيو تہ، 'گرُو جِي، مانھجي ڀائِي نا ڪھو تہ جِڪو اَسانجي اَبا رِي مِلڪيَت اَھي، اُوئي مان مانھجو حِصو مِنا وِرھائي ڏي.'

⑭پڻ يِسُوع ڪھيو تہ، 'ڀائِي، مِنا اَوھانجو فيصلو ڪرڻ واڙو آن حِصو وِرھاڻ واڙو ڪي چُنديو اَھي؟ اي تہ مانھجو ڪم ڪو اَھي.'

⑮تڏھين يِسُوع اُوئان سجان نا ڪھيو تہ، 'ھُوشيار ٿيو. آپ نا ھر لالِچ سين بچائو، ڪِي تہ گھڻي مال مِلڪيَت سين ماڙھُو رِي حَياتِي ڪو ٿِي نھي.'

⑯پڇي يِسُوع اُوئان نا ھيڪ مِثال ڏِنو. 'ھيڪ شاھُوڪار ماڙھُو ھتو. اُوئي رِي زمِينَ ھتِي جِڪي ۾ تمام سُٺو فصل ٿيو تو. ⑰تڏھين او سوچڻ لگو تہ، 'مين وٽ اِيئي فصل رکڻ رِي گھڻِي ئي ڪو اَھي. ھي ھُون ڪِي ڪران؟' ⑱نيٺ اُوئي سوچيو تہ، 'ھُون اِين ڪران، مانھجا گُدام ڪولائي وڏا ٺاھرائُون. پڇي اُوئان ۾ ھُون مانھجو سجو ئي فصل رکان. ⑲پڇي ھُون آپ نا اِين ڪھيس تہ، 'تين وٽ اِتو فصل پيڙو ڪريَل اَھي، جِڪو گھڻا سال ڪِنھِي ڪُٽي. ٿُون آپرِي حَياتِي آرام سين گُذار. کا پِي، آن موج ڪر.'

⑳پڻ اِيشوَر اُوئي نا ڪھيو تہ، 'اي بيوَقُوف، تاھجو تہ ساس اَجوڪِي رات ۾ ڪڍيو جاسي. پڇي تين جِڪين پيڙو ڪري رکيو اَھي، او ڪي رو ٿيسي؟'

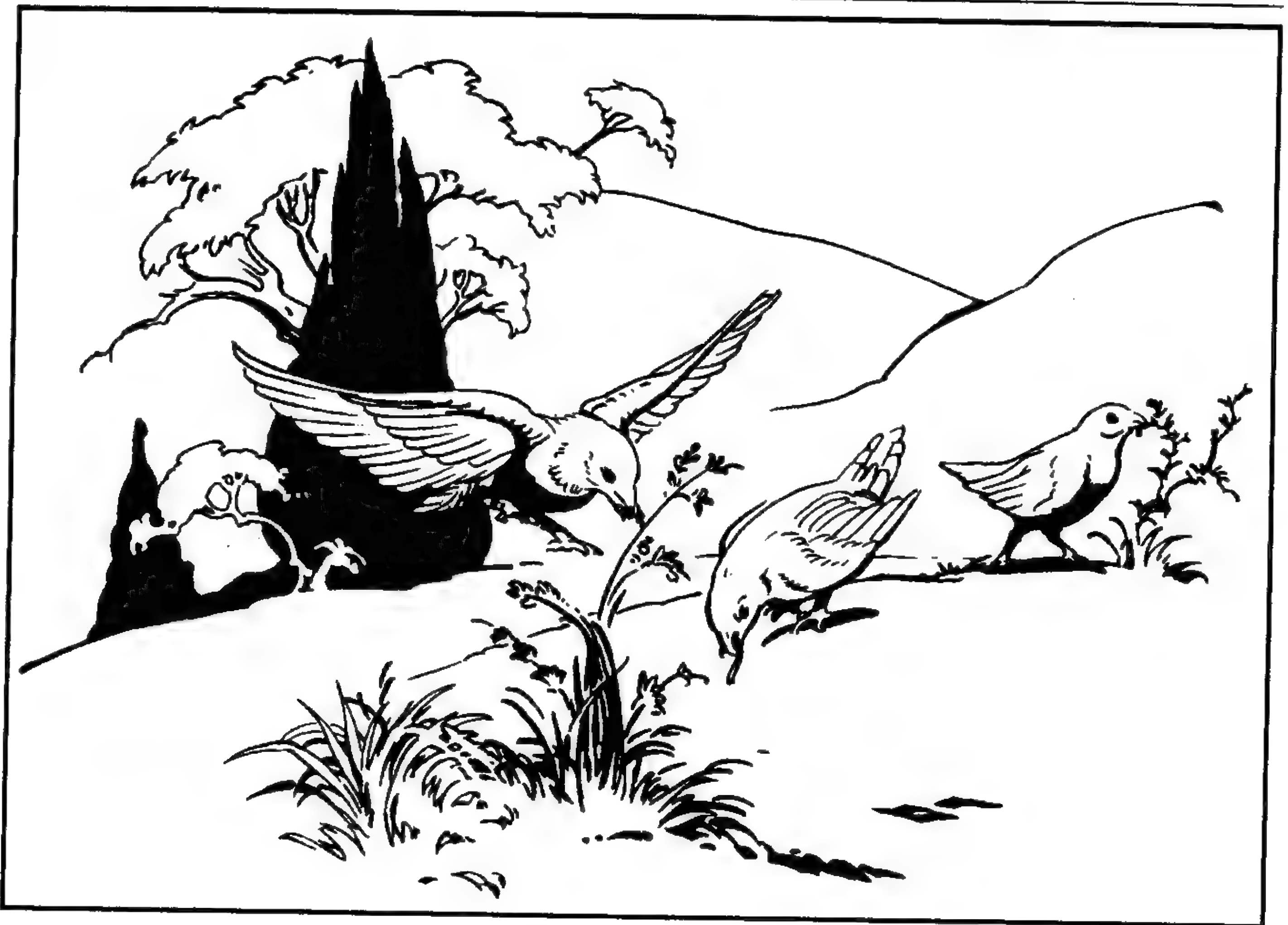
㉑پڇي يِسُوع اُوئي وات رو اي مطلب ڪديو تہ، 'او ماڙهُو ايهڙو اَهي جِڪو آپ سارُون مال مِلڪيَت ڀيڙي ڪري تو، پڻ او اِيشوَر رِي نظر ۾ شاهُوڪار ڪو اَهي.'

اِيشوَر تي ويساه رکو

(متِي 25:6-34، لُوقا 22:12-31)

㉒پڇي يِسُوع آپري چيلان نا ڪهيو تہ، 'اِيئي ڪري هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ آپري حَياتِي سارُون گڻتِي متان ڪريا تہ اَسِين ڪِي کاسان؟ نِڪو ئي آپري بدن سارُون تہ اَسِين ڪِي پهرسان؟ ㉓ڪِي تہ حَياتِي کاڌي سين وڏِيڪ اَهي، آن بدن گيان سين وڏِيڪ اَهي.

㉔هاڏان نا جوئو. او نِڪو ڪيڙين تا نِڪو ئي لُٽين تا. اُوئان وٽ نِڪو گُدام اَهين نِڪو ئي ڪوٺين. توئي پڻ اِيشوَر اُوئان نا کاڌو

ڏي تو. اَوهِين تہ پکيان سين تمام گھڻا مٿي اَھو.

㉕اَوهان ۾ ايھڙو ڪوڻ اَھي؟ جِڪو گڻتِي ڪري آپرِي حَياتِي رو هيڪ مِنٽ پڻ وڌائي سگھي. ㉖جي اَوهان سين اي نِنڍڪِي وات پڻ ٿي ڪو تِي سگھي، تو پڇي بِيجيان واتيان سارُون گڻتِي ڪِي تا ڪرو؟

㉗جھنگلِي گُلان نا جوئو تہ او ڪِين تا اُگين. او نِڪو محنت تا ڪرين، نِڪو ئي ڪپڙا تا ٺاهين. پڻ هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ راجا سُليمانَ پڻ آپرا اُونچي ۾ اُونچا گيا پھري اِيئان گُلان جيھڙو سُٺو ڪو لگتو. ㉘اِيشوَر ايھڙي جھنگلِي گاھ نا ويس تو پھرائي، جِڪو اَج پيٽو اَھي آن سَواري چُلھي ۾ ناکيو جاسي. تو پڇي اي تھوڙھو ويساھ رکڻ واڙان، او اَوهان نا پڻ ضرُور ويس پھراسي.

㉙بِيجو تہ اَوهِين اي خيال مَ ڪرو تہ اَسِين ڪِي کاسان آن ڪِي پيسان، نِڪو ئي اِيئي سارُون اَوهان نا گڻتِي ڪرڻ کپي. ㉚ڪِي تہ

دُنيا رين سجين قومان اِيئان واتيان سارُون خيال كرين تين. آن اَوهانجي تہ پِتا نا خبر اَهي تہ اَوهان نا اِيئان شئيان رِي ضرُورت اَهي. ⑶⑴ پڻ اَوهِين اِيشوَر ري راج ہِ آپرو جِيوَ لگائو، تو پڇي اي سجين ئي شئين پڻ اَوهان نا جُڙسين.'

آكاسِي مِلكيَت

(متِي 6:19–21، لُوقا 12:32–34)

⑶⑵ 'مانهجِي نِنڍكِي تولِي، اَوهِين متان بِيهاجيا، كِي تہ اَوهانجي آكاسِي پِتا رِي مرضِي اي اَهي تہ او اَوهان نا آپرو راج ڏي. ⑶⑶اَوهِين آپرين شئين ويچي پئِيسا اِيشوَر ري نان تي ڏي ڇڏو، آن اَوهِين آكاس ہِ آپ سارُون ايهڙا بٹُون تَيار كرو جِكو كڏهي كِنهِي ٽُٽين، آن اُٿ ايهڙِي مِلكيَت پيڙِي كرو جِكو كڏهي كِنهِي كُٽي. اُٿ نِكو چور آئي تو، نِكو ئي كِيڙا خراب تا كرين. ⑶⑷اَوهِين اِين كرو، كِي تہ جِٿ اَوهانجِي مِلكيَت اَهي، اُٿ اَوهانجو جِيوَ پڻ هوسي.'

جاگتان نوكران رو مِثال

⑶⑸ 'اَوهِين شيوا كرڻ سارُون آپرا سندرا بڌي تَيار تي پيچو، آن آپرا ڏِيئا بارِي ركو. ⑶⑹اَوهِين آپ نا اُوئان نوكران ري جِين تَيار ركو جِكو آپري مالِك رِي واٽ پيا جوئين تہ جڏهين او وِيهان رِي دعوَت سين پڇو وڙي، آن آئي در كڙكائي، تڏهين او چِيكا اُني در كولين. ⑶⑺او نوكر وڏي ڀاگواڙا اَهين جِكان نا آپرو مالِك آئي جاگتا ڏيكي. هُون اَوهان نا سچ تو كهان تہ مالِك آپ سندرو بڌي روٽِي كاراڻ سارُون اُوئان نوكران نا بيساڙسي، آن آپ اُوئان رِي شيوا كرسي. ⑶⑻جي مالِك آڌِي يا اَسُور رو آئي، آن آئي ڏيكي تہ او جاگتا بيٺا

اَهين، تہ او نوڪر ڪِڏا ڀاڳوارا اَهين.

(39) پڻ اِي وات ياد رکو تہ جي گهر ري ڌڻِي نا اُوئي ٽاڻي رِي خبر هونت تہ چور ڪڏهين آسي، تہ او جاڳتو هونت آن آپري گهر نا ڪات لڳڻ نہ ڏِنو هونت.

(40) اِيئي ڪري اَوهين پڻ تَيار رهو، ڪِي تہ اُوئي ٽاڻي رِي خبر اَوهان نا ڪو اَهي جِڪي مِہ مُنش پُتر آسي.'

اِيماندار آن بي اِيماندار نوڪران رو مِثال

(متِي 24:45–51، لُوقا 12:41–48)

(41) پڇي پَطرس ڪهيو تہ، 'اي پرڀُو، او مِثال اَوهِين رُڳو اَسان سارُون تا سنيڙائو، يا سڄان ماڙهُوئان سارُون؟'

(42) تڏهين پرڀُو يِسُوع ڪهيو تہ، 'اِيماندار آن عقل واڙو نوڪر ڪوڻ اَهي؟ او نوڪر اِي اَهي جِڪي نا اُوئي رو مالِڪ ٻِيجان نوڪران متي رکي تو، تہ جين اِي اُوئان نا ٽاڻي تي روٽِي پاڻِي ڏي. (43) ڀاڳوارو او نوڪر اَهي جِڪي نا مالِڪ آپري آڻ ري ٽاڻي اِين شيوا ڪرتو ڏيکي. (44) هُون اَوهان نا سچ تو ڪهان تہ او آپرِي سڄِي مِلڪيَت اُوئي ري حَوالي ڪري ڇڏسي.

(45) پڻ فرض ڪرو تہ او نوڪر دِل مِہ سمجهي، تہ مانهجو مالِڪ آڻ مِہ گهڻِي دير لڳائي تو، آن پڇي او ٻِيجان نوڪران آن نوڪرياڻيان نا ڪُٽڻ شرُوع ڪري تو، آن آپ کائي پِيئي نشو ڪرڻ لڳي تو. (46) تو اُوئي رو مالِڪ اُوئي ڏِينهہ آسي جِڪي ڏِينهہ رِي خبر نوڪر نا ڪِنهِي هوئي، آن اُوئي ٽاڻي آسي جِڪي ٽاڻي رِي اُميد نوڪر نا ڪِنهِي هوئي. پڇي مالِڪ آئي اُوئي نا ٽُڪرا ٽُڪرا ڪري ايهڙِي سزا ڏيسي جيهڙِي بي اِيمانَ ماڙهُوئان نا جُڙي تِي.

(47)او نوڪر جِڪي نا آپري مالِڪ رِي مرضِي رِي خبر اَهي، پڻ اُوئي رِي تَيارِي ڪو تو ڪري، نِڪو ئي اُوئي رِي مرضِي تي هلي تو، اُوئي نا ڏادِي مار جُڙسي. (48) پڻ او جِڪي نا آپري مالِڪ رِي مرضِي رِي خبر ڪو اَهي آن سزا جيهڙو ڪم ڪري تو، اُوئي نا توڙهِي مار جُڙسي. جِڪي نا گهڻو ڏِنو گيو اَهي، اُوئي وٽا گهڻو منگيو پڻ جاسي، آن جِڪي نا گهڻو سونپيو گيو اَهي، اُوئي وٽا گهڻو وڌِيڪ منگيو پڻ جاسي.'

يِسُوع ري ڪري ماڙهُوئان رو آپت مِ وِڙهڻ

(متِي 10:34–36، لُوقا 12:49–53)

(49)'هُون ڌرتِي تي جوت ڏيڻ آيو اَهان، آن ڪيهڙي سُٺِي وات ٿئِي هونت جي او اَگي لگل هونت. (50) پڻ مِنا هيڪ پَوِيتر سِنانَ ليٹو اَهي، آن جِتِي تائين اي وات پُورِي نہ ٿي، اُتِي تائين هُون ڏادو پريشانَ اَهان.

(51)ڪِي اَوهِين اِين سمجهو تا تہ هُون ڌرتِي تي سنپ ڪراڻ آيو اَهان؟ هُون اَوهان نا سنيڙائُون تو تہ سنپ ڪراڻ نہ، پڻ آپت مِ وِڙهاڻ آيو اَهان. (52)ڪِي تہ اَج سين لي، جي هيڪي گهر مِ پنچ ياتِي هوسين، تو اُوئان مان تِن بِيان سين وِڙهيَل هوسين، آن بہ تِنهان سين وِڙهيَل هوسين. (53)باپ ڏِڪري سين وِڙهيَل هوسي، آن ڏِڪرو باپ سين. ما ڏِڪرِي سين وِڙهيَل هوسي، آن ڏِڪرِي ما سين. ساسُو بئُوهارِي سين وِڙهيَل هوسي، آن بئُوهارِي ساسُو سين.'

زماني رِي خبر رکڻ

(متِي 16:2–3، لُوقا 12:54–56)

(54)پڇي يِسُوع سجان ماڙهُوئان نا ڪهيو تہ، 'جڏهين اَوهِين آٿولي پاسي ڪکر ٿيتو ڏيکو تا، تڏهين جهٽ مِ اِين ڪهو تا تہ

ميھ آسي. آن اِين رو اِين تي تو. 55پڻ جڏھين ڪاڇي ھَوا لڳي تِي، تڏھين اِين ڪھو تا تہ لُو لڳسي، آن اِين رو اِين تي تو. 56اي ڪُوڙان ماڙھُوئان، اَوھِين ڌرتِي آن آڪاس ري نِشانيان رِي تہ خبر رکي سگھو تا، پڻ اي ٽاٽو ڪِي ڪو تا اوڙکو؟'

دُشمنان سين ناھ ڪرڻ

(متِي 5:25–26، لُوقا 12:57–59)

57'اَوھِين آپ اي فيصلو ڪِي ڪو تا ڪرو تہ اَسان نا ڪِي ڪرڻ کپي؟ 58جي ڪوئِي فريادِي اَوھان تي ڪيس ڪري اَوھان نا ڪورٽ ۾ لي جائي، تو ڪوشِش ڪري اُوئي سين واٽ ۾ ئي ناھ ڪرو، متان او اَوھان نا جج وٽ تيڙي نہ جائي، آن جج اَوھان نا پولِيس ري حَوالي نہ ڪري، آن پولِيس وڙي اَوھان نا جيل ۾ بند نہ ڪري ڇڏي. 59ھُون اَوھان نا سنيڙائُون تو تہ جِتِي تائِين قرض رِي پائِي پائِي پري ڪو تا ڏيو، اُتِي تائِين اَوھانجِي جِند ڪِنھِي ڇُٽي.'

پاپان سين توبان نہ ڪرڻ رو نتِيجو

13 1اُوئي ٽاٽي ڪينھڪ ماڙھُوئان يِسُوع نا آئي اي وات سنيڙائِي تہ گلِيل صُوبي ري ڪينھڪ ماڙھُوئان قُربانِي پي چاڙھِي تہ اُوئان نا راج ڪرڻ واڙي پِيلاطُس مارائي ڇڏيا.

2اِيئي تي يِسُوع اُوئان نا ڪھيو تہ، 'ڪِي اَوھِين اِين سمجھو تا تہ اُوئان ماڙھُوئان سين اي ظُلم اِيئي ڪري ٿيو تو، جو او بِيجان سجان گلِيل ري ماڙھُوئان سين وڌِيڪ پاپِي ھتا؟ 3نہ. اِين ڪو اَھي. پڻ جي اَوھِين آپري پاپان سين توبان نہ ڪرو، تو اَوھِين پڻ سجا ئي اُوئان ري جِين ختم ٿي جاسو. 4بِيجو تہ او اَڍاري ماڙھُو جِڪان تي

شِيلوخ نان ري پاڙي ۾ ٿنيو ڪِريو تو آن او مري گيا تا، ڪِي اَوهِين اِين تا سمجهو ته او بِيجان سجان يرُوشلم ۾ رهڻ واڙان سين وڌِيڪ پاپِي هتا؟ ⑤نه. اِين ڪو اَهي. پڻ جي اَوهِين آپري پاپان سين تويان نه ڪرسو، تو اَوهِين پڻ سجا ئي اُوئان ري جِين ختم ٿي جاسو.'

ميوو نه ڏيڻ واڙي وڻ رو مِثال

⑥پڇي يِسُوع اُوئان نا اي مِثال ڏِنو ته، 'هيڪي ماڙهُو رو اَنگُوران رو باغ هتو، جِڪي ۾ هيڪ اَنجِير رو وڻ پوکيَل هتو. هيڪ ڏِينهه او اُوئي وڻ ۾ ميوو جوڻ سارُون آيو، پڻ هيڪ ئي ڪو ڏِنو. ⑦تڏهين اُوئي مالهِي نا کهيو ته، 'ٽِنهان سالان سين هُون اِيئي وڻ ۾ ميوو جوڻ سارُون آئُون تو. پڻ مين ڪڏهي پڻ ڪِينهه ڪو ڏِنو اَهي. اِيئي نا وڍِي چڏ. اُونهِين زمِينَ ڪِي روڪي پيٽو اَهي؟'
⑧تڏهين مالهِي کهيو ته، 'سائِين، اِيئي نا اَجان هيڪ سال ڇڏي ڏيو ته هُون اِيئي ري چاري پاسي چَلهو کوتري ياڻ ڏيئان. ⑨پڇي جي او بِيجِي سال ميوو ڏي، تو نِيڪ اَهي. نِتاٽي پلين وڍائي ڇڏيا.'

يِسُوع رو پَوِيتر ڏِينهه تي هيڪِي گُڪِي ڏوسِي نا سجِي ڪرڻ

⑩هيڪي پَوِيتر ڏِينهه تي يِسُوع هيڪي مندر ۾ سِکايو پي. ⑪اُت هيڪ ڏوسِي هتِي جِڪي نا اَڍاران سالان سين يُوت لڳل هتو. اُوئي يُوت لڳڻ ري ڪري او ڪمزور ٿي گُڪِي ٿي گئِي تِي، آن سِڌِي بِلڪُل ڪو ٿي سگهتِي.
⑫يِسُوع جڏهين اُوئي نا ڏِٺِي، تڏهين اُوئي نا آپ وٽ سڏ ڪري کهيانتي ته، 'بائِي، هي تاهجِي بيمارِي سين جِند ڇُٽي گئِي اَهي.'
⑬اِين کهي يِسُوع آپرا هٿ اُوئي تي رکيا، آن او جهٽ پٽ سِڌِي

تي ويٺي، آن اِيشوَر رِي واکاڻ ڪرڻ لڳي.

⑭اِيئي تي مندر ري اَگواڻ نا ڪاوَڙ لڳي، ڪِي تہ يِسُوع پَوِيتر ڏِينھ تي سجو سارو ڪرڻ رو ڪم ڪريو تو. اُوئي ماڙھُوئان نا ڪھيو تہ، 'ھفتي ۾ ڇھ ڏِينھ اَھين جِڪان ۾ اَوھين ڪم ڪري سگھو تا. اِيئي ڪري اُوئان ئيج ڏِينھان ۾ سجا تيڻ سارُون آيا ڪرو، پڻ پَوِيتر ڏِينھ تي نہ.'

⑮تڏھين پريُو يِسُوع اُوئي نا ڪھيو تہ، 'اي کُوڙان ماڙھُوئان، پَوِيتر ڏِينھ تي اَوھان مان ھرڪو آپرو آپرو گڏھ گابو وڻاڻ مان ڇوڙھي پِيئاڙڻ ڪو تو جائي ڪِي؟ ⑯اي اِبراھِيم ري اولاد مان ھيڪ بائِي اَھي، جِڪي نا اَڍاران سالان سين شيطانَ قابُو ڪري يِينو تو. تو پڇي اِيئي نا پَوِيتر ڏِينھ تي اِيئي بيمارِي سين ڇڏاڻ ضرُورِي ڪو ھتو ڪِي؟'

17 يِسُوع رِي اي وات سنيڙي جِڪو ماڙهُو اُوئي ري خِلاف هتا، او ڏاڍا ڦِڪا ٿيا. پڻ ٻيجا سجا ئي ماڙهُو يِسُوع ري ڪريَل وڏان وڏان ڪمان تي خُوش ٿيا.

ٿُورِيئي ري ٻِج رو مِثال

(متِي 13:31-32، مرقس 4:30-32، لُوقا 13:18-19)

18 پڇي يِسُوع ڪهيو تہ، 'هي هُون اَوهان نا سنيڙائُون تو تہ اِيشوَر رو راج ڪي جيهڙو اَهي، آن اُوئي رِي ڪي سين ڀيٽ ڪران. 19 او ٿُورِيئي ري ٻِج ري جِين اَهي، جِڪي نا ڪيهِي ماڙهُو لي آپري باغ ۾ پوڪيو. پڇي او وڏي وڻ ٿيو، آن اُوئي ري ٽاڙيان ۾ پکيان ڪُنيل ٺاهيا.'

گوهيَل ڪٽي اَٽي رو مِثال

(متِي 13:33، لُوقا 13:20-21)

20 پڇي يِسُوع وڙي ڪهيو تہ، 'هُون اِيشوَر ري راج رِي ڪي سين ڀيٽ ڪران؟ 21 او گوهيَل ڪٽي اَٽي ري جِين اَهي، جِڪي نا ڪيهِي ڏوسِي لي اَڌ مڻ اَٽي ۾ مِلايو، تو نيٺ اُوئي رو اَثر سجي اَٽي ۾ پکڙجي گيو.'

سوڙي دروازي رو مِثال

(متِي 7:13-14، 21-23، لُوقا 13:22-30)

22 يِسُوع شهران آن گامان مان ٿيتو ماڙهُوئان نا سِکاتو يرُوشلم شهر سمهون گيو پي.

23 تو ڪيهِي ماڙهُو اُوئي نا پُڇيو تہ، 'ساڌُو جِي، ڪِي ايهڙا

ماڙهُو بِلڪُل ٿوڙها اَهين جِڪان نا ڇوٽڪارو جُڙسي؟'

تو يِسُوع ماڙهُوئان نا ڪهيو تہ، ⑳'سوڙي دروازي وِچيا مٿڻ سارُون پُورِي پُورِي ڪوشِش ڪرو، ڪِي تہ هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ گهڻا ماڙهُو اَندر جاڻ رِي ڪوشِش ڪرسين، پڻ جائي ڪِنهِي سگهين. ㉕جِڪو گهر رو ڏڻِي اَهي، او اُئي دروازو بند ڪري ڇڏسي. تو پڇي اَوهِين باهر پِيڇي در ڪڙڪائي ڪهسو تہ، 'اي گهر را ڏڻِي، اَسان سارُون در ڪولو.'

پڻ او اَوهان نا ڪهسي تہ، 'هُون اَوهان نا ڪو تو اوڙڪان تہ اَوهِين ڪها آيا اَهو.'

㉖تڏهين اَوهِين ڪهسو تہ، 'اَسان اَوهان پيڙو ڪاڏو پيئو اَهي، آن اَوهان اَسانجي پاڙي ہِہ واتين سِڪائين اَهين.'

㉗پڻ او اَوهان نا وڙي ڪهسي تہ، 'هُون اَوهان نا ڪو تو اوڙڪان تہ اَوهِين ڪها آيا اَهو. بُڇڙان ماڙهُوئان، اَوهِين سجا ئي مانهجي اَنکيان سين ٽرِي جائو.'

㉘جڏهين اَوهِين آپ نا باهر ڪڍيَل ڏيکسو، آن اِبراهِيم، اِضحاق، يعقُوب آن سجان اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙان نا اِيشوَر ري راج ہِہ ڏيکسو، تڏهين اَوهِين ڏنت ڪُرٽي روسو. ㉙پڻ چاران ڏِسان سين ماڙهُو آئي اِيشوَر ري راج ہِہ دعوَت ڪاسين. ㉚وات سنيڙو. ڪي ايهڙا اَهين جِڪو هيٺا پُنيا اَهين، او اَگ ہِہ تيسين. آن ڪي ايهڙا اَهين جِڪو هيٺا اَگ ہِہ اَهين، او پُنيا تيسين.'

يِسُوع رو يرُوشلم شهر سين پريم ڪرڻ

(متِي 23:37-39، لُوقا 13:31-35)

㉛اُوئي ئيج ٽاٽي فرِيسِي ٽولي ري ڪينهڪ ماڙهُوئان آئي يِسُوع

نا ڪهيو تہ، ’اَوهِين اِيها نِسري يِيجڻ هليا جائو، ڪِي تہ راج ڪرڻ واڙو هيروديس اَوهان نا مارڻ چاهي تو.‘

㉜تڏهين يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تہ، ’اَوهِين جائي اُوئي گِدڙ نا ڪهو تہ، ’اَج آن سَواري هُون ماڙهُوئان سين يُوت ڪڍتو رهِيس آن ماڙهُوئان نا سجا سارا ڪرتو رهِيس. پڇي تِيجي ڏِينهہ آپرو ڪم پُورو ڪريس.‘ ㉝توئي پڻ اَج، سَواري آن پرين مِنا پنڌ ڪرڻو اَهي. ڪِي تہ اي نِيڪ ڪو اَهي تہ ڪوئِي اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙو يرُوشلم سين ٻاهر ماريو جائي.

㉞اي يرُوشلم واڙان، اي يرُوشلم واڙان، اَوهِين اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ وڙان را خُونِي اَهو. آن جِڪان نا اِيشوَر اَوهان وٽ ميلهي تو، اُوئان نا اَوهِين پٿران سين ماري تا ڇڏو. جيهڙي نمُوني ڪُڪڙي آپري ٻچيان نا آپري پنکان هيٺا ڀيڙا ڪري تِي، ايهڙي نمُوني هُون پڻ ڪِتا ئي دفعا اَوهان نا ڀيڙا ڪرڻ سارُون سِڪيو، پڻ اَوهان ڪو مڃيو. ㉟هي اِيشوَر اَوهانجو گهر اَوهان سارُون ڇڏي ڏيسي. هيڪ ڏِينهہ اَوهِين اِين ڪهسو تہ، ’اِيشوَر رِي آسِيس اُوئي تي هوئي، جِڪو پريُو اِيشوَر ري نان سين آئي تو.‘ پڻ هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ اُوئي ڏِينهہ تائِين اَوهِين مِنا ڪِنهِي ڏيکو.‘

يِسُوع پَوِيتر ڏِينهہ رو هيڪي سوجِي ري بِيمار نا سجو ڪري تو

14 ①هيڪِي گهوئِي يِسُوع پَوِيتر ڏِينهہ رو فرِيسِي تولي ري هيڪي اَگواڻ ري گهري روٽِي کاڻ گيو تو. اُت ماڙهُوئان اُوئي نا چِٽائي جويو پي.

②اُوئي هند هيڪ ماڙهُو يِسُوع سمهون ٻيٺو تو، جِڪي نا سوجِي

رِي بِيمارِي هتِي. ③اِيئي تي يِسُوع پنڊتان آن فرِيسيان نا پُڇيو تہ، ’شاستر ري جِين پَوِيتر ڏِينھ رو سجو ڪرڻ ٺِيڪ اَھي يا نہ؟‘

④پڻ او سجا ئي ماٺ رھيا. تڏھين يِسُوع اُوئي ماڙھُو مٿي ھٿ رکي اُوئي نا سجو سارو ڪريو، آن اُوئي نا رَوانو ڪريو.

⑤پڇي يِسُوع اُوئان نا ڪھيو تہ، ’جي اَوھان مان ڪيھِي رو ڏِڪرو يا ڍِگو پَوِيتر ڏِينھ رو ترھي ۾ ڪِري جائي، تو اَوھِين ضرُور اُوئي نا اُوئي ئيج ٽاٽي ٻاھر ڪڍسو.‘

⑥پڻ او اِيئي وات رِي ڪوئِي وڙتِي ڏي ڪو سگھيا.

دعوَتان را مِثال

⑦جڏھين يِسُوع اي ڏِٺو تہ دعوَتُو ٻيسڻ سارُون عِزت واڙِي جگھا چُنڊين تا، تڏھين اُوئي اُوئان نا اي مِثال ڏِنو تہ، ⑧’جڏھين ڪوئِي اَوھان نا وِيھان رِي دعوَت ڏي تو، تڏھين اَوھِين عِزت واڙِي جگھا تي مَ ٻيسو. ٿي سگھي تہ اَوھان سين وڏِي عِزت واڙي ماڙھُو نا دعوَت ڏِنل ھوئي. ⑨پڇي جِڪي اَوھان ٻِيان نا دعوَت ڏِنِي اَھي، او اَوھان وٽ آئي اِين ڪھي تہ، ’اَوھِين اِيئي ماڙھُو نا جگھا ڏيو.‘ تو پڇي اَوھان نا ڪِتو ڦِڪو تي سفا گھٽ عِزت واڙِي جگھا تي ٻيسڻو پاسي. ⑩پڻ جڏھين اَوھان نا دعوَت جُڙِي تِي، تڏھين سجان سين گھٽ عِزت واڙِي جگھا تي جائي ٻيسو، تہ جِين دعوَت ڏيڻ واڙو آپ اَوھان نا آئي اِين ڪھي تہ، ’يائِي، مٿي ھلي ٻيسو.‘ تو پڇي جِڪان ٻيڙا اَوھِين ٻيٺا اَھو، اُوئان ۾ اَوھانجِي ڪِتِي عِزت ٿي جاسي. ⑪ڪِي تہ جِڪو ماڙھُو آپرو آپ نا وڏو سمجھي تو، اُوئي نا گھٽ ڪريو جاسي. آن جِڪو آپ نا گھٽ سمجھي تو، اُوئي نا وڏو ڪريو جاسي.‘

⑫پڇي يِسُوع دعوَت ڪرڻ واڙي نا ڪھيو تہ، ’جڏھين اَوھِين

ڏِينھ رِي يا رات رِي دعوَت ڪرو تا، تڏھين آپري دوستان، ڀايان، عزِيزان آن شاھُوڪار پاڙي واڙان نا مَ منگائو، متان او پڻ اَوھانجِي دعوَت ڪري اَوھان نا آپري دعوَت پڇِي نہ ڏي چڏين. ⑬پڻ جڏھين پڻ اَوھِين دعوَت ڪرو تا، تڏھين غرِيبان، پِنگڙان، اَنڌان منڊان نا منگائو. ⑭ايھڙي نمُوني اَوھان نا آسِيس جُڙسي، ڪِي تہ اُوئان وٽ اَوھانجِي دعوَت پڇِي ڏيڻ سارُون ڪِينھ ڪو اَھي. پڻ اُوئي دعوَت رو بدلو اُوئي ڏِينھ اَوھان نا جُڙسي جِڪي ڏِينھ نيڪ ماڙھُو جِيتا ڪري اُٿاڙيا جاسين.'

وڏِي دعوَت رو مِثال

(متِي 22:1-10، لُوقا 14:15-24)

⑮تڏھين دعوَتُوئان مان ھيڪي ماڙھُو او واتين سنيڙي يِسُوع نا کھيو تہ، 'ڀاگواڙو او ماڙھُو اَھي جِڪو اِيشوَر ري راج ۾ دعوَت

ڪاسي.'

⑯اِيئي تي يِسُوع اُوئي نا ڪهيو تہ، 'هيڪ ماڙهُو هتو. اُوئي هيڪ وڏِي دعوَت ڪرِي، جِڪي ۾ گهڻان ماڙهُوئان نا منگايا. ⑰روٽِي ري ٽاڻي اُوئي آپري نوڪر نا ميلهيو تہ تُون دعوَتُوئان نا جائي ڪهي آ تہ، 'هلو، هي روٽِي تَيار اَهي.' ⑱پڻ او سجا ئي ساڳِي نمُوني باهنا ڪرڻ لڳا. پهلڪي ڪهيو تہ، 'مين ڪيتر ليو اَهي، جِڪي نا جوڻ سارُون مِنا ضرُور جاڻو اَهي. مهربانِي ڪري، مين سارُون معافِي منگي.'

⑲ٻيجي ڪهيو تہ، 'مين ڏگان را پنچ جوڙا ليا اَهين، آن اُوئان نا آزماڻ سارُون جائُون پيو. مهربانِي ڪري، مين سارُون معافِي منگي.'

⑳ٽِيجي ڪهيو تہ، 'هُون نَوو پرڻيو اَهان. اِيئي ڪري هُون هلي ڪو تو سگهان.'

㉑نوڪر وڙي آئي او سجين واتين آپري مالِڪ نا سنيڙائين. اِيئي تي مالِڪ نا ڪاوَڙ لڳِي، آن ڪهيانتي تہ، 'جيڪو ٿي. شهر رِي گهٽِي

گهٽيِ مان جائي غريب، پنگرا، اَنڌا آن منڊا سجا ئي اِٽ تيڙي آ.'
㉒ پڇي نوڪر آئي ڪهيو تہ، 'سائين، جِين اَوهان ڪهيو تو، مين اِين رو اِين ڪريو اَهي. پڻ اَجان جگها پئِي اَهي.'
㉓ تڏهين مالِڪ نوڪر نا ڪهيو تہ، 'ٻاهر نِسري جا. رستان آن ٻاهراڙِي ري واٽان تي جا، آن جِڪو ئي ماڙهُو هوئين، اُوئان نا مِنٿ ميڙ ڪري تيڙي آ، تہ مانهجو گهر پرجي جائي. ㉔ڪِي تہ هُون اَوهان نا سنيڙائُون تو تہ جِڪان نا مين دعوَت ڏنِي تِي، اُوئان مان ڪوئِي پڻ مانهجِي دعوَت ڪِنهِي کائي.'

يِسُوع رو چيلو ٿيڻ سارُون ڪِي ڪرڻو اَهي

(متِي 10:37–38، لُوقا 14:25–33)

(متِي 5:13، مرقس 9:50، لُوقا 14:34–35)

㉕هيڪِي گهوئِي تمام گهڻا ماڙهُو يِسُوع پُٺيا پي آيا. تو يِسُوع اُوئان سمهون ڦِري ڪهيو تہ، ㉖'جي ڪوئِي مين وٽ آئي تو، پڻ آپري ما ٻاپ سين، آپرِي ڏوسِي سين، آپري ٻاڙان سين، آپري ڀايان ٻيهنان سين، آن آپري جِيوَ سين پڻ گهڻو پريم تو ڪري، آن مين سين گهٽ تو ڪري، تو او مانهجو چيلو ڪو تو تي سگهي. ㉗جِڪو پڻ آپرِي سُولِي ڪٽي مين پُٺيا ڪو تو آئي، او مانهجو چيلو تي ڪو تو سگهي.
㉘مِثال، جي اَوهان مان ڪوئِي وڏو گهر ٺاهراڻ چاهي تو، او پهلڪيا پيسي خرچ رو اَندازو ضرُور لگاسي تہ مين وٽ گهر ٺهراڻ سارُون پئِيسا اَهين يا نہ؟ ㉙اِين نہ تي، تہ او گهر رو بُنياد رکي، پڻ پُورو نہ ڪري سگهي، آن ڏيکڻ واڙا اُوئِي تي ٺٺولين ڪري اِين کهين تہ، ㉚'اِيئي ماڙهُو گهر ٺاهراڻ شرُوع تہ ڪريو، پڻ پُورو

ٺاهرائي ڪو سگهيو.‘

(31)ٻيجو مِثال، جي ڪوئِي راجا لڙائِي ۾ ٻِيجي راجا سين وِڙهڻ تو جائي، تو اَگ ۾ اي وات ضرُور سوچسي تہ مانهجِي ڏس هزار فوج اُوئي سمهلِي وِيس هزار فوج سين ڪٽي سگهسي يا نہ؟ (32)جي او ڪِنهِي ڪٽي سگهي، تو ٻيجو راجا اَچان اَڙگو هوسي، تڏهين اُوئي نا سرچاڻ رو عرض ڪرڻ سارُون ماڙهُو ميلهسي.

(33)ايهڙي نمُوني جي اَوهان مان ڪوئِي آپرو سپ ڪُجھ ڪو تو ڇڏي، تو او مانهجو چيلو ٿي ڪو تو سگهي.

(34)لُوڻ تہ سُٺو اَهي. پڻ جي او پڻ موڙو ٿي جائي، تو او ڪِين وڙي سَواد واڙو ڪريو جاسي؟ (35)او نِڪو زمِينَ ري ڪم رو اَهي، نِڪو ياڻ ري ڪم رو. ماڙهُو اُوئي نا باهر ڦگائي تا ڇڏين.

جي اِيشوَر اَوهان نا ڪن ڏِنا اَهين، تو سنيڙو.‘

گونئيل رِڍ رو مِثال

(متِي 18:12-14، لُوقا 15:1-7)

15 (1)هيڪ ڏِينھ تمام گهٽا ناڪو ليڻ واڙا آن پاپِي ماڙهُو يِسُوع رين واتين سنيڙڻ سارُون اُوئي وٽ آيا پي. (2)تڏهين فرِيسِي ٽولي را ماڙهُو آن پنڊت آپت ۾ سُس پُس ڪرڻ لگا تہ، ’اي ماڙهُو پاپيان نا آپ وٽ آڻ ڏي تو، آن اُوئان ٻيڙِي روٽِي کائي تو.‘

(3)اِيئي تي يِسُوع اُوئان نا اي مِثال سنيڙايو. (4)’فرض ڪرو تہ اَوهان مان ڪيهِي وٽ سو رِڍان هوئين، آن اُوئان مان هيڪ گونئاجي جائي، تو اُوئي نا جوڻ سارُون او ماڙهُو ڪِي ڪرسي؟ اُوئان نَوانَوي رِڍان نا سِيم ۾ ڇڏي او گونئيل رِڍ نا اُتِي تائِين ضرُور جوتو رهسي، جتِي تائِين اُوئي نا هٿ نہ آئي. (5)پڇي جڏهين او هٿ ڪري تو،

تڏهين خُوش تي اُوئي نا کُلهان تي کڻي ⑥ گھري آئي تو. پڇي آپري دوستان آن پاڙي واڙان نا منگائي کهي تو تہ، 'مين پيڙا تي خُوشِي کرو، کِي تہ جِکو رِڍ گونئاجي گئِي تِي، او مين هٺ کرِي اَهي.'

⑦ تو هُون اَوهان نا کهان تو تہ ايهڙي نمُوني نَوانَوي نيک ماڙهُو جِکان نا آپري پاپان سين تويان کرڻ رِي ضرُورت کو اَهي، اُوئان وٽا هيک پاپِي ماڙهُو جِکو تويان کري تو، اُوئي سارُون آکاس ۾ وڏيک خُوشِي ٿيسي.'

گونئيل سِکي رو مِثال

⑧ 'يا وڙي فرض کرو تہ هيکِي ڏوسِي وٽ ڏس چاندِي را سِکا اَهين، آن اُوئان مان هيک سِکو گونئي تِي، تو او کِي کرسي؟ او ضرُور ڏِيئو ٻاڙي گھر ٻوهاري اُوئي سِکي نا نہ ليڻ تائِين ڏيانَ سين

جوتِي رهسي. ⑨ پڇي جڏهين او سِڪو لِيي تِي، تڏهين آپري جيڏلان آن پاڙي واڙيان نا آپ وٺ منگائي کهي تِي ته، 'مين پيڙين ٿي خُوشِي کرو، کِي ته مين جِڪو سِڪو گونيو تو، او مِنا جُڙيو اَهي.'

⑩ تو هُون اَوهان نا کهان تو ته ايهڙي نمُوني جڏهين هيڪ پاپِي ماڙهُو توبان کري تو، تڏهين اِيشوَر ري فرشتان نا خُوشِي ٿي تِي.'

گونئيل ڏِکري رو مِثال

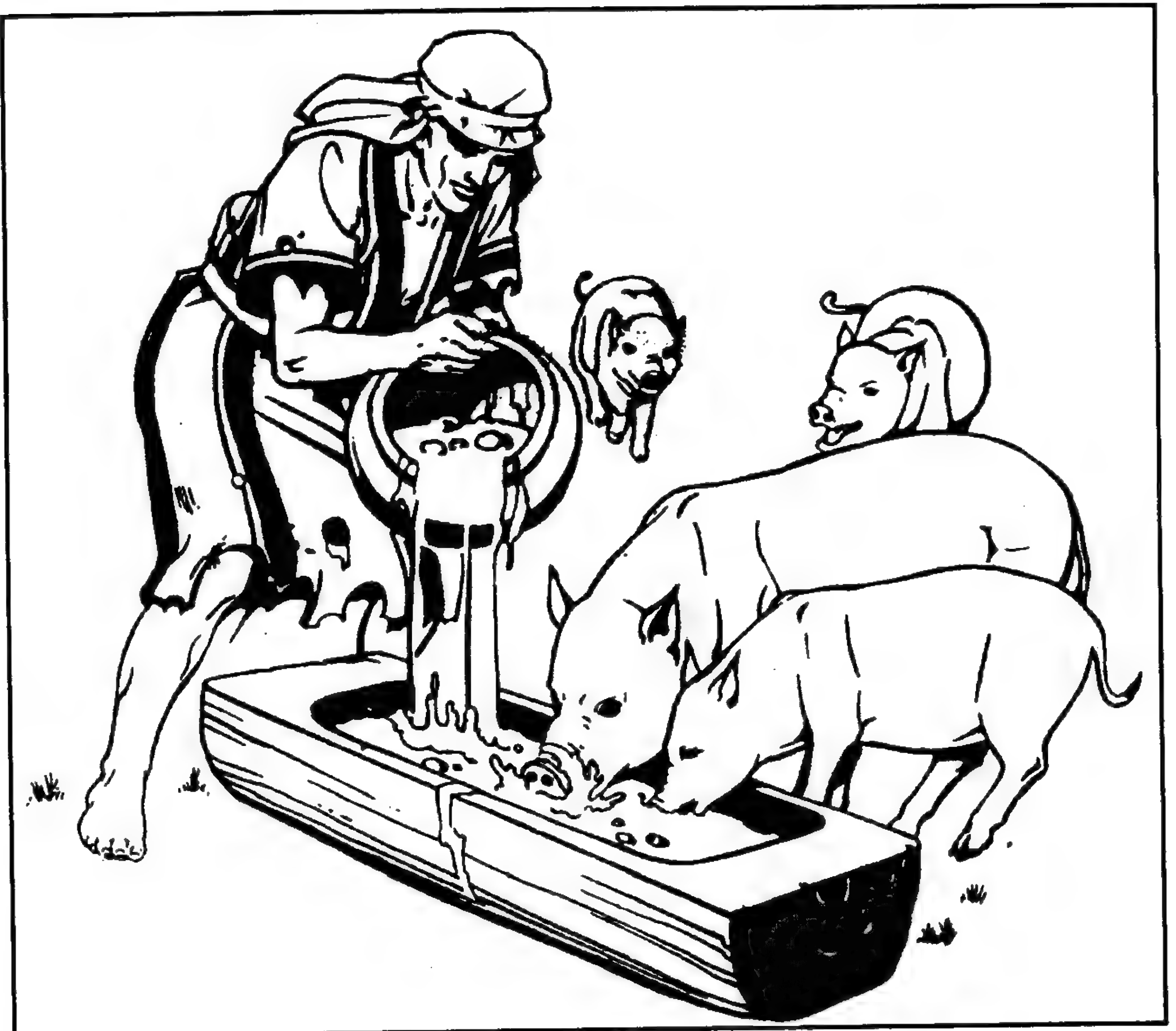
⑪ پڇي يِسُوع اِين پڻ کهيو ته، 'هيکي ماڙهُو را ٻه ڏِکرا هتا. ⑫ هيڪ ڏِينهه نِندي ڏِکري آپري ٻاپ نا کهيو ته، 'اَبا، مِلکيَت مان جِڪو مانهجو حِصو ٿي تو، او هِيٽا ئي مِنا ڏِيو.' تڏهين اُوئي آپرِي مِلکيَت پِيان نا وِرهائي ڏِنِي.

⑬ توڙهان ڏِينهان سين پڇي نِندو ڏِکرو آپرو حِصو ويچي پئِيسا

ڪٽي ڪيھِي اَڙگي مُلڪ گيو ھليو. اُت جائي اُوئي اَجايو خرچ ڪري آپري سجِي مِلڪيَت اُڏائي ڇڏِي.

⑭جڏھين او سجِي مِلڪيَت ڪپائي رھيو، تڏھين پُوري مُلڪ ۾ ايھڙو ڏُڪاڙ آئي پيو جو او بُک مرڻ لگو. ⑮تو او جائي اُوئي مُلڪ ري ھيڪي ماڙھو وٽ مزُورِي تي پِيٺو. اُوئي ماڙھو اُوئي نا آپري کيتران ۾ سُوئر چارڻ رو ڪم ڏِنو. ⑯پڇي اُوئي رِي دِل گھڻو ئي کھڻ لگِي تہ جِڪو ڪاڏو سُوئر ڪائين تا، او پڻ ھُون ڪائُون. پڻ اُوئي نا ڪيھِي وٽا ڪِينھ ڪو جُڙيو.

⑰نيٺ جڏھين اُوئي رو دِماغ ٺِڪاڻي آيو، تڏھين اُوئي سوچيو تہ، 'مانھجي باپ وٽ ڪِتا ئي مزُور پيا ڍاپين. پڻ ھُون تہ اِت بُک پيو مران. ⑱ھُون ھِيڻا ئي مانھجي باپ وٽ پڇو جائُون، آن اُوئي نا

ڪهان تہ، ’اَبا، مين اِيشوَر رو آن اَوهانجو ڏوھ ڪريو اَهي. ⑲هي هُون اِيئي ري لائِق ڪو اَهان جو اَوهانجو ڏِڪرو سڏائُون. هي مِنا آپري مزُوران ہِ هيڪ مزُور ڪري پِيچاڙو.‘ ⑳اِين سوچي پڇي او سِڌو آپري ٻاپ وٽ هليو گيو.

اَجان او گهران سين اَڙگو هتو، تہ اُوئي ري ٻاپ اُوئي نا آتي ڏِٺو. آپري ڏِڪري نا ڏيکي ٻاپ رِي دِل ہِ قياس آيو، آن ڊوڙي جائي اُوئي نا ياڪر گهتِي، آن چُمين ڏِنانتي. ㉑تڏهين ڏِڪري ڪهيو تہ، ’اَبا، مين اِيشوَر رو آن اَوهانجو ڏوھ ڪريو اَهي. هي هُون اِيئي ري لائِق ڪو اَهان جو اَوهانجو ڏِڪرو سڏائُون.‘

㉒پڻ ٻاپ آپري نوڪران نا ڪهيو تہ، ’چِيڪا تيو. سُني ہِ سُنا گيا لي آئي اِيئي نا پهرائو، آن هٿ ہِ وِينٽِي آن پگان ہِ جُتِي پڻ پهرائو. ㉓آن جِڪو متارو گابو اَهي، اُوئي نا لي آئي ڪوهو. آئو تہ آپِين ڪائُون آن خُوشِي ڪران. ㉔ڪِي تہ مين اِين سمجهيو تو تہ اي

مانهجو ڏِڪرو مري گيو تو، پڻ هي وڙي جِيتو ٿيو اَهي. او گونئاجي گيو تو، آن وڙي جُڙيو اَهي.' پڇي او خُوشِي ملهاڻ لگا.

㉕ پڻ اُوئي ٽاٽي وڏو ڏِڪرو کيتر گيل هتو. پڇو آتي جڏهين او گهران نا نيڙو آيو، تڏهين اُوئي گاڻ وجاڻ آن نچڻ رو آواز سنيڙيو. ㉖ تو اُوئي هيڪي نوڪر نا سڏ ڪري پُڇيو تہ، 'اي ڪِي پيو ٿي؟'

㉗ تڏهين نوڪر ڪهيو تہ، 'اَوهانجو ڀائِي پڇو آيو اَهي. آن اَوهانجي ٻاپ متارو گابو ڪوهرايو اَهي، ڪِي تہ او سجو سارو پڇو آيو اَهي.' ㉘ اي وات سنيڙي وڏو ڀائِي ڪاوَڙجي پيو، آن گهري ڪو گيو. تو ٻاپ ٻاهر آيو، آن اُوئي نا سمجهاڻ لگو. ㉙ پڻ اُوئي آپري ٻاپ نا ڪهيو تہ، 'جوئو، اِتا سال مين اَوهانجو نوڪر ري جِين ڪم ڪريو اَهي. هُون ڪڏهي پڻ اَوهانجي ڪهڻ سين ٻاهر ڪو گيو اَهان. پڻ اَوهان مِنا ڪڏهي پڻ هيڪ ٻڪريو ئي ڪو ڏِنو، جِڪو هُون مانهجي دوستان ڀيڙي خُوشِي ڪران. ㉚ پڻ اِيئي اَوهانجي ڏِڪري اَوهانجِي سجِي مِلڪيَت بُريان ڏوسيان تي اُڏائي چڏِي. جڏهين اي گهري آيو اَهي، تڏهين اَوهان اِيئي سارُون متارو گابو ڪوهرائي چڏيو.'

㉛ اِيئي تي ٻاپ ڪهيو تہ، 'ڏِڪرا، تُون تہ هميشہ مين ڀيڙو اَهين، آن جِڪِين مين وٽ اَهي، او سجو ئي تاهجو اَهي. ㉜ پڻ اَسان نا تہ خُوشِي ڪرڻِي هتِي آن خُوش ٿيڻو هتو، ڪِي تہ اي تاهجو ڀائِي آپان سمجهيو تو تہ مري گيو، پڻ اي تہ وڙي جِيتو ٿيو اَهي. اي گونئاجي گيو تو، پڻ وڙي جُڙيو اَهي.'

هُوشيار مُنچِي رو مِثال

16 ① پڇي يِسُوع آپري چيلان نا ڪهيو تہ، 'هيڪ شاهُوڪار ماڙهُو هتو. اُوئي وٽ هيڪ مُنچِي رکيَل هتو. هيڪ ڏِينہ

ماڙھُوئان اُوئي مالِڪ نا آئي سنيڙايو تہ، ’مُنچِي اَوھانجو ڏن اُڏائي پيو.‘

②اِيئي تي مالِڪ مُنچِي نا آپ وٹ منگائي پُچِيو تہ، ’ھُون تاھجي باري ہِم اي ڪِي پيو سنيڙان؟ تُون آپرو حِساب ڪِتاب ڏي، ڪِي تہ ھي ھُون تِنا آپ وٹ مُنچِي رکي ڪو تو سگھان.‘

③تڏھين مُنچِي دِل ہِم سوچيو تہ، ’ھي ھُون ڪِي ڪران؟ ڪِي تہ مانھجو مالِڪ مِنا نوڪرِي مان ڪڍي پيو. ڪوڏاڙ ھٹڻ جِتِي مين ہِم طاقت ڪو اَھي، آن جي ھُون پِنان، تو ڦِڪو تو ٿيئان. ④ھان، ھي مِنا وات سمجھ ہِم آئي گئِي تہ ھُون ڪِي ڪران جو نوڪرِي مان نِسرڻ سين پڇي ماڙھُو مِنا آپري گھران ہِم خُوشِي سين جگھا ڏيئين.‘

⑤تڏھين اُوئي آپري مالِڪ ري ھيڪُوڪي قرضِي نا سڏ ڪريو. پھلڪي نا اُوئي پُڇيو تہ، ’تين تي مانھجي مالِڪ رو ڪِتو قرض اَھي؟‘

⑥اُوئي ڪھيو تہ، ’سو مڻ تيل.‘

تڏھين مُنچِي اُوئي نا ڪھيو تہ، ’اي لي، آپرِي رسِيد. آن جھٹ ڪر، ھيٹو ٻيس، اِيئي تي لِک پنجاھ مڻ.‘

⑦پڇي ٻِيجي نا اُوئي پُڇيو تہ، ’تين تي ڪِتو قرض اَھي؟‘

اُوئي ڪھيو تہ، ’پنچ سو مڻ ڪٹڪ.‘

تڏھين مُنچِي اُوئي نا ڪھيو تہ، ’اي لي، آپرِي رسِيد. آن اِيئي تي لِک چار سو مڻ.‘

⑧پڇي مالِڪ اُوئي بي اِيمانَ مُنچِي رِي واکاڻ ڪرِي، جِڪي ھُوشيارِي سين اي ڪم ڪريو تو، ڪِي تہ اِيئي زمانِي را ماڙھُو آپري مسئلان ہِم روشنِي واڙان ماڙھُوئان وتا وڌِيڪ ھُوشيار اَھين.

⑨تو پڇي ھُون اَوھان نا ڪھان تو تہ اَوھِين اِيئي دُنيا ري ڏن

مان آپ سارُون دوست ٿاهو، تہ جڏهين اَوهان وٽ اي ڌن ڪُتي جائي، تڏهين هميشہ واڙان گهران ۾ اَوهان نا خُوشِي سين آڻ ڏيئين.

⑩جِڪو توڙهي ۾ اِيماندار هوسي، او گهٽي ۾ پڻ اِيماندار هوسي. آن جِڪو توڙهي ۾ بي اِيمانَ هوسي، او گهٽي ۾ پڻ بي اِيمانَ هوسي. ⑪اِيئي ڪري جي اَوهين اِيئي ڪُوڙِي دُنيا ري ڌن ۾ اِيماندار ڪو اَهو، تو سچِي دُنيا رو ڌن اَوهان نا ڪوڻ سونپسي؟ ⑫آن جي اَوهين پرائي ڌن ۾ اِيماندار ڪو اَهو، تو پڇي اَوهانجو آپرو ڌن اَوهان نا ڪوڻ ڏيسي؟

⑬ڪوئِي پڻ نوڪر بِيان مالڪان رِي شيوا ڪري ڪو تو سگهي. او هيڪي سين پريم ڪرسي، آن بِيجي سين وير، يا هيڪي سين وفادارِي ڪرسي تہ بِيجي سين بي وفائِي ڪرسي. اَوهِين اِيشوَر آن ڌن بِيان رِي شيوا ڪو تا ڪري سگهو.'

يِسُوع فرِيسيان رِي غلط سوچ رِي خِلاف بولي تو

(متِي 12:11-13، 31:5-32، مرقس 11:10-12، لُوقا 14:16-18)

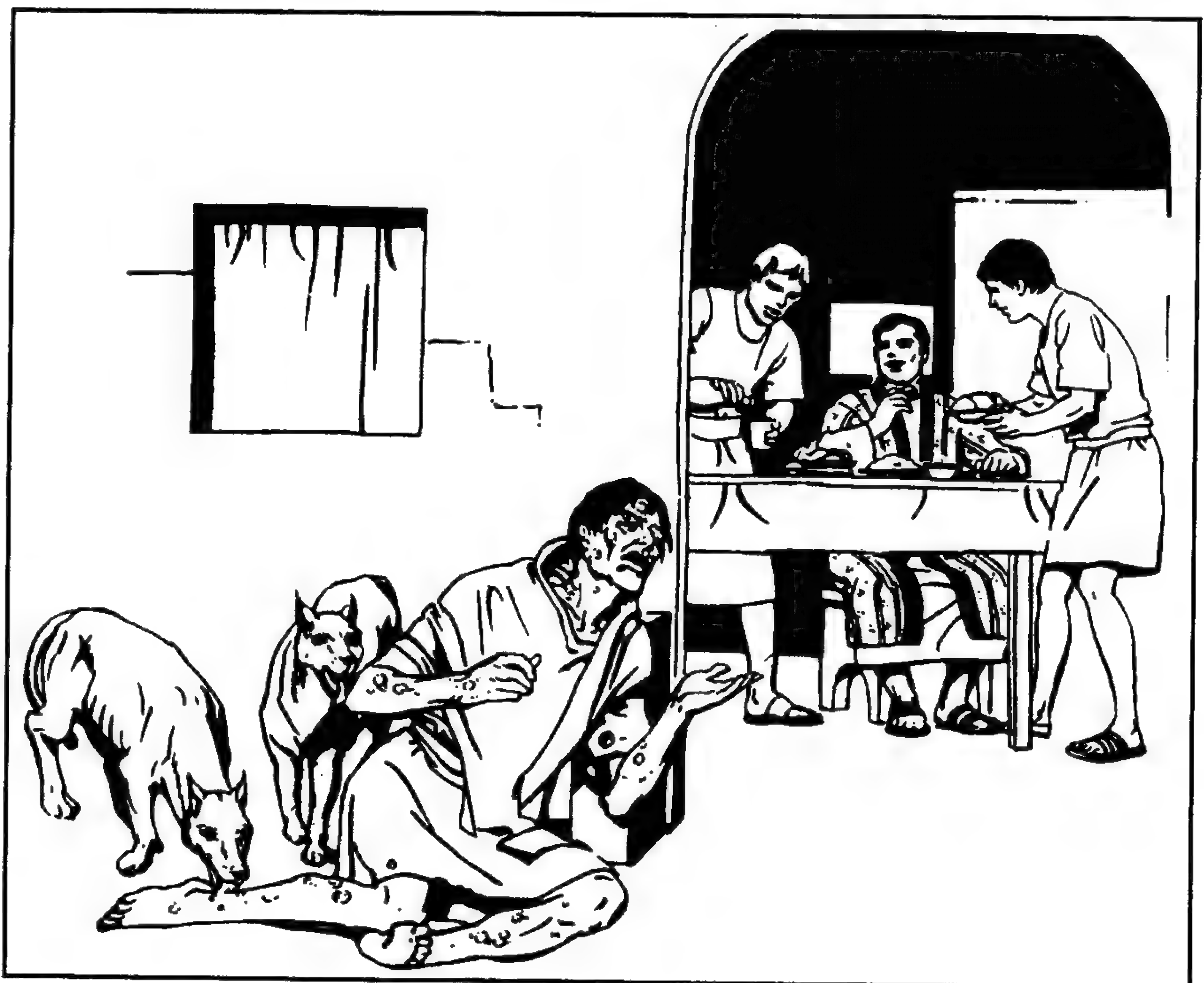
⑭اي سجين واتين سنيڙي فرِيسِي ٽولي ري ماڙهُوئان يِسُوع تي ٺٺولين ڪرين، ڪِي تہ او مِلڪيَت رِي لالچ رکتا. ⑮تو يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تہ، 'اَوهِين ايهڙا ماڙهُو اَهو جِڪو آپ نا ماڙهُوئان ري اَگ ۾ سُتا ڪهرائو تا. پڻ اِيشوَر نا اَوهانجي دِلان رِي خبر اَهي، ڪِي تہ جِڪي وات رو ماڙهُو گهٽو قدر ڪرين تا، اُوئي سين اِيشوَر نا سُوگ تي تِي. ⑯مُوسيٰ را لِکيَل شاستر آن اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙان را لِکيَل شاستر يُوحنا ري وقت تائِين هلتا، پڻ اُوئي ٽاڻي سين لي اِيشوَر ري راج رِي خُوشخبرِي سنيڙائِي جائي پئِي، آن سجا ئي ماڙهُو اُوئي راج ۾ داخِل ٿيڻ رِي گهڻِي ڪوشِش پيا ڪرين. ⑰آڪاس آن ڌرتِي

ختم ٿيڻ ڏُکِي وات اَهي، پڻ شاستر رو هيڪ نُقطو ختم ٿيڻ اُوئي سين پڻ ڏُکِي وات اَهي.

⑱جي ڪوئِي ماڙهُو آپرِي ڏوسِي نا ڇڏي بِيجِي ڏوسِي سين پرڻجي تو، او بُرو ڪم ڪري تو. آن جِڪو بِيجي رِي ڇڏيَل ڏوسِي سين پرڻجي تو، او پڻ بُرو ڪم ڪري تو.'

شاهُوڪار آن غرِيب ماڙهُو رو مِثال

⑲پڇي يِسُوع ڪهيو تہ، 'هيڪ شاهُوڪار ماڙهُو هتو. او اُونچي مِ اُونچا گيا پهرتو، آن روز سُتا سُتا ڪاڏا ڪاتو. ⑳اُٿ هيڪ غرِيب ماڙهُو پڻ هتو، جِڪي رو نان لعزر هتو. اُوئي ري سجي بدن تي ڦوڙا هتا. او اُوئي شاهُوڪار ري در تي پيو هوتو. ㉑لعزر رِي دِل اِين ڪهتِي تہ هُون اُوئي شاهُوڪار را اُوباريَل ٽُڪر ڪائي آپرو پيٽ پران.

ڪُتا پڻ آئي اُوئي را ڦوڙا چٽتا.

㉒هيڪ ڏِينهِ او غرِيب ماڙهُو مري گيو، آن فرِشتان اُوئي نا ڪٽي اِبراهِيمِ ري پاسي ۾ بيساڙيو. پڇي شاهُوڪار ماڙهُو پڻ مري گيو، آن ماڙهُوئان اُوئي نا پُوري چڏيو. ㉓نرگ ۾ او شاهُوڪار ماڙهُو رويان رو هتو. پڇي او اُونچو جوئي تہ پيريا اِبراهِيمِ ڏيکڻ ۾ آيو، آن اُوئي وٽ لعزر بيٺل هتو. ㉔تڏهين اُوئي سڏ ڪري ڪهيو تہ، 'ڏاڏا اِبراهِيمِ، مين تي دَيا ڪرو. لعزر نا مين وٽ ميلهو تہ او آپرِي اَنگڙِي پاڻِي ۾ بوڙِي مانهجِي جِڀ ٺڏِي ڪري، ڪِي تہ هُون اِٿ جوت رِي سخت تڪلِيف ۾ اَهان.'

㉕پڻ اِبراهِيمِ اُوئي نا ڪهيو تہ، 'ڏِڪرا، ياد ڪر. تاهجِي حَياتِي ۾ تاهجِي حالت سُٺِي هتِي، پڻ لعزر رِي حالِت خراب هتِي. هي او اِٿ سُک ۾ اَهي، آن تُون تڪلِيف ۾ اَهين. ㉖بِيجو تہ اَسانجي آن اَوهانجي وِچ ۾ هيڪ وڏِي کڏ ڪوتريَل اَهي. اِيئي ڪري جي ڪوئِي اِيها اَوهان وٽ جاڻ چاهي تو، تو جائي ڪِنهِي سگهي، نِڪو ئي اَوهان مان ڪوئِي اَسان وٽ آئي سگهي.'

㉗پڇي شاهُوڪار ماڙهُو ڪهيو تہ، 'ڏاڏا، تو پڇي هُون اَوهان نا مِنٿ تو ڪران تہ لعزر نا مانهجي باپ ري گهري ميلهو، ㉘ڪِي تہ مانهجا پنچ ڀائِي اَهين، لعزر اُت جائي اُوئان نا خبردار ڪري. اِين نہ ٿي تہ او پڻ اِيئي سُوڙان رِي جگها ۾ آئين.'

㉙اِيئي تي اِبراهِيمِ ڪهيو تہ، 'مُوسيٰ آن بِيجان اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙان را لِکيَل شاستر اُوئان وٽ اَهين. پلين اُوئان رِي وات مجين.'

㉚تڏهين شاهُوڪار ماڙهُو اِبراهِيمِ نا ڪهيو تہ، 'ڏاڏا اِبراهِيمِ، اِين ڪِنهِي ٿي. پڻ جي مُئلان مان ڪوئِي اُوئان وٽ جاسي، تو او آپري پاپان سين توبان ڪرسين.'

(31) پڻ اِبراهِيمہ کهيو تہ، ’جي او مُوسيٰ آن اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙان رِي وات ڪِنهِي مجين، تو مُئلان مان ڪوئِي جِيتو تي اُٺي، توئي پڻ اُوئي رِي وات او ڪِنهِي مجين.‘

پاپ آن ڏوھ ڪرڻ ري باري ۾

(متِي 6:18–7، 21–22، مرقس 42:9، لُوقا 1:17–4)

17 (1) پڇي يِسُوع آپري چيلان نا ڪهيو تہ، ’ايهڙين واتين ضرُور تيسين جِڪان ري ڪري ماڙهُو پاپ ڪرسين. پڻ ڏُک اُوئي سارُون اَهي جِڪي ري هٿا ايهڙين واتين تيئين تين. (2) جي ايهڙو ماڙهُو اِيٺان غرِيبان مان ڪيهِي نا پاپ ۾ ڦاسائي تو، تو اُوئي سارُون سُٺو اِين تيو هونت تہ اُوئي سين اَگ ۾ گهرتِي رو پٿر ڪنڌ ۾ ٻڌي اُوئي نا سمنڊ ۾ ڦگايو گيو هونت. (3) اِيئي ڪري هُوشيار رهو.

جي اَوهانجو ڪوئِي ڀائِي ڏوھ ڪري تو، تو اُوئي نا سمجهائو. آن جي او ڏوھ ڪرڻ سين توبان ڪري تو، تو اُوئي نا معافِي ڏيو. (4) جي او ڏينھ ۾ گهڙِي گهڙِي اَوهانجو ڏوھ ڪري تو، آن هر گهڙِي اَوهان وٽ آئي ڪهي تو تہ، ’هُون توبان تو ڪران‘، تو اُوئي نا معافِي ڏيتا رهو.‘

ويساھ رکڻ ري باري ۾

(5) پڇي خاص چيلان پريُو يِسُوع نا ڪهيو تہ، ’اَسانجو ويساھ وڌائو.‘

(6) تو پريُو يِسُوع اُوٺان نا ڪهيو تہ، ’جي اَوهانجو تُورِيئي ري ٻِج جِڏو ويساھ هونت، تو اَوهين اِيئي تُوت ري وڻ نا اِين ڪهي سگهيا هونت تہ، ’اِيها اُکڙي سمنڊ ۾ جائي اُگ‘، تو اُوئي اَوهانجو

ڪھڻ مڃيو ھونت.'

مالِڪ آن غُلام رو مِثال

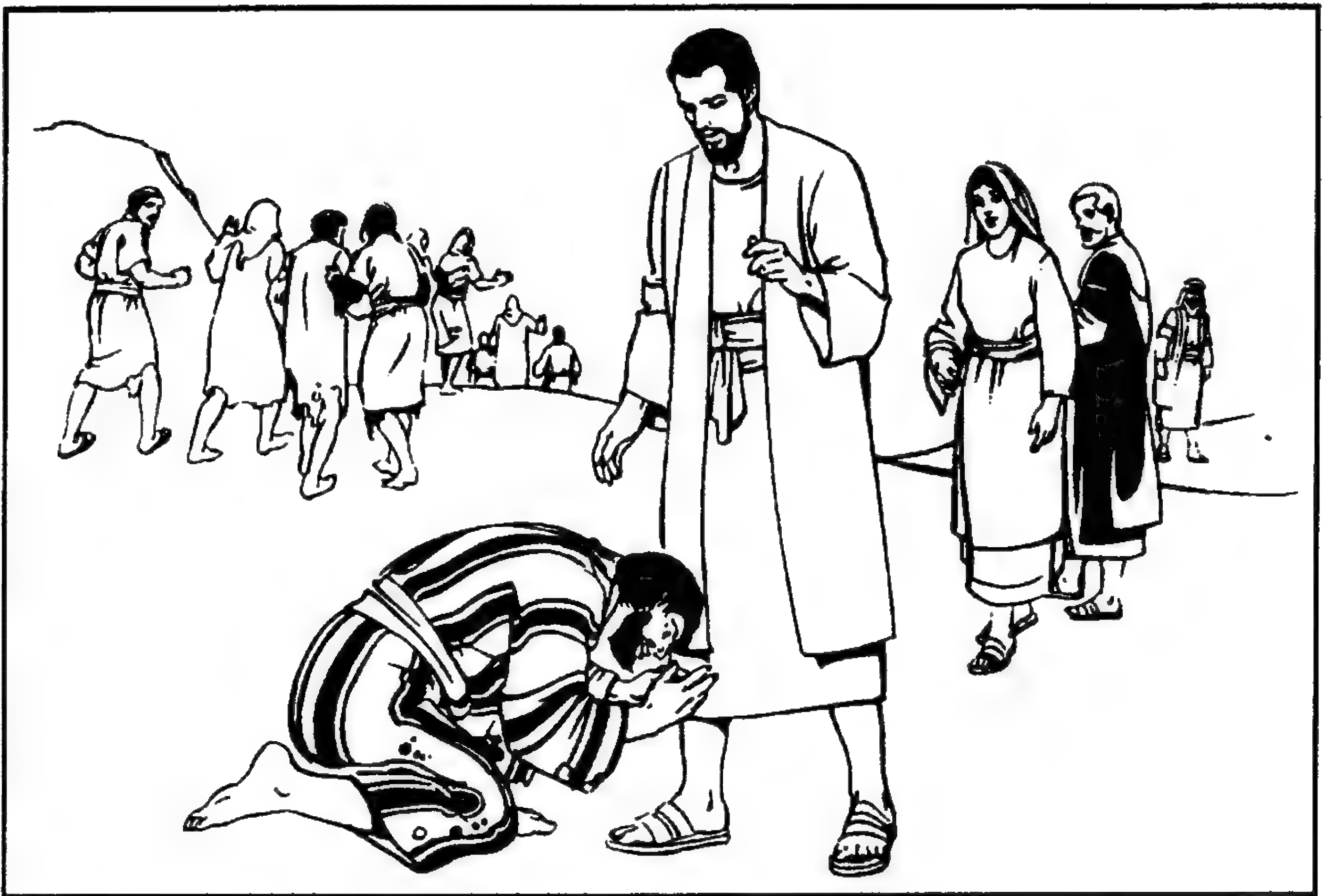
⑦'فرض ڪرو تہ اَوھان مان ڪيھِي رو غُلام اَھي جِڪو ڪيتر ڪيڙي تو يا رِڍان چاري تو. جڏھين او ڪيتر سين پڇو آئي تو، تڏھين ڪِي اَوھِين اُوئي نا اِين ڪھسو تہ، 'اُرھو آ، پيس. روٽِي کا.' ⑧بِلڪُل نہ. پڻ اَوھِين غُلام نا اِين ڪھسو تہ، 'مانھجِي روٽِي تَيار ڪر. جِتِي تائِين ھُون کائي پِيئي رھان، اُتِي تائِين سنبري مانھجِي شيوا ڪر. پڇي تُون پِلين جائي کا.' ⑨جڏھين غُلام اَوھانجو ڪھيَل ڪم پُورو ڪري تو، تو اَوھِين اُوئي را ٿورا پڻ ڪِنھِي مڃو. ⑩ايھڙي نمُوني اَوھان پڻ جڏھين آپ نا ڪھيَل سجا ڪم پُورا ڪريا ھوئين، تو اِين ڪھيا تہ، 'اَسِين تہ رُگو غُلام اَھان. جِڪو ڪم اَسان نا ڪرٽو ھتو، او اَسان ڪري ڇڏيو اَھي.'

يِسُوع رو ڏسان ڪوڑھيَل ماڑھُوئان نا سجا ڪرڻ

⑪ھيڪ ڏِينھ يِسُوع يرُوشلم شھر سمھون جاتي سامريہ آن گلِيل عِلائِقان ري دنگ وتا گيو پي. ⑫او ھيڪي گان ۾ پُجڻ واڑو ھتو، تڏھين ڏس ڪوڑھيَل ماڑھُو اُوئي نا سمھان آيا. او آئي يِسُوع سين اَڑگا پِيڇي ⑬وڏي سڏا ڪھڻ لگا تہ، 'اي يِسُوع، اي گرُو جِي، اَسان تي دَيا ڪرو.'

⑭تڏھين يِسُوع اُوئان نا ڏيکي ڪھيو تہ، 'اَوھِين جائي آپرِي طبِيعت پُوجارِيان نا ڏيکاڑو.' پڇي ڪِي ٿيو تہ جاتي جاتي او ڪوڑھ مان آجا ٿي صاف ٿي گيا.

⑮اُوئان مان ھيڪي جٽي جڏھين ڏِٺو تہ ھُون سجو ٿي گيو اَھان،

تڏهين او وڏي آواز سين اِيشوَر رِي واکاڻ کرتو پڇو وڙيو. ⑯اُوئي آئي يِسُوع ري پڳان تي کِري اُوئي را ٿورا مڃيا. او سامرِي قوم رو هتو. ⑰تڏهين يِسُوع کهيو تہ، 'ڏس ئي ماڻهُو صاف کو ٿيا کِي؟ تو ٻيجا نو جڻا کِٿ اَهين؟ ⑱اِيئي هيکي ڌارِين قوم واڙي سَوا ٻيجو کوئِي اِيشوَر رِي واکاڻ کرڻ سارُون پڇو کو آيو کِي؟' ⑲پڇي يِسُوع اُوئي نا کهيو تہ، 'اُٺِي جا. تاهجي ويساهہ تِنا سجو کريو اَهي.'

اِيشوَر ري راج رو آڻ

(متِي 24:23-28، 37-41، لُوقا 17:20-37)

⑳پڇي فريسِي ٽولي ري کينهک ماڻهُوئان يِسُوع نا پُڇيو تہ، 'اِيشوَر رو راج کڏهين آسي؟'

تڏهين يِسُوع وڙتِي ڏِنِي تہ، 'ايهڙِي کوئِي نِشانِي کو اَهي جِکِي سين اِيشوَر ري راج ري آڻ ري ٽاڻي رِي خبر پڻي. ㉑ماڻهُو اِين

ڪِنهِي ڪهين تہ، ’جوئو، اِيشوَر رو راج اِت اَهي يا اُت اَهي‘، ڪِي تہ حقِيقت ۾ او راج اَوهانجي وچ ۾ اَهي.‘

(22) پڇي يِسُوع آپري چيلان نا ڪهيو تہ، ’ايهڙا پڻ ڏِينھ آسين جڏهين اَوهِين مُنش پُتر ري ڏِينهان مان هيڪي ڏِينھ سارُون پيا سِڪسو، پڻ ڏيکي ڪِنهِي سگهو. (23) ماڙهُو اَوهان نا اِين ڪهسين تہ، ’اِت جوئو، يا اُت جوئو‘، پڻ اَوهِين جوڻ سارُون متان جايا، نِڪو ئي اُوئان پُٺيا هليا. (24) ڪِي تہ جِين ڪِوَڻ ٽيڻ ري ٽاٽي او آڪاس ري هيڪي دنگ سين بِيجي دنگ تائين چمڪي تِي، تِين مُنش پُتر آپري آڻ ري ڏِينھ ساگِي نمُوني پڌرو ٿيسي. (25) پڻ اُوئي سين اَگ ۾ اِين ٽيڻ کپي تہ او تمام گهڻا ڏُک سهي، آن اِيئي زماني را ماڙهُو اُوئي نا رد ڪري ڇڏين.

(26) مُنش پُتر ري ڏِينهان ۾ اِين رو اِين ٿيسي، جِين اَگي نُوح ري ڏِينهان ۾ ٿيو تو. (27) اُوئان ڏِينهان ۾ ماڙهُو کاتا پِيتا رهيا، آن آپرا ڇوڪرا آن نِينگرين پرڻاتا رهيا. نيٺ او ڏِينھ آيو جڏهين نُوح بيڙي ۾ جائي بيٺو، آن پڇي ٻوڏ آئِي، جِڪي بِيجان سجان نا ناس ڪري ڇڏيا.

(28) لُوط ري ڏِينهان ۾ پڻ ساگِي نمُونو ٿيو تو. او ماڙهُو کاتا پِيتا، واپار ڪرتا، فصل پوکتا، آن گهر ٺاهتا رهيا. (29) پڻ جِڪي ڏِينھ لُوط سدُوم شهر مان ٻاهر نِسريو، اُوئي ڏِينھ آڪاس مان جوت آن ٻڙتل پٿر وسيا، جِڪان اُتلان سجان ماڙهُوئان نا ناس ڪري ڇڏيا. (30) ساگِي نمُوني جِڪي ڏِينھ مُنش پُتر پڌرو ٿيسي، اُوئي ڏِينھ اِين رو اِين ٿيسي.

(31) اُوبي ڏِينھ جي ڪوئِي ماڙهُو آپري ڪُڌ رِي ڇِت تي اَهي، آن اُوئي رو سامانَ گهر ۾ اَهي، تو اُوئي نا آپرو سامانَ ڪٽڻ سارُون هيٺو اُترڻ نہ کپي. ساگِي نمُوني جي ڪوئِي آپري کيتر ۾ اَهي، تو اُوئي

نا پچو گهري آڻ نہ کپي. ㉜جِڪو لُوط رِي ڏوسِي سين ٿيو تو، او ياد ڪرو. ㉝جِڪو آپرِي حَياتِي بچاڻ چاهي تو، او اُوئي نا گونسي. پڻ جِڪو آپرِي حَياتِي گونئي تو، او اُوئي نا بچاسي.

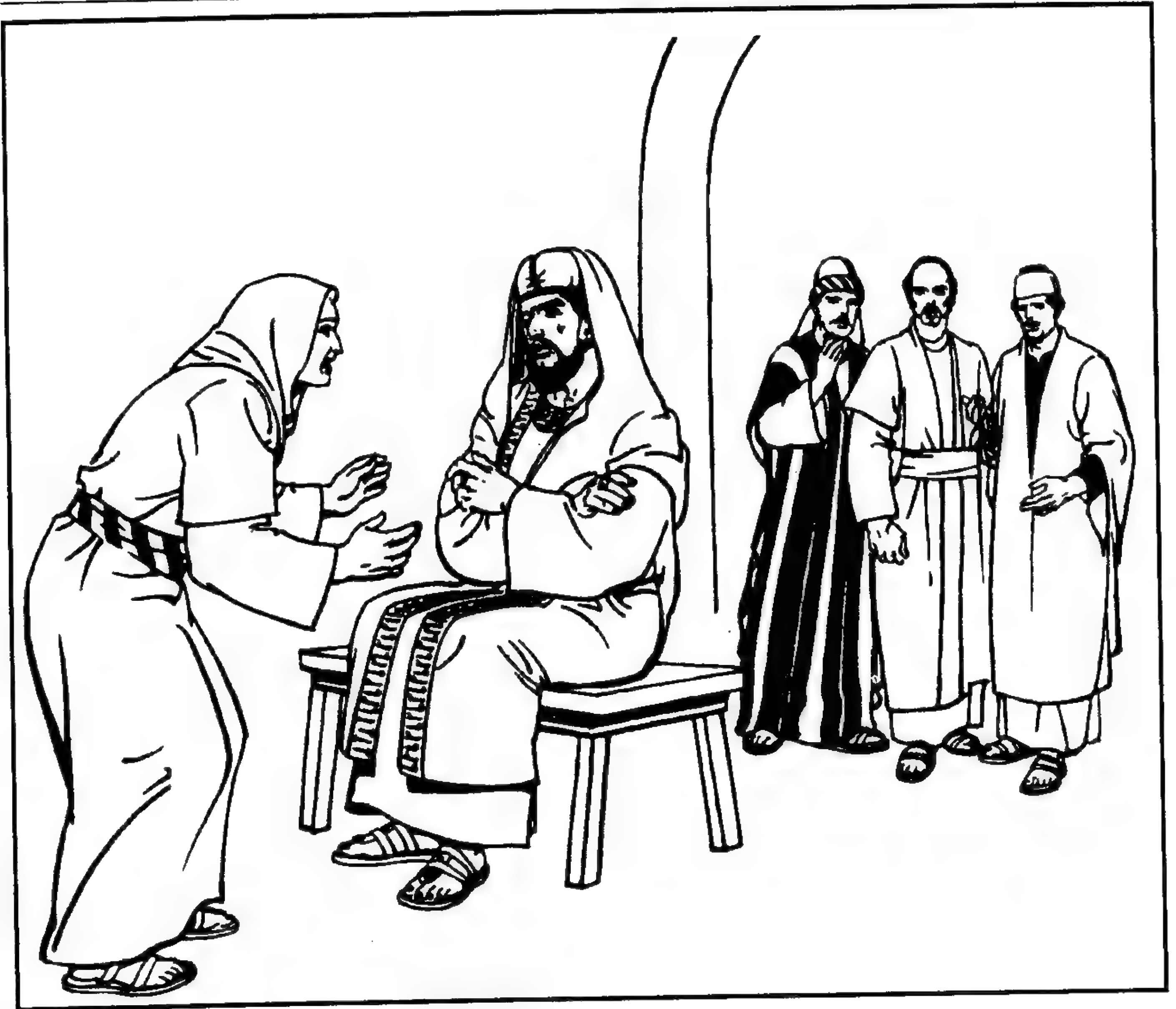
㉞هُون اَوهان نا سنيڙائُون تو تہ اُوئي رات ہہ جٹا هيڪِي کٹ تي سُتل هوسين، تو هيڪي نا تيڙيو جاسي، آن بِيجي نا ڇڏيو جاسي. ㉟ہہ ڏوسين پيڙين گهرتِي پِيستين هوسين، تو هيڪِي نا تيڙِي جاسي، آن بِيجِي نا ڇڏِي جاسي. ㊱(کيتر مِہ ہہ ماڑهُو هوسين، تو هيڪي نا تيڙيو جاسي، آن بِيجي نا ڇڏيو جاسي.)'

㊲تڏهين چيلان پُڇيو تہ، 'پرِيُو، اي واتين ڪِٹ تيسين؟'

تو يِسُوع کهيو تہ، 'جِٹ ڊُونڊِي هوسي، اُٹ گِرجهان پڻ آئي پيڙين تيسين.'

رنڈول ڏوسِي آن جج رو مِثال

18 ①پچي يِسُوع آپري چيلان نا هميشہ دُعا منگڻ آن هِمٹ نہ هارڻ رِي سِکيا ڏيڻ لگو. اُوئي اي مِثال ڏي کهيو تہ، ②'هيڪي شهر مِہ هيڪ جج هتو. اُوئي نا نِکو اِيشوَر رو بِيھ هتو، نِکو ئي ماڑهُوئان رِي پروَاه هتِي. ③اُوئي ئيج شهر مِہ هيڪ رنڈول ڏوسِي پڻ رهتِي. او گهڙِي گهڙِي اُوئي جج وٹ آئي کهتِي تہ، 'هيڪ ماڑهُو مانهجي خِلاف ٿيو اَهي. اَوهِين مانهجو اِنصاف ڪرو.' ④گهٹان ڏِينهان تائِين جج اُوئي رِي وات ڪو سنيڙِي. پڻ نيٹ اُوئي آپرِي دِل مِہ کهيو تہ، مِنا نِکو اِيشوَر رو بِيھ اَهي، نِکو ئي ماڑهُوئان رِي پروَاه اَهي. ⑤توئي پڻ اي رنڈول مِنا اِتا رويا ڏي تِي جو هُون اِيئي رو اِنصاف ڪرِيس، نِتاٹي اي گهڙِي گهڙِي آئي مِنا تپائي ڇڏسي.'

⑥تڏهين پرڀُو يِسُوع کهيو تہ، 'سنيڙو. اي بي اِنصاف جج ڪِي تو کهي. ⑦تو پڇي اِيشوَر آپري چُنديَل ماڙهُوئان رو اِنصاف ڪِنهِي ڪري ڪِي؟ جِڪو ڏِينهہ رات اُوئي وتا مدد سارُون دُعا منگين تا. او مدد ڪرڻ ۾ دير ڪرسي ڪِي؟ ⑧هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ او چيڪو اُوئان رو اِنصاف ڪرسي. پڻ جڏهين مُنش پُتر پڇو آسي، تڏهين ڪِي دُنيا ۾ ايهڙا ويساهہ رکڻ واڙا ماڙهُو ڏيکسي، يا نہ؟'

فرِيسِي آن ناڪو ليڻ واڙي رو مِثال

⑨پڇي جِڪان ماڙهُوئان نا آپري نيڪ هوڻ رِي پڪ هتِي آن بِيجان نا آپ سين گهٽ سمجهتا، اُوئان نا يِسُوع اي مِثال ڏي کهيو تہ، ⑩'بہ ماڙهُو وڏي مندر ۾ دُعا منگڻ سارُون گيا. هيڪ فرِيسِي

ٽولي رو ماڙهُو هتو، آن پِيجو ناڪو ليڻ واڙو. ⑪فريسِي اُٿ جائي پِيٽو، آن آپري من ۾ اِين دُعا منگڻ لگو ته، 'اي اِيشوَر، هُون تاهجا ٿورا مجان تو ته هُون پِيجان ري جِين ٺگِي، بي اِيمانِي آن بُرو ڪم ڪو تو ڪران، آن نِڪو ئي اِيئي ناڪو ليڻ واڙي جيهڙو آهان. ⑫هُون هفتي ۾ ٻه ڏِينهه وِرت رکان تو، آن آپرِي سجِي ڪمائِي رو ڏسون حِصو تاهجي نان تي ڏيئان تو.'

⑬پڻ ناڪو ليڻ واڙي اَڙگو پِيڇي آڪاس سمهون اَنکين ڪٽڻ پسند ڪو ڪرين. پڻ ڏُک وِڇيا آپرِي ڇاتِي ڪُٽتي ڪهڻ لگو ته، 'اي اِيشوَر، مين پاپِي تي دَيا ڪر.'

⑭پڇي يِسُوع ڪهيو ته، 'هُون اَوهان نا ڪهان تو ته فرِيسِي نه، پڻ اي ناڪو ليڻ واڙو اِيشوَر رِي نظر ۾ نيڪ ٿي گهري گيو. ڪِي ته جِڪو آپ نا وڏو سمجهي تو، اُوئي نا گهٽ ڪريو جاسي، آن جِڪو آپ نا گهٽ سمجهي تو، اُوئي نا وڏو ڪريو جاسي.'

يِسُوع رو نِنديان ٻاڙيان سين پريم ڪرڻ

(متِي 19:13-15، مرقس 10:13-16، لُوقا 18:15-17)

⑮هيڪ ڏِينهِ ڪينهڪ ماڙهُو آپرا نِنديا ٻاڙيا پڻ يِسُوع وٽ دُعا رو هٿ رکڻ سارُون تيڙي آيا. پڻ چيلان جڏهين اُوئان نا ڏِٺا، تڏهين روڪڻ لڳا. ⑯تو يِسُوع ٻاڙيان نا آپ وٽ سڏ ڪريو، آن چيلان نا کهيانتي تہ، ’ٻاڙيان نا مين وٽ آڻ ڏيو. اِيئان نا مَ روڪو. ڪِي تہ اِيشوَر رو راج اُوئان ماڙهُوئان سارُون اَهي جِڪو اِيئان ٻاڙيان جيهڙا اَهين. ⑰هُون اَوهان نا سچ تو کهان تہ جِڪو ماڙهُو هيڪي ٻاڙِيئي ري جين اِيشوَر ري راج نا قبُول ڪو تو ڪري، او اُوئي ہِ ڪڏهي پڻ ڪِنهِي آئي سگهي.‘

شاهُوڪار ماڻهُو آن اِيشوَر رو راج

(متِي 19:16–30، مرقس 10:17–31، لُوقا 18:18–30)

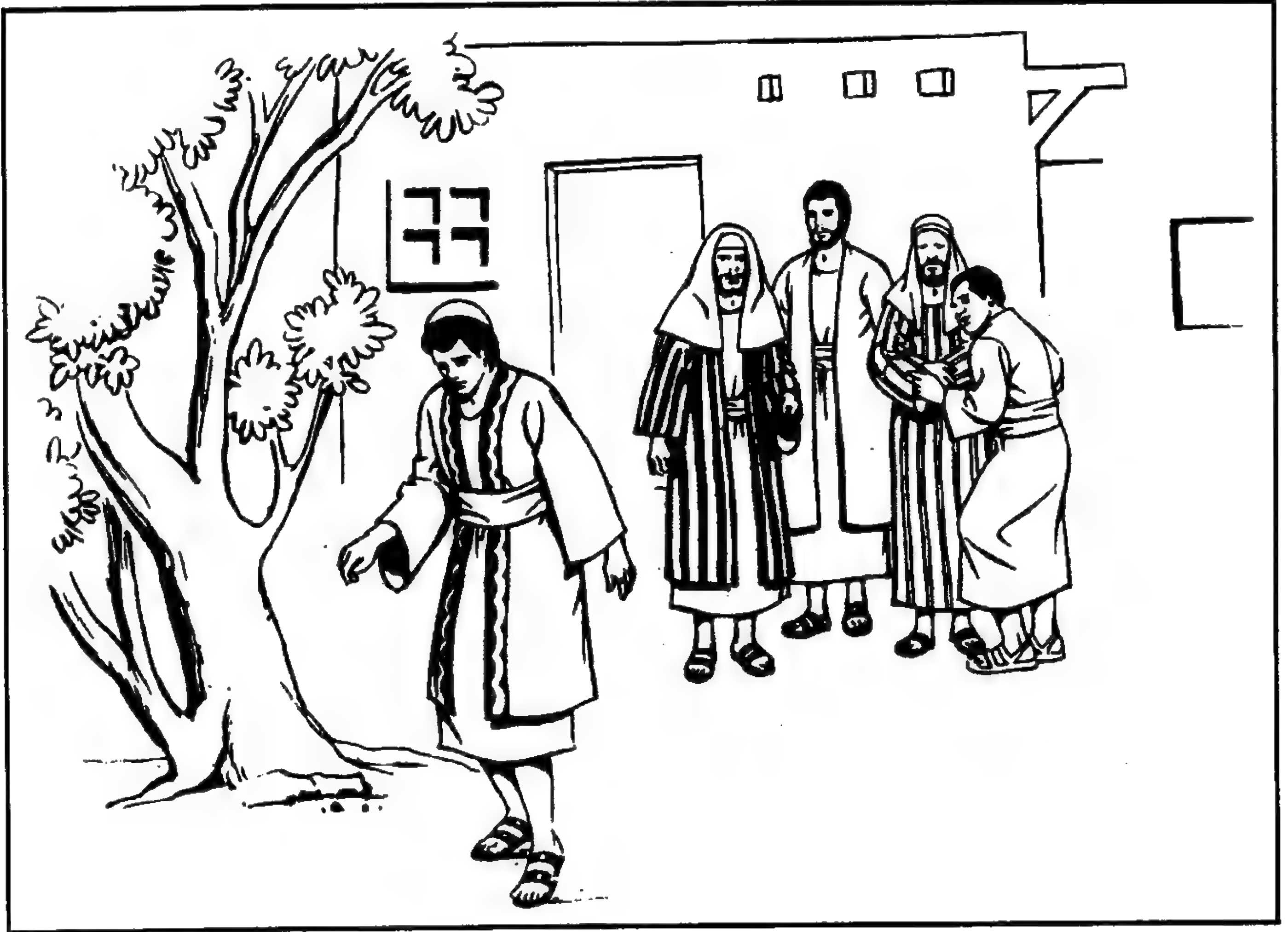
⑱پڇي هيڪي اَڳواڻ يِسُوع نا پُڇيو تہ، 'نيڪ گرُو، هُون ڪِي ڪران جو مِنا هميشہ رو جِيوَن جُڙي؟'

⑲تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، 'اَوهِين مِنا نيڪ ڪي ري ڪري ڪهو تا؟ اِيشوَر بِنا بِيجو ڪوئِي نيڪ ڪو اَهي. ⑳اَوهان نا اِيشوَر ري حُڪمان رِي تہ خبر اَهي تہ بُرو ڪم مَ ڪر، خُونَ مَ ڪر، چورِي مَ ڪر، ڪُوڙِي شاهِدِي مَ ڏي، آن آپري ما باپ رِي عِزت ڪر.'*

㉑اُوئي ڪهيو تہ، 'اِيئان سجان حُڪمان تي هُون نِنڍي ٽڪي سين هلتو پيو آئُون.'

㉒يِسُوع جڏهين اي وات سنيڙِي، تڏهين اُوئي نا ڪهيانتي تہ،

* خرُوج 20:12–16آن اِستِشنا 5:16–20 پڙهو

'اَوهان ۾ اَجان هيڪِي وات رِي کوٽ اَهي. اَوهان وٽ جِڪِين اَهي، او سجو ئي ويچي غرِيبان ۾ وِرهائي چڏو، تو اَوهان نا آڪاس ۾ خزانو جُڙسي. پڇي آئي مين پُٺيا هلو.' ㉓اي وات سنيڙي اَگواڻ گٽِتي ۾ پئي گيو، ڪِي تہ او تمام شاهُوڪار ماڙهُو هتو.

㉔يِسُوع اُوئي نا گٽِتي ۾ ڏيکي کهيو تہ، 'شاهُوڪار ماڙهُوئان سارُون اِيشوَر ري راج ۾ جاڻ تمام ڏُکيو اَهي. ㉕اُٺ رو سُوئِي ري پاکي مان منڻ ڏُکيو اَهي. پڻ شاهُوڪار ماڙهُوئان سارُون اِيشوَر ري راج ۾ جاڻ اُوئي سين پڻ ڏُکيو اَهي.'

㉖اِيئي تي جِڪان اي وات سنيڙي، اُوئان پُڇيو، 'تو پڇي ايهڙو ڪوڻ هوسي جِڪي نا چوٽڪارو جُڙسي؟'

㉗تڏهين يِسُوع وڙتي ڏِني تہ، 'جِڪو ڪم ماڙهُوئان سين تي ڪو تا سگهين، او ڪم اِيشوَر ڪري سگهي تو.'

㉘پڇي پَطرس ڪهيو تہ، 'جوئو، اَسِين تہ آپرا گهر گهاٽ چڏي

آَوهان پُنْيا هلڻ لڳا آَهان.'

㉙تڏهين يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تہ، 'هُون آَوهان نا سچ تو ڪهان تہ جِڪي ماڙهُو اِيشوَر ري راج سارُون آپرو گهر، آپرِي گهر وارِي، آپرا يائِي، آپرا ما باپ يا آپرا باڙيا ڇڏيا آَهين، ㉚اُوئي نا اِيئي دُنيا ۾ گهڻو وڌِيڪ جُڙسي، آن آڻ وارِي دُنيا ۾ هميشہ رو جِيوَن جُڙسي.'

يِسُوع رو آپري موت ري باري ۾ وڙي سنيڙاڻ

(متِي 20:17–19، مرقس 10:32–34، لُوقا 18:31–34)

㉛پڇي يِسُوع آپري بارهان چُنديَل چيلان نا هيڪي پاسي تيڙِي جائي ڪهيو تہ، 'جوئو، آپين يرُوشلم شهر سمهان هلان پيا. اُت او سجين ئي واتين پُورين ٿيسين جِڪو مُنش پُتر ري باري ۾ اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ وارا لِکي گيا آهين. ㉜اُوئي نا ڏارِين قوم ري ماڙهُوئان ري حَوالي ڪريو جاسي، جِڪو اُوئي تي ٺٺولين ڪرسين، اُوئي رِي بي عِزتِي ڪرسين آن اُوئي تي ٿُڪسين. ㉝او اُوئي نا ڦٽڪا هڻسين آن ماري ڇڏسين. پڇي تِيجي ڏِينهہ او جِيتو ٿي اُٿسي.'

㉞پڻ چيلا اُوئان واتيان مان ڪوئِي وات سمجهي ڪو سگهيا. او واتين اُوئان سين لِڪيَل رهين، آن اُوئان نا خبر ڪو پئِي تہ يِسُوع ڪِي پيو ڪهي.

يِسُوع رو هيڪي آَنڌي فقِير نا سجو ڪرڻ

(متِي 20:29–34، مرقس 10:46–52، لُوقا 18:35–43)

㉟جڏهين يِسُوع يريحُو شهر نا نيڙو پُڳو، تو اُت رستي تي هيڪي آَنڌي ماڙهُو بيسي پِنيو پي. ㊱اُوئي جڏهين ماڙهُوئان ري ميڙ منڻ رو هُل سنيڙيو، تڏهين پُڇيانتي تہ، 'اي ڪِي آَهي؟'

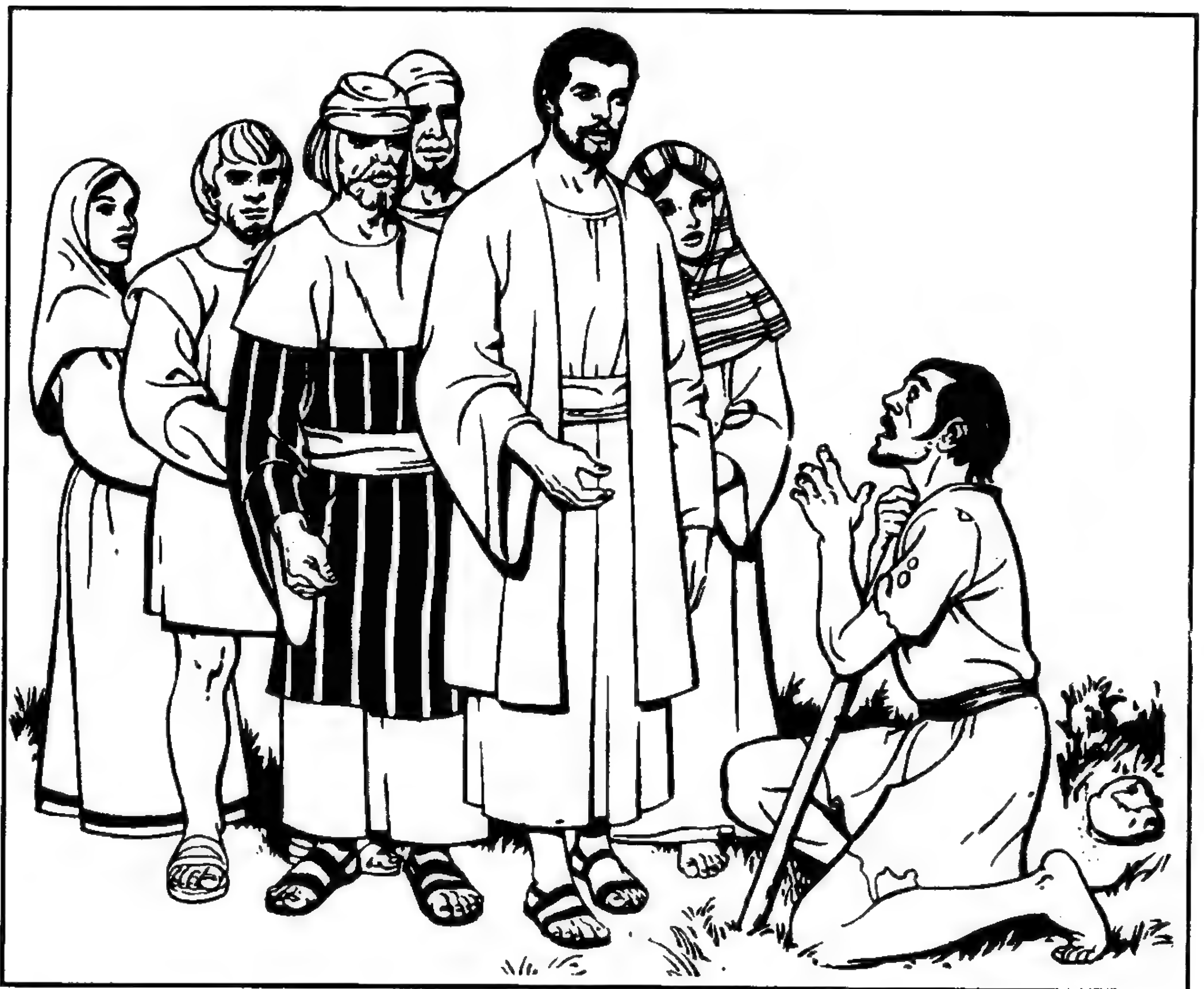
37ماڙھُوئان اُوئي نا سنيڙايو تہ، 'يِسُوع ناصرت شھر واڙو آئي پيو.'

38تڏھين اُوئي وڏي سڏا کھيو تہ، 'اي يِسُوع، دائُود را اولاد، مين تي دَيا کرو.'

39تڏھين جِکو ماڙھُو آگ ہِ گيا پي، اُوئان دڙکو ڏي کھيو تہ، 'ماٺ کر.'

پڻ او وڏيک زور سين کھڻ لگو تہ، 'دائُود را اولاد، مين تي دَيا کرو.'

40تڏھين يِسُوع پِيچي رھيو، آن ماڙھُوئان نا حُکم ڏِنانتي تہ، 'اِيئي نا مين وٽ تيڙي آئو.' جڏھين او نيڙو آيو، تڏھين يِسُوع اُوئي نا پُڇيو تہ، 41'تاھجِي مرضِي کِي اَھي تہ ھُون تين سارُون کِي کران؟'

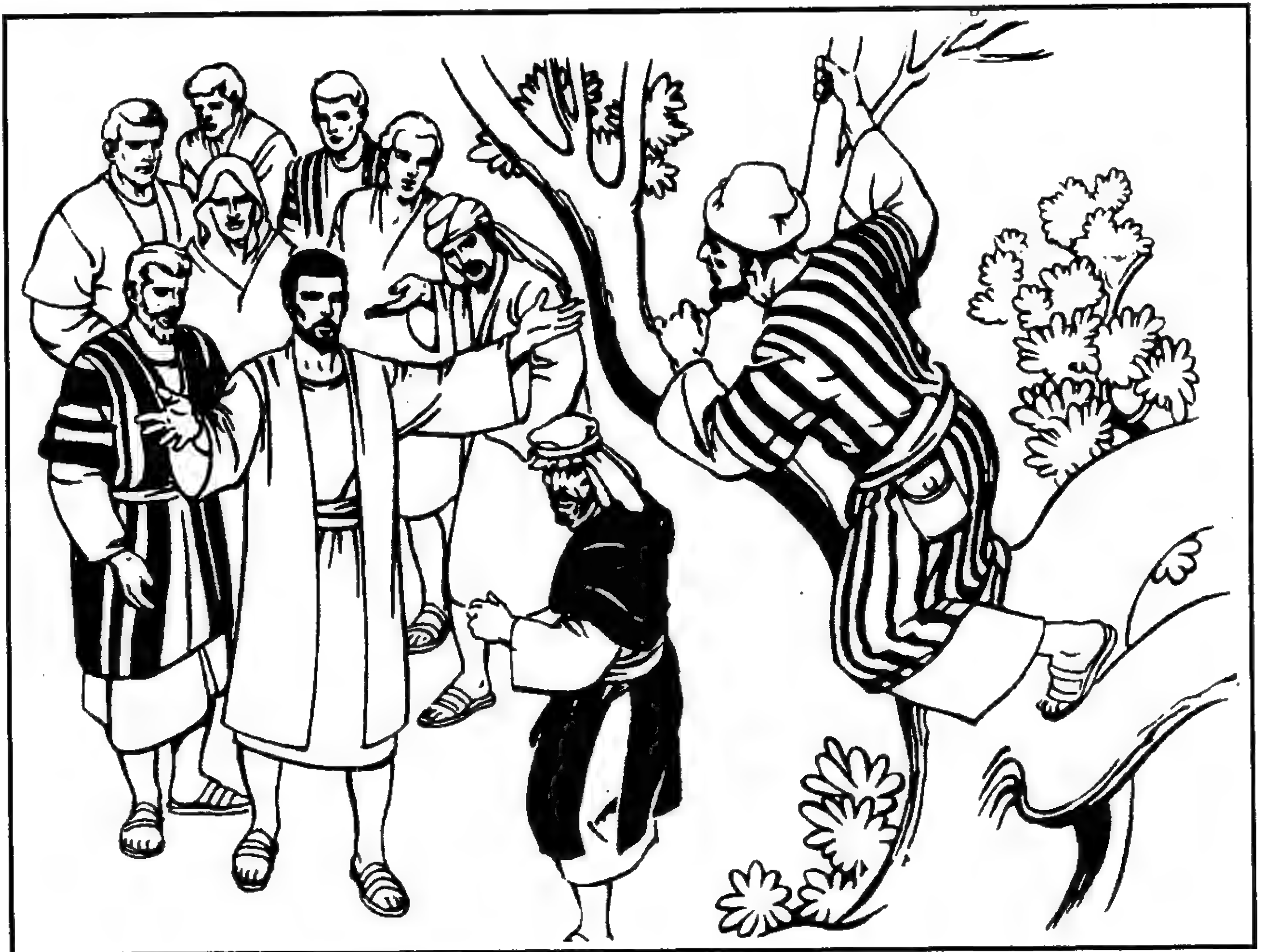
تڏهين اُوئي وڙتِي ڏِني تہ، 'ساڌُو جِي، هُون وڙي ڏيکڻ چاهُون تو.'

42 يِسُوع کهيو، 'تو پڇي ڏيک. تاهجي ويساه تِنا سجو کريو اَهي.' 43 اُوئي ئيج تاڻي او وڙي ڏيکڻ لگو، آن اِيشوَر رِي واکاڻ کرتو يِسُوع پُٺيا هلڻ لگو.

جڏهين ماڙهُوئان اي رنگ ڏِٺو، تڏهين سجان ئي اِيشوَر رِي واکاڻ کرِي.

يِسُوع رو زکائِي ري گهري جاڻ

19 1 پڇي يِسُوع يريحُو شهر ۾ آئي اُوئي وِچيا مٽيو پي. 2 اُت هيک ماڙهُو هتو جِکي رو نان زکائِي هتو. او ناکو ليڻ واڙان رو ٺيکيدار آن شاهُوکار ماڙهُو هتو. 3 اُوئي اي جوڻ رِي کوشِش پي کرِي تہ يِسُوع کِهو اَهي. پڻ ماڙهُو گهاڻا هتا،

آن اُوئي رو قد ننڍو هتو، اِيئي ڪري ڏيکي ڪو تي سگهيو. ④تو يِسُوع نا جوڻ سارُون او آگهو ڊوڙي جائي هيڪي اَنجيرَ ري وڻ مٿي چڙهي ٻيسي رهيو، ڪِي تہ اُوئي وڍي سين يِسُوع مٿڻ واڙو هتو.

⑤يِسُوع جڏهين اُوئي جڳها پُگو، تڏهين اُونچو جوئي ڪهيانتي تہ، 'زڪائِي، اَوهِين چيڪا هيٺا اُتري آئو، ڪِي تہ اَج مِنا اَوهانجي گهري تِڪٽو اَهي.' ⑥او جهٽ ۾ هيٺو اُتري آيو، آن يِسُوع نا خُوشِي سين آپري گهري تيڙي گيو. ⑦اي ڏيکي سجا ئي ماڙهُو سُس پُس ڪرڻ لگا تہ، 'جوئو، اي هيڪي پاپِي ري گهري تو تِڪي.'

⑧پڇي زڪائِي اُٺي پريُو يِسُوع نا ڪهيو تہ، 'اي پريُو، جوئو. هُون آپري سجِي مِلڪيَت رو آڌ حِصو غرِيبان نا وِرهائي تو ڏيئان. آن مين جِڪي سين پڻ نگِي ڪرِي اَهي، اُوئي نا چئوٽو پري تو ڏيئان.'

⑨تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، 'اَج اِيئي گهر نا ڇوٽڪارو جُڙي گيو اَهي، ڪِي تہ اي ماڙهُو پڻ اِبراهِيم ري اولاد مان اَهي، ⑩آن مُنش پُتر اُوئان نا جوڻ آن بچاڻ سارُون آيو اَهي جِڪو ڀُلجي گيا اَهين.'

سونان سِڪان رو مِثال

(متِي 25:14-30، لُوقا 19:11-27)

⑪جڏهين ماڙهُوئان اي واتين پي سنيڙين، تڏهين يِسُوع اُوئان نا هيڪ مِثال پڻ سنيڙايو، ڪِي تہ او يرُوشلم شهر ۾ پُجڻ واڙو هتو، آن ماڙهُوئان اِين پي سمجهيو تہ اِيشوَر رو راج اِيئي گهڙِي پڌرو تيڻ واڙو اَهي. ⑫يِسُوع ڪهيو تہ، 'هيڪ وڏو ماڙهُو هتو. او آپري عِلائِقي رو راجا تيڻ رو حق لي آڻ سارُون ٻِيجي ڪيهِي اَرگي مُلڪ سمهون رَوانو تيو. ⑬رَوانو تيڻ سين آگ ۾ اُوئي آپري نوڪران مان ڏسان

نا سڏ ڪري هر هيڪ نا هيڪ هيڪ سونو سِڪو* ڏِنو، آن ڪهيانتي تہ، ’جِتِي تائِين هُون وڙي پچو نہ آئُون، اُتِي تائِين اِيئان سين واپار هلايا.‘ ⑭ پڻ اُوئي ري عِلائِقي را ماڙهُو اُوئي سين وير رکتا. اِيئي ڪري اُوئان اُوئي پُٺيا آپرا ماڙهُو ميلهيا تہ اَسانجِي مرضِي ڪو اَهي تہ اي ماڙهُو اَسانجو راجا تي.

⑮جڏهين او ماڙهُو راجا تيڻ رو حق لي پچو آيو، تڏهين اُوئي حُڪم ڏِنو تہ جِڪان نوڪران نا هُون سونا سِڪا ڏي گيو تو، اُوئان نا مين وٺ تيڙي آئو، تہ جِين هُون جوئان تہ اُوئان واپار مان ڪِتو ڪِتو ڪمايو اَهي. ⑯پهلڪي آئي ڪهيو تہ، ’سائِين، اَوهانجي ڏِنل سِڪي مان ڏس سِڪا ڪمايا اَهين.‘

⑰تڏهين اُوئي ڪهيو تہ، ’شاباس. اي سُٺا نوڪر، تُون ٿوڙهي ۾ اِيماندار اَهين. اِيئي ڪري هُون تِنا ڏسان شهران رو راج ڏيئان تو.‘

⑱ٻيجي نوڪر آئي ڪهيو تہ، ’سائِين، اَوهانجي ڏِنل سِڪي مان پنچ سِڪا ڪمايا اَهين.‘

⑲تڏهين راجا اُوئي نا پڻ ڪهيو تہ، ’هُون تِنا پنچان شهران رو راج ڏيئان تو.‘

⑳ٽيجي نوڪر آئي ڪهيو تہ، ’سائِين، اي پيو اَهي اَوهانجو ڏِنل سِڪو. اِيئي نا مين رُومال ۾ ٻڌي رکيو تو. ㉑ڪِي تہ هُون اَوهان سين ٻيهاجيو پي جو اَوهِين ڏُکيا ماڙهُو اَهو. جِڪِين اَوهان پيڙو ئي ڪو ڪريو اَهي، او اَوهِين ڪٽو تا. آن جِڪِين اَوهان پوکيو ئي ڪو اَهي، او اَوهِين لُٽو تا.‘

㉒تڏهين راجا ڪهيو تہ، ’اي بيڪار نوڪر، تاهجي آپري واتيان سين هُون تِنا ڏوهارِي ڪرِيس. جڏهين تين اِين سمجهيو تي تہ هُون

*هيڪ سونَ رو سِڪو ٽِنهان مهِينان رِي مزُورِي هتِي.

ڏُکيو ماڙهُو اَهان، آن جِڪِين مين پيڙو ڪو ڪريو اَهي، او هُون ڪٽان تو، آن جِڪِين مين پوکيو ئي ڪو اَهي، او هُون لُٽان تو، ⑳تو پڇي مانهجا پئِيسا بئنڪ مِه ڪِي ڪو رکيا؟ اِين ڪرڻ سين مِنا وڙي آڻ ري تاٽي وياج تہ جُڙيو هونت.' ㉔پڇي جِڪو اُٿ پيٽل هتا، اُوئان نا راجا ڪهيو تہ، 'اِيئي وتا او هيڪ سِڪو ڦُڙي ليو، آن اُوئي ڏسان سِڪان واڙي نا ڏي چڏو.'

㉕تڏهين اُوئان ڪهيو تہ، 'سائِين، اُوئي وٽ تہ ڏس سِڪا اَگي اَهين.

㉖تو راجا ڪهيو تہ، 'هُون اَوهان نا ڪهان تو تہ جِڪي وٽ ڪينهڪ اَهي، اُوئي نا وڌِيڪ ڏِنو جاسي. پڻ جِڪي وٽ ڪِينهہ ڪو اَهي، اُوئي وتا او پڻ ليو جاسي جِڪِين اُوئي وٽ اَهي.

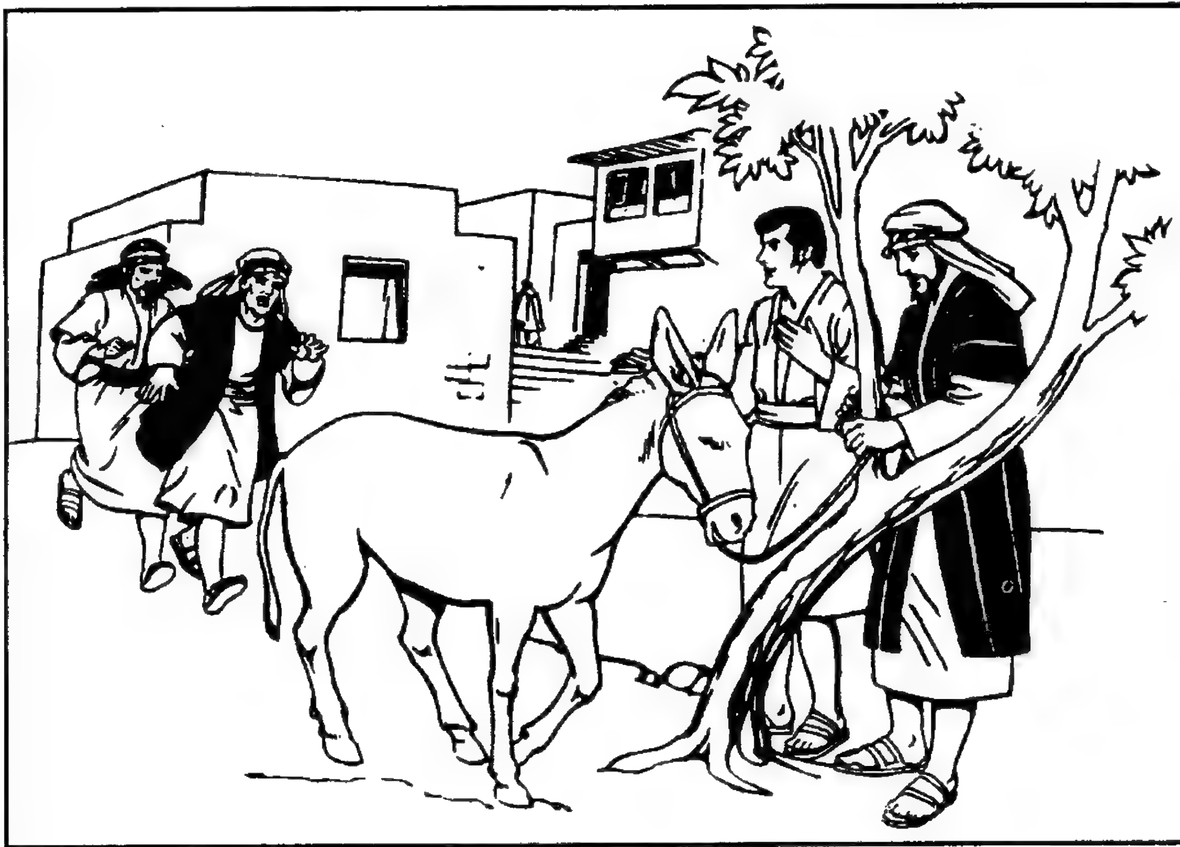
㉗پڻ مانهجا او دُشمن جِڪان رِي مرضِي ڪو هتِي تہ هُون اُوئان تي راج ڪران، اُوئان نا اِٿ تيڙي آئو، آن مانهجي اَنکيان اَگيا قتل ڪرو.'

يرُوشلم شهر مِه يِسُوع رو پڇاڙِي واڙو هفتو

يِسُوع رو يرُوشلم شهر نا نيڙو عِزت سين پُڄڻ

(متِي 1:21-11، مرقس 1:11-11، لُوقا 28:19-40، يُوحنا 12:12-19)

㉘پڇي يِسُوع اي واتين ڪري اَگهو وڌي يرُوشلم شهر سمهون هلڻ لگو. ㉙جڏهين او جيتُونَ نان ري جبل وٽ بيت فگي آن بيت عنياه گامان نا نيڙو آيو، تڏهين آپري چيلان مان ٻِيان نا اِين ڪهي ميلهيا تہ، ㉚'سمهلي گان جائو، آن جِين اَوهِين اُٿ پُجسو، تو هيڪ ڪودو ٻڌل ڏيکسو، جِڪي تي اَجان ڪوئِي ماڙهُو ڪو چڙهيو اَهي.

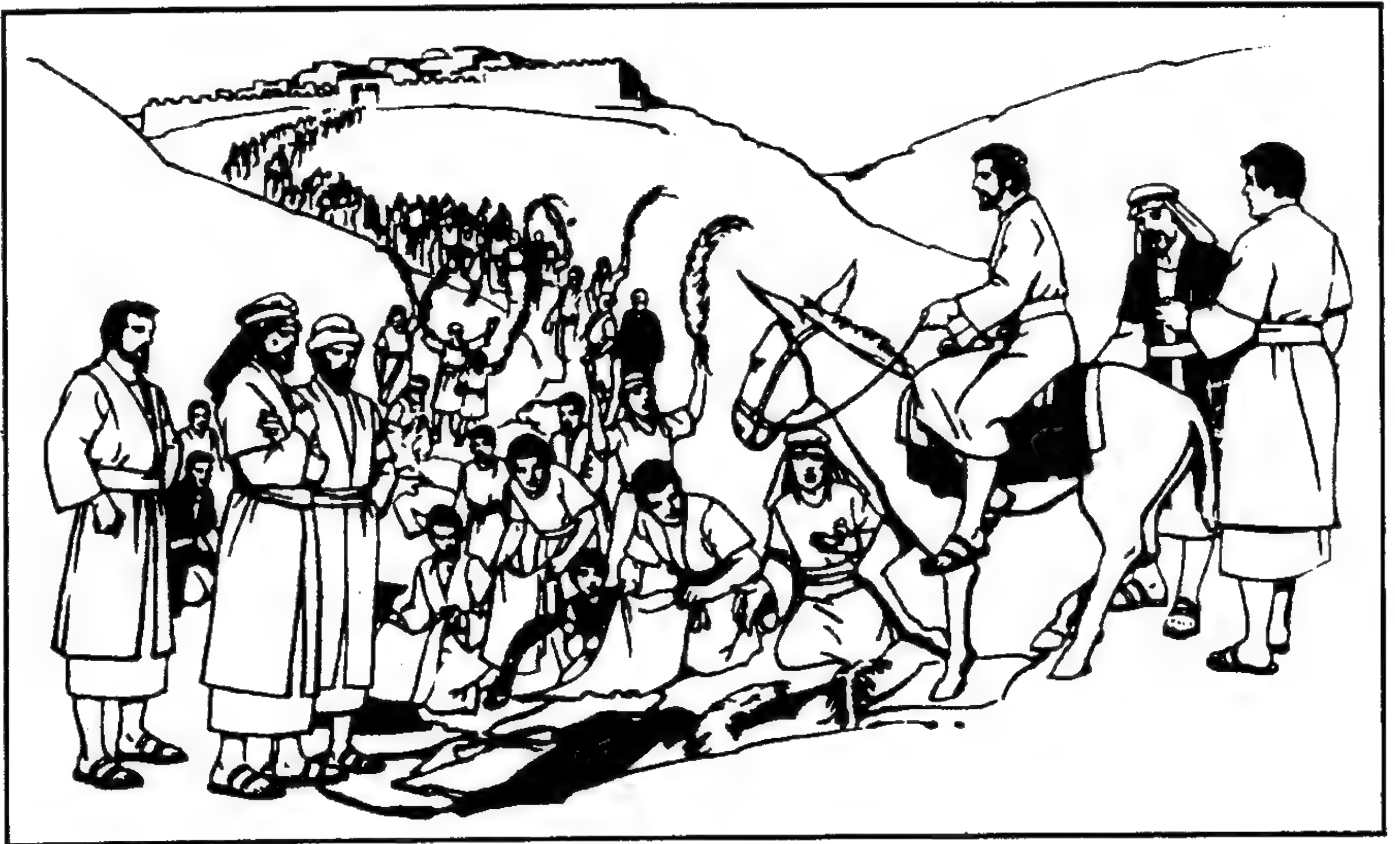

او چوڙهي اُرهو لي آئو. ⑶١ جي اَوهان نا ڪوئي پُڇي، ته 'اِيئي نا ڪِي تا چوڙهو؟'، تو اَوهين ڪهيا ته، 'اي پريُو نا ڪپي تو.''

⑶٢ پڇي ميلهيَل چيلان اُٿ جائي ڎِٺو ته يِسُوع جين ڪهيو تو، اِين رو اِين اَهي. ⑶٣ جڎهين اُوئان ڪودو چوڙهيو پي، تڎهين اُوئي ري ڎڻيان پُڇيو ته، 'اِيئي نا ڪِي تا چوڙهو؟'

⑶٤ اُوئان ڪهيو ته، 'اي پريُو نا ڪپي تو.' ⑶٥ پڇي او ڪودو يِسُوع وٹ لي آيا، آن اُوئي تي آپرا ٹوئال رکي يِسُوع نا متي چاڙهيانتي. ⑶٦ جڎهين يِسُوع چڙهي رَوانو ٿيو، تڎهين ماڑهُوَ آپرا ٹوئال وِڇي تي وِچاتا پي گيا.

⑶٧ پڇي يِسُوع اُوئي جگها نا نيڑو آئي پُگو جِٹ وِڇو جيتُونَ نان ري جبل وٽا هيٺو جائي تو. اُٹ چيلان رو سجو ميڙ خُوش ٿي وڎي آواز سين اِيشوَر ري واڪاڻ ڪرڻ لگو، ڪِي ته اُوئان يِسُوع را وڎا ڪم ڎِٺا تا. ⑶٨ اُوئان ڪهيو پي ته،

'اِيشوَر رِي آسِيس اِيئي راجا تي هوئي،
جِڪو پريُو اِيشوَر ري نان سين آئي تو.
آڪاس ۾ سُک تي،
آن سرگ ۾ اِيشوَر رِي واڪاڻ.'*

39 اُوئي ميڙ مان فرِيسِي ٽولي ري ڪينهڪ ماڙهُوئان يِسُوع نا ڪهيو تہ، 'گرُو جِي، اَوهانجي چيلان نا ماٺ ڪرائو.'

40 تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، 'هُون اَوهان نا يقِينَ سين ڪهان تو تہ جي اي ماٺ ٿيا، تو جِڪو پٿر اَهين، او پڻ زور سين ٻولسين.'

يِسوع رو يرُوشلم شهر سارُون روڻ

41 جڏهين يِسُوع يرُوشلم نا نيڙو آيو، تڏهين شهر نا ڏيکي اُوئي سارُون گهڻو روڻ لگو، 42 آن ڪهيانتي تہ، 'اي يرُوشلم واڙان، جي اَوهان رُڳو اَجوڪي ڏينهہ او واتين اوڙکين هونت جڪو سُک ڏيئين تين، تو تمام سُٺو ٿيو هونت. پڻ هي او واتين اَوهانجي سمجھ سين ٻاهر اَهين.

* زبُور 118:26 پڙهو

43 ڪِي تہ ايھڙا ڏِينھ اَوھان تي آسين، جڏھين اَوھانجا دُشمن اَوھانجي چاري پاسي گھيرو ڏي مورچا ٺاھسين، آن اَوھان نا سجان پاسان سين سوڙا ڪرسين. 44 اَوھِين جِڪو شھر ۾ رھو تا، اَوھانجا دُشمن اَوھان نا پٽ سين ھٽي ماري چڏسين، آن اَوھانجي شھر نا اِين ناس ڪرسين جو ڪوئِي پٿر آپرِي جگھا تي ڪِنھِي رھي. ڪِي تہ اَوھان او ٽاٽو ڪو اوڙکيو جڏھين اِيشوَر اَوھان نا بچاڻ سارُون آيو تو.

يِسُوع رو وڏي مندر ۾ جاڻ

(متِي 21:12–17، مرقس 11:15–19، لُوقا 19:45–48، يُوحنا 2:13–22)

45 اُوئي سين پڇي يِسُوع وڏي مندر ۾ گيو، آن اُٿ جِڪو ڏيتِي ليتِي ڪرتا، اُوٺان نا ٻاھر ڪيڻ لگو، 46 آن ڪھيانتي تہ، 'شاستر ۾ لِکيَل اَھي تہ

'مانھجو گھر دُعا منگڻ رو گھر تيسي.'*

پڻ اَوھان اِيئي نا ڏاڙيلان رو اَڏو ٺاھي چڏيو اَھي.'

47 پڇي يِسُوع ھر روز وڏي مندر ۾ جائي سِکاڻ لگو. پڻ جِڪو وڏا پُوجارِي، پندت آن اِسرائيلِي قوم را وڏا ماڙھُو ھتا، او يِسُوع نا مارڻ رِي ڪوشِش ڪرتا رھيا. 48 پڻ اُوٺان نا اِين ڪرڻ رو وجھ ڪو تي جُڙيو، ڪِي تہ سجا ئي ماڙھُو يِسُوع رين واتين ڪن ڏي سنيڙتا.

يِسُوع ري ڪم ڪرڻ ري حق ري باري ۾ سوَال

(متِي 21:23–27، مرقس 11:27–33، لُوقا 20:1–8)

20 1 اُوٺان ئيج ڏِينھان ۾ ھيڪ ڏِينھ يِسُوع وڏي مندر ۾ ماڙھُوئان نا سِکايو پي، آن خُوشخبرِي پي سنيڙا يانتي.

* يسعياه 56:7 پڙھو

تڏهين ڪِي ٿيو تہ وڏا پُوجارِي، پنڊت، آن اِسرائيلِي قومہ را اَگواڻ اُوئي وٽ آئي پِيتا، ②آن پُڇيانتي تہ، 'اَوهان نا اي ڪمہ ڪرڻ رو ڪيهڙو حق اَهي؟ آن اَوهان نا اي حق ڪي ڏِنو اَهي؟'

③اِيئي تي يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تہ، 'هُون پڻ اَوهان نا هيڪ وات پُڇان تو. اَوهِين مِنا اي سنيڙائو، ④تہ يُوحنا اِيشوَر ري طرف سين پَوِيتر سِنانَ ڏيتو، يا ماڙهُوئان ري طرف سين؟'

⑤تو او آپت ہِ ڪهڻ لگا تہ، جي آپِين اِين ڪهسان تہ 'اِيشوَر ري طرف سين'، تو اي آپان نا ڪهسي 'تو پڇي اَوهان اُوئي رِي وات ڪِي ڪو مڃِي؟' ⑥آن جي آپِين اِين ڪهسان تہ 'ماڙهُوئان ري طرف سين'، تو سجا ماڙهُو آپان نا پٿر هٿي ماري چڏسين. ڪِي تہ اُوئان نا پڪ اَهي تہ يُوحنا اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙو هتو.' ⑦تو اُوئان ڪهيو تہ، 'اَسان نا خبر ڪو اَهي تہ ڪي ري طرف سين ڏيتو.'

⑧تڏهين يِسُوع اُوئان نا ڪهيو، 'تو پڇي هُون پڻ اَوهان نا ڪِنهِي سنيڙائُون تہ مِنا اي ڪمہ ڪرڻ رو ڪيهڙو حق اَهي.'

ظُلمِي هاڙيان رو مِثال

(متِي 21:33-44، مرقس 12:1-11، لُوقا 20:9-18)

⑨پڇي يِسُوع ماڙهُوئان نا اي مِثال ڏي ڪهڻ لگو تہ، 'هيڪ ماڙهُو هتو. اُوئي هيڪ اَنگُوران رو باغ پوڪايو. پڇي او باغ هاڙيان نا ٺيڪي تي ڏي آپ گهٽا ڏِينهہ ڪيهِي بِيجي مُلڪ هليو گيو.

⑩جڏهين اَنگُور توڙڻ را ڏِينهہ آيا، تڏهين ڌڻِي هيڪ نوڪر ميلهيو تہ او هاڙيان وٽا اَنگُوران رو حِصو لي آئي. پڻ هاڙيان اُوئي نا ڪُٽي ٺلي هٿي پڇو رَوانو ڪري چڏيو. ⑪پڇي ڌڻِي هيڪ بِيجو نوڪر ميلهيو. پڻ اُوئان اِيئي نا پڻ ڪُٽي بي عِزتِي ڪري ٺلو پڇو

رَوانو ڪري ڇڏيو. ⑫ پڇي ڏٽِي وڙي تِيجو نوڪر ميلهيو. پڻ اُوئان اِيئي نا پڻ ڪُٽيو، آن لوهِيئاڙو ڪري ڏڪِي باغ مان ٻاهر ڪڍي ڇڏيو.

⑬ اِيئي تي باغ ري ڏٽِي ڪهيو تہ، ’هي هُون ڪِي ڪران؟ آپرو پريمِي ڏِڪرو ميلهان. هاڙِي پڪ سين اُوئي رِي عِزت ڪرسين.‘

⑭ پڻ جڏهين هاڙيان ڏٽِي ري ڏِڪري نا آتي ڏِٺو، تڏهين او آپت مِ ڪهڻ لڳا تہ، ’اي تہ باغ رو وارث اَهي. آئو تہ اِيئي نا ماري ڇڏان، پڇي مِلڪيَت آپڻِي تيسي.‘ ⑮ پڇي اُوئان اُوئي نا باغ مان ٻاهر ڪڍي ماري ڇڏيو.

هي باغ رو ڏٽِي هاڙيان نا ڪِي ڪرسي؟ ⑯ او آپ آسي، آن اِيئان هاڙيان نا ماري ڇڏسي. پڇي آپري باغ مِ بِيجا ماڻهُو سنپالڻ سارُون پيچاڙسي.

اي سنيڙي ماڻهُوئان ڪهيو تہ، ’اِين نہ ٿي.‘

⑰ پڻ يِسُوع اُوئان سمهون جوئي ڪهيو تہ، ’جي اِين نہ ٿينت، تو پڇي اِيئي شاستر رِي وات رو ڪيهڙو مطلب اَهي؟

’جِڪو پٿر مِستريان رد ڪري ڇڏيو تو،
او ساڳِي پٿر گهر ري ڪُنڊ مِ سجان سين
ضرُورت واڙو تيو اَهي.‘*

⑱ جِڪو اُوئي پٿر متي ڪِرسي، او ٽُڪرا ٽُڪرا تي جاسي. آن جِڪي متي او پٿر ڪِرسي، اُوئي نا چُورا چُورا ڪري ڇڏسي.‘

ٽيڪس ڀرڻ ري باري مِ سوال

(متِي 22:15–22، مرقس 12:12–17، لُوقا 20:19–26)

⑲ اُٿ جِڪو پنڊت آن وڏا پُوجارِي هتا، او سمجهي گيا تہ

* زبُور 118:22 پڙهو

يِسُوع اي مِثال اَسانجي باري ۾ ڏِنو اَهي. اِيئي ڪري اُوئان يِسُوع نا اُوئي ئيج تاٽي جهلاڻ رِي ڪوشِش ڪرِي. پڻ او ماڙهُوئان سين بِيهاجيا پي.

⑳ پڇي اُوئان يِسُوع نا اَنک ۾ رکيو، آن اُوئي پُٺيا آپرا چاڙتا ميلهيانتي تہ جِين او آپ نا ڌرمِي ماڙهُو سڏائي يِسُوع نا آپرِي وات ۾ قاسائين، آن پڇي رُومِي راج ڪرڻ واڙي ري حَوالي ڪرين.

㉑ اُوئان چاڙتان يِسُوع نا ڪهيو تہ، 'گرُو جِي، اَسان نا خبر اَهي تہ جِڪِين اَوهِين ڪهو تا آن سِکائو تا او سجو ئي صحِيح اَهي، آن اَوهِين ڪيهِي رو پاسو ڪو تا ڪٽو. پڻ اَوهِين سچ سين اِيشوَر رِي وات ڏيکاڙو تا. ㉒ هي اي سنيڙائو تہ شاستر ري جِين اَسان نا رُومِي راجا نا ٽيکس ڏيڻ ڪپي، يا نہ؟'

㉓ يِسُوع اُوئان رِي چالاڪِي سمجهي گيو، آن اُوئان نا ڪهيانتي تہ، ㉔ 'چاندِي رو هيڪ سِڪو مِنا ڏيکاڙو. اِيئي تي ڪي رو ڦوٽو اَهي، آن ڪي رو نان لِکيَل اَهي؟'

㉕ تڏهين اُوئان ڪهيو تہ، رُومِي مُلڪ ري راجا رو.'

اِيئي تي يِسُوع اُوئان نا ڪهيو، 'تو پڇي جِڪو راجا رو اَهي، او راجا نا ڏيو، آن جِڪو اِيشوَر رو اَهي، او اِيشوَر نا ڏيو.'

㉖ او چاڙتا ماڙهُوئان اَگيا يِسُوع نا آپرِي وات ۾ قاسائي ڪو سگهيا. پڻ اُوئي رِي وڙتِي تي حيرانَ تي ماٺ تي گيا.

جِيتو ٿي اُٺڻ ري باري ۾ سَوال

(متِي 22:23-33، مرقس 12:18-27، لُوقا 20:27-40)

㉗ پڇي صدُوقِي ٽولي را ڪينهڪ ماڙهُو يِسُوع وٽ آيا. اُوئان رو پڪو ويساهُ هتو تہ مرڻ سين پڇي ماڙهُو وڙي جِيتو ڪو تو ٿي.

اُوئان يِسُوع نا پُڇيو تہ، (28) گرُو جِي، مُوسيٰ آپان سارُون لِکيو اَهي تہ جي کوئِي پرٽيَل ماڙهُو بِنا اولاد مري جائي تو، تو اُوئي رو ڀائِي آپرِي ڀاڀِي نا گهر ہِ بيساڙي، تہ جِين آپري ڀائِي سارُون اولاد ٿي.

(29)تو ست ڀائِي هتا. وڏي ڀائِي شادِي کرِي، آن بِنا اولاد مري گيو. (30)تو بيجي ڀائِي آپرِي ڀاڀِي نا گهر ہِ بيساڙِي، آن او پڻ بِنا اولاد مري گيو. (31)پڇي تِيجي ڀائِي سين پڻ اِين رو اِين ٿيو. اِيئي نمُوني ست ئي ڀائِي اُوئي ساگِي ڏوسِي نا آپري گهر ہِ بيساڙي بِنا اولاد مري گيا. (32)نيٺ او ڏوسِي پڻ مري گئِي.

(33)هي جڏهين اِيشوَر ماڙهُوئان نا جِيتا کري اُٺاڙسي، تو اُوئان ڀايان مان او ڏوسِي کي رِي ٿيسي؟ کِي تہ ستان ئي ڀايان اُوئي نا گهر ہِ بيساڙِي ٿِي.

(34)تڏهين يِسُوع اُوئان نا کهيو تہ، 'اِيئي دُنيا را ماڙهُو پرٽجين تا، آن آپرين نِينگرين پرٽائين تا. (35)پڻ او ماڙهُو جِکان نا اِيشوَر مُئلان مان جِيتا کرڻ جيهڙا آن بيجِي دُنيا ہِ رهڻ جيهڙا سمجهي تو، او اُٿ نِکو پرٽجين تا نِکو ئي آپرين نِينگرين پرٽائين تا، (36)کِي تہ او فرِشتان جيهڙا اَهين، آن کڏهي پرٽجي کو تا سگهين. او اِيشوَر را اولاد اَهين، کِي تہ اِيشوَر اُوئان نا مُئلان مان جِيتا کريا اَهين.

(37)هي مُئلان رو جِيتا ٿي اُٿڻ ري باري ہِ اي وات مُوسيٰ آپ ثابت کري سنيڙائِي اَهي. شاستر ہِ جِٿ ٻرتل ٻُوٽي ري باري ہِ لِکيَل اَهي، اُوئي جگها مُوسيٰ پريُو اِيشوَر نا 'اِبراهِيم، اِضحاق آن يعقُوب رو اِيشوَر'* کهي تو. (38)تو اِيشوَر مُئلان رو نہ، پڻ جِيتان رو اَهي، کِي تہ اِيشوَر ري نظر ہِ او سجا ئي جِيتا اَهين.'

(39)اي سنيڙي کينهک پندتان کهيو تہ، 'گرُو جِي، اَوهِين ٺِيک

* خرُوج 6:3 پڙهو

تا ڪهو.

⑩40 پڇي اُوٺان ۾ يِسُوع وٽا وڌيڪ واتين پُڇڻ رِي هِمت ڪو رهِي.

اِيشوَر ري چُنديَل مسِيح ري باري ۾ سَوال

(متِي 22:41-46، مرقس 12:35-37، لُوقا 20:41-44)

41 تڏهين يِسُوع اُوٺان نا پُڇيو تہ، 'ماڑهُو اِين ڪِين کهي سگهين تا تہ اِيشوَر رو چُنديَل مسِيح دائُود راجا رو اولاد اَهي؟ 42 ڪِي تہ دائُود آپ آپري يُجنان ري ڪِتاب زبُور ۾ لِکيو اَهي تہ،

'پرڀُو اِيشوَر مانهجي پرڀُو نا کهيو تہ،

مانهجي سُبتي پاسي اُتِي تائِين بيس،

43 جِتِي تائِين هُون تاهجي دُشمنان نا

تاهجي پگان ۾ نہ ناکان.'*

44 جڏهين دائُود آپ مسِيح نا پرڀُو کهي تو، تو پڇي مسِيح اُوئي رو اولاد ڪِين ٿيو؟'

يِسُوع رو پندتان سين هُوشيار رهڻ رو کهڻ

(متِي 23:1-36، مرقس 12:38-40، لُوقا 20:45-47)

45 تڏهين سجان ماڑهُوٺان ري رُوبرُو يِسُوع آپري چيلان نا کهيو تہ، 46 'پندتان سين هُوشيار رهو. اُوٺان نا ڊِگها گگها پهري ماڑهُوٺان ۾ گهُمڻ رو شونق اَهي. اُوٺان نا اي پڻ شونق اَهي تہ ماڑهُو اُوٺان سين بازاران ۾ عِزت سين نمسڪار ڪرين. بِيجو تہ او مندرانِ ۾ خاص جگهايان تي بيسڻ، آن دعوَتان ۾ عِزت واڙيان جگهايان تي بيسڻ پسند ڪرين تا. 47 او اِين پڻ ڪرين تا جو رنڎول

---

* زبُور 110:1 پڑهو

ڏوسيان را گھر ڦُڙين تا، آن آپ نا سُٺا ثابت ڪرڻ سارُون وڏين وڏين دُعائين منگين تا. ايھڙان ماڙھُوئان نا تمام گھٽِي سزا جُڙسي.'

هيڪِي رنڌول ڏوسِي رو ڏرم دانَ

(مرقس 12:41–44، لُوقا 21:1–4)

21 ①پڇي يِسُوع متي جويو تہ اُوئي ڪينھڪ شاھُوڪار ماڙھُوئان نا وڏي مندر ہِ ڏِيا جِڪان ڏرم دانَ واڙيان پيتيان ہِ دانَ پي ناکيو. ②اُوئي هيڪِي غرِيب رنڌول نا پڻ ہہ آنا ناکتي ڏِيِي. ③تڏھين يِسُوع چيلان نا ڪھيو تہ، 'ھُون اَوھان نا سچ تو کھان تہ اِيئي غرِيب رنڌول ڏوسِي سجان سين گھٽو دانَ ڏِنو اَھِي. ④ڪِي تہ اُوئان سجان آپرِي بچت مان دانَ ڏِنو اَھِي. پڻ اِيئي رنڌول ڏوسِي غرِيبِي ہِ جِڪو پڻ اِيئي وٹ ھتو، او دانَ ڏي چڏيو.'

يِسُوع رو وڏو مندر ناس ٿيڻ ري باري ۾ سنيڙاڻ

(متِي 24:1–2، مرقس 13:1–2، لُوقا 21:5–6)

⑤ ڪينهڪ ماڙهُوئان وڏي مندر ري باري ۾ واتين پي ڪرين تہ، 'ڪيهڙا سُنا پٿر آن اِيشوَر ري نان تي ڏِنل شئين اَهين جِڪان سين اي سِينگاريَل اَهي.'

تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، ⑥ 'اي جِڪو اَوهِين هِيٺا ڏيکو پيا، ڪو ايهڙو وقت آسي جڏهين اي سجو ئي جهوريو جاسي. ڪوئِي پٿر آپرِي جگها تي ڪِنهِي رهي.'

دُنيا ري پڇاڙِي واڙي ٽاڻي سين اَگ ۾ نِشانين

(متِي 24:3–14، مرقس 13:3–13، لُوقا 21:7–19)

⑦ تڏهين اُوئان ماڙهُوئان يِسُوع نا پُڇيو تہ، 'گُرُو جِي، او وات ڪڏهين ٿيسي؟ آن ڪيهڙِي نِشانِي پڌرِي ٿيسي، جِڪي سين خبر پاسي تہ او وات ٿيڻ واڙِي اَهي؟'

⑧ تڏهين يِسُوع ڪهيو تہ، 'هُوشيار رهو، متان اَوهِين ٺگجي نہ جائو. ڪِي تہ گهڻا ماڙهُو مانهجو نان لي آسين. او ڪهسين تہ، 'اِيشوَر رو چُنديَل بچاڻ واڙو هُون اَهان'، آن 'پڇاڙِي واڙو ٽاڻو آئي پُگو اَهي.' پڻ اُوئان پُٺيا متان جايا. ⑨ جڏهين اَوهِين جهيڙان آن جهگڙان ري باري ۾ سنيڙو، تڏهين بِيهاجيا متان، ڪِي تہ اَگ ۾ اي سجين واتين ٿيڻ ڪپين. تڏهين پڻ يڪدم دُنيا رِي پڇاڙِي ڪِنهِي ٿي.'

⑩ پڇي يِسُوع اَگتي ڪهيو تہ، 'قوم قوم سين وِڙهسي، آن مُلڪ مُلڪ سين وِڙهسي. ⑪ زمِينَ گهڻِي ڏُبسي، آن گهڻان هندان

تي بِيمارين تيسين آن ڏُڪار پاسين. آڪاس ۾ ايھڙين وڏين نِشانين پڌرين تيسين جِڪان سين ماڙھُو بِيھاجي جاسين.

⑫ پڻ اي سجين واتين ٿيڻ سين آگ ۾ ماڙھُو اَوھان نا مانھجي ڪري آئي جھلسين آن ستاسين. او اَوھان نا مندران ري پنچائِتان ري حَوالي ڪرسين، آن جيلان ۾ بند ڪرسين. ماڙھُو اَوھان نا راجا آن راج ڪرڻ واڙان وٹ تيڙي جاسين. ⑬اُوئي ٿاٿي اَوھان نا مانھجِي شاھِدِي ڏيڻ رو موقعو جُڙسي. ⑭اِيئي ڪري آپري من ۾ اي پڪو فيصلو ڪري چڏو تہ اَوھِين وڙتِي ڏيڻ سارُون آگ ۾ ڪوئِي گٿتِي ڪِنھِي ڪرو، ⑮ڪِي تہ ھُون آپ اَوھان نا ايھڙِي عقل واڙِي بولِي ڏيئِيس جو اَوھانجو ڪوئِي دُشمن اَوھانجو مُقابلو ڪري ڪِنھِي سگھي، نِڪو ئي اَوھانجِي وات نا ڪُوڙِي ڪري سگھي.

⑯اَوھانجا آپرا ما باپ، ڀائِي، عزِيز آن دوست پڻ اَوھان نا جھلاسين، آن او اَوھان مان ڪينھڪ مارائي چڏسين. ⑰مانھجي ڪري سجا ئي ماڙھُو اَوھان سين وير رکسين. ⑱توئي پڻ اَوھانجو وار ئي ونگو ڪِنھِي ٿي. ⑲اي سجو ئي صبر سين سھيا، تو اَوھان نا ھميشہ رو جِيوَن جُڙسي.

يِسُوع رو يرُوشلم شھر ختم ٿيڻ ري باري ۾ سنيڙان

(متِي 15:24-21، مرقس 14:13-19، لُوقا 20:21-24)

⑳جڏھين اَوھِين ڏيکو تہ يرُوشلم شھر ري چاري پاسي فوج گھيرو پئِي ڪري، تڏھين اِين سمجھيا تہ او ختم ٿيڻ واڙو اَھي. ㉑پڇي جِڪو ماڙھُو يھُوديہ صُوبي ۾ ھوئين، او جبلان سمھان پڇي جائين، جِڪو يرُوشلم ۾ ھوئين، او ٻاھر ھليا جائين،

آن جِڪو ٻاهراڙِي ۾ هوئين، او شهر مهِين نہ آئين. 22ڪِي تہ اي ڏينهہ او هوسين جڏهين اِيشوَر ڏوهاريان نا سزا ڏيسي. ايهڙِي نمُوني جِڪو واتين شاستر ۾ لِکيَل آهين، او سجين پُورين تيسين.

23ڏُک اُوئان ڏوسيان رو اَهي جِڪو اُوئان ڏِينهان ۾ اُميد سين هوسين يا نِنديا ٻاڙيا اُوئان ري ٻُبان تي هوسين، ڪِي تہ اِيئي مُلڪ تي وڏِي مُصِيبت آسي، آن اِيئي قوم تي اِيشوَر رِي سزا آسي. 24اِيئان مان ڪينهڪ تلوار سين ماريا جاسين، آن ڪينهڪ قيدِي ڪري بِيجان مُلڪان سمهان ميلهيا جاسين، آن يرُوشلم شهر نا ڏارين قومان اُتِي تائِين چِپلتين رهسين، جِتِي تائِين اُوئان رو راج ختم نہ تيسي.

يِسُوع رو آپرو پڇو آڻ ري باري ۾ سنيڙاڻ

(متِي 24:29–31، مرقس 13:24–27، لُوقا 21:25–28)

25پڇِي ڏِينهہ، چندر آن تاران ۾ نِشانين پڌرين تيسين، آن ڌرتِي متي قومان سمنڊ ري چوليان رو گوڙ سنيڙِي بِيهہ آن گٽيان ۾ پئِي جاسين. 26ماڙهُوئان رو ساس اِيئي وات ري اوسِيڙِي آن بِيهہ ۾ سُڪي جاسي تہ هي ڌرتِي متي ڪِي تيڻ واڙو اَهي، ڪِي تہ جِڪين آڪاس ۾ اَهي، او ڏُبي جاسي.

27پڇِي ماڙهُو مُنش پُتر نا ڪڪر ۾ گهڻِي طاقت سين آن گهڻِي سوجهري سين آتو ڏيکسين.

28جڏِهين او واتين تيڻ لگين، تڏهين اَوهِين اُنِي خُوشِي سين واڻ جويا، ڪِي تہ اَوهانجي چوٽڪاري رو ٽاٽو نيڙو آيَل هوسي.

اَنجِير ري وٹ رو مِثال

(متِي 24:32–35، مرقس 13:28–31، لُوقا 21:29–33)

29 پچي يِسُوع اُوئان نا اي مِثال ڏي کهيو تہ، 'اَنجِير ري وٹ آن بِيجان سجان وٹان نا جوئو. 30 جڏهين او پن ڦُٹين تا، تڏهين اَوهان آپ نا خبر پئي تِي تہ هي اُونهاڙو آٹ واڙو اَهي. 31 ساگِي نمُوني جڏهين اَوهِين اي واتين ٿيتين ڏيکو، تڏهين اِين سمجهيا تہ اِيشوَر رو راج آٹ واڙو اَهي. 32 هُون اَوهان نا سچ کهان تو تہ جتِي تائِين اي سجين واتين نہ ٿيسين، اُتِي تائِين اِيئي زماني را ماڙهُو ختم کِنهِي ٿيئين. 33 آکاس آن ڌرتِي ختم ٿي جاسين، پڻ مانهجين کهيَل واتين کڏهي پڻ ختم کِنهِي ٿيئين.'

يِسُوع ري پچو آٹ ري ڏِينهہ سارُون هُوشيار رهو

34 هُوشيار رهو تہ اَوهِين گهڻو کاڻ پِيئڻ، نشي، آن حَياتِي ري گٹتيان ۾ ڦاسجي نہ جائو، متان او ڏِينهہ اَوهان نا ڦندي ري جِين اوچتو آئي نہ ڦاسائي. 35 کِي تہ او ڏِينهہ پُورِي دُنيا ري سجان ماڙهُوئان تي آسي.

36 هر وقت تَيار رهو، آن دُعا منگتا رهو تہ اَوهان نا ايهڙِي هِمت جُڙِي، جو اي سجين ٿيڻ واڙين واتين سهي اَوهِين بچي جائو، آن مُنش پُتر سمهان پيچي سگهو.'

37 اُوئان ڏِينهان ۾ يِسُوع ڏِينهہ رو وڏي مندر ۾ ماڙهُوئان نا سِکاتو، آن رات رو شهر سين نِسري جيتُونَ نان ري جبل تي تِکي رهتو. 38 سجا ئي ماڙهُو صُبح را ويهلا اُٹي وڏي مندر ۾ يِسُوع رين واتين سنڀڙڻ سارُون جاتا.

يِسُوع نا مارݨ سارُون رِت

(متِي 26:1-5، 14-16، مرقس 14:1-2، 10-11، لُوقا 22:1-6، يُوحنا 11:45-53)

22 ①هي فطِير نان رو پربْ نيڑو آيو جِڪي نا پاسڪا پربْ پڻ کهين تا. ②وڏا پُوجارِي آن پنڊت اي وجھ پيا جوتا تہ يِسُوع نا ڪيهڑي نمُوني مارائُون، ڪِي تہ او ماڑهُوئان سين بِيهاجتا.

③پڇي يهُوداه رِي دِل ۾ شيطانَ آيو. يهُوداه نا اِسڪريوتِي پڻ ڪهتا، آن او يِسُوع ري چُنديَل بارهان چيلان مان هتو. ④تڏهين اُوئي وڏان پُوجاريان آن وڏي مندر ري سِپاهيان ري آفِيسران سين جائي صلاح ڪرِي تہ، 'هُون يِسُوع نا ڪيهڑي نمُوني اَوهانجي حَوالي ڪران؟' ⑤اِيئي تي او ڏاڍا خُوش ثيا، آن يهُوداه نا پئِيسا ڏيڻ رو واعِدو ڪريانتي. ⑥اي واعِدو اُوئي قبُول ڪريو، آن ايهڑو وجھ جوڻ لگو تہ جڏهين ماڑهُو گهٹا نہ هوئين، تڏهين هُون يِسُوع نا اُوئان ري حَوالي ڪران.

يِسُوع رو پاسڪا پربْ رِي تَيارِي ڪراݨ

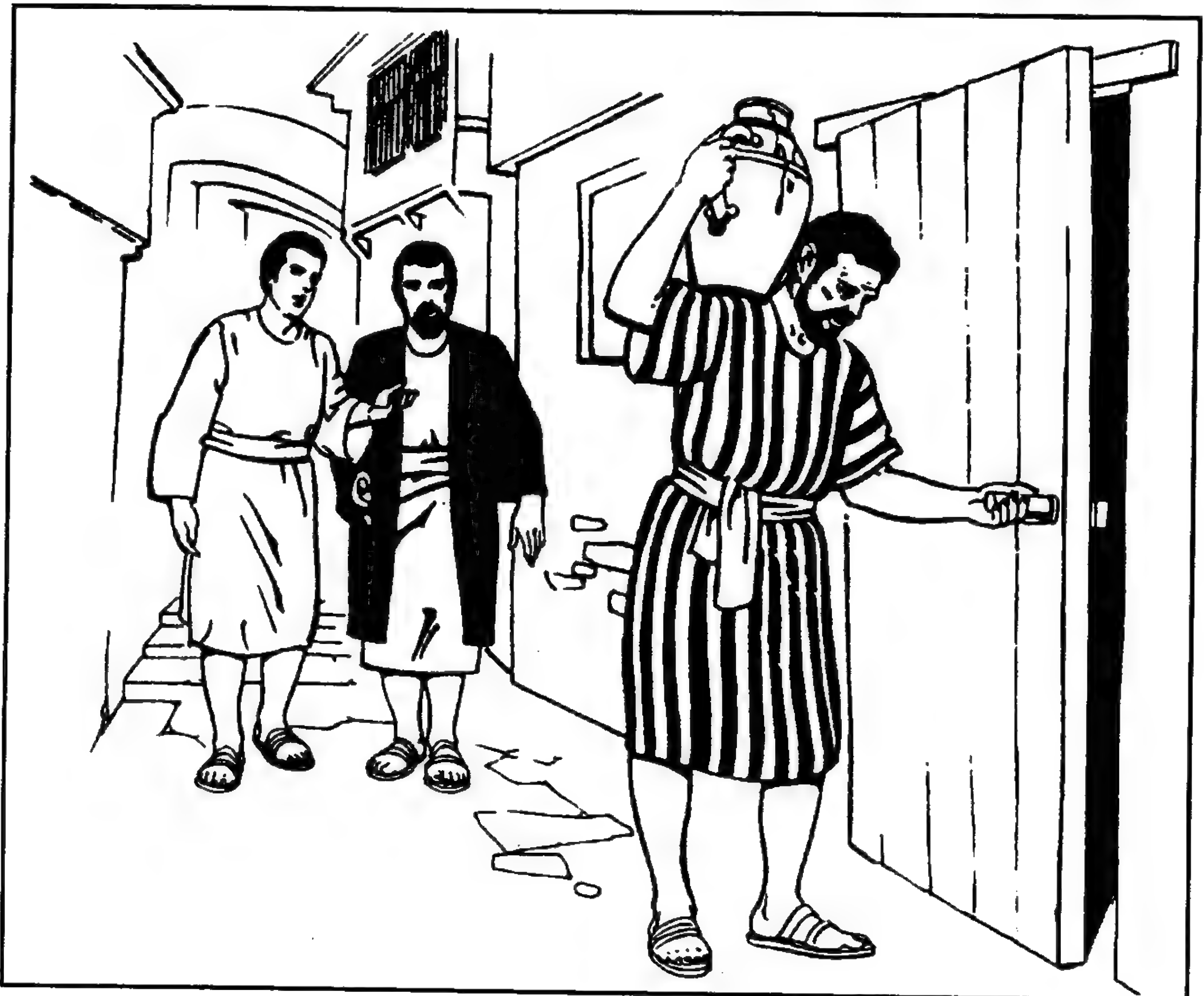
(متِي 26:17-19، مرقس 14:12-16، لُوقا 22:7-13)

⑦پڇي فطِير نان ري پربْ رو او ڏِينھ آيو، جِڪي تي پاسڪا پربْ سارُون گهيٹان رِي قُربانِي چاڑهِڻي هتِي. ⑧تڏهين يِسُوع پَطرس آن يُوحنا نا اِين ڪهي ميلهيا تہ، 'اَوهِين جائي آپان سارُون پاسڪا پربْ رِي تَيارِي ڪرو تہ آپين کائُون.'

⑨اُوئان پُڇيو ته، 'اَوهانجي ڪيهڙي مرضي اَهي ته اَسين ڪِٿ تَيارِي ڪران؟'

⑩تڏهين يِسُوع ڪهيو ته، 'جوئو، جڏهين اَوهِين شهر ۾ جاسو، تو اَوهان نا هيڪ ماڙهُو پيڙو تيسي، جِڪو پاڻِي رو گهڙو ڪٽي جاتو هوسي. اُوئي پُٺيا هليا جايا، آن جِڪي گهر ۾ او جائي، اُوئي ۾ اَوهِين پڻ هليا جايا. ⑪اُت اُوئي گهر ري ڌڻِي نا جائي ڪهيا ته، 'گرُو جِي اَوهان نا اِين ڪهيو اَهي ته او اوطاق ڪِٿ اَهي، جِڪي ۾ هُون آپري چيلان پيڙو پاسڪا پرب ڪائُون؟' ⑫تڏهين او اَوهان نا ماڙِي تي هيڪ وڏِي ڪوٺِي تَيار ڪريَل ڏيکاڙسي. اُت اَوهِين پرب ڪاڻ سارُون تَيارِي ڪريا.'

⑬او ٻئِي چيلا رَوانا ٿيا، آن جِين يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تو، اِين رو اِين جائي ڏِٺانتي. پڇي اُت اُوئان پاسڪا پرب رِي تَيارِي ڪرِي.

يِسُوع رو آپري چيلان پيڙو آخرِي گهوئِي روٽِي کاڻ

(متِي 26:20-30، مرقس 14:22-26، لُوقا 22:14-23، 1 کُرِنتِيان 11:23-25)

14 جڏهين روٽِي رو ٽاڻو آيو، تڏهين يِسُوع آپري خاص چيلان پيڙو کاڻ سارُون بيٺو، 15 آن اُوئان نا کهيانتي تہ، 'مانهجِي اي ڏاڊِي آس هتِي تہ هُون ڏُک سهڻ سين اَگ ۾ اَوهان پيڙِي پاسکا پرب رِي روٽِي کائُون. 16 کِي تہ هُون اَوهان نا سنيڙائُون تو تہ جِتِي تائِين اِيشوَر ري راج ۾ اِيئي پرب رو مطلب پُورو نہ ٿيسي، اُتِي تائِين هُون اي پرب وڙي کِنهِي کائُون.'

17 پڇي يِسُوع پِيئالو لي اِيشوَر وٽا دُعا منگِي، آن اُوئان نا کهيانتي تہ، 'اي ليو آن سجا ئي اِيئي مان پِيئو. 18 کِي تہ هُون اَوهان نا کهان تو تہ جِتِي تائِين اِيشوَر رو راج نہ آسي، اُتِي تائِين هُون اَنگُوران رو رس وڙي کِنهِي پِيئان.'

19 پڇي اُوئي روٽِي لي اِيشوَر را ٿورا مڃي توڙيانتي، آن اِين کهي اُوئان نا ڏِنانتي تہ، 'اي مانهجو بدن اَهي، جِکو هُون اَوهان سارُون ڏيئان تو. مِنا ياد کرڻ سارُون اِين کرتا رهيا.'

20 ساگِي نمُوني روٽِي کاڻ سين پڇي يِسُوع پِيئالو لي اِين کهي اُوئان نا ڏِنو تہ، 'اي پِيئالو اِيشوَر رو نَوو پکو وچن اَهي، جِکو اَوهان سارُون مانهجي واهيَل لوهِي سين بڌل اَهي.

21 پڻ جوئو. جِکو مِنا جهلائي تو، او پڻ مين پيڙو بيٺو روٽِي کائي. 22 کِي تہ جيهڙِي نمُوني اِيشوَر فيصلو کريو اَهي، ساگِي نمُوني مُنش پُتر اِيئي دُنيا مان جائي پيو. تڏهين پڻ ڏُک اُوئي سارُون اَهي جِکو مِنا جهلائي تو.'

23 اِيئي تي چيلا آپت ۾ واتين کرڻ لگا تہ آپان ۾ کوڻ اَهي

جِڪو ايھڙو ڪم ڪرسي؟

خاص چيلان رِي آپت مِ عِزت واڙِي وات تي ڏنت اوٿل

24 پڇي چيلان رِي آپت مِ اِيئي وات تي ڏنت اوٿل پڻ تي گئِي تہ ماڙھُو آپانْ مان ڪي نا وڏو سمجھين تا؟
25 تڏھين يِسُوع اُوئان نا ڪھيو تہ، 'ڌاريان قومان را راجا آپري ماڙھُوئان تي حُڪم ھلائين تا، آن اُوئان تي راج ڪرڻ واڙا آپ نا يلائِي ڪرڻ واڙا سڏائين تا 26 پڻ اَوھِين اُوئان ري جِين متان ڪريا. اَوھان مان وڏي نا نِندي ري جِين ٿيڻ ڪپي، آن اَگواڻ نا شيوا ڪرڻ واڙِي ري جِين ٿيڻ ڪپي. 27 وڏو ڪوڻ اَھي؟ او جِڪو کاڻ تو بيسي؟ يا او جِڪو شيوا تو ڪري؟ بيشڪ او وڏو اَھي جِڪو کاڻ تو بيسي. پڻ ھُون تہ اَوھان مِ شيوا ڪرڻ واڙِي ري جِين اَھان.
28 اَوھِين تہ او اَھو جِڪان مانھجي سجان آزمتان مِ ساٿ ڏِنو اَھي. 29 اِيئي ڪري جِين مانھجي پِتا مِنا راج ڪرڻ ڏِنو اَھي، تِين ھُون پڻ اَوھان نا راج ڪرڻ ڏيئان تو، 30 تہ جِين اَوھِين مانھجي راج مِ مين ڀيڙا بيسي کائو پِيئو، آن گاديان تي بيسي اِسرائيلِي قوم ري بارھان پيڙھيان را فيصلا ڪرو.'

يِسُوع رو شمعُونَ پَطرس نا اِين ڪھڻ تہ، 'تُون مانھجو چيلو ھوڻ رو اِنڪار ڪرِيس'

(متِي 26:31–35، مرقس 14:27–31، لُوقا 22:31–34، يُوحنا 13:36–38)

31 پڇي يِسُوع شمعُونَ پَطرس نا ڪھيو تہ، 'شمعُونَ، او شمعُونَ، مانھجِي وات سنيڙ. شيطانَ اَوھان سجان نا ڪڻڪ ري جِين اُونڌڻ رِي موڪل لئِي اَھي. 32 پڻ مين تين سارُون دُعا منگِي اَھي تہ تُون آپرو

ويساھ نہ ڇڏين. پڇي جڏھين تُون پڇو وڙي مين وٺ آئين، تڏھين آپري ڏرمِي ڀايان نا ويساھ رکڻ رِي ھِمت ڏيئِي.'

(33)تڏھين پَطرس کھيو تہ، 'پريُو، ھُون اَوھان ڀيڙو جيل مِہ ھلڻ آن مرڻ سارُون پڻ تَيار اَھان.'

(34)پڻ يِسُوع کھيو تہ، 'پَطرس، ھُون تِنا کھان تو تہ اَجوکِي رات کُکڙ رِي ٻانگ سين اَگ مِہ تُون مانھجو تِن دفعا اِنکار کري کھِيس تہ ھُون يِسُوع نا اوڙکان ئي کو تو.'

يِسُوع رو آڻ واڙي خطري ري باري مِہ سنيڙاڻ

(35)پڇي يِسُوع آپري چيلان نا پُڇيو تہ، 'جڏھين مين اَوھان نا بِنا ٻٽُون، بِنا جھوڙِي، آن بِنا ٻيجِي جُتِي کم تي ميلھيا تا، تڏھين کِي اَوھان نا کيھِي شئي رِي ضرُورت ھتِي يا نہ؟'

اُوئان کھيو تہ، 'کيھِي رِي پڻ ضرُورت کو ھتِي.'

(36)تڏھين يِسُوع کھيو تہ، 'پڻ ھي جِکي وٽ پئِيسا اَھين، او ڀيڙا کٽي، جِکي وٽ جھوڙِي اَھي، او پڻ ڀيڙِي کٽي، آن جِکي وٽ آپرِي تلوار کو اَھي، او آپرو ٿوئال ويچي پڻ لي آئي، (37)کِي تہ ھُون اَوھان نا کھان تو تہ شاستر رِي اي وات مين سارُون پُورِي ٿيڻ کپي، تہ 'ماڙھُوئان اُوئي نا ڏوھاريان جيھڙو سمجھيو'،* کِي تہ

* يسعياه 53:12 پڙھو

جِڪين مانهجي باري ۾ ٽيڻ ڪيي، او هيٺا پُورو ٿيڻ پيو.

38 اِيئي تي چيلان کهيو ته، 'پريُو، اي جوئو، اَسان وٽ ٻه تلواران آهين.'

تڏهين يِسُوع کهيو ته، 'بس، هي نهيو.'

يِسُوع رو جيتُونَ نان ري جبل تي دُعا منگڻ

(متي 26:36–46، مرقس 14:32–42، لُوقا 22:39–46)

39 پڇي يِسُوع اُوها نِسري اَگي ري جِين جيتُونَ نان ري جبل تي گيو. اُوئي را چيلا پڻ اُوئي پيڙا گيا. 40 او جڏهين اُوئي جگها پُگو، تڏهين آپري چيلان نا کهيانتي ته، 'دُعا منگو ته اَوهِين آزمتي ۾ نه پئو.'

41 پڇي يِسُوع آپ اُوئان سين توڙهو اَڙگو جائي گوڏا کوئي اِين دُعا منگڻ لگو ته، 42 'اي پِتا، جي تاهجِي مرضِي هوئي، تو مين تا اي ڏُکان رو پيئالو ٽاڙي چڏ. توئي پڻ مانهجِي مرضِي نه، پڻ تاهجِي مرضِي پُورِي تي.' 43 اُوئي ئيج ٽاٽي آڪاس مان هيڪي فرِشتي اُوئي نا هِمت ڏيڻ سارُون آئي درشن ڏِنو. 44 پڇي يِسُوع ڏاڍو ڏُکِي تي گيو، آن وڌِيڪ جوش سين دُعا منگڻ لگو. اُوئي رو پگهر لوهِي ري ٽِيپڪان ري جِين زمِينَ تي کِريو پي.

45 دُعا منگڻ سين پڇي جڏهين او اُٺي چيلان وٽ آيو، تڏهين آئي ڏِٺانتي ته او ڏُک ري ڪري اُونگهاٽا پيا اَهين. 46 تڏهين يِسُوع اُوئان نا کهيو ته، 'اَوهِين سُتا ڪِي پيا اَهو؟ اُٿو آن دُعا منگو ته اَوهِين آزمتي ۾ نه پئو.'

يِسُوع رو جهلجڻ

(متِي 26:47–56، مرقس 14:43–50، لُوقا 22:47–53، يُوحنا 18:3–11)

47 يِسُوع اَجان ٻوليو پي، تڏهين ڪِي ٽيو تہ هيڪ وڏو ٽولو آئي پُگو. ٻارهان چُنديَل چيلان مان او چيلو جِڪي رو نان يهُوداه هتو، او پڻ اُوئي ٽولي ري اَگ م پي آيو. او چُمِي ڏيڻ سارُون يِسُوع نا نيڙو آيو. 48 تڏهين يِسُوع اُوئي نا ڪهيو تہ، 'يهُوداه، تُون مُنش پُتر نا چُمِي ڏي جهلائين تو ڪِي؟'

49 يِسُوع پيڙا جِڪو چيلا هتا، اُوئان جڏهين سمجهيو تہ ڪِي ٿيڻ واڙو اَهي، تو پُڇيانتي تہ، 'پرڀُو، ڪِي اَسِين تلواران هلائُون؟' 50 تڏهين چيلان مان هيڪي جٽي مُک پُوجارِي ري نوڪر نا ڏک هٽيو آن اُوئي رو سُبتو ڪن وڍِي چڏيو.

51 اِيئي تي يِسُوع ڪهيو تہ، 'بس، اِتو گهٽو ئي اَهي.' پڇي ڪن نا هٿ لگائي اُوئي نا سجو ڪريانتي.

52 پڇي وڏا پُوجارِي، وڏي مندر ري سِپاهيان را آفِيسر، آن اِسرائيلِي قوم را آگواڻ جِڪو يِسُوع نا جهلڻ آيا تا، اُوئان نا يِسُوع ڪهيو تہ، 'ڪِي اَوهان مِنا ڪوئِي ڏاڙيل سمجهيو اَهي؟ جِڪو مين تي تلواران آن ڏڪا ڪٽي آيا اَهو. 53 هُون تہ روز وڏي مندر م اَوهان پيڙو هوتو. پڻ اُٿ تہ اَوهان مانهجو نان ئي ڪو ليو. پڻ هِيٽا اَوهانجو وقت اَهي، آن شيطانَ ري اَنداري رو راج اَهي.'

پَطرس يِسُوع رو چيلو هوڻ رو اِنڪار ڪري تو

(متِي 26:57–58، 69–75، مرقس 14:53–54، 66–72، لُوقا 22:54–62، يُوحنا 18:15–18، 25–27)

(54) پڇي او ماڙهُو يِسُوع نا جهلي مُک پُوجارِي ري گهري لي آيا، آن پَطرس گهڻِي ڇيٽِي سين اُوئان پُٺيا پي آيو. (55) جڏهين او اوڻي ري وِچ ۾ جوت ٻاڙي ٻيٺا، تڏهين پَطرس پڻ آئي اُوئان ڀيڙو ٻيسي رهيو. (56) هيڪِي نوڪرياڻِي جڏهين اُوئي نا جوت ري ساهي ۾ ٻيٺل ڏِٺو، تڏهين اُوئي نا چِٽائي جوئي ڪهيانتِي ته، 'اي ماڙهُو پڻ

يِسُوع پيڙو هتو.'

57 پڻ پَطرس اِنڪار ڪري ڪهيو ته، 'ٻائِي، هُون اِيئي نا اوڙکان ئي ڪو تو.'

58 توڙهِي دير سين پڇي ٻِيجي ڪيهِي اُوئي نا ڪهيو ته، 'تُون پڻ اُوئان مان اَهين.'

پڻ پَطرس ڪهيو ته، 'ڀائِي، هُون ڪو اَهان.'

59 ڪلاڪ کن سين پڇي هيڪي ٻِيجي ماڙهُو يقِينَ سين ڪهيو ته، 'اي ماڙهُو پڻ پڪ سين اُوئي پيڙو هتو، ڪِي ته اي پڻ گلِيل صُوبي رو رهڻ واڙو اَهي.'

60 پڻ پَطرس ڪهيو ته، 'اَوهِين جِڪو واتين ڪرو پيا، او هُون ته سمجهان ئي ڪو تو.' اي اَجان ٻوليو پي، تو اُوئي ٽاٽي ڪُڪڙ ٻانگ ڏِنِي. 61 تڏهين پريُو يِسُوع لوٽو ڦيري پَطرس سمهون جويو. اِيئي تي پَطرس نا پريُو را اي ٻول ياد آيا ته، 'اَجوڪِي رات ڪُڪڙ رِي ٻانگ سين اَگ مِ تُون مِنا اوڙکڻ رو تِن گهوئِي اِنڪار ڪرِيس.'

62 پڇي پَطرس ٻاهر نِسري جائي زارو زار روڻ لگو.

يِسُوع نا مار ڏيڻ آن اُوئي تي ٺٺولين ڪرڻ

(متِي 26:67-68، مرقس 14:65، لُوقا 22:63-65)

63 پڇي جِڪان ماڙهُوئان يِسُوع تي چوڪِي پي ڏِنِي، او اُوئي نا مار ڏيڻ آن ٺٺولين ڪرڻ لگا. 64 او اُوئي رين اَنکين ٻڌي پُڇڻ لگا ته، 'اِيشوَر رو نياپو ڏيڻ واڙا، هي سنيڙا. تِنا ڪي ڏڪ هڻيو اَهي؟'

65 اُوئان ٻِيجين پڻ گهڻين واتين ڪري يِسُوع رِي بي عِزتِي پي ڪرِي.

يِسُوع نا ڌرمِي پنچائِت سمهون لي جاڻ

(متِي 26:59-66، مرقس 14:55-64، لُوقا 22:66-71)

66 جڏهين ڏِينهہ اُگو، تڏهين اِسرائيلِي قوم را اَگواڻ، وڏا پُوجارِي آن پندت آئي ڀيڙا ٿيا، آن يِسُوع نا اُوئان رِي پنچائِت مِ لي آيا.

67 پڇي اُوئان يِسُوع نا پُڇيو تہ، 'جي تُون اِيشوَر رو چُندِيَل مسيِح اَهين، تو اَسان نا سنيڙا.'

پڻ اُوئي کهيو تہ، 'جي هُون اَوهان نا کهِيس، تو اَوهِين اِعتبار کِنهِي کرو، 68 آن جي هُون اَوهان نا سَوال پُڇِيس، تو اَوهِين وڙتِي کِنهِي ڏيو. 69 پڻ اَج سين لي مُنش پُتر طاقت واڙي اِيشوَر ري سُبتي پاسي بيٺل هوسي.'

⑦⓪تڏهين اُوئان سجان پُڇيو، ’تو ڀڇي ڪِي تُون اِيشوَر رو پُتر اَهين؟‘

يِسُوع وڙتِي ڏِني تہ، ’اي تہ اَوهِين آپ ڀيا ڪهو تہ هُون اَهان.‘

⑦①اِيئي تي اُوئان ڪهيو تہ، ’هي اِيئي سين مٿي ٻيجِي شاهِدِي رِي ڪيهڙِي ضرُورت اَهي؟ ڪِي تہ آپان آپ اِيئي ري مُونها سنيڙيو اَهي.‘

يِسُوع نا راج ڪرڻ واڙي پِيلاطُس وٽ لي جاڻ

(متي 27:1–2، 11–14، مرقس 15:1–5، لُوقا 23:1–5، يُوحنا 18:28–38)

23 ①ڀڇي سجِي پنچائِت اُٺي ٻيٺِي، آن يِسُوع نا راج ڪرڻ واڙي پِيلاطُس وٽ لي آيا. ②اُٽ آئي او يِسُوع تي ڏوھ ڏي ڪهڻ لگا تہ، ’اَسان ڏِٺو اَهي تہ اي ماڙهُو اَسانجِي قوم ري ماڙهُوئان نا ڦيرائي تو، آن جِڪو ماڙهُو رُومِي مُلڪ ري راجا نا ٽيڪس ڏيئين تا، اُوئان نا روڪي تو. ٻيجو تہ او آپ نا اِيشوَر رو چُنديَل مسِيح ڪهي راجا سڏائي تو.‘

③تڏهين پِيلاطُس يِسُوع نا پُڇيو تہ، ’ڪِي تُون يهُوديان رو راجا اَهين؟‘

اِيئي تي يِسُوع وڙتِي ڏِني تہ، ’اي تہ اَوهِين آپ ڀيا ڪهو.‘

④تڏهين پِيلاطُس وڏان پُوجاريان آن سجان ماڙهُوئان نا ڪهيو تہ، ’اِيئي ۾ مِنا ڪوئِي ڏوھ ڏيکڻ ۾ ڪو تو آئي.‘

⑤پڻ او وڌِيڪ زور ڀري ڪهڻ لگا تہ، ’اي آپري سِکيا سين سجي يهُوديہ ري ماڙهُوئان ۾ گوڙ گهتي تو، جِڪو گلِيل صُوبي وٽا شرُوع ٿي اِتِي تائين پُڄي گيو اَهي.‘

يِسُوع نا راج ڪرڻ واڙي هيروديس وٽ لي جاڻ

⑥پِيلاطُس اي وات سنيڙي پُڇيو تہ، ’ڪِي اي گلِيل صُوبي رو اَهي؟‘ ⑦جڏهين اُوئي نا خبر پئِي تہ يِسُوع هيروديس رِي حد رو اَهي، تڏهين اُوئي يِسُوع نا هيروديس سمهون ميلهيانتي، ڪِي تہ او پڻ اُوئان ڏِينهان مِ يرُوشلم شهر مِ آيَل هتو.

⑧هيروديس يِسُوع نا ڏيکي ڏاڍو خُوش ٿيو. اُوئي اَگي يِسُوع ري باري مِ سنيڙيو تو، اِيئي ڪري اُوئي نا گهڻي وقت سين يِسُوع سين مِلڻ رِي سِڪ هتِي، آن اُوئي رِي مرضِي هتِي تہ يِسُوع رو ڪوئِي پرچو ڏيکان. ⑨او يِسُوع وٽا گهڻا سَوال پُڇڻ لگو، پڻ اُوئي ڪوئِي وڙتِي ڪو ڏِني. ⑩اُٽ جِڪو وڏا پُوجارِي آن پنڊت پيٺا تا، او زور پري يِسُوع تي ڏوهہ ڏيڻ لگا.

⑪پڇي هيروديس آپري سپاهيان پيڙو يِسُوع تي ٺٺولين ڪري اُوئي رِي بي عِزتِي ڪرڻ لگو، آن اُوئي نا قِيمتِي گيو اوڍائي پڇو پِيلاطُس سمهون ميلهيانتي.

⑫اُوئي ئيج ڏِينهہ پِيلاطُس آن هيروديس رِي آپت مِ دوستِي ٿي گئِي، جِڪو اَگي وِڙهيَل هتا.

يِسُوع نا موت رِي سزا جُڙڻ

(متِي 27:15-26، مرقس 15:6-15، لُوقا 23:13-25، يُوحنا 18:39-19:16)

⑬پڇي پِيلاطُس وڏان پُوجارِيان، اَگواڻان آن سجان ماڙهُوئان نا سڏ ڪرائي آپ وٽ پيڙا ڪريا، ⑭آن اُوئان نا ڪهيانتي تہ، ’اَوهِين اِيئي ماڙهُو نا مين وٽ اي ڏوهہ ڏي لي آيا اَهو تہ اي اَوهانجِي قوم نا ڦيرائي تو.

جوئو. مين اَوهانجي رُوبرُو اِيئي رِي جانچ كرِي اَهي، آن جِكو ڏوھ اَوهين اِيئي تي هٽو پيا، اُوئان مان مِنا كوئِي ڏيكڻ ۾ كو تو آئي. ⑮نِكو ئي هيروديس نا اِيئي ۾ كوئِي ڏوھ ڏيكڻ ۾ آيو، كِي تہ اُوئي اِيئي نا پچو اَسان وٽ ميلهيو اَهي. جوئو. اِيئي ايهڙو كوئِي ڏوھ كو كريو اَهي جِكي سين اِيئي نا موت رِي سزا ڏِني جائي. ⑯اِيئي كري هُون اِيئي نا چاہك هٽائي چڏي تو ڏيئان.'

⑰ (هر پاسكا پرب تي پِيلاطُس نا اُوئان سارُون هيك قيدِي چڏٽو پاتو.)

⑱پڻ او سجا ئي ماڙهُو رڙين كري كهڻ لگا تہ، 'اِيئي نا ماري چڏو آن اَسان سارُون برابا نا چڏي ڏيو.'

⑲برابا نا شهر ۾ فساد آن خُونَ كرڻ ري كري جيل ۾ هٽيو گيو تو.

⑳پِيلاطُس رِي مرضِي هتِي تہ هُون يِسُوع نا چڏي ڏيئان. اِيئي

ڪري اُوئي هيڪِي گهوئِي وڙي ماڙهُوئان نا سمجهايو. 21 پڻ او رڙين ڪري ڪهتا رهيا تہ، 'اِيئي نا سُولِي تي چاڙهي ماري چڏو. اِيئي نا سُولِي تي چاڙهي ماري چڏو.'

22 تڏهين پِيلاطُس تِيجِي گهوئِي اُوئان نا ڪهيو تہ، 'ڪِي؟ اِيئي ڪيهڙو ڏوه ڪريو اَهي؟ مين اِيئي مِ ايهڙو ڪوئِي ڏوه ڪو ڏِنو اَهي، جِڪي تي اِيئي نا موت رِي سزا ڏِنِي جائي. اِيئي ڪري هُون اِيئي نا چابڪ هٹائي چڏي تو ڏيئان.'

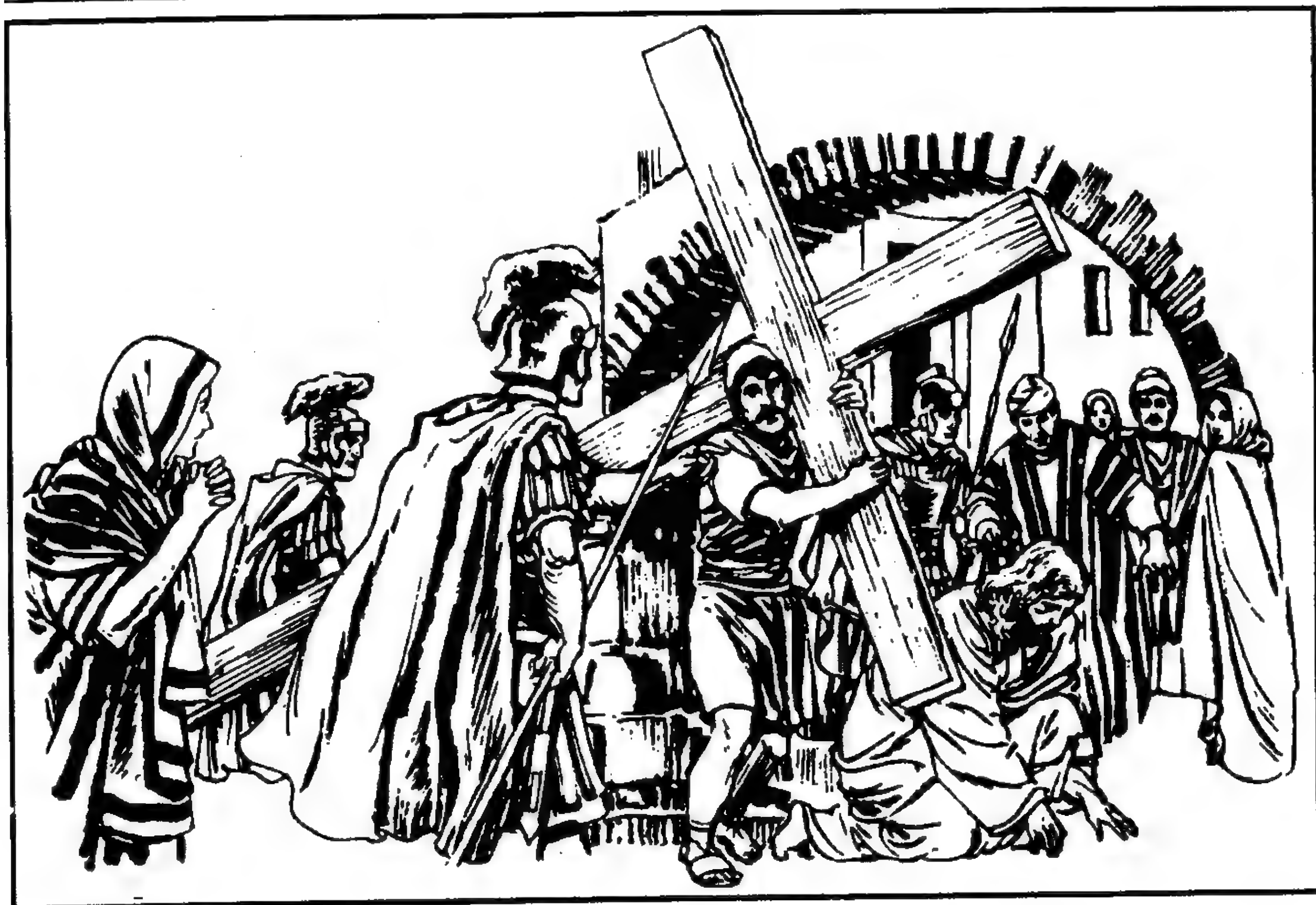
23 پڻ او زور سين رڙين ڪري ڪهتا رهيا تہ، 'اِيئي نا سُولِي تي چاڙهي ماري چڏو'، آن او گوڙ ڪري آپڙي وات مڃائي گيا. 24 تڏهين پِيلاطُس فيصلو ڏِنو تہ اِيئان رِي مرضِي پُورِي ڪرِي جائي. 25 او ماڙهُو جِڪو فساد آن خُونَ ڪرڻ رِي ڪري جيل مِ بند ڪريو گيو تو، آن ماڙهُوئان رِي جِڪي نا چڏاڻ رِي مرضِي هتِي، اُوئي نا پِيلاطُس چڏي ڏِنو. پڻ يِسُوع نا اُوئان رِي مرضِي تي فوجيان رِي حَوالي ڪريانتي.

يِسُوع نا سُولِي تي چاڙهڻ

(متِي 27:32-44، مرقس 15:21-32، لُوقا 23:26-43، يُوحنا 19:17-27)

26 جڏهين فوجِي يِسُوع نا تيڙي پي گيا، تڏهين اُوئان نا هيڪ ماڙهُو پيڙو تيو، جِڪو باهراڙِي سين آيو پي. اُوئي رو نان شمعُونَ هتو، آن او ڪُريني شهر رو هتو. فوجيان اُوئي نا بيگر مِ جهلي سُولِي ڪٹائِي، تہ او يِسُوع پُٹيا ڪٹي هلي.

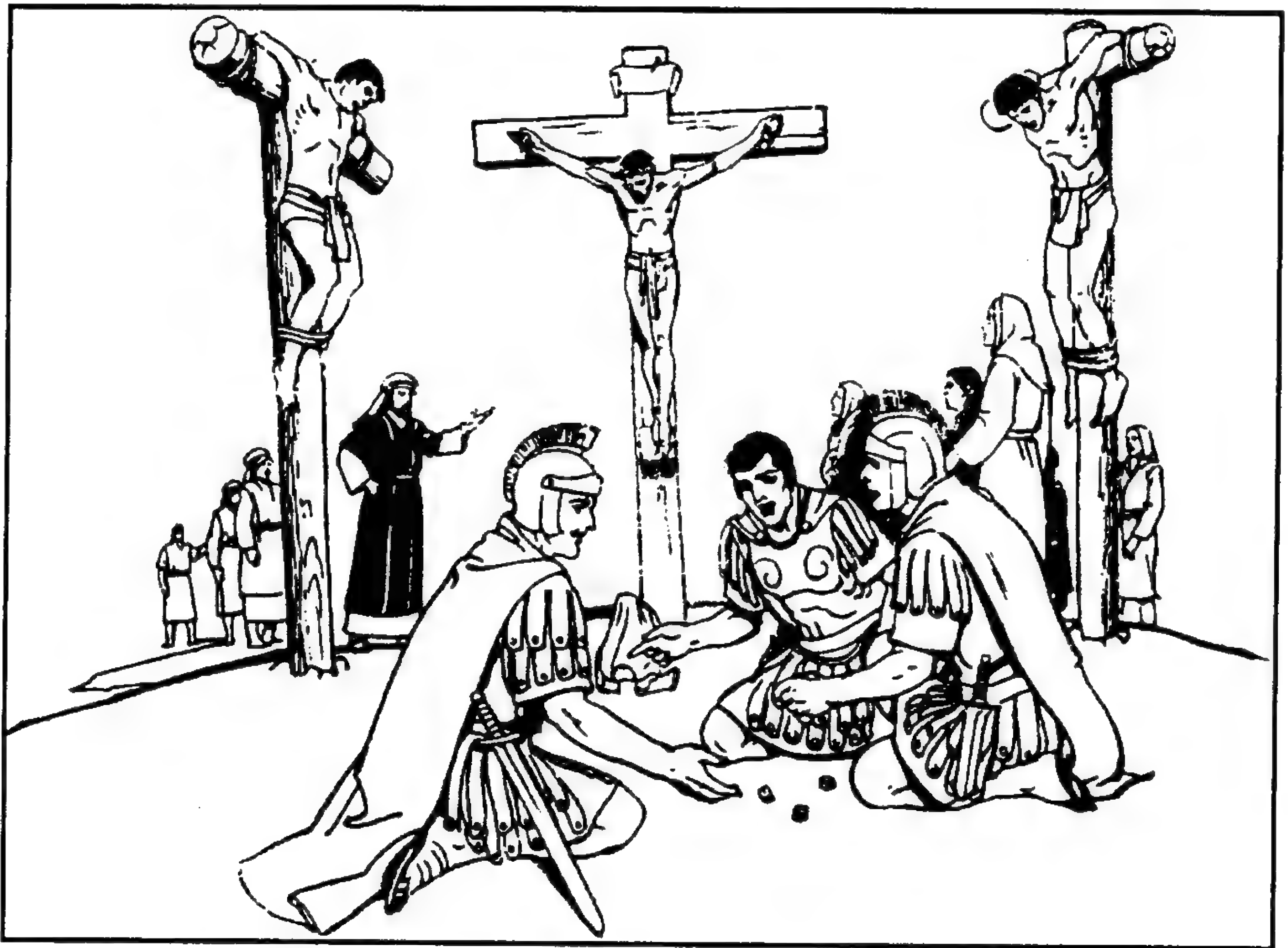
27 يِسُوع پُٹيا گهٹا ماڙهُو پي آيا. اُوئان مِ ڏوسين پڻ هتين، جِڪو اُوئي را پار ڪٹي روتين پي آئين. 28 تڏهين يِسُوع اُوئان سمهون ڦِري ڪهيو تہ، 'اي يرُوشلم رين بائين، مين سارُون مَ روئو، پڻ آپ آن

آپري ٻاڙيان سارُون روئو. 29 کِي تہ ايهڙا ڏِينھ آڻ واڙا آهين، جڏهين ماڙهُو اِين کهسين تہ، 'ياگواڙين آهين او ٻائين جِکو وانجهياٹين اَهين، جِکان نِکو ٻاڙ جِٹيو، آن نِکو ئي اُوئي نا بُبو ڏِنو.' 30 اُوئي ٹاٹي ماڙهُو جبلان نا کهسين تہ، 'اَسان متي کِرو'، آن ٹکران نا کهسين تہ، 'اَسان نا ٻُوري چِڏو.' 31 کِي تہ جي ماڙهُو سائي وڻ سين اِين پيا کرين، تو پڇي سُکل سين کِي نہ کرسين؟'

32 فوجِي ٻِيجان ٻِيان ماڙهُوئان نا پڻ يِسُوع پيڙو مارڻ سارُون تيڙي پي گيا، جِکو ڏوهارِي هتا.

33 جڏهين او سجا ئي اُوئي جگها تي پُگا جِکي نا 'کوپرِي' کهين تا، تڏهين اُوئان يِسُوع آن ٻِيان ڏوهاريان نا آپرِي آپرِي سُولِي تي چاڙهيا، هيکي نا يِسُوع ري سُبتي پاسي آن ٻِيجي نا يِسُوع ري اُبتي پاسي. 34 پڻ يِسُوع دُعا منگي اِين پي کهيو تہ، 'اي پِتا، اِيئان نا معاف کر، کِي تہ اي کو تا سمجهين تہ اي کِي پيا کرين.' پڇي فوجِي يِسُوع را گيا آپت مِ وِڙهاڻ سارُون ڀاگ آزماڻ لگا.

(35)اُت ماڙھُوئان پيچھي جويو پي، آن جِکو اَگواڻ ھتا، او ٺٺولين ڪري اِين ڪھڻ لگا تہ، ’اي تہ بِيجان نا بچاتو. جي اي اِيشوَر رو مسِيح آن اُوئي رو خاص چُندبَل اَھي، تو ھي آپ نا ڪِي ڪو تو بچائي؟‘

(36)فوجيان پڻ اُوئي تي ٺٺولين ڪرين. اُوئان يِسُوع وٹ آئي اُوئي نا اَنگُوران ري کٽي رس رِي صلاح ڪرِي، (37)آن ڪھيانتي تہ، ’جي تُون يھُوديان رو راجا اَھين، تو آپ نا ڪِي ڪو تو بچائين؟‘ (38)يِسُوع ري مٿلي پاسي ھيڪ پَٽِي لگل ھتِي جِڪي تي لِکيَل ھتو تہ، ’اي يھُوديان رو راجا اَھي.‘

(39)جِڪو ڏوھارِي يِسُوع پيڙا ٽنگيَل ھتا، اُوئان مان ھيڪ جڻو ميھڻو ڏي ڪھڻ لگو تہ، ’تُون تہ اِيشوَر رو چُندبَل مسِيح اَھين. تو پيچي اَسان آن آپ نا ڪِي ڪو تو بچائين؟‘

(40)اِيئي تي بِيجي ڏوھارِي اُوئي نا دڙڪو ڏي ڪھيو تہ، ’ڪِي

تُون اِيشوَر سين پڻ ڪو تو ٻِيهاجين؟ جڏهين ته تِنا پڻ ساڳِي سزا جُڙيَل اَهي. ④①آپان نا ته حقِي واجبِي سزا جُڙِي اَهي، ڪِي ته جِڪو آپان ڏوهه ڪريا اَهين، اُوئان رو بدلو آپان نا جُڙي پيو. پڻ اِيئي ته ڪوئِي ڏوهه ڪو ڪريو اَهي.' ④②پڇي اُوئي ڪهيو ته، 'اي يِسُوع، جڏهين اَوهِين راجا تي آئو، تڏهين مِنا ياد ڪريا.'

④③تڏهين يِسُوع اُوئي نا ڪهيو ته، 'هُون تِنا سچ تو سنيڙائُون ته اَج ئي تُون مين پيڙو آڪاس ۾ هوئِيس.'

يِسُوع رو موت

(متِي 27:45-56، مرقس 15:33-41، لُوقا 23:44-49، يُوحنا 19:28-30)

④④-④⑤هي ڏِينهه زا اَٽڪل ٻارهي ٿيا تا ته ڏِينهه رِي روشنِي ختم تي گئِي آن تِنهان بجان تائِين سجي مُلڪ ۾ اَنڌارو تي گيو. تڏهين وڏِي مندر رِي پَوِيتر جگها ۾ جِڪو پڙدو هتو، او بِيان ٽُڪران ۾ ڦاٽي گيو.

46 پڇي يِسُوع وڏي آواز سين رڙ ڪري ڪهيو تہ، 'اي پِتا، هُون آپرو جِيوَ تاهجي حَوالي تو ڪران.' اِين ڪهي اُوئي دم ڏِنو.

47 اُت جِڪو فوجِي آفِيسر هتو، او اي سجين واتين ڏيکي اِيشوَر رِي واکاڻ ڪري ڪهڻ لگو تہ، 'سچئين اي هيڪ نيڪ ماڙهُو هتو.'

48 پڇي جِڪو گهڻا ماڙهُو اي واقعو جوڻ سارُون آئي ڀيڙا ٿيا تا، جڏهين اُوئان اي واتين ڏِنين، تڏهين سجا ئي آپرين ڇاتين ڪُٽتا ڪُٽتا پڇا گيا. 49 پڻ او سجا ئي ماڙهُو جِڪو يِسُوع نا اوڙکتا، آن جِڪو ڏوسين گلِيل صُوبي سين اُوئي ڀيڙين آئين تين، اُوئان آرَگا ڀِيڇي اي سجين واتين جوئين پي.

يِسُوع نا دفن ڪرڻ

(متِي 27:57–61، مرقس 15:42–47، لُوقا 23:50–56، يُوحنا 19:38–42)

(50)هيڪ يُوسف نان رو ماڙهُو هتو. او ڏرمِي پنچائِت رو ميمبر هتو. او سُنو آن نيڪ ماڙهُو هتو، (51)آن جِڪو فيصلو آن ڪم پنچائِت ڪريو تو، اُوئي تي او خُوش ڪو هتو. او اَگي يهُوديان ري شهر اَرمتِيا رو هتو، آن اِيشوَر ري راج رِي واٹ پي جويانتي.

(52)اُوئي پِيلاطُس وٹ جائي يِسُوع رو لاش منگيو. (53)پڇي اُوئي لاش نا سُولِي تا هيٺو اُتارائي اُوئي نا قِيمتِي سوتِي ڪفڻ ۾ ويڙهي هيڪِي قبر ۾ رکيانتي، جِڪو جبل ۾ ڪوتريَل هتِي. اُوئي قبر ۾ اَگي ڪوئِي لاش رکيَل ڪو هتو.

54 او تَيارِي رو ڏِينھ* جمعو هتو، آن پَوِيتر ڏِينھ شرُوع ٿيڻ واڙو هتو.** 55 تڏهين او ڏوسين جِکو گلِيل صُوبي سين يِسُوع پيڙين آئين تين، او پڻ پُٺيا گئين. اُوئان قبر جوئي اِين ڏِٺو ته لاش ڪيھڙي نمُوني رکيَل اَهي. 56 پڇي اُوئان گھري جائي لاش سارُون خُوشبُو واڙين شئين آن عنطر تَيار ڪريو. پڇي پَوِيتر ڏِينھ تي اِيشوَر ري حُڪم موجب اُوئان آرام ڪريو.

يِسُوع رو جِيتو ٿي اُٺڻ، درشن ڏِيڻ، آن آڪاس تي ڪجي جاڻ

يِسُوع رو موت سين جِيتو ٿي اُٺڻ

(متِي 28:1–10، مرقس 16:1–8، لُوقا 24:1–12، يُوحنا 20:1–10)

24 1 پڇي آچر ري ڏِينھ سوجھاڪي رو او ڏوسين آپرين خُوشبُو واڙين شئين ڪٽي قبر تي آئين، جِکو اُوئان اَگ ۾ تَيار ڪري رکين تين. 2 او آئي جوئين ته جِکو وڏو پٿر قبر ري مُونھ آڏو ڏِنل هتو، او پرهو گڙگڙايو پيو اَهي. 3 پڇي جڏهين او قبر مھِين گئين، تڏهين جوئين ته پريُو يِسُوع رو لاش ته اَهي ئي ڪونھِي. 4 اَجان او اِيئي وات تي وائڙين ٿي پيٽين تين ته چمڪدار گيان سين ڀه ماڙهُو اُوئان وٽ آئي پيٽا. 5 اِيئي تي او گھٽين بِيھاجڻ لڳين، آن هيٺين نِمي گئين. اُوئان ماڙهُوئان ڪھيو ته،

* يھُودِي قوم واڙان رو پَوِيتر ڏِينھ ڇنڇر هتو، جِکي ڏِينھ تي شاستر ري جِين اُوئان نا ڪوئِي بِنا ضرُورت واڙو ڪم ڪو ڪرٽو هتو. تو اُوئِي سين اَگلي جِمعي ري ڏِينھ او ايھڙا سجا ئي ڪم پَوِيتر ڏِينھ رِي تَيارِي سارُون ڪرتا. اِيئي ڪري او جِمعي ري ڏِينھ نا تَيارِي رو ڏِينھ پڻ ڪھتا.

** يھُوديان سارُون ڏِينھ شام رو ڇھ بجي بدلتو.

'جِڪو جيتو آهي، اُوئي نا اَوهِين مُئلان ۾ ڪِي تين جوئو؟ ⑥او اِت ڪو آهي، پڻ جِيتو تي اُٺي گيو آهي. ياد ڪرو تہ جڏهين او اَجان گلِيل صُوبي ۾ هتو، تڏهين اُوئي اَوهان نا ڪهيو تو تہ ⑦اِين تيڻ ڪپي تہ مُنش پُتر نا پاپيان ري حَوالي ڪريو جائي، آن سُولِي تي چاڙهي ماريو جائي، پڇي تِيجي ڏِينهہ وڙي جِيتو تي اُٺي.'

⑧تڏهين ڏوسيان نا يِسُوع را ٻول ياد آيا، ⑨آن قبر سين پڇين آئي اُوئان اي واتين اِگياران چُنديَل چيلان آن ٻِيجان سجان نا جائي سنيڙائين. ⑩جِڪان ڏوسيان چُنديَل چيلان نا اي واتين سنيڙائين پي، او مريَم مگدلِينِي، يُوئانہ آن يعقُوب رِي ما مريَم هتين. اُوئان پيڙين ٻِيجين ڏوسين پڻ هتين. ⑪پڻ چيلان نا اي واتين اَجائين لڳين، آن اُوئان اِعتبار ڪو ڪريو.

⑫پڻ پَطرس اُٺي قبر سمهون ڊوڙيو. اُٺ جائي اُوئي نِنگڙي جويو

تہ رُگو کفڻ پيو اَهي. پڇي جِڪِين ٿيو تو، اُوئي تي حيرانَ ٿيتو گهري گيو.

يِسُوع رو بِيان چيلان نا واٽ مِ درشن ڏينڻ

(مرقس 16:12-13، لُوقا 24:13-35)

⑬اُوئي ساگِي ڏِينهہ يِسُوع ري چيلان مان بہ جڻا اَمائُوس گان سمهاڻ گيا پي، جِڪو يرُوشلم شهر سين اَٽڪل چار گائُو اَڙگو هتو. ⑭او سجان ٿيل واقعان ري باري مِ واتين ڪرتا پي گيا.

⑮جڏهين او آپت مِ اِين واتين ڪرتا پي گيا، تڏهين ڪِي ٿيو تہ يِسُوع آپ آئي اُوئان پيڙو هلڻ لگو. ⑯پڻ اُوئان مِ يِسُوع نا اوڙکڻ رِي سمجھ ڪو آئِي. ⑰تڏهين يِسُوع اُوئان نا پُڇيو تہ، 'اَوهِين آپت مِ کيهڙين واتين ڪرتا پيا جائو؟' اِيئي تي او مُونهہ اُتاري پِيچي رهيا.

⑱اُوئان مان هيڪي رو نان ڪلِيئُوپاس هتو. اُوئي کهيو تہ، 'ڪِي يرُوشلم مِ آيَل ماڙهُوئان مان اَوهِين هيڪ ئيج اَهو جِڪي نا اي خبر ڪو اَهي تہ اِيئان ڏِينهان مِ اُٿ ڪِي ٿيو اَهي؟'

⑲تڎهين يِسُوع کهيو ته، ’ڪِي تيو اَهي؟‘

تو اُوئان کهيو ته، ’ناصرت شهر واڙي يِسُوع رو واقعو، جِڪو هيڪ اِيشوَر رو نياپو ڎيڻ واڙو هتو، آن اِيشوَر آن سجان ماڙهُوئان ري نظر ۾ آپري وچن آن ڪم ۾ طاقت واڙو هتو. ⑳آپڻي وڎان پُوجاريان آن اَگواڻان اُوئي نا موت رِي سزا ڎيڻ سارُون جهلايو، آن اُوئي نا سُولِي تي چاڙهائي مارائي چڎيو. ㉑پڻ اَسان نا اي اُميد هتِي ته اي او رو او اَهي جِڪو اِسرائيلِي قوم نا ازاد ڪرسي. بِيجو ڪِي اَهي ته اِيئان واتيان نا اَج تِيجو ڎِينهه تيو اَهي.

㉒اُوئي سَوا اَسان مان ڪينهڪ ڎوسيان اَسان نا عجب ۾ گهتي چڎيا. او سوجهاڪي رين قبر تي گئين تين، ㉓پڻ اُوئان اُٿ يِسُوع رو لاش ڪو ڎِٺو. اُوئان وڙي آئي سنيڙايو ته اَسان نا فرِشتان درشن ڎي کهيو اَهي ته، ’يِسُوع جِيتو اَهي.‘ ㉔پڇي اَسان مان ڪينهڪ ماڙهُو قبر تي گيا، آن اُوئان اِين ئيج ڎِٺو جِين ڎوسيان کهيو تو. پڻ اُوئان يِسُوع آپ نا ڪو ڎِٺو.‘

㉕تڎهين يِسُوع اُوئان نا کهيو ته، ’اي بي وقُوفان، اَوهِين اِيشوَر رو نياپو ڎيڻ واڙان ري سجيان واتيان تي ويساهه ڪرڻ ۾ ڪي ري ڪري دير لگائو تا؟‘ ㉖اي بِلڪُل ضرُورِي هتو ته اِيشوَر رو چُنديَل مسِيح اِين ڎُک سهي مري، آن پڇي آڪاس ۾ جائي آپرو مانَ لي.‘ ㉗پڇي يِسُوع اُوئان نا مُوسيٰ ري شاستر آن بِيجان اِيشوَر رو نياپو ڎيڻ واڙان ري ڪِتابان سين لي سجان پَوِيتر شاستران ۾ آپري باري ۾ لِکيَل واتين سمجهائين.

㉘جڎهين او اُوئي گان نا نيڙا آيا جِٿ چيلا گيا پي، تڎهين يِسُوع اِين هلڻ لگو جِين اُوئي نا اَجان اَگهو جاڻو هوئي. ㉙پڻ اُوئان زور پري کهيو ته، ’اَسان وٽ تِکي پئو، ڪِي ته هي شام تي گئِي اَهي،

آن ڏِينھ آنتوڻ واڙو اَھي.' تڏھين او اُوئان وٹ تِڪڻ سارُون اُوئان ري گھري گيو.

30 پڇي يِسُوع جڏھين اُوئان پيڙو روٽِي کاڻ بيٹو، تڏھين روٽِي کٹي اِيشوَر را ٿورا مڃيانتي آن پڇي روٽِي جھوري اُوئان نا وِرھائي ڏيڻ لگو. 31 اِيئي تي اُوئان نا ايھڙِي سمجھ آئي گئِي، جو يِسُوع نا اوڙکي گيا. پڻ او اُوئان ري اَنکيان سين اَلوپ ٿي گيو. 32 تڏھين او ھيڪي بِيجي نا ڪھڻ لگا تہ، 'واٹ ۾ جڏھين او آپان سين بوليو پي، آن پَوِيتر شاستر رين واتين پي سمجھايانتي، تڏھين آپٹِي دِل ۾ ڪِتِي ئي خُوشِي ٿئِي پي.'

33 اُوئي ئيج ٹاٹي او اُٹي پڇا يرُوشلم آيا. اُٹ آئي اُوئان ڏِٹو تہ اِگياري چُندیَل چيلا آن بِيجا ماڑھُو بيڙا ٿي 34 اِين بيا ڪھين تہ، 'پرڀُو يِسُوع سچ پچ جِيتو ٿي اُٹيو اَھي، آن اُوئي شمعُونَ نا درشن ڏِٹو اَھي.'

35 تڏھين اِيئان بِيان جڻان اُوئان نا سجا سماچار ڏِنا تہ واٹ ۾ ڪِي ٿيو، آن بِيجو تہ روٽِي جھورڻ ري ٹاٹي اَسان يِسُوع نا اوڙکي ليو.

يِسُوع رو يرُوشلم شھر ۾ آپري چيلان نا درشن ڏيڻ

(مرقس 14:16، لُوقا 24:36–43، يُوحنا 20:19–23)

36 اَجان اُوئان اي واتين پي ڪرين، تہ يِسُوع آپ اُوئان ري وِچ ۾ آئي بيٹو، آن ڪھيانتي تہ، 'اَوھِين سُکِي رھو.' 37 اِيئي تي او تمام گھٹا بِيھاجڻ لگا، آن اِين سمجھيانتي تہ ڪو بُوت بيا ڏيکان.

38 تڏھين يِسُوع اُوئان نا ڪھيو تہ، 'وائڙا ڪِي ٿِيا اَھو؟ اَوھِين آپري دِل ۾ شڪ ڪِي تا ڪرو؟ 39 مانھجا ھٹ جوئو، مانھجا پگ جوئو، تہ ھُون او ئيج اَھان. مِنا ھٹ لگائي جوئو تہ جيھڙا ھڏا آن

مانس مين ۾ اَهين، ايھڙا پُوت ۾ ڪو تا هوئين.' ⑩اِين ڪهي اُوئي آپرا هٿ پڳ اُوئان نا ڏيکاڙيا.

⑪او خُوش ٿيا، توئي پڻ اَجان اِعتبار ڪو تي ڪريو، آن حيرانَ هتا. اِيئي ڪري يِسُوع اُوئان نا پُڇيو تہ، 'اَوهان وٹ ڪاڻ سارُون ڪِينھ اَهي؟' ⑫تڏهين اُوئان يُونجيَل مڇِي رو ٹُڪرو آٹي ڏِنو، ⑬جِڪو يِسُوع لي اُوئان ري رُوبرُو ڪاڌو.

يِسُوع رو آپري چيلان نا پڇاڙِي واڙين واتين سنيڙاڻ، آن پڇي آڪاس تي ڪجي جاڻ

(مرقس 16:19-20، لُوقا 24:44-53، خاص چيلان را ڪم 1:4-11)

⑭پڇي يِسُوع اُوئان نا ڪهيو تہ، 'جڏهين هُون اَجان اَوهان ڀيڙو هتو، تڏهين مين اَوهان نا اي سنيڙايو تو تہ مانهجي باري ۾ لِکيَل

اي سجين واتين ضرُور پُورين ٿيسين، جِڪو مُوسيٰ ري شاستر، اِيشوَر ري ڀيجان نياپو ڏيڻ واڙان ري ڪِتابان آن يُجنان ري ڪِتاب زبُور ۾ لِڪيَل اَهين.'

45 پڇي يِسُوع اُوئان را دِماغ کوليا، تہ جِين او شاستر رين واتين سمجهي سگهين، 46 آن اُوئان نا کهيانتي تہ، 'شاستر ۾ لِکيَل اَهي تہ اِيشوَر رو چُنديَل مسِيح ڏُک سهي مرسي آن تِيجي ڏِينهہ مُئلان مان جِيتو ٿي اُٿسي، 47 ڀيجو تہ يرُوشلم شهر سين لي سجيان قومان نا اي سنيڙايو جائي تہ، 'يِسُوع ري نان ۾ آپري پاپان سين تويان ڪرو، تو اَوهان نا پاپان رِي معافِي جُڙسي.' 48 اَوهِين اِيئان واتيان را شاهِد اَهو. 49 آن سنيڙو. جِڪي ري باري مانهجي پِتا واعِدو ڪريو اَهي، او اَوهان نا هُون ميلهِيس. پڻ جِتِي تائِين اَوهان نا آڪاس سين طاقت نہ جُڙي، اُتِي تائِين اِيئي شهر ۾ رهو.'

50 اُوئي سين پڇي يِسُوع اُوئان نا شهر سين ٻاهر بيت عنياه گان نا نيڙا تيڙي گيو، آن اُت آپرا هٿ اُونچا ڪٽي اُوئان نا آسِيس ڏِنانتي. 51 جڏهين اُوئي آسِيس ڏِنِي پي، تڏهين ڪِي ٿيو تہ او اُوئان سين ڌار ٿي آڪاس مٿي ڪجي گيو.

52 پڇي اُوئان گوڏا ڪوئي سِيس نِمائِي، آن خُوشِي سين پرجي پڇا يرُوشلم شهر آيا. 53 پڇي اُٿ او هميشہ وڏي مندر ۾ اِيشوَر رِي واکاڻ ڪرتا رهيا.